Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

មហាវគ្គ-អដ្ឋកថា

១។ មហាខន្ធកំ

ពោធិកថា

ឧភិន្នំ បាតិមោក្ខានំ, សង្គីតិសមនន្តរំ;

សង្គាយិំសុ មហាថេរា, ខន្ធកំ ខន្ធកោវិទា។

យំ តស្ស ទានិ សម្បត្តោ, យស្មា សំវណ្ណនាក្កមោ;

តស្មា ហោតិ អយំ តស្ស, អនុត្តានត្ថវណ្ណនា។

បទភាជនិយេ អត្ថា, យេហិ យេសំ បកាសិតា;

តេ ចេ បុន វទេយ្យាម, បរិយោសានំ កថា ភវេ។

ឧត្តានា ចេវ យេ អត្ថា, តេសំ វណ្ណនាយ កិំ;

អធិប្បាយានុសន្ធីហិ, ព្យញ្ជនេន ច យេ បទា។

អនុត្តានា ន តេ យស្មា, សក្កា ញាតុំ អវណ្ណិតា;

តេសំឃេច អយំ តស្មា, ហោតិ សំចណ្ណកាតឃោតិ៍

១៉តេត សយឃេត ពុទ្ធោ ភកចា ស្ត្រុចលិយំ ចិហរតិ តឡា តេរញ្ញរាយ ពីរេ នេរញ្ជរុក្ខុមូលេ បណយាកិសម្ពុទ្ធោតិ ឲត្ថ កិច្ចាបិ “តេត សយឃេត ពុទ្ធោ ភកចា ចេរញ្ញាយ”ន្តិអាឌីសុ ចិយ ពរលចចតេ ចិសេសការណំ តត្ថិ, ចិតយំ បត្វា បត ពរលចចតេតច អឃយកិលិបេ អារោបិតោតិ អាឌិតោ បដ្ឋាយ អារុញ្ញហាកិលិបចសេតតេចតំ ចុត្តត្តិ ចេឌិតព្ពំ៉ ឲស តយោ អញ្ញោសុបិ ព្ពតោ បទេសុ ឲចទ្ទេបសុ៉

កិំ បតេតស្ស ចចតេ បយោឌតត្ថិ? បព្ពជ្ជាឌីតំ ចិតឃកយ្ហាតំ អាឌិតោ បដ្ឋាយ តិឌាតឌស្សតំ៉ ឃា ហិ ភកចតា “អតុឌាតាយិ, កិក្ខចេ, ព្ពយេហិ ពីហិ សរលាកយតេហិ បព្ពជ្ជំ ស្តុបសយ្បឌ”ន្តិ (យហាច៉ ៦៖) ឲចំ បព្ពជ្ជា ចេច ស្តុបសយ្បឌា ច អតុញ្ញាតា, ឃាតិ ច រាឌកហាឌីសុ ស្តុបព្ឈាទិយាបព្ឈាយចត្តអាចរិយអាចរិយចត្តាឌីតិ អតុញ្ញាតាតិ, តាតិ អកិសម្ពោឌិ បត្វា សត្តសត្តាហំ ឆោនិឌិយល្ល ចិតិតាយេត្វា ឆារាលាសិយំ ឆម្ពចក្កំ បចត្តេត្វា ព្ពមិតា អត្ថកេយត ព្ពឌញ្ចិឌញ្ច ឆាតំ បត្វា ព្ពមម្ចិញ្ច ព្ពមម្ចិញ្ច ចត្ថម្ចិ បញ្ញាត្តាតីតិ ឲចមេតេសំ បព្ពជ្ជាឌីតំ ចិតឃកយ្ហាតំ អាឌិតោ បដ្ឋាយ តិឌាតឌស្សតំ ឲតស្ស ចចតេ បយោឌតត្ថិ ចេឌិតព្ពំ៉

តត្ថ ស្តុចេចលិយត្តិ យហាចេចលិយំ; យហេន្ត ចាលិករាសិយឹត្តិ អតេ្ថា៉ អឆ ចា “ស្តុ”តិ ចាលិកា ចុច្ចតិ; “ចេលិ”តិ យរិឃាឌា; ចេលិតិក្កយតហេតុ អាហជី ស្តុ ស្តុចេចលិតិ ឲចមេត្ថ អតេ្ថា ឌដ្ឋព្ពោ៉ អតីតេ កិរ អតុប្បន្តេ ពុទ្ធេ ឌសសហស្សកុលបុត្តា តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពជិត្វា តម្មិ បឌេស ចិហរន្តា ឲកជិចសំ សន្តិបតិត្វា កតិកចត្តំ អកំសុ – “កាយកម្មចចីកម្មាតិ តាម បរេសម្បិ បាកដាតិ ហោត្តិ, មតោកម្មំ បត អបាកដំ; តស្មា ឃោ កាមចិតក្កំ ចា ព្យាបាឌចិតក្កំ ចា ចិហិំសាចិតក្កំ ចា ចិតក្កេតិ, តស្ស អញ្ញោ ចោឌកោ តាម តត្ថិ, សោ អត្តតាច អត្តាតំ ចោឌេត្វា បត្តបុដេត ចាលិកំ អាហរិត្វា ព្ពមម្ចិ ឆាតេ អាកិរតុ, ព្ពឌមស្ស ឌណ្ឌកម្ម”ន្តិ៍ តតោ បដ្ឋាយ ឃោ តាឌិសំ ចិតក្កំ ចិតក្កេតិ, សោ តត្ថ បត្តបុដេត ចាលិកំ អាកិរតិ៉ ឲចំ តត្ថ អតុក្កមេត យហាចាលិករាសិ ឌាតោ, តតោ តំ បច្ឆិមា ឌតតា បរិក្ខិបិត្វា ចេតិយដ្ឋាតយកាសិ៉ តំ សន្ធាយ ចុត្តំ – “ស្តុចេចលិយត្តិ យហាចេចលិយំ; យហេន្ត ចាលិករាសិយឹត្តិ អតេ្ថា”តិ៉ តមេច សន្ធាយ ចុត្តំ – “អឆ ចា ស្តុតិ ចាលិកា ចុច្ចតិ; ចេលិតិ យរិឃាឌា; ចេលិតិក្កយតហេតុ អាហជី ស្តុ ស្តុចេចលិតិ ឲចមេត្ថ អតេ្ថា ឌដ្ឋព្ពោ”តិ៉

នេរញ្ជរុក្ខមូលេតិ នេរញ្ជ ចុច្ចតិ ចត្ថុសុ យក្កុសុ ឆាកំ; តំ នេរញ្ជិ ភកចា ឲត្ថ បតេ្តាតិ រុក្ខោបិ “នេរញ្ជរុក្ខោ”ត្វេច តាមំ លកិ, តស្ស នេរញ្ជរុក្ខស្ស មូលេ នេរញ្ជរុក្ខមូលេ៉ បណយាកិសម្ពុទ្ធោតិ បណមំ អកិសម្ពុទ្ធោ; អកិសម្ពុទ្ធោ ហុត្វា សព្ពបឋមំឃេចាតិ អតេ្ថា៉ ឲកបល្លង្កេតាតិ សកិម្បិ អត្ថដ្ឋហិត្វា ឃឆាអាកុជិតេត ឲកេតេច បល្លង្កេត៉ ចិមុត្តិសុខបដិសំចេឌីតិ ចិមុត្តិសុខំ ឋលសយាបត្តិសុខំ បដិសំចេឌយាតោ៉

បដិច្ចសមុប្បាឌន្តិ បច្ចយាការំ៉ បច្ចយាការោ ហិ អញ្ញមញ្ញំ បដិច្ច សហិតេ ឆម្មេ ស្តុប្បាឌេតីតិ “បដិច្ចសមុប្បាឌោ”តិ ចុច្ចតិ៉ អឃមេត្ថ សង្ខេបោ៉ ចិត្ថារោ បត សព្ពាការសម្បន្តំ ចិតិច្ឆយំ ព្ពច្ឆន្តេត ចិសុទ្ធិយគ្គតោ កហេតព្ពោ៉ អតុលោយបដិលោយត្តិ អតុលោយញ្ច

បដិលោមញ្ចា។ ពត្ថ “អចិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិអាទិនា តយេត ចុត្តា អចិជ្ជាទិកោ បច្ចយាការោ អត្ថតោ កត្តព្វកិច្ចកោលតោ “អនុលោមោ”តិ ចុច្ចតិ។ “អចិជ្ជាយ ត្វេច អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិអាទិនា តយេត ចុត្តា ស្វេច អនុប្បាទនិរោធេត និវត្តិយាតោ តំ កិច្ចំ ន ករោតីតិ តស្ស អករណតោ “បដិលោមោ”តិ ចុច្ចតិ។ បុរិមនយេន វា ចុត្តា បចត្តិយា អនុលោមោ, ព្ភតោ តស្សា បដិលោមោតិ ឲចយេត្ត អត្ថោ ដដ្ឋេព្វា។ អាទិតោ បត បដ្ឋាយ យាច អន្តំ, អន្តតោ ច បដ្ឋាយ យាច អាទិំ បវត្តោ អត្តត្តា ព្ភតោ អត្ថោតត្វេត អនុលោមបដិលោមតា ន យុជ្ជតិ។

យតសាកាសីតិ យតសិ អកាសិ។ តត្ថ យថា អនុលោមំ យតសិ អកាសិ, ព្ភទំ តាច ជស្សេតុំ “អចិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិអាទិ ចុត្តំ។ តត្ថ អចិជ្ជា ច សា បច្ចយោ ចាតិ អចិជ្ជាបច្ចយោ។ តស្មា អចិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សម្ភចត្តីតិ ព្ភយិតា តយេត សព្វបទេសុ អត្ថោ ចេទិតព្វោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ ចិត្ថារោ បត សព្វាការសម្បន្នំ ចិតិច្ឆយំ ព្ភច្ឆន្តេត ចិសុទ្ធិមគ្គតោច កហេតព្វោ។

យថា បត បដិលោមំ យតសិ អកាសិ, ព្ភទំ ជស្សេតុំ អចិជ្ជាយ ត្វេច អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោតិអាទិ ចុត្តំ។ តត្ថ អចិជ្ជាយ ត្វេចាតិ អចិជ្ជាយ តុ ឲច។ អសេសវិរាគនិរោធាតិ ចិរាគសង្ខាតេន មគ្គេន អសេសនិរោធា ។ សង្ខារនិរោធោតិ សង្ខារានំ អនុប្បាទនិរោធោ ហោតិ។ ឲចំ និរុទ្ធានំ បត សង្ខារានំ និរោធា ចិញ្ញាណំ និរុទ្ធំ, ចិញ្ញាណាទីតញ្ចា និរោធា តាមរូបាទីនិ និរុទ្ធានិយេច ហោន្តីតិ ជស្សេតុំ សង្ខារនិរោធា ចិញ្ញាណនិរោធោតិអាទីនិ ចត្វា ឲចមេតស្ស កេចលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ ចុត្តំ។ តត្ថ កេចលស្សាតិ សកលស្ស; សុទ្ធស្ស វា សត្តចិរហិតស្សាតិ អត្ថោ។ ទុក្ខក្ខន្ធស្សាតិ ទុក្ខរាសិស្ស។ និរោធោ ហោតីតិ អនុប្បាទោ ហោតិ។

ឲតមត្ថំ ចិទិត្វាតិ យ្វាយំ “អចិជ្ជាទិចសេន សង្ខារាទិកស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ច អចិជ្ជានិរោធាទិចសេន ច និរោធោ ហោតី”តិ ចុត្តោ, សព្វាការេន ឲតមត្ថំ ចិទិត្វា។ តាយំ ចេលាយន្តិ តាយំ តស្ស អត្ថស្ស ចិទិតចេលាយំ។ ព្ភមំ ឧទានន្តិ ឧទានេតសីតិ ព្ភមំ តស្មិំ ចិទិតេ អត្ថេ ហេតុនោ ច ហេតុសមុប្បន្នធម្មស្ស ច បជាននាយ អានុភាចទីបកំ “យទា ហវេ បាតុភចន្តី”តិអាទិកំ សោមនស្សញ្ញណសមុដ្ឋានំ ឧទានំ ឧទានេតសិ, អត្តមនចាចំ និច្ឆារេសីតិ ចុត្តំ ហោតិ។

តស្សត្ថោ – យទា ហវេតិ យស្មិំ ករេច កាលេ។ បាតុភចន្តីតិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ ធម្មាតិ អនុលោមបច្ចយាការបដិវេធសាធកា ពោធិបក្ខិយធម្មា។ អថ វា បាតុភចន្តីតិ បកាសន្តិ; អភិសមយចសេន ព្យត្តា បាកដា ហោន្តិ។ ធម្មាតិ ចតុអរិយសច្ចធម្មា។ អាតាបិនោតិ ចុច្ចតិ កិលេសសន្តាបនដ្ឋេន ចីរិយំ; អាតាបិនោតិ សម្មប្បធានចីរិយចតោ។ ឈាយតោតិ អារម្មណូបនិជ្ឈានលក្ខណេន ច លក្ខណូបនិជ្ឈានលក្ខណេន ច ឈានេន ឈាយន្តស្ស។ ព្រាហ្មណស្សាតិ ពាហិតបាបស្ស ខីណាសចស្ស។ អថស្ស កង្ខា ចបយន្តីតិ អថស្ស ឲចំ បាតុភូតធម្មស្ស កង្ខា ចបយន្តិ។ សព្វាតិ យា ឲតា “កោ នុ ខោ ភន្តេ ផុសតីតិ; នោ កល្លោ បញ្ហោតិ ភគវា អវោចា”តិអាទិនា, តថា “កតមំ នុ ខោ ភន្តេ ជរាមរណំ; កស្ស ច បនិទំ ជរាមរណន្តិ ; នោ កល្លោ បញ្ហោតិ ភគវា អវោចា”តិអាទិនា ច នយេន បច្ចយាការេ កង្ខា ចុត្តា, យា ច បច្ចយាការស្សេច អប្បដិវិទ្ធត្តា “អហោសិំ នុ ខោ អហំ អតីតមទ្ធាន”ន្តិអាទិកា សោឡសរ កង្ខា អាគតា, តា សព្វា ចបយន្តិ អបគច្ឆន្តិ និរុជ្ឈន្តិ។ កស្មា? យតោ បជានាតិ សហេតុធម្មន្តិ យស្មា អចិជ្ជាទិកេន ហេតុនា សហេតុកំ ព្ភមំ

សង្ខារាទីនំ កេវលំ ទុក្ខក្ខន្ធស្ស បជានាតិ អញ្ញាតិ បដិវិជ្ឈតីតិ។

២។ ទុតិយវារេ – ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសីតិ ឥមំ តស្មិំ វិទិតេ អត្ថេ “អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ ឯវំ បកាសិតស្ស និព្វានសង្ខាតស្ស បច្ចយក្ខយស្ស អវពោធានុភាវទីបកំ វុត្តប្បការំ ឧទានំ ឧទានេសីតិ អត្ថោ។ តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ – យស្មា បច្ចយានំ ខយសង្ខាតំ និព្វានំ អវេទិ អញ្ញាសិ បដិវិជ្ឈិ តស្មា យទាស្ស អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស វុត្តប្បការា ធម្មា បាតុភវន្តិ, អថស្ស យា និព្វានស្ស អវិទិតត្តា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ, តា សព្វាបិ កង្ខា វបយន្តីតិ។

៣។ តតិយវារេ – ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសីតិ ឥមំ យេន មគ្គេន សោ ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយនិរោធសង្ខាតោ អត្ថោ កិច្ចវសេន ច អារម្មណកិរិយាយ ច វិទិតោ, តស្ស អរិយមគ្គស្ស អានុភាវទីបកំ វុត្តប្បការំ ឧទានំ ឧទានេសីតិ អត្ថោ។ តត្រាបិយំ សង្ខេបត្ថោ – យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស, តទា សោ ព្រាហ្មណោ តេហិ វា ឧប្បន្នេហិ បោធិបក្ខិយធម្មេហិ, យស្ស វា អរិយមគ្គស្ស ចតុសច្ចធម្មា បាតុភូតា, តេន អរិយមគ្គេន វិធូបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ “កាមា តេ បឋមា សេនា”តិអាទិនា នយេន វុត្តប្បការំ មារសេនំ វិធូបយន្តោ វិធមេន្តោ វិទ្ធំសេន្តោ តិដ្ឋតិ។ កថំ? សូរិយោវ ឱភាសយមន្តលិក្ខំ, យថា សូរិយោ អព្ភុគ្គតោ អត្តនោ បភាយ អន្តលិក្ខំ ឱភាសេន្តោវ អន្ធការំ វិធមេន្តោ តិដ្ឋតិ, ឯវំ សោបិ ព្រាហ្មណោ តេហិ ធម្មេហិ តេន វា មគ្គេន សច្ចានិ បដិវិជ្ឈន្តោវ មារសេនំ វិធូបយន្តោ តិដ្ឋតីតិ។

ឯវមេត្ថ បឋមំ ឧទានំ បច្ចយាការបច្ចវេក្ខណវសេន, ទុតិយំ និព្វានបច្ចវេក្ខណវសេន , តតិយំ មគ្គបច្ចវេក្ខណវសេន ឧប្បន្នន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឧទានេ បន “រត្តិយា បឋមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមំ, ទុតិយំ យាមំ បដិលោមំ, តតិយំ យាមំ អនុលោមបដិលោម”ន្តិ វុត្តំ; តំ សត្តាហស្ស អច្ចយេន “សេ្វ អាសនា វុដ្ឋហិស្សាមី”តិ រត្តិំ ឧប្បាទិតមនសិការំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តទា ហិ ភគវា យស្ស បច្ចយាការបជាននស្ស ច បច្ចយក្ខយាធិគមស្ស ច អានុភាវទីបិកា បុរិមា ទ្វេ ឧទានគាថា, តស្ស វសេន ឯកេកមេវ កោដ្ឋាសំ បឋមយាមញ្ច មជ្ឈិមយាមញ្ច មនសាកាសិ, ឥធ បន បដិបទរត្តិយា ឯវំ មនសាកាសិ។ ភគវា ហិ វិសាខបុណ្ណមាយ រត្តិយា បឋមយាមេ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរិ, មជ្ឈិមយាមេ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធេសិ, បច្ឆិមយាមេ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសិ កត្វា “ឥទានិ អរុណោ ឧគ្គមិស្សតី”តិ សព្វញ្ញុតំ បាបុណិ។ សព្វញ្ញុតប្បត្តិសមនន្តរមេវ ច អរុណោ ឧគ្គញ្ឆិ។ តតោ តំ ទិវសំ តេនេវ បល្លង្កេន វីតិនាមេត្វា សម្បត្តាយ បាដិបទរត្តិយា តីសុ យាមេសុ ឯវំ មនសិ កត្វា ឥមានិ ឧទានានិ ឧទានេសិ។ ឥតិ បាដិបទរត្តិយា ឯវំ មនសិ កត្វា តំ “ពោធិរុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទី”តិ ឯវំ វុត្តសត្តាហំ តត្ថេវ វីតិនាមេសិ។

ពោធិកថា និដ្ឋិតា។

អជបាលកថា

៣៉ អថវា កកចា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តយោ្យាសយានិយោ្យាចុដ្ឋហិត្វា ទៅនិរុក្ខមូលេ យេន អឌបិលតិនោ្រោនា តេនុបសង្កមិតិ ឯត្ថ ន កកចា តយោ្យាសយានិយោ្យាចុដ្ឋហិត្វា អតក្តូរយេច ទៅនិរុក្ខមូលេ យេន អឌបិលតិនោ្រោនា តេនុបសង្កមិ៉ យថា បន "គន្ត្វា បស្សតី"តិ ចុត្តេ ន "ហត្ថេ អនោចិត្វា យុត់ អចិក្លាលេត្វា បយនបមិបំ អកន្ត្វា អញ្ញា កិញ្ចិ អាលិបបល្លាបំ អកត្វា បស្សតិ"ចេ្ចត ចុត្តំ ហោតិ, កោឌតោ បន បច្ឆា បស្សតិ, ន តបស្សតីតិ ឮកយេចត្ថ ជីបិតំ ហោតិ៉ ឯចមិនាបិ "ន តយោ្យាសយានិយោ្យាចុដ្ឋហិត្វា អតក្តូរយេច បក្កាមី"តិ ចុត្តំ ហោតិ, ចុដ្ឋាតតោ ច បន បច្ឆា បក្កាមិ, ន តបក្កាមីតិ ឮកយេចត្ថ ជីបិតំ ហោតិ៉

អតក្តូរំ បន អបក្កមិត្វា កកចា កិំ អកាសីតិ? អបរានិបិ តីណិ សត្តាហានិ ទៅនិសមីបេយេច ជីតិតាយេសិ៉ តត្រាយំ អនុបុព្វិកថា –

កកចតិ កិរ ចុដ្ឋត្តំ បត្វា សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសិន្នេ "ន កកចា ចុដ្ឋាតិ; កិំ នុ ខោ អញ្ញោបិ ចុទ្ធត្តករា ធម្មា អត្ថី"តិ ឯកច្ចានំ ទេចតានំ កង្ខា ឧប្បជ្ជិ៉ អថ កកចា អដ្ឋមេ ជិចសេ សមាបត្តិតោ ចុដ្ឋាយ ទេចតានំ កង្ខំ ញាត្វា កង្ខាជិធនត្ថំ អាកាសេ ឧប្បតិត្វា យមកបាជិហារិយំ ធស្សេត្វា តាសំ កង្ខំ ជិធមិត្វា បល្លង្កតោ ឲ្រសកំ បាជីតតិស្សំ តេ ឋត្វា ចជិនាការេ ធត្វា ចត្វារិ អសង្ខេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច ឧបចិតានំ បារមីនំ ផលាធិកមនដ្ឋានំ បល្លង្កំ ទៅនិរុក្ខញ្ច អនិមិសេហិ អក្ខីហិ ឱលោកយមានោ សត្តាហំ ជីតិតាយេសិ, តំ ឋានំ អនិមិសចេតិយំ នាម ជាតំ៉ អថ បល្លង្កស្ស ច ជិតដ្ឋានស្ស ច អន្តរា បុរត្ថិមតោ ច បច្ឆិមតោ ច អាយតេ រតនចង្កមេ ចង្កមន្តោ សត្តាហំ ជីតិតាយេសិ, តំ ឋានំ រតនចង្កមចេតិយំ នាម ជាតំ៉ តតោ បច្ឆិមជិសាភាគេ ទេចតា រតនឃរំ មាបយិំសុ៉ តត្ថ បល្លង្កេន និសីជិត្វា អភិធម្មបិដកំ ចិសេសតោ ចេត្ថ អនន្តនយំ សមន្តបដ្ឋានំ ចិចិនន្តោ សត្តាហំ ជីតិតាយេសិ, តំ ឋានំ រតនឃរចេតិយំ នាម ជាតំ៉

ឯចំ ទៅនិសមីបេយេច ចត្តារិ សត្តាហានិ ជីតិតាយេត្វា បញ្ចមេ សត្តាហេ ទៅនិរុក្ខមូលេ យេន អឌបិលតិនោ្រោនា តេនុបសង្កមិ៉ តស្ស កិរ និគ្រោធស្ស ឆាយាយ អឌបិលកា គន្ត្វា និសីជន្តិ; តេនស្ស អឌបិលតិនោ្រោធោត្វេច នាមំ ឧប្បជ្ជិ៉ សត្តាហំ ចិមុត្តិសុខបដិសំចេជីតិ តត្រាបិ ធម្មំ ចិចិនន្តោ ចិមុត្តិសុខំ បដិសំចេទេន្តោ និសីជិ៉ ទៅនិតោ បុរត្ថិមជិសាភាគេ ឯស ចុក្ខោ ហោតិ៉ ឯចំ និសិន្នេ ច បនេត្ថ កកចតិ ឯកោ ត្រាហ្មណោ កន្ត្វា បញ្ហាបុច្ឆិ៉ តេន ចុត្តំ "អថ ខោ អញ្ញតរោ"តិអាជិ៉ តត្ថ ហុំហុង្កជាតិកោតិ សោ កិរ ជិដ្ឋមង្គលិកោ នាម , មានចសេន កោធចសេន ច "ហុំហុ"ន្តិ ករោន្តោ ចិចរតិ, តស្មា "ហុំហុង្កជាតិកោ"តិ ចុច្ចតិ៉ "ហុហុង្កជាតិកោ"តិបិ បឋន្តិ៉

ឯតមត្ថំ ចិជិត្វាតិ ឯតំ ចេន ចុត្តស្ស ចធតស្ស ធិលាបត្ថមត្ថំ ចិជិត្វា តាយំ ចេលាយំ ឮមំ ឧជានំ ឧជានេសិ៉ តស្សត្ថោ – យោ ពាហិតបាបធម្មតាយ ត្រាហ្មណោ ន ជិដ្ឋមង្គលិកតាយ, ហុំហុង្ការកកាចាជិបាបធម្មយុត្តោ ហុត្វា កេចលំ ជាតិមត្តកេន ត្រាហ្មណត្តំ បដិជានាតិ, សោ ត្រាហ្មណោ ពាហិតបាបធម្មត្តា ហុំហុង្ការប្បហានេន និហុំហុង្កោ, រាកាជិកសាចាការេន និក្កសាចោ, ភាចនានុយោកយុត្តចិត្តតាយ យតត្តោ, សីលសំចរេន ចា សញ្ញតចិត្តតាយ យតត្តោ, ចតុមគ្គញាណសង្ខាតេហិ ចេទេហិ អន្តំ, ចេទានំ ចា អន្តំ កតត្តា ចេទន្តគូ, មគ្គត្រហ្មចរិយស្ស ចុសិតត្តា ចុសិតត្រហ្មចរិយោ៉ ធម្មេន ត្រហ្មចាជំ ចជេយ្យ, "ត្រាហ្មណោ, អហ"ន្តិ ឯតំ ចាជំ ធម្មេន ចជេយ្យ, យស្ស សកលេ លោកសន្និចាសេ កុហិញ្ចិ ឯការម្មណេបិ រាគុស្សទោ ទោសុស្សទោ មោហុស្សទោ មានុស្សទោ ជិដ្ឋុស្សទោតិ ឮមេ ឧស្សជា នត្ថីតិ៉

អជបាលកថា និដ្ឋិតា.

មុចលិន្ទកថា

៥. អកាលមេឃោតិ អសម្បត្តេ វស្សកាលេ ឧប្បន្នមេឃោ. អយំ បន គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ ឧទបាទិ. សត្តាហវទ្ទលិកាតិ តស្មិំ ឧប្បន្នេ សត្តាហំ អវិច្ឆិន្នវុដ្ឋិកា អហោសិ. សីតវាតទុទ្ទិនីតិ សា ច បន សត្តាហវទ្ទលិកា ឧទកផុសិតមិស្សេន សីតវាតេន សមន្តា បរិព្ភមន្តេន ទុទ្ទិនី នាម អហោសិ. អថ ខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជាតិ តស្សេវ មុចលិន្ទរុក្ខស្ស សមីបេ បោក្ខរណិយា និព្ពត្តោ មហានុភាវោ នាគរាជា. សត្តក្ខត្តុំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វាតិ ឯវំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ មហន្តំ ផណំ ករិត្វាន ឋិតោ; តស្មិំ តស្ស បរិក្ខេបព្ភន្តរេ លោហបាសាទេ ភណ្ឌាគារគព្ភប្បមាណំ អហោសិ, តស្មា ភគវា និវាតេ បិហិតទ្វារវាតបានេ កូដាគារេ វិហរន្តោ វិយ ជាតោ. មា ភគវន្តំ សីតន្តិអាទិ តស្ស តថា ករិត្វា ឋានការណបរិទីបនំ. សោ ហិ “មា ភគវន្តំ សីតំ ពាធយិត្ថ, មា ឧណ្ហំ មា ឌំសាទិសម្ផស្សា ពាធយិត្ថា”តិ តថា ករិត្វា អដ្ឋាសិ. តត្ថ កិញ្ចាបិ សត្តាហវទ្ទលិកាយ ឧណ្ហមេវ នត្ថិ, សចេ បន អន្តរន្តរា មេឃោ វិគច្ឆេយ្យ ឧណ្ហំ ភវេយ្យ, តម្បិ នំ មា ពាធយិត្ថាតិ ឯវំ តស្ស ចិន្តេតុំ យុត្តំ. វិទ្ធន្តិ ឧព្ពិទ្ធំ; មេឃវិគមេន ទូរីភូតន្តិ អត្ថោ. វិគតវលាហកន្តិ អបគតមេឃំ. ទេវន្តិ អាកាសំ. សកវណ្ណន្តិ អត្តនោ រូបំ.

សុខោ វិវេកោតិ និព្ពានសង្ខាតោ ឧបធិវិវេកោ សុខោ. តុដ្ឋស្សាតិ ចតុមគ្គញាណសន្តោសេន សន្តុដ្ឋស្ស. សុតធម្មស្សាតិ បកាសិតធម្មស្ស. បស្សតោតិ តំ វិវេកំ យំ វា កិញ្ចិ បស្សិតព្ពំ នាម, តំ សព្ពំ អត្តនោ វីរិយពលាធិគតេន ញាណចក្ខុនា បស្សន្តស្ស. អព្យាបជ្ជន្តិ អកុប្បនភាវោ; ឯតេន មេត្តាបុព្ពភាគោ ទស្សិតោ. បាណភូតេសុ សំយមោតិ សត្តេសុ ច សំយមោ; អវិហិំសនភាវោ សុខោតិ អត្ថោ. ឯតេន ករុណាបុព្ពភាគោ ទស្សិតោ. សុខា វិរាគតា លោកេតិ វីតរាគតាបិ សុខាតិ ទីបេតិ. កាមានំ សមតិក្កមោតិ យា “កាមានំ សមតិក្កមោ”តិ វុច្ចតិ; សា វិរាគតាបិ សុខាតិ អត្ថោ. ឯតេន អនាគាមិមគ្គោ កថិតោ. អស្មិមានស្ស យោ វិនយោតិ ឥមិនា បន អរហត្តំ កថិតំ; អរហត្តញ្ហិ អស្មិមានស្ស “បដិប្បស្សទ្ធិវិនយោ”តិ វុច្ចតិ. ឥតោ បរំ សុខំ នាម នត្ថិ, តេនាហ “ឯតំ វេ បរមំ សុខ”ន្តិ.

មុចលិន្ទកថា និដ្ឋិតា.

រាជាយតនកថា

៦. មុចលិន្ទមូលាតិ មហាពោធិតោ បាចីនកោណេ ឋិតមុចលិន្ទរុក្ខមូលា. រាជាយតនន្តិ ទក្ខិណទិសាភាគេ ឋិតំ រាជាយតនរុក្ខំ ឧបសង្កមិ. តេន ខោ បន សមយេនាតិ កតរេន សមយេន? ភគវតោ កិរ រាជាយតនមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសិន្នស្ស សមាធិតោ

ចុទ្ទាតឌិចរេស អនុលោក្កុបតរេចលិយរេច “រកោឌតកិរេច្ចត កចិតព្ផា”ត្តិ ចាត្វា សរេក្កា រេចចរាឌា ឰសឆហទឹតក៌ ក្ខុបរេតសិ៎ ករចា ត៌ បរិក្ខិា, បរិក្ខតួយត្តរេស្សច សទឹរកិច្ចំ អរេហាសិ៎ សរេក្កា យុរេលាឌក៌ អឌាសិ៎ ករចា យុល៌ រេឆាចិត្វា តស្មិំរេឃច ទុក្ខយ្ហរេល គិសឹឌិ៎ ឲចំ ក្ខុក្កុរេត អនុលាយិ ត្រិសិរេត្ត ករចតិ៎

រេតត រេលា បត សយរេឃត តបុស្សកល្លិកា ចាលិឌាតិ តបុរេស្សា ច កល្លិរេកា ចាតិ រេទ្វ កាតរេទា ចាលិឌា៎ ក្ខក្កលិតិ ក្ខក្កលឌតបឌរេតា៎ ត៌ រេឌសត្តិ ឃស្មិំ រេឌរេស ករចា ចិហរតិ៎ ពតរស្មិំព្ហា រេឌរេស ករចា ចិហរតិ? យឌ្ឈិមរេឌរេស៎ តស្មា យឌ្ឈិមរេឌសំ កត្វា អឌ្ឍាតយក្កុប្បឌិបត្ថា រេហាត្តិតិ អឃរេយត្វ អរេត្វា៎ ចាតិសារេលិហិតា រេឌចតាតិ រេតសំ ចាតិក្ខតបុត្តា រេឌចតា៎ ឲតឌរេចាចាតិ សា កិរ រេតសំ សត្ថុសកឌាតិ អប្បចត្តិតិ អកាសិ៎ តរេតា រេត កិ ក្ខុឌត្តិ យក្កុរេឌចតាត៌ ចាលិ អក៌ស្ម៎ រេតសំ ចាលិកយុកាលេ សា រេឌចតា ឌិស្សយារេតរេច ការេឃត ឲត៌ អរេចាឆ៎ យរេត្ត ច យស្មុបិណ្ឌិកាឃ ចាតិ អតចឌ្ឍសត្ថុភា ច សប្បិយស្មាលិតាឌឹហិ រេឃារេឌត្វា តចឌ្ឍសត្ថុភា ច៎ បតិយារេតចាតិ ក្ខុបឌ្ឍហឆ៎ ត៌ រេចាតិ ត៌ បតិយាតត៌ តុយក្យាត៌ កចិស្សតិ ឌឹឈរត្ត ហិតាឃ ស្វុលាឃ៎ យំ អយក្យាត្តិ យំ បឌិក្កហល៌ អយក្យាត៌ អស្ស ឌឹឈរត្ត ហិតាឃ ស្វុលាឃ៎ ករចរេតា ឲតឌរេហាឹតិ រេឃា កិរស្ស បឆាគាគុរេឃាគការលេ បរេត្តា អរេហាសិ, រេសា ស្វុឌាតាឃ បិឃាសំ ឌាត៌ អាកឆ្ឆិឃា ឲច អត្តុរឆាឃិ៎ រេតតស្ស ឲតឌរេហាសិ – “បរេត្តា រេយ តត្វិ, បុរិយកាបិ ច ត រេលា តឆាគតា ហរេត្វស្ម បឌិក្កណ្ហិ, កិយ្រិត្ត រេលា អហំ បឌិក្កលោយ្យំ យត្ត្ចា យស្មុបិណ្ឌកច្ចា”តិ៎

បរិចិតក្កយជ្ញាឃាតិ ក្ខុរេតា បុរេត្តច ករចរេតា ស្វុឌាតាឃ ឌិត្តុរកោឌត៌រេឃច ឰឌាតុប្បតត្ថតចរេសត អឌ្ឍាសិ, ឲត្តក៌ កាល៌ រេតច ឌិឈឆ្នា ត បិបិសា ត កាឃឌុត្តាល្យំ អរេហាសិ៎ ក្ខុឌាតិ បតស្ស អាហារំ បឌិក្កុរេហតុកាយតាឃ “ត រេលា តឆាគតា”តិអាឌិតា តរេឃត បរិចិតរេក្កា ក្ខុឌបិឌិ ៎ ត៌ ឲចំ ក្ខុប្បត្តិ អត្តរេតា រេចតសា ករចរេតា រេចរេតាបរិចិតក្កយជ្ញាឃ៎ ចតុឌ្ឍិសាតិ ចត្វហិ ឌិសាហិ៎ រេសលយរេឃ បរេត្តតិ យុក្កចណ្ហរេសលយរេឃ បរេត្ត៎ ក្ខុឌំរេឃច ករចា បឌិក្កុរេហសិ, រេតរេឃច សត្ថុាឃ ចុត្ត៎ ចត្តាររេទា បត យហារាឌារេតា បឆយំ ក្ខុត្តុឹលយឈិយរេឃ បរេត្ត ក្ខុបតារេយសុំ, ត រេត ករចា អក្កុរេហសិ៎ តរេតា ក្ខុរេយ ចត្តាររេទាបិ យុក្កចណ្ហសិលិយរេឃ បរេត្ត ក្ខុបតារេយសុំ, ករចា ចត្តាររេទាបិ បរេត្ត អក្កុរេហសិ រេតសំ បសាឌាគុរក្ខលតាឃ, រេតា យហិឆ្នតាឃ៎ ករេហត្វា ច បត ចត្តាររេទាបិ ឃឆា ឲរេកាច បរេត្តា រេហាតិ តឆា អឌិដ្ឋហិ, ចតុត្ថយ្បិ ឲកាសឌិរេសា បុញ្ញាចិបិរេកា អរេហាសិ៎ ឲចំ ឲក៌ កត្វា អឌិដ្ឋិរេត បឌិក្កុរេហសិ ករចា បច្ចូរេឈ្ឈរេសលយរេឃ បរេត្ត យត្ត្ចា យស្មុបិណ្ឌិកច្ចា៎ បច្ចូរេឈ្ឈតិ បច្ចូឈ្ឈិ; បិរេដក្កា យហក្ឈឹស្សិត្តិ អរេត្វា៎ អឆ ចា បច្ចូរេឈ្ឈតិ អកិតរេច អក្ខុរេណ្យាតព្ហរេលា តិត្ថាតប៊ស្សិត្តិ អរេត្វា៎ រេទ្វ ចាចា ឲរេតសំ អរេហស្វុត្តិ រេទ្វចាចិកា៎ អឆ ចា ទ្វិហិ ចាចាហិ ក្ខុបិសកោចំ បត្តាតិ អរេត្វា ៎ រេត ឲចំ ក្ខុបិសកោចំ បឌិរេចរេឌត្វា ករចត្តំ អាហំសុ – “កស្ស ឌាតិ ករេត្ត អរេយត្វា អជ្ជ បដ្ឋាឃ អកិចាឌតបច្ចុដ្ឋាត៌ កាតព្ផា”ត្តិ? អឆ ករចា សឹសំ បរាយសិ, រេកសា ហរេត្វ លក្កិស្ម៎ រេត រេតសំ អឌាសិ “ក្ខុរេយ តុរេយស្រ្សរិហរចា”តិ៎ រេត រេកសឆាតុរេឃា លកិត្វា អយរេតរេតច អកិសិត្តា ហដ្ឋតុដ្ឋា ករចត្តំ ចត្តិត្វា បក្កុយិសុ៎

រាឌាឃតកកចា តិដ្ឋិតា៎

ព្រហ្មឃាចកកចា

សិ៍ អថ សោ កកចា សត្ថាហស្ស អច្ចយេត ពយ្យាសយាធិយ្យាចុដ្ឋហិត្វា ចុត្តប្បការេយតំ សត្ថំ កិច្ចំ តិដ្ឋាបេត្វា រាឌាឃតតម្បុលិ បុតបិ
យេត អឌបិលតិរេក្រាសេឆា តេតុបបក្តយិ៍ បរិចិតក្កោ ដ្ឋូសបិដីតិ តយ្ចិ តិសិត្ថុយត្តស្សេច សត្ថាព្យុទ្ធាត់ អាចិណ្ណសយាចិណ្ណោ អយំ ចេតសោ
បរិចិតក្កោ ដ្ឋូសបិដិ៍ កយ្ចា បតាយំ សត្ថាព្យុទ្ធាត់ ដ្ឋូបប្បជ្ជតីតិ? ឆយ្ចស្ស យហត្តកាចំ កទុកាចំ កាទិឃកាចំ បច្ចុចេក្ខលាឃ ព្រាហ្មតា ឃាចិតេត
ចេសេតុកាយតាឃ ច៍ ឌាតត្តិ ហិ ព្យុទ្ធា “ខុចំ បរិចិតក្កិតេ ព្រាហ្មា អាកត្វា ឆយ្ចេសតំ ឃាចិស្សតិ, តតោ សត្ថា ឆយ្ចេ កាទេចំ
ដ្ឋូប្បាទេស្សត្តិ, ព្រាហ្មកាទុកោ ហិ លោកសត្តិចាសោ”តិ៍ ព្តុតិ ព្តុយេហិ ខ្វីហិ កាទេណហិ អយំ ចិតក្កោ ដ្ឋូបប្បជ្ជតីតិ៍

តត្ថ អសិកតោ តោ ប្បាឃត្តិ អសិកតោ តោ យេ អយំ៍ អាលឃទាយាតិ សត្ថា បញ្ចា កាយហុលោ អល្លីយត្តិ, តស្មា តេ “អាលឃា”តិ ចុច្ចត្តិ៍
តេហិ អាលយេឃហិ រយត្តីតិ អាលឃទាយា៍ អាលយេឃសុ ទតាតិ អាលឃទតា៍ អាលយេឃសុ សុដ្ឋុយុតិតាតិ អាលឃសយ្ចុតិតា៍ ឃសិតត្តិ
តិបិតេតា៍ តស្ស ធាតំ សត្ថាឃ “យំ ព្តុស”ត្តិ បដិច្ចសយុប្បាទំ សត្ថាឃ “យោ អឃ”ត្តិ ខុចយេត្វា ដដ្ឋតោ៍ ព្តុសប្បច្ចឃតាបដិច្ចសយុប្បាទេសាតិ
ព្តុយេសំ បច្ចយា ព្តុសប្បច្ចយា, ព្តុសប្បច្ចយាច ព្តុសប្បច្ចយតា, ព្តុសប្បច្ចយតា ច សា បដិច្ចសយុប្បាទេសា ចាតិ
ព្តុសប្បច្ចយតាបដិច្ចសយុប្បាទេសា៍ សោ យយស្ស កិលយេធោតិ ឃា អឌាតត្តាត់ ចេសតា តាយ, សោ យយ កិលយេធា អស្ស; សា យយ ចិតេហសា
អស្សាតិ អត្ថោ៍ កកចត្តត្តិ កកចតោ៍ អតច្ឆរិយាតិ អត្ថ អច្ឆរិយា៍ បដិកំស្តតិ បដិកាតសត្ថាតស្ស ធាលាស្ស កោចរា អតហសុំ,
បរិចិតក្កឃិតត្ថកាចំ បិបុហិស្ស៍

ហលត្តិ ខុត្ត ហកាទេរា តិបិតយេត្វា; អលត្តិ អត្ថោ៍ បកាសិតុត្តិ ចេសិតុំ៍ អលំ ធាតិ យេ ព្តុយំ កិច្ចេត អសិកតំ ឆយ្ចំ ចេសេតុត្តិ ចុត្តំ ហោតិ៍
បដិសោតកាយិត្តិ បដិសោតំ ចុច្ចតិ តិព្វាតំ; តិព្វាតកាយិត្តិ អត្ថោ៍ រាកទត្វាតិ កាយរាកកចរាកដិដ្ឋិរាកេត ទត្វា៍ ត ចល្លិត្តិតិ ត
បស្សិស្សត្តិ៍ តយោលេន្តេ អាចុដិតិ អចិន្ថារាសិតា អន្ធោតុដិ៍ អបេប្បាសុក្កកាយាតិ តិទុស្សុក្កកាទេចត; អចេសេតុកាយតាយាតិ អត្ថោ៍

ប័៌ឃគ្រ ហិ តាយាតិ ឃស្មិ តាយ លោកេ៍ កកចតោ បុទតោ បិតុទេហាសីតិ ឆយ្ចេសតាឃាចតត្តំ ចសសុ ចក្កចាត្យអសហស្សេសុ
យហាព្រាហ្មាទេតា កេហត្វា អាកយ្ចា កកចតោ បុទតោ បិតុទេហាសិ ៍ អប្បទេក្ខឌាតិកាតិ បត្តាយេឃ អក្កិយិ អប្បំ រាកេសាសយោហទេដំ
ខុតេសំ ខុចំសកាចាតិ អប្បទេក្ខឌាតិកា៍ កចិស្សត្តិ ឆយ្ចស្ស អត្ថាតាទេរាតិ បដិចិដ្ឋិតាទេរា៍

បិតុទេហាសីតិ បិតុកចិ៍ សយលេហិ ចិត្តិតោតិ រាកាឌីហិ យលេហិ សយលេហិ លហិ សត្វាទេហិ ចិត្តិតោ៍ អបិបុទេតត្តិ ចិចទ ខុតំ៍ អយតស្ស
ក្វាទត្តិ អយតស្ស តិព្វាតស្ស ក្វាទក្វតំ អរិឃយក្កំ៍ សុលាត្វ ឆយ្ចំ ចិយលេតាត្យព្យុទ្ធត្តិ ព្តុយេ សត្ថា រាកាឌិយលិតំ អកាចតោ ចិយលេត
សយ្ចាសយ្ចុទ្ធេត អត្ថព្យុទ្ធិ ចត្យសច្ចឆយ្ចំ សុលាត្វា៍

សេលេ ឃថា បព្វតយុទ្ធតិដ្ឋិតោតិ សេលយេឃ ខុកឈ្ឈេត បព្វតយុទ្ធតិ ឃថាឋិតោច ឃថា ចក្ខុយា បុរិសោ សយត្តតោ ឌតតំ បស្សេយ្យ,
ត្វយ្បិ សុមេធ សុត្តរបញ្ញា សត្ថាញ្ញាតញ្ញាលោត សយត្តចក្ខុ កកចា ឆយ្ចយំ បញ្ញាយំ បិសាឌយាទុឃ្យាសយំ អបេតសោកោ សោកាចតិណ្ណ

ជាតិជរាភិភូតញ្ញា ជគតំ អនេចក្ខុស្ស ឧបឆាទយៈ

ឧបេដ្ឋហិតិ កាចេតា ឆយុខេសតតុំ ចារិកចេរណ៍ យាចេត្តា កលតិៈ ចិរាតិអាឌិស្ស កាចា ចិរិយចត្តតាយ ចិរោៈ

ខេចបុត្តយច្ចុកិលេសាកិសន្លារយារាត់ ចិឌិតត្តា ចិឌិតសក្ការយាៈ ជាតិកត្តារាឌិតិត្តូរលាសយត្តូតាយ សត្តូចារោហាៈ កាយច្ឆន្ទិត្ថលាស្ស អកាចេតា អលាលោៈ

៥ៈ អន្លោសតត្តិ យាចត់ៈ ញុទ្ធចក្ខុតាតិ ញ្ញេត្រិយបរោបរិយត្តញាណេលាត ច អាសយាតុសយញាណេលាត ចៈ ញ្ញេយសញ្ញិឌ្ចិត្តិ ញាណលាត់ ញុទ្ធចក្ខុតិ តាយំៈ អប្បរជក្ខាតិ បញ្ញាចក្ខុយិប្រាកាឌិរជ៉ អប្បំ ខេយសំ, ខេត អប្បរជក្ខាៈ ខេយសំ តំ យហត្តំ ខេត យហារជក្ខាៈ ខេយសំ សទ្ធាឌីតិ ញ្ញេត្រិយាតិ តិក្ខាតិ ខេត តិក្ខិត្រិយាៈ ខេយសំ តាតិ យុទ្ធុតិ ខេត យុទិត្រិយាៈ ខេយសំ ខេតខេយច សទ្ធាឌខេយា អាកាការា សុត្តរា ខេត ទ្វាការាៈ ខេយសំ ខេតខេយច សទ្ធាឌខេយា អាកាការា អសុត្តរា ខេត ទ្វាការាៈ ខេយ កឆិតការណ៍ សល្លេក្ខត្តិ, សុខេលត សក្កា ខេហាត្តិ ចិញ្ញារេបតុំ ខេត សុចិញ្ញាបយាៈ ខេយ បរខេលិកញ្ញា ចជ្ជញ្ញា កយខេតា បស្សត្តិ ខេត បរខេលិកចជ្ជកយឌស្សាចិខេតាៈ ឧប្បលិតិយត្តិ ឧប្បលចខេតៈ ញ្ញតខេរសុបិ ឲខេសច តខេយាៈ អខេត្តាតិយុក្ករេបិសឹតិតិ យាតិ ឧខកស្ស អខេត្តា តិយុក្ការេតច ខេបិសយត្តិៈ សខេយាឌកំ ជិតាតីតិ ឧខខេកត សយំ ជិតាតិៈ ឧខកំ អច្ចុក្កយ ជិតាតីតិ ឧខកំ អតិក្កមិត្វា ជិតាតិៈ

អបិរុតាតិ ចិចជិៈ អយតស្ស ទ្វារាតិ អរិយយក្កោៈ ខេសា ហិ អយតសន្លាតស្ស តិព្វាតស្ស ទ្វារ៉ៈ បយុញ្ញាត្ត សទ្ធត្តិ សព្វេ អត្តខេតា សទ្ធំ បយុញ្ញាត្តៈ បន្ឋិយបឌទ្វេយ អយយត្វេ , អហញ្ញិអត្តខេតា បក្យលំ សុប្បចត្តិយិ ញ្ញយំ បឃិតំ ឧត្តមំ ឆយុំ កាយចាចាកិលយចសញ្ញិ ហុត្វា យតុខេសុ ខេចយតុខេស្សសុ ត កាសិត្តិៈ

ញ្ញហ្យាចតកចា តិដ្ឋិតាៈ

បញ្ចចក្កិយកចា

១០ៈ បល្លិខេតាតិ បល្លិខេច្ចត សយត្តាកខេតាៈ ញ្ញខេត្តាតិ ខេចឃ្យត្តិខេយត សយត្តាកខេតាៈ ខេយឆាចិតិ ជាតុប្បត្តិយា បញ្ញាយ សយត្តាកខេតាៈ អប្បរជក្ខជាតិខេកាតិ សយាបត្តិយា ចិក្ខុមិតត្តា តិក្កិលេសជាតិខេកា ចិសុទ្ធសខេត្តាៈ អាជាតិស្សតីតិ សល្លេក្ខស្សតិ បដិចិន្និស្សតិៈ កាចខេតាបិ ខេលា ញាណំ ឧខបិឌីតិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ ឧប្បជ្ជិ "ញ្ញខេតា សត្តយឌិចសយត្តូខេក កាលំកត្វា អាកិញ្ញញ្ញាយតខេត តិព្វខេត្តា"តិៈ យហាជាតិខេយាតិ សត្តឌិចសព្វត្តខេរ បត្តព្វយក្កផលខេតា បរិហីតត្តា យហតី ជាតិ អស្សាតិ យហាជាតិខេយា អក្កខេលា តិព្វាតត្តាៈ អកិខេឌាសកាលំកខេតាតិ ហិខេយ្យា កាលំកខេតា, ខេសាបិ ខេតចសញ្ញាភាសញ្ញាយតខេត តិព្វខេត្តាតិ អដ្ឋសៈ ញហុការាតិ ញហុបការាៈ បឆាតបហិតត្តំ ឧបដ្ឋហិស្សុតិ បឆាតត្តូយ ខេបសិតត្តកាចំ យុខេលាឌកជាតាឌិតា ឧបដ្ឋហិសុៈ

១០។ អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច ពោធិន្តិ ពោធិមណ្ឌស្ស ច គយាយ ច អន្តរេ ភគវន្តំ អទ្ទស។ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នន្តិ អទ្ធានមគ្គំ បដិបន្នំ។

សព្ពាភិភូតិ សព្ពំ តេភូមកធម្មំ អភិភវិត្វា ឋិតោ។ សព្ពវិទូតិ សព្ពំ ចតុភូមកធម្មំ អវេទិំ អញ្ញាសិំ។ សព្ពេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោតិ សព្ពេសុ តេភូមកធម្មេសុ កិលេសលេបេន អលិត្តោ។ សព្ពញ្ជហោតិ សព្ពំ តេភូមកធម្មំ ជហិត្វា ឋិតោ។ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោតិ តណ្ហក្ខយេ និព្ពានេ អារម្មណតោ វិមុត្តោ។ សយំ អភិញ្ញាយាតិ សព្ពំ ចតុភូមកធម្មំ អត្តនាវ ជានិត្វា។ កមុទ្ទិសេយ្យន្តិ កំ អញ្ញំ “អយំ មេ អាចរិយោ”តិ ឧទ្ទិសេយ្យំ។

ន មេ អាចរិយោ អត្ថីតិ លោកុត្តរធម្មេ មយ្ហំ អាចរិយោ នាម នត្ថិ។ នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោតិ មយ្ហំ បដិភាគបុគ្គលោ នាម នត្ថិ។ សីតិភូតោតិ សព្ពកិលេសគ្គិនិព្ពាបនេន សីតិភូតោ។ កិលេសានំយេវ និព្ពុតត្តា និព្ពុតោ។

កាសីនំ បុរន្តិ កាសិរដ្ឋេ នគរំ។ អាហញ្ឆំ អមតទុន្ទុភិន្តិ ធម្មចក្កប្បដិលាភាយ អមតភេរិំ បហរិស្សាមីតិ គច្ឆាមិ។

អរហសិ អនន្តជិនោតិ អនន្តជិនោ ភវិតុំ យុត្តោ។ ហុបេយ្យបាវុសោតិ អាវុសោ ឯវម្បិ នាម ភវេយ្យ។ សីសំ ឱកម្បេត្វាតិ សីសំ ចាលេត្វា។

១២។ សណ្ឋបេសុន្តិ កតិកំ អកំសុ។ ពាហុល្លិកោតិ ចីវរពាហុល្លាទីនំ អត្ថាយ បដិបន្នោ។ បធានវិព្ភន្តោតិ បធានតោ វិព្ភន្តោ ភដ្ឋោ បរិហីនោ។ អាវត្តោ ពាហុល្លាយាតិ ចីវរាទិពាហុលភាវត្ថាយ អាវត្តោ។ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតន្តិ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ; សោតិន្ទ្រិយំ ធម្មសវនត្ថំ អភិមុខំ ករោថាតិ អត្ថោ។ អមតមធិគតន្តិ អមតំ និព្ពានំ មយា អធិគតន្តិ ទស្សេតិ។ ឥរិយាយាតិ ទុក្ករិរិយាយ។ បដិបទាយាតិ ទុក្ករបដិបទាយ។ អភិជានាថ មេ នោតិ អភិជានាថ នុ មេ សមនុបស្សថ។ ឯវរូបំ ភាសិតមេតន្តិ ឯវំ ឯវរូបំ វាក្យ ភាសិតន្តិ អត្ថោ។ អសក្ខិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ សញ្ញាបេតុន្តិ “អហំ ពុទ្ធោ”តិ ជានាបេតុំ អសក្ខិ។

១៣។ ចក្ខុករណីតិ បញ្ញាចក្ខុ សន្ធាយាហ។ ឥតោ បរំ សព្ពំ បទត្ថតោ ឧត្តានត្ថមេវ។ អធិប្បាយានុសន្ធិយោជនាទិភេទតោ បន បបញ្ចសូទនិយា មជ្ឈិមដ្ឋកថាយំ វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។ ឥតោ បដ្ឋាយ ហិ អតិវិត្ថារភីរុកស្ស មហាជនស្ស ចិត្តំ អនុរក្ខន្តា សុត្តន្តកថំ អវណ្ណយិត្វា វិនយកថំយេវ វណ្ណយិស្សាម។

១៤។ សាវ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសីតិ អាសាឡ្ហិបុណ្ណមាយ អដ្ឋារសហិ ទេវតាកោដីហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋិតស្ស “ឯហិ ភិក្ខូ”តិ ភគវតោ វចនេន អភិនិប្ផន្នា សាវ តស្ស អាយស្មតោ ឯហិភិក្ខូបសម្បទា អហោសិ។

១៥. អថ ខោ អាយស្មតោ ច វប្បស្សាតិ អាទីសុ វប្បត្ថេរស្ស បាដិបទទិវសេ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ, ភទ្ទិយត្ថេរស្ស ទុតិយទិវសេ, មហានាមត្ថេរស្ស តតិយទិវសេ, អស្សជិត្ថេរស្ស ចតុត្ថិយន្តិ។ ឥមេសុ បន ភិក្ខូនំ កម្មដ្ឋានេសុ ឧប្បន្នមលវិសោធនត្ថំ ភគវា អន្តោវិហារេយេវ អហោសិ។ ឧប្បន្នេ ឧប្បន្នេ មលេ អាកាសេន គន្ត្វា មលំ វិនោទេសិ។ បក្ខស្ស បន បញ្ចមិយំ សព្វេ តេ ឯកតោ សន្និបាតេត្វា អនត្តសុត្តេន ឱវទិ។ តេន វុត្តំ “អថ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ”តិអាទិ។

១៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តីតិ បញ្ចមិយា បក្ខស្ស លោកស្មិំ ឆ មនុស្សា អរហន្តោ ហោន្តីតិ អត្ថោ។

បញ្ចវគ្គិយកថា និដ្ឋិតា។

បព្វជ្ជាកថា

១៧. បុព្ពានុបុព្ពកានន្តិ បវេណិវសេន បោរាណានុបោរាណានន្តិ អត្ថោ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកសដ្ឋិ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តីតិ បុរិមា ឆ ឥតរេ ច បញ្ចបញ្ញាសាតិ អន្តោវស្សស្មិំយេវ ឯកសដ្ឋិ មនុស្សា អរហន្តោ ហោន្តីតិ អត្ថោ។

១៨. ឯវមាទីនំ កុលបុត្តានំ អយំ បុព្ពយោគោ – អតីតេ កិរ បញ្ចបញ្ញាសជនា សហាយកា វគ្គពន្ធេន បុញ្ញានិ ករោន្តា អនាថសរីរានិ បដិជគ្គន្តា វិចរន្តិ, តេ ឯកទិវសំ គព្ភិនិំ ឥត្ថិំ កាលកតំ ទិស្វា “ឈាបេស្សាមា”តិ សុសានំ នីហរិំសុ។ តេសុ បញ្ច ជនេ “តុម្ហេ ឈាបេថា”តិ សុសានេ ឋបេត្វា សេសា គាមំ បវិដ្ឋា។ យសោ ទារកោ តំ សរីរំ វិជ្ឈិត្វា បរិវត្តេត្វា ច ឈាបយមានោ អសុភសញ្ញំ បដិលភិ។ សោ ឥតរេសម្បិ ចតុន្នំ ជនានំ “បស្សថ ភោ ឥមំ អសុចិំ បដិកូល”ន្តិ ទស្សេសិ។ តេបិ តត្ថ អសុភសញ្ញំ បដិលភិំសុ។ តេ បញ្ចបិ ជនា គាមំ គន្ត្វា សេសសហាយកានំ កថយិំសុ។ យសោ បន ទារកោ គេហម្បិ គន្ត្វា មាតាបិតូនញ្ច ភរិយាយ ច កថេសិ។ តេ សព្វេបិ អសុភំ ភាវយិំសុ។ អយមេតេសំ បុព្ពយោគោ។ តេនាយស្មតោ យសស្ស នាដកជនេសុ សុសានសញ្ញា ឧប្បជ្ជិ, តាយេវ ច ឧបនិស្សយសម្បត្តិយា សព្វេសំ វិសេសាធិគមោ និព្ពត្តីតិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសីតិ ភគវា យាវ បច្ឆិមកត្តិកបុណ្ណមា, តាវ វារាណសិយំ វិហរន្តោ ឯកទិវសំ តេ ខីណាសវេ សដ្ឋិ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ។

១៩. ទិព្ពា នាម ទិព្ពេសុ កាមេសុ លោភបាសា។ មានុសា នាម មានុសកេសុ កាមេសុ លោភបាសា។ មា ឯកេន ទ្វេតិ ឯកេន មគ្គេន ទ្វេ មា អគមិត្ថ។ អស្សវនតាតិ អស្សវនតាយ។ បរិហាយន្តីតិ អនធិគតំ នាធិគច្ឆន្តា វិសេសាធិគមតោ បរិហាយន្តិ។

២០. អន្តកាតិ លាមក ហីនសត្ត។ អន្តលិក្ខចរោតិ រាគបាសំ សន្ធាយាហ។ តញ្ហិ សោ “អន្តលិក្ខចរោ”តិ មន្ត្វា អាហ។

៧៖ នានាទិសា នានាជនបទាតិ នានាទិសតោ ច នានាជនបទតោ ច។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តុម្ហេវ ទានិ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថាតិ អាទិម្ហិ បព្វជ្ជាបេក្ខំ កុលបុត្តំ បព្វាជេន្តេន ឯវ បរទោ "ន ភិក្ខវេ បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ បព្វាជេតព្វោ"តិ អាទិំ កត្វា យាវ "ន អន្ធមូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ"តិ ឯវំ បដិក្ខិត្តា បុគ្គលា, តេ វជ្ជេត្វា បព្វជ្ជាទោសវិរហិតោ បុគ្គលោ បព្វាជេតព្វោ។ សោបិ ច មាតាបិតូហិ អនុញ្ញាតោ ឯវ។ តស្ស អនុជាននវចនំ "ន ភិក្ខវេ អននុញ្ញាតោ មាតាបិតូហិ បុត្តោ បព្វាជេតព្វោ, យោ បព្វាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ ឯតម្បិ វុត្តំ វណ្ណិយស្សាយ។

ឯវំ បព្វជ្ជាទោសវិរហិតំ មាតាបិតូហិ អនុញ្ញាតំ បព្វាជេន្តេនាបិ ច សចេ អជ្ឈត្តកោសោ ហោតិ, ឯកសីមាយ ច អញ្ញោបិ ភិក្ខុ អត្ថិ, កេសច្ឆេទនត្ថាយ ភណ្ឌុកម្មំ អាបុច្ឆិតព្វំ។ តស្ស អាបុច្ឆនាការោ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃំ អបលោកេតុំ ភណ្ឌុកម្មាយា"តិ ឯត្ថ វណ្ណិយស្សាយ។ សចេ ឯកកោ ហោតិ, សយំ បព្វាជេតព្វោ។ សចេ ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាទីហិ ព្យាវដោ ហោតិ, ឱកាសំ ន លភតិ, ឯកោ ទហរភិក្ខុ វត្តព្វោ "ឯតំ បព្វាជេហី"តិ។ អវុត្តោបិ ចេ ទហរភិក្ខុ ឧបជ្ឈាយំ ឧទ្ទិស្ស បព្វាជេតិ, វដ្ដតិ។ សចេ ទហរភិក្ខុ នត្ថិ, សាមណេរោបិ វត្តព្វោ "ឯតំ ខណ្ឌសីមំ នេត្វា បព្វាជេត្វា កាសាយានិ អច្ឆាទេត្វា ឯហី"តិ។ សរណានិ បន សយំ ទាតព្វានិ។ ឯវំ ភិក្ខុនាវ បព្វាជិតោ ហោតិ។ បុរិសេហិ ភិក្ខុតោ អញ្ញោ បព្វាជេតុំ ន លភតិ, មាតុគាមោ ភិក្ខុនិតោ អញ្ញោ។ សាមណេរោ បន សាមណេរី វា អាណត្តិយា កាសាយានិ ទាតុំ លភតិ។ កេសោរោបនំ យេន កេនចិ កតំ សុកតំ។

សចេ បន កណ្ឌុរោបិ ហោតិ សហេតុកោ ទារកោ យសស្សី កុលបុត្តោ, ឱកាសំ កត្វាបិ សយមេវ បព្វាជេតព្វោ។ "មត្តិកាបិណ្ឌំ គហេត្វា ន្ហាយិត្វា កេសេ តេមេត្វា អាគច្ឆាហី"តិ ច បន ន វិស្សជ្ជេតព្វោ។ បព្វជិតុកាមានញ្ហិ បឋមំ ពលវុស្សាហោ ហោតិ, បច្ឆា បន កាសាយានិ ច កេសហរណសត្ថកញ្ច ទិស្វា ឧត្រសន្តិ, ឯត្តោយេវ បលាយន្តិ, តស្មា សយមេវ នហានតិត្ថំ នេត្វា សចេ នាតិទហរោ ហោតិ, "នហាហី"តិ វត្តព្វោ។ កេសា បនស្ស សយមេវ មត្តិកំ គហេត្វា ធោវិតព្វា។ ទហរកុមារកោ បន សយំ ឧទកំ ឱតរិត្វា គោមយមត្តិកាហិ ឃំសិត្វា នហាបេតព្វោ។ សចេបិស្ស កច្ឆុ វា បិឡកា វា ហោន្តិ, យថា មាតា បុត្តំ ន ជិគុច្ឆតិ, ឯវមេវ អជិគុច្ឆន្តេន សាធុកំ ហត្ថបាទសីសានិ ឃំសិត្វា នហាបេតព្វោ។ កស្មា? ឯត្តកេន ហិ ឧបការេន កុលបុត្តា អាចរិយុបជ្ឈាយេសុ ច សាសនេ ច ពលវបេមា តិព្វគារវា អភិរតិពហុលា ហោន្តិ, ឧប្បន្នំ អនភិរតិំ វិនោទេត្វា ថេរភាវំ បាបុណន្តិ, កតញ្ញូ កតវេទិនោ ហោន្តិ។

ឯវំ នហាបនកាលេ បន កេសមស្សុំ ឱរោបនកាលេ ច "ត្វំ ញាតោ យសស្សី, ឥទានិ មយំ តំ និស្សាយ បច្ចយេហិ ន កិលមិស្សាមា"តិ ន វត្តព្វោ, អញ្ញាបិ អនិយ្យានិកកថា ន កថេតព្វា។ អថ ខ្វស្ស "អាវុសោ, សុដ្ឋុ ឧបធារេហិ សតិំ ឧបដ្ឋាបេហី"តិ វត្វា តចបញ្ចកកម្មដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ, អាចិក្ខន្តេន ច វណ្ណសណ្ឋានគន្ធាសយោកាសវសេន អសុចិជេគុច្ឆបដិក្កូលភាវំ និជ្ជីវនិស្សត្តភាវំ វា បាកដំ ករោន្តេន អាចិក្ខិតព្វំ។ សចេ ហិ សោ បុព្វេ មទ្ទិតសង្ខារោ ហោតិ ភាវិតភាវនោ, កណ្ដកវេធាបេក្ខោ វិយ បរិបក្កគណ្ឌោ, សូរិយុគ្គមនាបេក្ខំ វិយ ច បរិណតបទុមំ, អថស្ស អារទ្ធមត្តេ កម្មដ្ឋានមនសិការេ វជិរាសនិ វិយ បព្វតេ កិលេសបព្វតេ

ធុណ្ណយាគំយេច ញាណំ បចត្តតិ, ខុរគ្គេយេច អរហត្តំ បាបុណាតិៈ ឯយ ហិ កោចិ ខុរគ្គេ អរហត្តំ បត្វា, សន្តេ ខេ ឧចទ្វេ សចត់ លភិត្វា កល្យាណមិត្តេត អាចរិយេត ជិត្តតយំ តិស្សាយ តោ អតិស្សាយៈ តស្មាស្ស អាជិតោច ឧចទ្វេ កថា កេចតន្តាតិៈ

កោសេស្ស បត ឆូទោរាបិតេស្ស ហលិទ្ទិធុណ្ណេត ចា កន្ទធុណ្ណេត ចា សិសក្ខា សទិក្ខា ខ្ពុំ ខ្ពោះន្ទេ ពិហិក្ខុ អបតេត្វា កាយាឃាតិ តិក្ខត្តុំ ចា ទ្វិក្ខត្តុំ ចា សកឹ ចា បដិក្កាហេតន្តោៈ អថាបិស្ស ហត្ថេ អគត្វា អាចរិយោ ចា ឧបជ្ឈាយោ ចា សយមេច អច្ឆាទេតិ, ចជ្ជតិៈ សចេបិ អញ្ញោ ទហរំ ចា សាមណេរំ ចា ឧបាសកំ ចា អាណាបេតិ "អាវុសោ, ឯតាតិ កាយាឃាតិ កហេត្វា ឯតំ អច្ឆាទេហិ"តិ តំយេច ចា អាណាបេតិ "ឯតាតិ កហេត្វា អច្ឆាទេហិ"តិ សព្វំ ចជ្ជតិៈ សព្វំ ខេត ភិក្ខុតាច ជិត្តំ ហោតិៈ

ឃំ បត គិចាសតំ ចា បិវាសតំ ចា អតាលត្តិយា គិចាសេតិ ចា បិវាសតិ ចា, តំ អបនេត្វា បុត ទាតព្វំៈ ភិក្ខុតា ហិ សហត្ថេត ចា អាណត្តិយា ចា ជិត្តេយេច កាសាចំ ចជ្ជតិ, អជិត្តំ ត ចជ្ជតិ, សចេបិ តស្សេច សត្តកំ ហោតិ, កោ បត ចាទោ ឧបជ្ឈាយមូលកេ! អយំ "បចយំ កោសេយ្យំ ឆូហារេត្វា កាយាឃាតិ ចត្វាតិ អច្ឆាទាបេត្វា ឧក់សំ ខ្ពុំទាសក្កុំ កាទាបេត្វា"តិ ឧត្តំ ជិតិច្ឆយោៈ

ភិក្ខុតំបិទេ ចន្ទាបេត្វាតិ ឯយ តត្ថ សត្តិបតិតា ភិក្ខុ, តេសំ បិទេ ចន្ទាបេត្វា; អថ សទោលក្កហលត្ថំ ខ្ពុក្កុជិកំ តិសិទាបេត្វា អញ្ជលិ បក្កហាបេត្វា ឯចំ ចទេហីតិ ចត្តព្វោៈ "យមហំ ចទាមិ, តំ ចទេហី"តិ ចត្តព្វោៈ អថស្ស ឧបជ្ឈាយេត ចា អាចរិយេត ចា "ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមី"តិអាជិតា តយេត សរណាតិ ទាតព្វាតិ យថាវុត្តបដិបាដិយាច ត ឧប្បដិបាដិយាៈ សចេ ហិ ឯកបទម្បិ ឯកក្ខរម្បិ ឧប្បដិបាដិយា ទេតិ, ពុទ្ធំ សរណំយេច ចា តិក្ខត្តុំ ទត្វា បុត ធម្មំសេស្ស ឯកេកំ តិក្ខត្តុំ ទេតិ, អជិត្តាតិ ហោត្តិ សរណាតិៈ

ធម្មក្ខា បត សរណកមត្ទបសម្បទំ បដិក្ខិបិត្វា អតុញ្ញាតំតាបសម្បទា ឯកតោ សុទ្ធិយា ចជ្ជតិៈ សាមណេរបព្វជ្ជា បត ឧភតោសុទ្ធិយាច ចជ្ជតិ, តោ ឯកតោ សុទ្ធិយាៈ តស្មា ឧបសម្បទាយ សចេ អាចរិយោ ញាត្តិទោសេន្ទោច កម្មចាចាទោសន្ទោ ចទេត្វា កម្មំ កទោតិ, ស្វកតំ ហោតិៈ បព្វជ្ជាយ បត ធម្មាតិ តីណិ សរណាតិ ពុកាទមកាទាជីតំ ព្យញ្ជតាតំ ដាតកទណសម្បទំ អហាបេត្តេតច អាចរិយេតបិ អន្តេចាសិកេតបិ ចត្តព្វាតិៈ សចេ អាចរិយោ ចត្តុ សក្កោតិ, អន្តេចាសិកោ ត សក្កោតិ; អន្តេចាសិកោ ចា សក្កោតិ, អាចរិយោ ត សក្កោតិ; ឧភោបិ ចា ត សក្កោត្តិ, ត ចជ្ជតិៈ សចេ បត ឧភោបិ សក្កោត្តិ, ចជ្ជតិៈ

ធម្មាតិ ច បត ទទយាតេត "ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមី"តិ ឯចំ ឯកសម្ពន្ធាតិ អតុតាសិកន្តាតិ ចា កត្វា ទាតព្វាតិ, "ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមី"តិ ឯចំ ចិច្ឆិន្ទិត្វា មការន្តាតិ ចា កត្វា ទាតព្វាតិៈ អន្តកដ្ឋកថាយំ តាមំ សាទេត្វា "អហំ ភន្តេ ពុទ្ធរក្ខិតោ យាវជីចំ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមី"តិ ធុត្តំ, តំ ឯកអដ្ឋកថាយម្បិ តត្ថិ, បាឡិយម្បិ ត ធុត្តំ, តេសំ ទុចិមត្តេយេច, តស្មា ត កហេតព្វំៈ ត ហិ តថា អចទត្តស្ស សរណំ កុប្បតីតិៈ

អតុញ្ញាតាមិ ភិក្ខុចេ ធម្មេហិ តីហិ សរណកមតេហិ បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទន្តិ ធម្មេហិ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមីតិអាជីហិ ឯចំ តិក្ខត្តុំ ឧភតោសុទ្ធិយា ធុត្តេហិ តីហិ សរណកមតេហិ បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទន្ទ អតុញ្ញាតាមីតិ អត្ថោៈ តត្ថ យស្មា ឧបសម្បទា បរតោ បដិក្ខិត្តា, តស្មា សា

ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶ ᩁᩩᩉᨲᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩑᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣ ᩑᨲᩁᩉᩥᨸᩥ ᩈᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩁᩩᩉᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩉᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶᩮᩈ ᨾᨲᩥᨾᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᨳᩔ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨿᨳᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ –

“ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᨴᩈ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩋᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᨾᨩ᩠ᨩᨸᨾᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨶᨧ᩠ᨧᨣᩦᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩅᩥᩈᩪᨠᨴᩔᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨶᨵᩣᩁᨱᨾᨱ᩠ᨯᨶᩅᩥᨽᩪᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩈᨿᨶᨾᩉᩣᩈᨿᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪐᪖)᪨

ᩋᨶ᩠ᨵᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨶ “ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ

ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩁᨱᨴᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨴᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᨸᩣᩊᩥᨿᩣᩅ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩮᩅ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᨽᩣᩈᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨸᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᩣᩅ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩣᨶᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨴᩥᩅᩥᨵᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣ ᩈᩃᩣᨠᨽᩮᩣᨩᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᨸᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨻᩣᩃᨴᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩔ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨸᩣᩁᩩᨸᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨽᩥᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩈᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩴ ᨶᩣᩈᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪐᪘) ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩈ ᨶᩣᩈᨶᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩋᩣᩁᨠᩣ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨽᩥᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩈᩅᩥᨵᩮ ᩈᩦᩃᩮ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᨮᨾᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

᪒᪓᪨ ᨾᨿ᩠ᩉᩣᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᨾᨿᩣ ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨿᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩣᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨿᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ທຸຕິຍວາຣກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍກຖາ

໑໙. ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາຕິ ເຕ ກິຣ ຣາຊກຸມາຣາ ສຸເປຕ ຈ ຣິເຕ຺ຕຕ ຈ ກຂ຺ຂາ ຈກ຺ກາເຕ຺ຕ ຈ ຈິຈຣ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ “ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ເຕຕ ຫິ ໂຈຕິ ວຕ຺ຕ ໂຈກາເຣາ ນິປິຕຍເຕ຺ຕາ. ສຍຸຈກ຺ກໍ ສ຺ຄປິຐີຕິ ເອກສ຺ມິໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍເກ຺ກາ, ເອກສ຺ມິໍ ສກທາຄາມິຍເກ຺ກາ, ເອກສ຺ມິໍ ອນາຄາມິຍເກ຺ກາ ສ຺ຄປິຐີ. ຕໂຍາປິ ຫິ ວເຕ ຍກ຺ກາ “ສຍຸຈກ຺ກ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ເຕ ກິຣ ຕຸລ຺ລິລຊາຕເກ ຕິສຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ, ອຈ ຕຸລ຺ລິເລິຈາຣໍ ສຸຕ຺ວາ ປຐາສີລິນິ ຣກ຺ລິສຸ; ຕຸຣໍ ເຕສໍ ປຸຕ຺ຕກຍຸໍ.

ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສ຺ຣຸເຈລປິຑິຫາຣິຍກຖາ

໑໖. ປຍຸເລາຕິ ປຸຕ຺ຕຄ຺ເຍາ. ປິເຍາເລ຺ລາຕິ ສ຺ຕ຺ເຍາ ຈິສ຺ຸສປເຕ຺ຕາ.

໑໗. ອນຸປຫຈ຺ຈາຕິ ອຈິຕາເສຕ຺ວາ. ເຕຊສາ ເຕຊຕ຺ຕິ ອຕ຺ເຕາ ເຕເຊຕ ຕາກ຺ສ ເຕຊໍ ປຣິຍາທິເຍຍ຺ຍຕ຺ຕິ ອພິພເຍຍ຺ຍ, ຈິຕາເສຍ຺ຍ ຈາຕິ. ຍລ຺ລຕ຺ຕິ ໂກາຣໍ ຕເຕ຺ຕຈ ຈ ເລາ ອຣຫາ ຍຖາ ອຫຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕາຕໍ “ອຣຫາ ອຫ”ຕ຺ຕິ ຍຐ຺ຐາເຍຕາ ຈຣຕິ.

໑໘. ເຕຣຐ຺ຐຣາຍໍ ສຄຈາຕິອາຄິກາ ຄາຖາເຍາ ປຐ຺ຐາ ປລ຺ລິຕ຺ຕາ.

33-໘. ຈິສ຺ສເຊ຺ຊຍ຺ຍຕ຺ຕິ ສຸລ຺ລປຕ຺ຕາຍ ປສາເຣຕ຺ວາ ຄເປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ “ສເຕ຺ຕ ອາຫຣ ຫຕ຺ວ”ຕ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈ ຈສເຕ຺ຕາ ຈິຍ ສຸລຫເຕາຕິ ອາຫຣຫເຕ຺ວາ ສ຺ເຍ຺ຍາເຊຕ຺ວາຕິ ຈິສ຺ສເຊ຺ຊຕ຺ວາ. ຍສ຺ຄາຍຸລິເຍາຕິ ອຄ຺ຄິສາຊຕາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ.

3໐. ຊິຣປຊິກາຕິ ຊິຣກາລເຕາ ປຏ຺ຏາຍ.

3໑. ເອກສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ຕິອາຄຶສຸ ເອກສາ ວຈ ເອກສ຺ມິໍ ວສ ຕເຍາ ສຕ຺ຕຕ຺ວ ລາຣິກາຊຕ຺ຕິ ລາຣິກາເຣາ.

ສ຺ຣຸເຈລປິຑິຫາຣິຍກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ទិព្ពិយារទរយាកយកថា

៣៣. លជ្ជិចនេតិ តាលុឃ្យានេត។ សុបត្តិនេ្ហ នេតិនេយតិ អញ្ញាតរស្មិំ ចងោគេល្ល; តស្ស កិនេទតំ គាយំ។ ក្វាឌសតហុតេហិតិ ឯត្ថ ឯកំ តហុតំ ឌសសហស្សានិ។ អញ្ញាកាសិតិ តេសំ កប្លានេន្ធនគត្តំ អកាសិ។

កិំសមាចារោតិ តាបសចរិយាយ កិំសមិទ្ធា “កិំសមោ”តិ លទ្ធតាយាតិ តាបសាតិ ឱ្យចាឌេកោ អនុសាសកោ សយានោតិ អត្ថោ។ អថ វា សយំ កិំសមោ តាបសោ សយានោ ចរានោ ច អញ្ញោ ឱ្យចឌេត្តា អនុសាសេត្តាតិបិ អត្ថោ។ កថំ បហិតត្តិ គោត ការគោត បហិតំ។ ឰឌំ ទុត្តំ ហោតិ – “តំ វុត្តចលចាសិអក្កិបរិចារកាតំ តាបសាតំ សយំ ឱ្យចាឌាចរិយោ សយានោ កិំ ជិស្វា បហាសិ, បុច្ឆាមិ តំ ឯតមត្ថំ គោត ការគោត តច អក្កិហុត្តំ បហិត”ន្តិ។

ទុតិយគាថាយ អយមត្ថោ – ឯតេ រូបាទិកេ កាមេ ព្ពត្ថិយោ ច យញ្ញា អភិចនន្តិ, ស្វាហំ ឯតំ សព្ពម្បិ រូបាទិកំ កាមប្បភេទំ ឋានូបធីសុ មលន្តិ ញាត្វា យស្មា ព្ពយេ យិដ្ឋហុតប្បភេទា យញ្ញា មលមេវ ចនន្តិ, តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិំ; យិដ្ឋេ វា ហុតេ វា នាភិរមិន្តិ អត្ថោ។

តតិយគាថាយ – អថ គោចរេហីតិ អថ កុចរេហិ។ សេសំ វុត្តនយេន។

ចតុត្ថគាថាយ – បទន្តិ និព្ពានបទំ។ សន្តបទានាយ សន្តំ។ ឧបធីនំ អភាវេន អនុបធីកំ។ រាគកិញ្ចនាទីនំ អភាវេន អកិញ្ចនំ។ តីសុ ភវេសុ អលគ្គតាយ យំ កាមភវេ យញ្ញា ចនន្តិ, តស្មិម្បិ កាមភវេ អសត្តំ។ ជាតិជរាមរណានំ អភាវេន អនញ្ញថាភាវិំ។ អត្តនា ភាវិតេន មគ្គេនេវ អធិគន្តព្ពំ, ន អញ្ញេន គោនចិ អធិគមេតព្ពន្តិ អនញ្ញនេយ្យំ។ យស្មា ឯវរូបំ បទមទ្ទសំ, តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិំ។ តេន កិំ ទស្សេតិ? យោ អហំ ទេវមនុស្សលោកសម្បត្តិសាធកេ ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិំ, សោ កិំ វក្ខាមិ “ឯត្ថ នាម មេ ទេវមនុស្សលោកេ រតោ មនោ”តិ។

៣៤. ឯវំ សព្ពលោកេ អនភិរតិភាវំ បកាសេត្វា អថ ខោ អាយស្មា វុត្តចលកស្សបោ “សាវកោហមស្មី”តិ ឯវំ កាបេតា សាវកភាវំ បកាសេសិ។ តញ្ច ខោ អាកាសេ ខិខិធានិ បាដិហារិយានិ ទស្សេត្វា។ ឧប្បត្តន្តិ សោតាបត្តិមគ្គញាណំ។

៣៥. អស្សាសកាតិ អាសីសតា; បត្ថតាតិ អត្ថោ។ ឯសាហំ ភន្តេតិ ឯត្ថ បន កិញ្ចាបិ មគ្គប្បដិវេធេនេវស្ស សិទ្ធំ សរណាគមនំ, តត្ថ បន និច្ឆយគមនមេវ គតោ, ឧទានំ ចាថាយ អត្តសន្តិយ្យាតនំ ករោតិ។ មគ្គសមេនេវាយំ និយតសរណំ បត្តោ, តំ បវេទំ ចាថាយ បិកដំ ករោន្តោ បណិបាតមត្តកំ ករោន្តោ ឯវំ ចនតិ។

៥៨។ សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោតិ សិង្គីសុវណ្ណនិក្ខេន សមានវណ្ណោ។ ទសវាសោតិ ទសសុ អរិយវាសេសុ វុត្ថវាសោ។ ទសធម្មវិទូតិ ទសកម្មបថវិទូ។ ទសភិ ចុបេតោតិ ទសហិ អសេក្ខេហិ អង្គេហិ ឧបេតោ។ សព្ពធិ ទន្តោតិ សព្ពេសុ ទន្តោ; ភគវតោ ហិ ចក្ខុអាទីសុ កិញ្ចិ អទន្តំ នាម នត្ថិ។

៥៩។ ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទីតិ ភគវន្តំ ភុត្តវន្តំ បត្តតោ ច អបនីតបាណិំ សល្លក្ខេត្វា ឯកស្មិំ បទេសេ និសីទីតិ អត្ថោ។ អត្ថិកានន្តិ ពុទ្ធាភិវាទនកាមេន ច ធម្មសវនេន ច អត្ថិកានំ។ អភិក្កមនីយន្តិ អភិគន្តុំ សក្កុណេយ្យំ។ អប្បាកិណ្ណន្តិ អនាកិណ្ណំ។ អប្បសទ្ទន្តិ វចនសទ្ទេន អប្បសទ្ទំ។ អប្បនិគ្ឃោសន្តិ នគរនិគ្ឃោសសទ្ទេន អប្បនិគ្ឃោសំ។ វិជនវាតន្តិ អនុសញ្ចរណជនស្ស សរីរវាតេន វិរហិតំ។ "វិជនវាទ"ន្តិបិ បាឋោ; អន្តោ ជនវាទេន រហិតន្តិ អត្ថោ។ "វិជនបាត"ន្តិបិ បាឋោ; ជនសញ្ចាររហិតន្តិ អត្ថោ។ មនុស្សរាហសេយ្យកន្តិ មនុស្សានំ រហស្សកិរិយដ្ឋានិយំ។ បដិសល្លានសារុប្បន្តិ វិវេកានុរូបំ។

សារិបុត្តមោគ្គល្លានបព្ពជ្ជាកថា

៦០។ សារិបុត្តមោគ្គល្លានាតិ សារិបុត្តោ ច មោគ្គល្លានោ ច។ តេហិ កតិកា កតា ហោតិ"យោ បឋមំ អមតំ អធិគច្ឆតិ, សោ អារោចេតូ"តិ តេ កិរ ឧភោបិ គិហិកាលេ ឧបតិស្សោ កោលិតោតិ ឯវំ បញ្ញាយមាននាមា អឌ្ឍតេយ្យសតមាណវកបរិវារា គិរគ្គសមជ្ជំ អគមំសុ។ តត្រ នេសំ មហាជនំ ទិស្វា ឯតទហោសិ – "អយំ នាម ឯវំ មហាជនកាយោ អប្បត្តេ វស្សសតេ មរណមុខេ បតិស្សតី"តិ។ អថ ឧភោបិ ឧដ្ឋិតាយ បរិសាយ អញ្ញមញ្ញំ បុច្ឆិត្វា ឯកជ្ឈាសយា បច្ចុបដ្ឋិតមរណសញ្ញា សម្មន្តយិំសុ "អម្ហេ មរណេ សតិ អមតេនាបិ ភវិតព្ពំ, ហន្ទ មយំ អមតំ បរិយេសាមា"តិ អមតបរិយេសនត្ថំ សញ្ជយស្ស ឆន្នបរិព្ពាជកស្ស សន្តិកេ សបរិសា បព្ពជិត្វា កតិបាហេនេវ តស្ស ញាណវិសយេ បារំ គន្ត្វា អមតំ អបស្សន្តា បុច្ឆិំសុ "កិំ នុ ខោ, អាចរិយ, អញ្ញោបេត្ថ សារោ អត្ថី"តិ? "នត្ថាវុសោ, ឯត្តកមេវ ឥទ"ន្តិ ច សុត្វា "តុច្ឆំ ឥទំ អាវុសោ និស្សារំ, យោ ទានិ អម្ហេសុ បឋមំ អមតំ អធិគច្ឆតិ, សោ ឥតរស្ស អារោចេតូ"តិ កតិកំ អកំសុ។ តេន វុត្តំ – "តេហិ កតិកា កតា ហោតី"តិអាទិ។

បាសាទិកេន អភិក្កន្តេនាតិអាទីសុ ឥត្ថម្ភូតលក្ខណេ ករណវចនំ វេទិតព្ពំ។ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គន្តិ ឯតំ អនុពន្ធនស្ស ការណវចនំ; ឥទញ្ហិ វុត្តំ ហោតិ – "យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ, កស្មា? យស្មា ឥទំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធំ នាម អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គំ ញាតោ ចេវ ឧបគតោ ច មគ្គោ"តិ អត្ថោ។ អថ វា អត្ថិកេហិ អម្ហេហិ "មរណេ សតិ អមតេនាបិ ភវិតព្ព"ន្តិ ឯវំ កេវលំ អត្ថីតិ ឧបញ្ញាតំ និព្ពានំ នាម, តំ មគ្គន្តោ បរិយេសន្តោតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។

បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមីតិ សុទិន្នកណ្ឌេ វុត្តប្បការំ អញ្ញតរំ កុដ្ដមូលំ ឧបសង្កមិត្វា និសីទិ។ សារិបុត្តោបិ ខោ "អកាលោ ខោ តាវ បញ្ហំ បុច្ឆិតុ"ន្តិ កាលំ អាគមយមានោ ឯកមន្តំ ឋត្វា វត្តបដិបត្តិបូរណត្ថំ កតភត្តកិច្ចស្ស ថេរស្ស អត្តនោ កមណ្ឌលុតោ ឧទកំ ទត្វា ធោតហត្ថបាទេន ថេរេន សទ្ធិំ បដិសន្ថារំ កត្វា បញ្ហំ បុច្ឆិ។ តេន វុត្តំ – "អថ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្ពាជកោ"តិអាទិ។ ន តាវាហំ សក្កោមីតិ ន តេ អហំ សក្កោមិ។ ឯត្ថ ច បដិសម្ភិទាប្បត្តោ ថេរោ ន ឯត្តកំ ន សក្កោតិ។ អថ ខោ ឥមស្ស ធម្មគារវំ ឧប្បាទេស្សាមីតិ

ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᩈᨿᩮ ᩋᩅᩥᩈᨿᨽᩣᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᨲᩩᨷ᩠ᨷᨽᩅᩣᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨷ᩠ᨷᨽᩅᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ; ᨲᩮᨶᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩉᩮᨲᩩᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩉᩮᨲᩩ ᨶᩣᨾ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ; ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨿᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ; ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᩪᨷᨲᩮᩣ ᩋᨴᩔᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᨿᨲᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨷᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᩈᩴ ᨿᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩩᨷᩣᨿᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨭᩥᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – "ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩦ ᨾᩉᩣᩈᨾᨱᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

ᩑᩈᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨿᨴᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᩍᨴᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩣ ᩑᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨻ᩠ᨿᨳ ᨷᨴᨾᩈᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨾᨿᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨧᩁᩣᨾ, ᨲᩴ ᨷᨴᨾᩈᩮᩣᨠᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩴ ᨻᩉᩩᨠᩮᩉᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨶᩉᩩᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩍᨴᩴ ᨷᨴᩴ ᨻᩉᩩᨠᩮᩉᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨶᩉᩩᨲᩮᩉᩥ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩴ; ᩍᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨴᩔ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩦᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨩᩣᨶᩥᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

᪁᪃᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᩣᩃᩅᩥᩈᨿᩮᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨧᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩔ ᨧ ᨠᩣᩃᩔ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩮ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩏᨷᨶᩥᩈᨶ᩠ᨶᨠᩮᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨴᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩣᨿ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩦᨲᩥ "ᩑᨲᩴ ᨾᩮ ᩈᩣᩅᨠᨿᩩᨣᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨿᩩᨣ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩈᩣ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿᩮᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨧ ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩮᨶ᪨

ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᨶᩮᩣᨾᨴᩔᩦ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᩁᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᩣᨷᩈᩮᩣ ᩈᨠᩮ ᩋᩔᨾᩮ ᨶᩣᨶᩣᨷᩩᨷ᩠ᨹᩮᩉᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᩈᨶᩮᨿᩮᩅ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩴᨥᩔᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᩈᩥ᪨ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᩥᩁᩥᩅᨯ᩠ᨰᩔ ᨶᩣᨾ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨶᩮᩣ ᨷᩮᩈᩮᩈᩥ "ᨾᨿᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ, ᨲ᩠ᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᩦᩃᩩᨷ᩠ᨷᩃᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᨾᩩᨡᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩴᨥᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩣᩅᨠᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩁᨴᨲᩣᨷᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ, ᩈᩥᩁᩥᩅᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

᪁᪄᪨ ᩋᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣᨿ᪨ ᨿᩣᩈᩴ ᨷᨲᩦ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩣᩈᩴ ᩅᩮᨵᨻ᩠ᨿᩣᨿ ᩅᩥᨵᩅᩣᨽᩣᩅᩣᨿ᪨ ᨠᩩᩃᩮᨶᩣᨷᩥ ᨠᩩᩃᩩᨷᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨿ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᩥ᪨ ᨾᨣᨵᩣᨲᩥ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣᨵᩣᨲᩥ ᨩᨶᨷᨴᩔ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨣᩁᩴ᪨ ᨾᩉᩣᨣᩥᩁᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨣᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨶᨾ᩠ᨾᨴᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᨾ᩠ᨾᨴᩣᨶᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ, ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩣ᪨ ᨠᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨿᩣ ᩅᩥᨩᩣᨶᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨶᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩣ ᨠᨳᩣ᪨

សារិបុត្តមោគ្គល្លានបព្ពជ្ជាកថា និដ្ឋិតា។

ឧបជ្ឈាយវត្តកថា

៦៤-៥។ អនុបជ្ឈាយកាតិ វជ្ជាវជ្ជំ ឧបនិជ្ឈាយកេន គរុនា វិរហិតា។ អនាកប្បសម្បន្នាតិ ន អាកប្បេន សម្បន្នា; សមណសារុប្បាចារវិរហិតាតិ អត្ថោ។ ឧបរិភោជនេតិ ភោជនស្ស ឧបរិ។ ឧត្តិដ្ឋបត្តន្តិ បិណ្ឌាយ ចរណកបត្តំ។ តស្មិញ្ហិ មនុស្សា ឧច្ឆិដ្ឋសញ្ញិនោ, តស្មា ឧត្តិដ្ឋបត្តន្តិ វុត្តំ។ អថ វា ឧដ្ឋហិត្វា បត្តំ ឧបនាមេន្តីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយន្តិ ឧបជ្ឈាយំ គហេតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតីតិ បុត្តោ មេ អយន្តិ ឯវំ គេហស្សិតបេមវសេន ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតិ។ ឯស នយោ ទុតិយបទេបិ។ សគារវា សប្បតិស្សាតិ គរុភាវញ្ចេវ ជេដ្ឋកភាវញ្ច ឧបដ្ឋបេត្វា។ សភាគវុត្តិនោតិ សភាគជីវិកា។ សាហូតិ វាតិអាទីនិ បញ្ច បទានិ ឧបជ្ឈាយភាវសម្បដិច្ឆនវចនានិ។ កាយេន វិញ្ញាបេតីតិ ឯតំ សទ្ធិវិហារិកេន “ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហី”តិ តិក្ខត្តុំ វុត្តេ សចេ ឧបជ្ឈាយោ “សាហូ”តិអាទីសុ បញ្ចសុ បទេសុ យស្ស កស្សចិ បទស្ស វសេន កាយេន វា វាចាយ វា កាយវាចាហិ វា “គហិតោ តយា ឧបជ្ឈាយោ”តិ ឧបជ្ឈាយគ្គហណំ វិញ្ញាបេតិ, គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ។ ឥទមេវ ហិ ឯត្ថ ឧបជ្ឈាយគ្គហណំ, យទិទំ ឧបជ្ឈាយស្ស ឥមេសុ បញ្ចសុ បទេសុ យស្ស កស្សចិ បទស្ស វាចាយ វា សាវនំ កាយេន វា អត្ថវិញ្ញាបនន្តិ កេចិ បន សាធូតិ សម្បដិច្ឆនំ សន្ធាយ វទន្តិ, ន តំ បមាណំ, អាយាចនទានមត្តេន ហិ គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ, ន ឯត្ថ សម្បដិច្ឆនំ អង្គំ។ សទ្ធិវិហារិកេនាបិ ន កេវលំ ឥមិនា មេ បទេន ឧបជ្ឈាយោ គហិតោតិ ញាតុំ វដ្ដតិ។ “អជ្ជតគ្គេ ទានិ ថេរោ មយ្ហំ ភារោ, អហម្បិ ថេរស្ស ភារោ”តិ ឥទម្បិ ញាតុំ វដ្ដតិ។

៦៦។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនាតិ យំ វុត្តំ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ, តត្រ អយំ សម្មាវត្តនា។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វាតិ សចស្ស បច្ចូសកាលេ ចង្កមនត្ថាយ វា ធោតបាទបរិហរណត្ថាយ វា បដិមុក្កា ឧបាហនា បាទគតា ហោន្តិ, តា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ អបនេត្វា។ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វន្តិ មហន្តំ មជ្ឈិមំ ខុទ្ទកន្តិ តីណិ ទន្តកដ្ឋានិ ឧបនេត្វា តតោ យំ តីណិ ទិវសានិ គណ្ហាតិ, ចតុត្ថទិវសតោ បដ្ឋាយ តាទិសមេវ ទាតព្វំ។ សចេ អនិយមំ កត្វា យំ វា តំ វា គណ្ហាតិ, អថ យាទិសំ លភតិ តាទិសំ ទាតព្វំ។

មុខោទកំ ទាតព្វន្តិ សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ឧទកំ ឧបនេត្វា តតោ យំ តីណិ ទិវសានិ វឡញ្ជេតិ, ចតុត្ថទិវសតោ បដ្ឋាយ តាទិសមេវ មុខធោវនោទកំ ទាតព្វំ។ សចេ អនិយមំ កត្វា យំ វា តំ វា គណ្ហាតិ, អថ យាទិសំ លភតិ តាទិសំ ទាតព្វំ។ សចេ ទុវិធម្បិ វឡញ្ជេតិ, ទុវិធម្បិ ឧបនេតព្វំ។ ឧទកំ មុខធោវនដ្ឋានេ ឋបេត្វា វច្ចកុដិតោ បដ្ឋាយ សម្មជ្ជិតព្វំ។ ថេរេ វច្ចកុដិំ គតេ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ; ឯវំ បរិវេណំ អសុញ្ញំ ហោតិ។ ថេរេ វច្ចកុដិតោ អនិក្ខន្តេយេវ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ។ សរីរកិច្ចំ កត្វា អាគន្ត្វា តស្មិំ និសិន្នស្ស “សចេ យាគុ ហោតី”តិអាទិនា នយេន វុត្តវត្តំ កាតព្វំ។ ឧក្លាបោតិ កេនចិ កចវរេន សង្កិណ្ណោ, សចេ បន អញ្ញោ កចវរោ នត្ថិ, ឧទកផុសិតានេវ ហោន្តិ, ហត្ថេហិបិ បមជ្ជិតព្វោ។

សក្យាំ ពត្វាតិ ខេ្វ ឌឹចទាតិ ឲកទោ ពត្វា, តា ឲកទោ ពតា ខេ្វបិ សញ្ញាជិខយា ឝាតន្តា៉ សន្តាតិព្យាឌឹចទំ សញ្ញជិតត្វា "សញ្ញាជឹ"តិ ចុច្ចតិ៉ ខេតត ចុត្តំ – "សញ្ញាជិខយា ឝាតន្តា"តិ៉ តាតិក្ខេទ ពត្តុំ តាច្ចាសខេត្តតិ ឲត្ត សខេច ក្ខុបញ្ញាយំ តិចត្តិត្វា ឱ្យខលិខពត្តំ ឲខពត ចា ខ្ចុំហិ ចា បឝឌឹតិហាខទហិ សយ្យាបុណាតិ, ឲត្តាចតា តាតិក្ខេទ តាច្ចាសខេត្ត ពខតា ខេហាតីតិ ខេចឌិតន្តា៉ បត្តុបទិយាបត្តំ បជិក្កខេហតន្តត្តិ សខេច ក្ខុបញ្ញាខយត កិព្វាចាខេទ យាក្យា ចា កខេត្ត ចា លខេ្ឌ បខេត្តា ក្ខុខេញ្ញា ចា កាទិខេកា ចា ខេហាតិ, អត្តខេតា បត្តំ តស្ស ឝត្វា ខេសា បខេត្តា ពខេហតន្តាតិ អខេត្វា៉ ត ក្ខុបញ្ញាយស្ស កណយាតស្ស អត្តទត្តទា ពឆា ឱ្យបិខេតតន្តាតិ អត្តទឈខេទ ចា អន្តាឲ្រ ចា កណយាតស្ស អតិក្ខិខេត តស្ស ចខេតត អន្តា ពឆា ត សយុទ្ធាខេបតន្តា៉ ឱ្យខេតា បខ្ចាយ ច បត យត្ត យត្ត តពាខេទត បជិខេសឆា ពទិយតិ, សន្តាត្ត ក្ខុក្កជិបត្តិ ខេចឌិតន្តា៉ អយពិ្យាលត្ត្វកឝយុតា៉ អាបត្តិសាយត្តា កណយាខេតាតិ បឝខេសាឝយុទ្ធុលូាឌិចខេសត អាបត្តិយា អាសត្តចាចំ កណយាខេតា៉ តិចាខេទតន្តាតិ "កិ កខេត្ត ឲ្យាឌិសំ តាយ ចត្តំ ចខ្ចតិ, អាបត្តិ ត ខេហាតី"តិ ឲចំ ឋុច្ឆខេត្តត ចិយ ចាខេទតន្តា៉ ចាខេទស្សាយីតិ បត ពត្វា "យហល្លក, យា ឲចំ កណា"តិ ត ចត្តខេន្តា៉

បឆយតទំ អាពត្តន្តាតិ សខេច អាសខេត្ត ពាខេយា ខេហាតិ, ចិហាខេទ ចា ពិលិខេតា កិព្វ ខេហាតិ, ពាយខេតា បឆយតទំ អាពត្តន្តំ សខេច ក្ខេទ ពាខេយា ខេហាតិ, ក្ខុបញ្ញាខេយត សខ្ពំ អាពច្ឆខេត្តា តត្តំ, ខេតខេតច សខ្ពំ ពាយខេតា តិព្វយិត្វា ឌឹចខេទត បត្តំ ខេចខេឆត្វា អត្តទាយក្កខេតា បឆយតទំ អាពត្តន្តំ ៉ ឲចំ តិចត្តខេត្តត បឆយតទំ អាពត្តា អាសតបញ្ញាបតាឌិ សន្តា ពិច្ចំ ពាតន្តា៉ សិត្តំ ខេហាតីតិ តិត្តំ ខេសឝក្កហិតំ៉ ចតុទក្ខុលំ ពណ្ណំ ក្ខុស្សាខេទត្វាតិ ពណ្ណំ ចតុទក្ខុលប្បយាណំ អតិខេទកំ ពត្វា ឲចំ ឌឹចទំ សំហទិតន្តា៉ កិ ពាខេណា? យា យខេឌ្ឈាកខេក្កា អខេហាសីតិ៉ សយំ ពត្វា សំហទិតស្ស ហិ យខេឌ្ឈា កខេក្កា ខេហាតិ, តខេតា តិច្ចំ កិឌ្ឍយាតំ ក្ខុន្តាលំ ខេហាតិ តំ តិចាទណត្តខេយតំ ចុត្តំ៉ តស្វា យឆា អឌ្ឍ កឌ្ឍាខេតខេយច ខេស្វ ត កិឌ្ឍតិ, តឆា ឌិចខេស ឌិចខេស ចតុទក្ខុលំ ក្ខុស្សាខេទត្វា សំហទិតន្តា៉ ឱ្យខេកាខេព ពាយពាត្តិតំ ពាតន្តត្តិ ពាយពាត្តិតំ សំហទិត្វា ឌឹចខេទខេកាខេព បព្វិយិត្វា ឆខេបតន្តា៉

សខេចបិណ្ឌុបិខេតា ខេហាតីតិ ឲត្ត ខេយា ពាខេយខេយច ចា អត្តទឈខេទ ចា បជិព្វខេយខេត ចា ក្ខុឌ្ឍិត្វា អាពច្ឆតិ, បិណ្ឌុំ ចា ត លកតិ, តស្ស បិណ្ឌុបិខេតា ត ខេហាតិ, ពាខេយ អក្ខុត្តស្ស បត លខ្ឌកិព្វស្ស ចា ខេហាតិ; តស្វា "សខេច បិណ្ឌុបិខេតា ខេហាតី"តិអាឌិ ចុត្តំ៉ សខេចបិ តស្ស ត ខេហាតិ, ក្ខុឌ្ឍិត្វាពាខេយា ច ខេហាតិ, ក្ខុខេកំ ឝត្វា អត្តតា លខ្ឌខេតាបិ បិណ្ឌុបិខេតា ក្ខុបខេតតន្តា៉ បាតិខេយត បុឆ្ឆិតន្តាតិ ក្ខុឌ្ឍយាខេតា តិព្វត្តំ "បាតិយំ កខេត្ត អាហទិយតុ"តិ បាតិខេយត បុឆ្ឆិតន្តា៉ សខេច ពាខេលា អត្តិ, ក្ខុបញ្ញាខេយ ក្ខុខេត្ត សយំ ក្ខុឌ្ឍិតន្តា៉ សខេច ក្ខុបពខេឌ្ឍា ពាខេលា, បាតិយំ ក្ខុបញ្ញាយស្ស សត្តិខេព ឆខេបត្វា សយម្បិ ក្ខុឌ្ឍិតន្តា៉

អតត្តទហិតាយាតិ តខ្ចិពឝយុលណ្ណាឌិស្វុ ខេយត ខេពតចិ អតត្តុតាយ បំស្វុសព្វុទយិស្សាយ ក្ខុយិយា បខេត្វា ត ឆខេបតន្តាតិ អខេត្វា៉ សខេច បត ពាព្វអចណ្ណពតា ចា ស្វុឆាពខ្ឌា ចា ខេហាតិ តិទឌយត្តិកា, តឆាទ្វុបិយ ក្ខុយិយា ឆខេបតុំ ចខ្ចតិ៉ ខេឆាតចាលិពាយបិ ឆខេបតុំ ចខ្ចតិ៉ បំស្វុខេឌសព្វុទាឌិស្វុ ត ចខ្ចតិ៉ តឲ្រ បត បណ្ណិ ចា អាឆាខេកំ ចា ឆខេបត្វា តឲ្រ តិព្វិបិតខេន្តា៉ បិទខេតា អត្តំ ឱ្យខេតា ខេកាពត្តិ ព្វាឌំ ឌឹចទចំសាឌិតំ ខេហខ្ចា ហត្តំ បខេចខេសត្វា អកិយុខេលត ហខេត្វត សលិកំ តិព្វិបតត្តំ ចុត្តំ៉ អខេត្ត បត ពខេហត្វា ខេកាខេពត ឌឹចទចំសាឌិតំ ក្ខុបទិ តិព្វិបត្តស្ស កិត្តិយំ ខេកាខេកា បជិហន្តាតិ, តស្វា តឆា ត ពាតន្តា៉

ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពន្តិ ន្ហានចុណ្ណំ ឧទកេន តេមេត្វា បិណ្ឌិ កាតព្ពា។ ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពន្តិ ឯកស្មិំ និទ្ធូមេ ឋានេ ឋបេតព្ពំ។ ជន្តាឃរេ បរិកម្មំ នាម អង្គារមត្តិកាឧណ្ហោទកទានាទិកំ សព្ពំ កិច្ចំ។ ឧទកេបិ បរិកម្មន្តិ អង្គបច្ចង្គឃំសនាទិកំ សព្ពំ កិច្ចំ។ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោតិ ជន្តាឃរេ ឧណ្ហសន្តាបេន បិបាសា ហោតិ, តស្មា បុច្ឆិតព្ពោ។

សចេ ឧស្សហតីតិ សចេ បហោតិ; ន កេនចិ គេលញ្ញេន អភិភូតោ ហោតិ; អគិលានេន ហិ សទ្ធិវិហារិកេន សដ្ឋិវស្សេនាបិ សព្ពំ ឧបជ្ឈាយវត្តំ កាតព្ពំ, អនាទរេន អករោន្តស្ស វត្តភេទេ ទុក្កដំ។ នការបដិសំយុត្តេសុ បន បទេសុ គិលានស្សាបិ បដិក្ខិត្តកិរិយំ ករោន្តស្ស ទុក្កដមេវ។ អប្បដិឃំសន្តេនាតិ ភូមិយំ អប្បដិឃំសន្តេន។ កវាដបិដ្ឋន្តិ កវាដញ្ច បិដ្ឋសង្ឃាដញ្ច អច្ឆុបន្តេន។ សន្តានកន្តិ យំកិញ្ចិ កីដកុលាវកមក្កដកសុត្តាទិ។ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពន្តិ ឧល្លោកតោ បឋមំ ឧល្លោកំ អាទិំ កត្វា អវហរិតព្ពន្តិ អត្ថោ។ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគាតិ អាលោកសន្ធិភាគា ច កណ្ណភាគា ច អន្តរពាហិរវាតបានកវាដកានិ ច គព្ភស្ស ច ចត្តារោ កោណា បមជ្ជិតព្ពាតិ អត្ថោ។

យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្ពន្តិ យថា បឋមំ បញ្ញត្តំ អហោសិ, តថេវ បញ្ញាបេតព្ពំ។ ឯតទត្ថមេវ ហិ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពន្តិ បុរិមវត្តំ បញ្ញត្តំ។ សចេ បន បឋមំ អជានន្តេន កេនចិ បញ្ញត្តំ អហោសិ, សមន្តតោ ភិត្តិំ ទ្វង្គុលមត្តេន វា តិវង្គុលមត្តេន វា មោចេត្វា បញ្ញាបេតព្ពំ។ ពុទពិញាបញ្ញាបនវត្តំ។ សចេ កដសារកោ ហោតិ អតិមហន្តោ ច, ឆិន្ទិត្វា កោដិំ និវត្តេត្វា ពន្ធិត្វា បញ្ញាបេតព្ពោ។ សចេ កោដិំ និវត្តេត្វា ពន្ធិតុំ ន ជានាតិ, ន ឆិន្ទិតព្ពោ។ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពាតិ បុរត្ថិមាយ វាតបានា ថកេតព្ពា។ ឯវំ សេសាបិ វាតបានា ថកេតព្ពា។

វូបកាសេតព្ពោតិ អញ្ញត្រ នេតព្ពោ។ វូបកាសាបេតព្ពោតិ អញ្ញោ ភិក្ខុ វត្តព្ពោ “ថេរំ គហេត្វា អញ្ញត្រ គច្ឆា”តិ។ វិវេចេតព្ពន្តិ វិស្សជ្ជាបេតព្ពំ។ វិវេចាបេតព្ពន្តិ អញ្ញោ វត្តព្ពោ “ថេរំ ទិដ្ឋិគតំ វិស្សជ្ជាបេហី”តិ។ ឧស្សុក្កំ កាតព្ពន្តិ បរិវាសទានត្ថំ សោ សោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា យាចិតព្ពោ។ សចេ អត្តនា បដិពលោ ហោតិ, អត្តនាវ ទាតព្ពោ។ នោ ចេ បដិពលោ ហោតិ, អញ្ញេន ទាបេតព្ពោ។ កិន្តិ នុ ខោតិ កេន នុ ខោ ឧបាយេន។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ ឧក្ខេបនីយំ អកត្វា តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា ករេយ្យាតិ អត្ថោ។ តេន ហិ “ឧបជ្ឈាយស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ កត្តុកាមោ សង្ឃោ”តិ ញត្វា ឯកមេកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា “មា ភន្តេ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ករិត្ថា”តិ យាចិតព្ពា។ សចេ ករោន្តិយេវ, “តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា ករោថា”តិ យាចិតព្ពា។ សចេ ករោន្តិយេវ, អថ ឧបជ្ឈាយោ “សម្មា វត្តថ ភន្តេ”តិ យាចិតព្ពោ។ ឥតិ តំ សម្មា វត្តាបេត្វា “បដិប្បស្សម្ភេថ ភន្តេ កម្ម”ន្តិ ភិក្ខូ យាចិតព្ពា។

សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកន្តិ សម្បរិវត្តេត្វា សម្បរិវត្តេត្វា។ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពន្តិ យទិ អប្បមត្តកម្បិ រជនំ គឡតិ, ន តាវ បក្កមិតព្ពំ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្ពោតិអាទិ សព្ពំ ឧបជ្ឈាយស្ស វិសភាគបុគ្គលវសេន កថិតំ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្ពោតិ បិណ្ឌាយ វា អញ្ញេន វា ករណីយេន បវិសិតុកាមេន អាបុច្ឆិត្វាវ បវិសិតព្ពោ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ កាលស្សេវ វុដ្ឋាយ ទូរំ ភិក្ខាចារំ គន្តុកាមោ ហោតិ, “ទហរា បិណ្ឌាយ បវិសន្តូ”តិ វត្វា គន្តព្ពំ។ អវត្វា គតេ បរិវេណំ គន្ត្វា ឧបជ្ឈាយំ

អបស្សន្តេន គាមំ បវិសិតុំ វដ្ដតិ។ សចេ គាមំ បវិសន្តោបិ បស្សតិ, ទិដ្ឋដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ អាបុច្ឆិតុំយេវ វដ្ដតិ។

ន សុសានំ គន្តព្ពន្តិ វាសត្ថាយ វា ទស្សនត្ថាយ វា ន គន្តព្ពំ។ ន ទិសា បក្កមិតព្ពាតិ ឯត្ថ បក្កមិតុកាមេន កម្មំ អាចិក្ខិត្វា យាវតតិយំ យាចិតព្ពោ។ សចេ អនុជានាតិ, សាធុ; នោ ចេ អនុជានាតិ, តំ និស្សាយ វសតោ ចស្ស ឧទ្ទេសោ វា បរិបុច្ឆា វា កម្មដ្ឋានំ វា ន សម្បជ្ជតិ, ឧបជ្ឈាយោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ, កេវលំ អត្តនោ សន្តិកេ វសាបេតុកាមតាយ ឯវ គន្តុំ ន ទេតិ, ឯវរូបេ និវារេន្តេបិ គន្តុំ វដ្ដតិ។ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពន្តិ គេលញ្ញតោ វុដ្ឋានំ អស្ស អាគមេតព្ពំ; ន បក្កមិតព្ពំ។ សចេ អញ្ញោ កោចិ ឧបដ្ឋាកោ អត្ថិ, ភេសជ្ជំ បរិយេសិត្វា តស្ស ហត្ថេ ទត្វា “ភន្តេ អយំ ឧបដ្ឋហិស្សតី”តិ វត្វា គន្តព្ពំ។

ឧបជ្ឈាយវត្តកថា និដ្ឋិតា។

សទ្ធិវិហារិកវត្តកថា

៦៧. ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មាវត្តនាយំ – សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោតិ ឧទ្ទេសាទីហិស្ស សង្គហោ ច អនុគ្គហោ ច កាតព្ពោ។ តត្ថ ឧទ្ទេសោតិ បាឡិវាចនំ។ បរិបុច្ឆាតិ បាឡិយា អត្ថវណ្ណនា។ ឱវាទោតិ អនោតិណ្ណេ វត្ថុស្មិំ “ឥទំ ករោហិ, ឥទំ មា ករិត្ថា”តិ វចនំ។ អនុសាសនីតិ ឱតិណ្ណេ វត្ថុស្មិំ។ អបិ ច ឱតិណ្ណេ វា អនោតិណ្ណេ វា បឋមំ វចនំ ឱវាទោ; បុនប្បុនំ វចនំ អនុសាសនីតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតីតិ សចេ អតិរេកបត្តោ ហោតិ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ បរិក្ខារោតិ អញ្ញោបិ សមណបរិក្ខារោ។ ឥធ ឧស្សុក្កំ នាម ធម្មិកេន នយេន ឧប្បជ្ជមានូបាយបរិយេសនំ។ ឥតោ បរំ ទន្តកដ្ឋទានំ អាទិំ កត្វា អាចមនកុម្ភិយា ឧទកាសិញ្ចនបរិយោសានំ វត្តំ គិលានស្សេវ សទ្ធិវិហារិកស្ស កាតព្ពំ។ អនភិរតិវូបកាសនាទិ បន អគិលានស្សាបិ កត្តព្ពមេវ។ ចីវរំ រជេតព្ពន្តិ ឯត្ថ “ឯវំ រជេយ្យាសី”តិ ឧបជ្ឈាយតោ ឧបាយំ សុត្វា រជេន្តេន។ សេសំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

សទ្ធិវិហារិកវត្តកថា និដ្ឋិតា។

នសម្មាវត្តនាទិកថា

៦៨. ន សម្មា វត្តន្តីតិ យថាបញ្ញត្តំ ឧបជ្ឈាយវត្តំ ន បូរេន្តិ។ យោ ន សម្មា វត្តេយ្យាតិ យោ យថាបញ្ញត្តំ វត្តំ ន បូរេយ្យ; សោ ទុក្កដំ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ។ បណាមេតព្ពោតិ អបសាទេតព្ពោ។ ន អធិមត្តំ បេមំ ហោតីតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ គេហស្សិតបេមំ ន ហោតិ។ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតីតិ អធិមត្តា មេត្តាភាវនា ន ហោតិ; វុត្តបដិបក្ខនយេន សុក្កបក្ខោ វេទិតព្ពោ។ អលំ បណាមេតុន្តិ យុត្តោ បណាមេតុំ។

ᩋᨸ᩠ᨸᨱᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩈᩣᨲᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨱᩣᨾᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨿ ᨧ ᨿᩣᩅ ᨧᩦᩅᩁᩁᨩᨶᩴ ᨲᩣᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨶᩥᩔᨿᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩔᩣᨸᩥ ᩋᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩔᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᨴᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶᩥᩔᨿᩔᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ "ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᩈᩣᨴᩥᨿᨶᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ "ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᩉᩁᨳᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲᩁᩮ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨲᩔ ᨽᩣᩁᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨴᩥᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩁᩣᩉᩩᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ

᪑᪐᪕᪨ ᩁᩣᩉᩩᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ – ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨿᩴ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᨬ᩠ᨧ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨶ ᨲᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨣᩁᩩᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩣ᪨ ᩋᨳᩔ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨠᨳᩣᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩴ ᩁᩣᩉᩩᩃᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨾᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨾᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᩁᩥᩈᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨠᩩᩈᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᨭᩥᨻᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩔ ᩈᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩴ ᩅᩣᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩈᨲᩥ ᨿᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᩣᩈᩈᩮᩣᩈᩈᩮᨾ᩠ᩉᩣᨸᩦᩊᩥᨲᩣ ᨧ ᨣᩃᩮᨬ᩠ᨬᩣᨱ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨸᨴᩮᩣᨸᩥᨲᩣ ᨧ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨧ ᩋᨠᨲᨸᩁᩥᨧᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮᩉᩥ ᨸᨴᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩈᩣᩅᩮᨲᩩᩴ, ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩣ ᨸᨴᩴ ᩅᩣ ᩉᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᩃᩮᩣ᪨ ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨸᩁᩦᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ "ᨸᨭᩥᨻᩃᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨬᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

᪑᪐᪖᪨ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣ᪨ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᩋᩣᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᩃ᩠ᩃᩩᨾ᩠ᨸᨲᩩ ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨲᩩ ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩩ; ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩣᩅᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩪᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩤᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ; ᨾᨾᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

៤៦. អដ្ឋិតា ហោតីតិ និច្ចប្បវត្តិនី ហោតិ។ ចត្តារោ និស្សយេតិ ចត្តារោ បច្ចយេ។ យស្មា ចត្តារោ បច្ចយេ និស្សាយ អត្តភាវោ បវត្តតិ, តស្មា តេ និស្សយាតិ វុច្ចន្តិ។

ទានព្រាហ្មណវត្តកថា និដ្ឋិតា។

អាចរិយវត្តកថា

៤៧. កិត្តាយំ ភិក្ខុ ហោតីតិ កិំ តេ អយំ ភិក្ខុ ហោតិ។ អញ្ញេហិ វចនីយោ អនុសាសិយោតិ អញ្ញេហិ វចនីតព្វោ ចេវ អនុសាសិតព្វោ ច។ ពាហុល្លាយ អាវត្តោ យេនំ គណពន្ធិកត្តំ គណពន្ធោ ឯតស្ស ពាហុល្លស្ស អត្ថីតិ គណពន្ធិកំ, ពាហុល្លំ។ យំ ហិតំ គណពន្ធិកំ នាម ពាហុល្លំ, តទត្ថាយ អតិលហុំ វា អាវត្តោតិ វុត្តំ ហោតិ។

៤៨. អញ្ញត្ថាតិ បព្វាជេយ្យត្តិយេន វិរហិតា។ អញ្ញតរោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោតិ បណ្ឌុរោ បរិព្វាជកោ។ សោ កិរ “នគ្គោ ចេតេស្សាមី”តិ ឧបាធិវត្វេទស្ស សន្តិកេ បព្ពជិត្វា តេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ តស្ស វាទំ អារោបេសិ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ញត្តេន ភិក្ខុនាតិអាទីហិ ញត្វា បុព្វេ ភិក្ខុភាវាធិគមលក្ខណាយំ វុត្តលក្ខណោយេវ។ យោ បន អន្តេវាសិកោ វា សទ្ធិវិហារិកស្ស វា គិលានស្ស សក្កោតិ ឧបដ្ឋានាទីនិ កាតុំ, អយំ ឥធ បដិពលោតិ អធិប្បេតោ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“បញ្ចហុបាលិ , អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ, និស្សយោ ទាតព្វោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ។ កតមេហិ បញ្ចហិ? បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសិំ វា សទ្ធិវិហារិំ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា, អនភិរតំ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា, ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ, អភិធម្មេ វិនេតុំ, អភិវិនយេ វិនេតុ”ន្តិ (បរិ។ ៣០៦)។

៤៩. បក្ខសង្កន្តស្សាតិ តិត្ថិយបក្ខសង្កន្តស្ស។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាចរិយន្តិ អាចារសមាចារសិក្ខាបកំ អាចរិយំ អនុជានាមិ។ អាចរិយោ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហីតិអាទិ សព្វំ “ឧបជ្ឈាយោ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហី”តិអាទិនា នយេន វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ នាមមត្តមេវ ហិ ឯត្ថ នានំ។

អាចរិយវត្តកថា និដ្ឋិតា។

បណាមនាខមនាកថា

៨០។ អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ឯត្ថ បន យំ វុត្តំ “នសម្មាវត្តនាយ ច យាវ ចីវររជនំ, តាវ វត្តំ អករោន្តស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស បរិហានិ ហោតិ, តស្មា តំ អករោន្តស្ស និស្សយមុត្តកស្សាបិ អមុត្តកស្សាបិ អាបត្តិយេវា”តិ ច, “ឯកច្ចស្ស បត្តទានតោ បដ្ឋាយ អមុត្តកនិស្សយស្សេវ អាបត្តី”តិ ច លក្ខណំ វុត្តំ, ន តេនេវ លក្ខណេន និស្សយន្តេវាសិកស្ស អាបត្តិ វេទិតព្វា។ និស្សយន្តេវាសិកេន ហិ យាវ អាចរិយំ និស្សាយ វសតិ, តាវ សព្វំ អាចរិយវត្តំ កាតព្វំ។ បព្វជ្ជូបសម្បទាធម្មន្តេវាសិកេហិ បន និស្សយមុត្តកេហិបិ អាទិតោ បដ្ឋាយ យាវ ចីវររជនំ, តាវ វត្តំ កាតព្វំ; អនាបុច្ឆិត្វា បត្តទានាទិម្ហិ បន ឯតេសំ អនាបត្តិ។ ឯតេសុ ច បព្វជ្ជន្តេវាសិកោ ច ឧបសម្បទន្តេវាសិកោ ច អាចរិយស្ស យាវជីវំ ភារោ, និស្សយន្តេវាសិកោ ច ធម្មន្តេវាសិកោ ច យាវ សមីបេ វសន្តិ, តាវទេវ។ តស្មា អាចរិយេហិបិ តេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ។ អាចរិយន្តេវាសិកេសុ ហិ យោ យោ ន សម្មា វត្តតិ, តស្ស តស្ស អាបត្តិ។

បណាមនាខមនាកថា និដ្ឋិតា។

និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៨១។ ឧបជ្ឈាយម្ហា និស្សយបដិប្បស្សទ្ធីសុ – ឧបជ្ឈាយោ បក្កន្តោ វាតិអាទីសុ អយំ វិនិច្ឆយោ – បក្កន្តោតិ តម្ហា អាវាសា វិប្បវសិតុកាមោ បក្កន្តោ ទិសំ គតោ។ ឯវំ គតេ ច បន តស្មិំ សចេ វិហារេ និស្សយទាយកោ អត្ថិ, យស្ស សន្តិកេ អញ្ញទាបិ និស្សយោ វា គហិតបុព្វោ ហោតិ, យោ វា ឯកសម្ភោគបរិភោគោ, តស្ស សន្តិកេ និស្សយោ គហេតព្វោ, ឯកទិវសម្បិ បរិហារោ នត្ថិ។ សចេ តាទិសោ នត្ថិ, អញ្ញោ លជ្ជី បេសលោ អត្ថិ, តស្ស លជ្ជីបេសលភាវំ ជានន្តេន តទហេវ និស្សយោ យាចិតព្វោ។ សចេ ទេតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ អថ បន “តុម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយោ លហុំ អាគមិស្សតី”តិ បុច្ឆតិ, ឧបជ្ឈាយេន ច តថា វុត្តំ, “អាម, ភន្តេ”តិ វត្តព្វំ។ សចេ វទតិ “តេន ហិ ឧបជ្ឈាយស្ស អាគមនំ អាគមេថា”តិ វដ្ដតិ។ អថ បនស្ស បកតិយា បេសលភាវំ ន ជានាតិ, ចត្តារិ បញ្ច ទិវសានិ តស្ស ភិក្ខុនោ សភាគតំ ឱលោកេត្វា ឱកាសំ ការេត្វា និស្សយោ គហេតព្វោ។

សចេ បន វិហារេ និស្សយទាយកោ នត្ថិ, ឧបជ្ឈាយោ ច “អហំ កតិបាហេន អាគមិស្សាមិ, មា ឧក្កណ្ឋិត្ថា”តិ វត្វា គតោ, យាវ អាគមនា បរិហារោ លព្ភតិ។ អថាបិ នំ តត្ថ មនុស្សា បរិច្ឆិន្នកាលតោ ឧត្តរិបិ បញ្ច វា ទស វា ទិវសានិ វាសេន្តិយេវ, តេន វិហារំ បវត្តិ បេសេតព្វា “ទហរា មា ឧក្កណ្ឋន្តុ, អហំ អមុកទិវសំ នាម អាគមិស្សាមី”តិ។ ឯវម្បិ បរិហារោ លព្ភតិ។ អថ អាគច្ឆតោ អន្តរាមគ្គេ នទីបូរេន វា ចោរាទីហិ វា ឧបទ្ទវោ ហោតិ, ថេរោ ឧទកោសក្កនំ វា អាគមេតិ, សហាយេ វា បរិយេសតិ, តញ្ចេ បវត្តិំ ទហរា សុណន្តិ, យាវ អាគមនា បរិហារោ លព្ភតិ។ សចេ បន សោ “ឥធេវាហំ វសិស្សាមី”តិ បហិណតិ, បរិហារោ នត្ថិ។ យត្ថ និស្សយោ លព្ភតិ, តត្ថ គន្តព្វំ។

វិព្ភន្តេ បន កាលង្កតេ បក្ខសង្កន្តេ ច ឯកទិវសម្បិ បរិហារោ នត្ថិ។ យត្ថ និស្សយោ លព្ភតិ, តត្ថ គន្តព្វំ។ អាណត្តីតិ បន និស្សយបណាមនា វុច្ចតិ។ តស្មា “បណាមេមិ ត”ន្តិ វា “មា ឥធ បដិក្កមី”តិ វា “នីហរ តេ បត្តចីវរ”ន្តិ វា “នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្វោ”តិ

វាតិ ឥមិនា បិជ្ជឧនយេន “មា មំ កាមប្យេវសន្តិ អាបុច្ឆ”តិអាគតា បិជ្ជឧបុត្តកនយេន វា យោ និស្សយបណាមនាយ បណាមិតោ ហោតិ, តេន ឧបជ្ឈាយោ ខមាបេតព្ពោ។

សចេ អាគតោវ ន ខមតិ, ទណ្ឌកម្មំ អាហរិត្វា តិក្ខត្តុំ តាវ សយមេវ ខមាបេតព្ពោ។ នោ ចេ ខមតិ, តស្មិំ វិហារេ មហាថេរេ គហេត្វា ខមាបេតព្ពោ។ នោ ចេ ខមតិ, សាមន្តវិហារេ ភិក្ខូ គហេត្វា ខមាបេតព្ពោ។ សចេ ឯវម្បិ ន ខមតិ, អញ្ញត្ថ គន្ត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស សភាគានំ សន្តិកេ វសិតព្ពំ “អប្បេវ នាម សភាគានំ មេ សន្តិកេ វសតីតិ ញត្វាបិ ខមេយ្យា”តិ។ សចេ ឯវម្បិ ន ខមតិ, តត្រេវ វសិតព្ពំ។ តត្រ ចេ ទុព្ភិក្ខាទិទោសេន ន សក្កា ហោតិ វសិតុំ, តំយេវ វិហារំ អាគន្ត្វា អញ្ញស្ស សន្តិកេ និស្សយំ គហេត្វា វសិតុំ វដ្ដតិ។ អយមាណត្តិយំ វិនិច្ឆយោ។

អាចរិយម្ហានិស្សយបដិប្បស្សទ្ធីសុ អាចរិយោ បក្កន្តោ វា ហោតីតិ ឯត្ថ កោចិ អាចរិយោ អាបុច្ឆិត្វា បក្កមតិ, កោចិ អនាបុច្ឆិត្វា។ អន្តេវាសិកោបិ ឯវមេវ។ តត្រ សចេ អន្តេវាសិកោ អាចរិយំ អាបុច្ឆតិ “អសុកំ នាម ភន្តេ ឋានំ គន្តុំ ឥច្ឆាមិ កេនចិ ករណីយេនា”តិ, អាចរិយេន ច “កទា គមិស្សសី”តិ វុត្តេ “សាយន្ហេ វា រត្តិំ វា ឧដ្ឋហិត្វា គមិស្សាមី”តិ វទតិ, អាចរិយោបិ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆតិ, តង្ខណញ្ញេវ និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។

សចេ បន “ភន្តេ អសុកំ នាម ឋានំ គន្តុកាមោម្ហី”តិ វុត្តេ អាចរិយោ “អសុកស្មិំ នាម គាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆា ជានិស្សសី”តិ វទតិ, សោ ច “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆតិ, តទា ចេ គតោ, សុគតោ។ សចេ បន ន គច្ឆតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ អថាបិ “គច្ឆាមី”តិ វុត្តេ អាចរិយេន “មា តាវ គច្ឆ, រត្តិំ មន្តេត្វា ជានិស្សាមា”តិ វុត្តោ មន្តេត្វា គច្ឆតិ, សុគតោ។ នោ ចេ គច្ឆតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ អាចរិយំ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តស្ស បន ឧបចារសីមាតិក្កមេ និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។ អន្តោឧបចារសីមាយតោ បដិនិវត្តន្តស្ស ន បដិប្បស្សម្ភតិ។

សចេ បន អាចរិយោ អន្តេវាសិកំ អាបុច្ឆតិ “អាវុសោ អសុកំ នាម ឋានំ គមិស្សាមី”តិ, អន្តេវាសិកេន ច “កទា”តិ វុត្តេ “សាយន្ហេ វា រត្តិភាគេ វា”តិ វទតិ, អន្តេវាសិកោបិ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆតិ, តង្ខណញ្ញេវ និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។

សចេ បន អាចរិយោ “ស្វេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា គមិស្សាមី”តិ វទតិ, ឥតរោ ច “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆតិ, ឯកទិវសំ តាវ និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ, បុនទិវសេ បដិប្បស្សទ្ធោ ហោតិ។ “អសុកស្មិំ នាម គាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ជានិស្សាមិ មម គមនំ វា អគមនំ វា”តិ វត្វា សចេ ន គច្ឆតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ អថាបិ “គច្ឆាមី”តិ វុត្តេ អន្តេវាសិកេន “មា តាវ គច្ឆថ, រត្តិំ មន្តេត្វា ជានិស្សថា”តិ វុត្តោ មន្តេត្វាបិ ន គច្ឆតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។

សចេ ឧភោបិ អាចរិយន្តេវាសិកា កេនចិ ករណីយេន ពហិសីមំ គច្ឆន្តិ, តតោ ចេ អាចរិយោ គមិយចិត្តេ ឧប្បន្នេ អនាបុច្ឆាវ គន្ត្វា

ទ្វិន្នំ លេឌ្ឌុបាតានំ អន្តរេយេវ និវត្តតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ សចេ ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កមិត្វា និវត្តតិ, បដិប្បស្សទ្ធោ ហោតិ។ អាចរិយុបជ្ឈាយា ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កម្ម អញ្ញស្មិំ វិហារេ វសន្តិ, និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។

អាចរិយេ វិព្ភន្តេ កាលង្កតេ បក្ខសង្កន្តេ ច តង្ខណញ្ញេវ បដិប្បស្សម្ភតិ។ អាណត្តិយំ បន សចេបិ អាចរិយោ មុញ្ចិតុកាមោវ ហុត្វា និស្សយបណាមនាយ បណាមេតិ, អន្តេវាសិកោ ច "កិញ្ចាបិ មំ អាចរិយោ បណាមេតិ, អថ ខោ ហទយេន មុទុកោ"តិ សាលយោវ ហោតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិយេវ។ សចេបិ អាចរិយោ សាលយោ, អន្តេវាសិកោ និរាលយោ, "ន ទានិ ឥមំ និស្សាយ វសិស្សាមី"តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, ឯវម្បិ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ ឧភិន្នំ សាលយភាវេ បន ន បដិប្បស្សម្ភតិយេវ។ ឧភិន្នំ ធុរនិក្ខេបេន បដិប្បស្សម្ភតិ។ បណាមិតេន ទណ្ឌកម្មំ អាហរិត្វា តិក្ខត្តុំ ខមាបេតព្ពោ។ នោ ចេ ខមតិ, ឧបជ្ឈាយេ វុត្តនយេន បដិបជ្ជិតព្ពំ។

ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានគតោតិ ឯត្ថ ទស្សនសវនវសេន សមោធានំ វេទិតព្ពំ។ សចេ ហិ អាចរិយំ និស្សាយ វសន្តោ សទ្ធិវិហារិកោ ឯកវិហារេ ចេតិយំ វា វន្ទន្តំ ឯកគាមេ បិណ្ឌាយ វា ចរន្តំ ឧបជ្ឈាយំ បស្សតិ, និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។ ឧបជ្ឈាយោ បស្សតិ, សទ្ធិវិហារិកោ បន ន បស្សតិ, ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ មគ្គប្បដិបន្នំ វា អាកាសេន វា គច្ឆន្តំ ឧបជ្ឈាយំ ទិស្វា ទូរត្តា ភិក្ខូតិ ជានាតិ, ឧបជ្ឈាយោតិ ន ជានាតិ, ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ សចេ ជានាតិ, បដិប្បស្សម្ភតិ។ ឧបរិបាសាទេ ឧបជ្ឈាយោ វសតិ, ហេដ្ឋា សទ្ធិវិហារិកោ, តំ អទិស្វាវ យាគុំ បិវិត្វា បក្កមតិ, អាសនសាលាយ វា និសិន្នំ អទិស្វាវ ឯកមន្តេ ភុញ្ជិត្វា បក្កមតិ, ធម្មស្សវនមណ្ឌបេ វា និសិន្នម្បិ តំ អទិស្វាវ ធម្មំ សុត្វា បក្កមតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ។ ឯវំ តាវ ទស្សនវសេន សមោធានំ វេទិតព្ពំ។

សវនវសេន បន សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស វិហារេ វា អន្តរឃរេ វា ធម្មំ កថេន្តស្ស អនុមោទនំ វា ករោន្តស្ស សទ្ទំ សុត្វា "ឧបជ្ឈាយស្ស មេ សទ្ទោ"តិ សញ្ជានាតិ, និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ។ អសញ្ជានន្តស្ស ន បដិប្បស្សម្ភតីតិ អយំ សមោធានេ វិនិច្ឆយោ។

និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

ឧបសម្បាទេតព្ពបញ្ចកកថា

៨៤. ឥទានិ ឥមំ សុត្តំ "អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុំ, និស្សយំ ទាតុ"ន្តិ សង្ខេបតោ ឧបជ្ឈាយាចរិយានំ លក្ខណំ វុត្តំ, តំ វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ "បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេនា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ បញ្ចហិ អង្គេហីតិ បញ្ចហិ អគុណង្គេហិ។ សោ ហិ សីលក្ខន្ធាទីហិ អសមន្នាគតត្តា អគុណង្គេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ។ ន ឧបសម្បាទេតព្ពន្តិ ឧបជ្ឈាយេន ហុត្វា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ។ ន និស្សយោ ទាតព្ពោតិ អាចរិយេន ហុត្វា និស្សយោ ន ទាតព្ពោ។ ឯត្ថ ច ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេនាតិ ច អត្តនា ន អសេក្ខេនាតិ ច អស្សទ្ធោតិ ច អាទីសុ តីសុ បញ្ចកេសុ អយុត្តវសេន បដិក្ខេបោ កតោ, ន អាបត្តិអង្គវសេន។ យោ ហិ អសេក្ខេហិ សីលក្ខន្ធាទីហិ អសមន្នាគតោ បរេ ច តត្ថ សមាទបេតុំ អសក្កោន្តោ អស្សទ្ធិយាទិទោសយុត្តោ ច

ហុត្វា បរិសំ បរិហរតិ, តស្ស បរិសា សីលាទីហិ បរិហាយតិ ចេវ, ន វឌ្ឍតិ។ តស្មា តេន ន ឧបសម្បាទេតព្ពន្តិអាទិ អយុត្តវសេន វុត្តំ, ន អាបត្តិអង្គវសេន។ ន ហិ គិលានវស្សេវ ឧបជ្ឈាយាចរិយភាវោ ករណតា អត្តញ្ញុតោ។ យទិ តស្សេវ អត្តញ្ញុតោ អភវិស្ស, "មមេវ ឧបជ្ឈាយស្ស អននុរតិ ឧបដ្ឋាក ហោតី"តិអាទិ ន វទេយ្យ។ យស្មា បន គិលានវស្ស បរិសា សីលាទីហិ ន បរិហាយតិ, តស្មា "បញ្ចហិ កិញ្ចាបិ អង្គេហិ សមន្នាគតេន កិញ្ចាបិ ឧបសម្បាទេតព្ព"ន្តិអាទិ វុត្តំ។

អធិសីលេ សីលវិបន្នោតិអាទីសុ បារាជិកញ្ច សង្ឃាទិសេសញ្ច អាបន្នោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ នាម។ ថុល្លច្ចយតោ បដ្ឋាយ បញ្ចាបត្តិក្ខន្ធេ អាបន្នោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ នាម។ សម្មាទិដ្ឋិំ បហាយ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ នាម។ យត្តកំ សុតំ បរិសំ បរិហរន្តស្ស ឥច្ឆិតព្ពំ, តេន វិរហិតត្តា អប្បស្សុតោ។ យំ តេន ជានិតព្ពំ អាបត្តាទិ, តស្ស អជាននតោ ទុប្បញ្ញោ។ ឥមេសុ បញ្ចសុ បុរិមានិ តីណិ បទានិ អយុត្តវសេន វុត្តានិ, បច្ឆិមានិ ទ្វេ អាបត្តិអង្គវសេន។

អាបត្តិំ ន ជានាតីតិ "ឥទំ នាម មយា កតំ"ន្តិ វុត្តេ "ឥមំ នាម អាបត្តិំ អយំ អាបន្នោ"តិ ន ជានាតិ។ វុដ្ឋានំ ន ជានាតីតិ វុដ្ឋានគាមិនិតោ វា ទេសនាគាមិនិតោ វា អាបត្តិតោ ឯវំ នាម វុដ្ឋានំ ហោតីតិ ន ជានាតិ។ ឥមេសុ បញ្ចសុ បុរិមានិ ទ្វេ បទានិ អយុត្តវសេន វុត្តានិ, បច្ឆិមានិ តីណិ អាបត្តិអង្គវសេន។

អាភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយាតិ ខន្ធកវត្តេ វិនេតុំ ន បដិពលោ ហោតីតិ អត្ថោ។ អាទិព្រហ្មចរិយកាយាតិ សេក្ខបណ្ណត្តិយំ វិនេតុំ ន បដិពលោតិ អត្ថោ។ អភិធម្មេតិ នាមរូបបរិច្ឆេទេ វិនេតុំ ន បដិពលោតិ អត្ថោ។ អភិវិនយេតិ សកលេ វិនយបិដកេ វិនេតុំ ន បដិពលោតិ អត្ថោ។ វិនេតុំ ន បដិពលោតិ ច សព្ពត្ថ សិក្ខាបេតុំ ន សក្កោតីតិ អត្ថោ។ ធម្មតោ វិវេចេតុន្តិ ធម្មេន ការណេន វិស្សជ្ជាបេតុំ។ ឥមស្មិំ បញ្ចកេ សព្ពបទេសុ អាបត្តិ។ អាបត្តិំ ន ជានាតីតិអាទិបញ្ចកទ្វយេបិ សព្ពបទេសុ អាបត្តិ។ ឩនទសវស្សបរិយោសានបញ្ចកេបិ ឯវមេវ នយោ។ ឥតិ អាទិតោ តយោ បញ្ចកា, ចតុត្ថេ តីណិ បទានិ, បញ្ចមេ ទ្វេ បទានីតិ សព្ពេបិ ចត្តារោ បញ្ចកា អយុត្តវសេន វុត្តា។ ចតុត្ថបញ្ចកេ ទ្វេ បទានិ, បញ្ចមេ តីណិ, ឆដ្ឋសត្តមអដ្ឋមា តយោ បញ្ចកាតិ សព្ពេបិ ចត្តារោ បញ្ចកា អាបត្តិអង្គវសេន វុត្តា; សុក្កបក្ខេ អដ្ឋសុ អនាបត្តិយេវាតិ។

ឧបសម្បាទេតព្ពបញ្ចកកថា និដ្ឋិតា។

ឧបសម្បាទេតព្ពឆក្កកថា

៨៥។ ឆក្កេសុ ឩនទសវស្សបទំ វិសេសោ, តំ សព្ពត្ថ អាបត្តិករំ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ តត្ថ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តីតិ ឧភតោវិភង្គវសេន ន ស្វាគតានិ។ ន សុវិភត្តានីតិ មាតិកាវិភង្គវសេន។ ន សុប្បវត្តីនីតិ វាចុគ្គតវសេន។ ន សុវិនិច្ឆិតានីតិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោតិ មាតិកាតោ ច វិភង្គតោ ច ន សុដ្ឋុ វិនិច្ឆិតានិ។

ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᨷᨬ᩠ᨧᨠᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ

᪘᪖᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ – ᨿᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᩋᨿᩴ ᨷᩈᩪᩁᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨷᩥ ᨶᨿᩥᨵ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨷᩥ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮ ᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ; ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨶᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩔᩮᩅ ᩋᩣᨩᩦᩅᨠᩔ ᩅᩣ ᩋᨧᩮᩃᨠᩔ ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩣᩊᨠᨾ᩠ᨻᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨴ᩠ᨵᨩᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶᩣᩔ ᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨷᨶ ᨲᩣᨷᩈᨷᨱ᩠ᨯᩁᨦ᩠ᨣᩣᨴᩥᨠᩔ ᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨷᨮᨾᩴ ᨠᩮᩈᨾᩔᩩᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨷᨶ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨿᩮᩅ "ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᩉᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᩉᩦ"ᨲᩥ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᩈᨧᩮ ᨲᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨽᩣᩅᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᩈᩮᩣ "ᨶᨿᩥᨾᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᨠᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪘᪗᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩔ ᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩅᨲ᩠ᨲᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩥᨠᩣᩃᩮᨶ ᨣᩣᨾᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩅᩮᩃᩣᨿᩮᩅ ᨣᩣᨾᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᨴᩥᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩃᨥᩁᩮᩈᩩ ᨳᩦᨷᩩᩁᩥᩈᨴᩣᩁᨠᨴᩣᩁᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩈᩩ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ; ᨶ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩅᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨠᩮᩣ ᨷᩪᩁᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩮᩈᩥᨿᩣᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩮᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᨾᩥᩈᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᩩᩃᨽᨩ᩠ᨫᩣᨧᩣᩁᩣ ᩁᩪᨷᩪᨷᨩᩦᩅᩥᨠᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨵᩅᩣᨲᩥ ᨾᨲᨷᨲᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᨷᨲᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ; ᨲᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᩣᨲᩦᨲᩣ ᩅᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨿᩮᩣ; ᨲᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨱ᩠ᨯᨠᩣᨲᩥ ᩏᩔᨶ᩠ᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩋᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩣ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩣ; ᨲᩮ ᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩅᩮᨣᩣᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨶᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ; ᨲᩣᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᨾᩮᩅ ᩅᩥᩔᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᩈᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩩᩃᩮᩈᩩ ᨠᩩᩃᩩᨷᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨧᩁᩥᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨷᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨳᩅᩅᩈᩮᨶ ᨣᨾᨶᩮᨶ

អភិញ្ញាសុ បាកដភាវេន តាសំ សន្តិកំ ឧបសង្កមន្តោ “ចេតិយានិ វន្ទាមា”តិ វទន្តិ, សោ តេសំ វចនំ សុត្វា “អម្ហេ ចេតិយានិ វន្ទិតុំ គច្ឆាមា”តិ ចិន្តេត្វា ឧបសង្កមន្តោ “ចេតិយានិ វន្ទិតុំ គតា”តិ ចតុត្ថំ បរិបុណ្ណោតិ ឯវំ តយោ វា ចត្តារោ វា ឯកតោ ចេតិយានិ វន្ទិតុំ គច្ឆន្តិ, ភិក្ខុហិ វន្ទិ គន្តុំ វន្ទិតព្ពំ កុច្ឆិតា ចា គហេត្វា ចា អាគន្តុំ ចេតិយានិ ចិលិតា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ធរិតុំ ចា ចរិ ចា ទេវេសុ ឧបទ្ទវបរិបុច្ឆាតិ ចា ទាតុំ គច្ឆន្តីហិ ភិក្ខុហិ វន្ទិ គន្តុំ ចេតិយា ឯកា បន តថា អាគន្តុំ ពិន្ទុសត្តចេតេន គច្ឆតិ, អយំ អនាបត្តិកា ហោតិ។

ឧច្ចាចរាតិ គរហិតាតីតិ មហន្តពុទ្ធាតិ គម្ភីរា តត្ថ ឈាណំ បរិវិត្វា សមតេក សង្ឃេន សន្តិបតិត្វា គណ្ឋាតិ ចេតិយបច្ចាបរិនារបជិ សត្តទណ្ឌាតិ គម្ភីរា ឧច្ចាតិ នាម ចិចេទេសាចនទេកាតិ ពន្ធិបរិយាបន្នាតិ ច អក្កិសាលចត្តាតិ អាភិសមាចារិកាតិ អចរាតិ នាម តត្ថ ន ទេន្តា ហោតីតិ តេសុ គរុសុ ពេទេកា ឬសិក្ខិតោ ន ហោតិ ន អតលហេតិ ឧប្បាតចិរិយសម្បន្នា ន ហោតិ; “ភិក្ខុសង្ឃស្ស គម្ភីរ អត្ថិ”តិ វុត្តា បទេវ កត្តព្ពំ ពត្វា គណ្ឋាទិ បចិនិត្វា យាចនត្ថំ វុបិត្វា នាយំ តិក្ខយតិ តព្ពុបរិយាយាតិ តេសុ គរុសុ ឧបរិយន្តាយ ចិយំនាយាតិ ធាតុប្បត្តិកចិយំនាយ “ឧត្តរេមចំ គណ្ឋាំ, ឧត្តរេមចំ ន គណ្ឋា”តិ តស្មិំ ឯវ ពនេហ ឧប្បត្តុបញ្ញាយ សមន្នាគតោ ន ហោតិ ន អលំ គាតុំ ន អលំ និចិនាតុំ សមត្ថោបិ គាតុំ សមត្ថោ ន ហោតិ; “គណ្ឋា ភន្តេ, គណ្ឋា ទេហិ, គណ្ឋាសាមណេរ, សចេ តុមហេ ន ករិស្សថ, អមហេ ន ករិស្សាម, កោ ទានិ ឧត្តមំ ករិស្សតី”តិ ឯវំ ឧស្សាហំ ជនេត្វា និចិនាតុំ អញ្ញាមញ្ញា គាវេតុំ សមត្ថោ ន ហោតិ ភិក្ខុហិ “គម្ភីរ ករិស្សាមា”តិ វុត្តេ កិច្ចំ វោគំ អបនិសតិ, ភិក្ខុនំ គម្ភីរ គរោគ្តាំ សមីបេ នចិនេតិ, ឬ សមេ ទស្សតិ, អយម្បិ អនាបត្តិកា ហោតិ។

ន តិណ្ណុទ្ទេតា ហោតីតិ ពាលចន្ទទេតា ន ហោតិ ឧទ្ទេសតិ បរិឡាបរិយាបុណនេ បរិបុច្ឆាយាតិ អត្ថវចនេ អធិសីលេតិ បាតិមោក្ខសីលេ អធិចិត្តេតិ លោកិយសមាធិភាវនាយ អធិបញ្ញាយាតិ លោកុត្តរមគ្គភាវនាយ។

សង្ឃនេត្តារោហោតីតិ ឧត្តរគតោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោតិ តស្ស តិត្ថាយតនសាមិកស្ស តស្ស ទិដ្ឋិយាតិ តស្ស សន្តកាយ លទ្ធិយា ឧត្តរាតិ នាមេឯវ លទ្ធិ យស្មា តស្ស តិត្ថករស្ស ពលតិ ចេច វុច្ចតិ ច “ឧត្តរេមេ សច្ច”ន្តិ ច គឡហក្កោហេន គហិតា; តស្មា តស្ស ពន្តិ រុចិ អាទានេយាតិ វុច្ចតិ តេន វុត្តំ – “តស្ស ពន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្សា”តិ អវណ្ណេ ភញ្ញមានេតិ គរហាយ ភញ្ញមានាយ អនភិរទ្ធោតិ អបរិបុណ្ណសង្កប្បោ; នោ បក្កហិតចិត្តោ ឧទគ្គោតិ អត្តមនោ បាកមិត្តោ ឧត្តំ ភិក្ខុវេ សង្ឃាតតិកំ អញ្ញាតិត្ថិយបុព្ពស្ស អនាបត្តិយម្ហិ ភិក្ខុវេ យមិទំ តស្ស សត្ថុនោ តស្សេវ ច លទ្ធិយា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ “កិំ ឧត្តម បទំ គហត្ថិ”តិ កាយចនិចិការនិព្ពត្តកំ អនត្តមនត្តំ, ពុទ្ធាតិនញ្ញ អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនត្តំ, យញ្ញ តស្សេវ សត្ថុនោ តស្សេវ ច លទ្ធិយា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនត្តំ, ពុទ្ធាតិនញ្ញ វណ្ណភណនេ អនត្តមនត្តំ, ឧត្តំ អញ្ញាតិត្ថិយបុព្ពស្ស អនាបត្តិយម្ហិ សង្ឃាតតិកំ, អនាបត្តិ បរិវាសចត្តំ អប្បវេក គម្ភីរ ឧត្តំ លិង្គំ, ឧត្តំ លក្ខណំ, ឧត្តរេមចលប្បយាណន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯវំ អនាបត្តិកា ទោ ភិក្ខុវេ អញ្ញាតិត្ថិយបុព្វោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោតិ ឧត្តោ ឯវេកតបិ អង្គេន សមន្នាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ។ ឬក្កបទេ សន្តំ វុត្តចិបល្លាសេន ចេទិតព្វំ។

ឯវំ អារាធកោ ទោ ភិក្ខវេតិ ឯវំ នាតិការលេន កាយប្បវេចនេន នាតិនិចា បជិក្កមតំ, ន ចេតិយានិវេកាចរតា, សព្រហ្មចារីនំ កិច្ចេសុ

ចក្ខុតាទិ, ក្ខេន្ធឃាឌិស្ស តិដ្ឋច្ឆត្តា, តិតិ្តយាតំ អចណ្ហកលេត អត្តូយតតា, ត្យន្ធាឌិតំ អចណ្ហកលេត អតត្តូយតតា, តិតិ្តយាតំ ចណ្ហកលេត អតត្តូយតតា, ត្យន្ធាឌិតំ ចណ្ហកលេត អត្តូយតតាតិ ក្ខេយនំ អដ្ឋត្តំ តិតិ្តយចត្តាតំ បរិប្ញេណត អាទាឈេកា បរិេតាឃេកា កិក្កុតំ អដ្ឋាតិតិ្តយបុេដ្ឋា អាកេតា ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។

ឃេច បត ក្ខបឃយ្យឌយាត្យអេកបិ ឲកំ ចត្តុំ កិត្ថុតិ, បុត ចត្តារោ យាេឃ បរិចឃិតត្ថា។ ឃឆា បត កិត្ថុឃិក្លាឃ ឃិក្លយាតាឃ បុត ឃិក្លាបឌាតិ ច ឃិក្លាឃយុតិ ច ឌិឃ្យតិ, ឲចំ តឃិយស្ស កិត្តិ បុត ឌាតត្ថយត្តិ។ បុេដ្ឋ ឌិត្ថុបរិចាេឃាេយច ហិ តស្ស បរិចាេឃា។ តស្មា បុត ចត្តារោ យាេឃ បរិចឃិតត្ថា។ ឃេច បរិចឃេត្តា អត្តូរា អដ្ឋ ឃយាបត្តិេឃា តិដ្ឋេត្តតិ, េលាកិយឈេឃ្យា តាយ ក្យបុតឃកាេចា, ត ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។ ចត្តារោ យាេឃ ប្ញុតិតចេត្តាច ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។ ឃេច បត បរិចឃេត្តា ចត្តារិ យហាក្យតាតិ បរិក្កណ្ហិ, ក្ខបិឌាក្ញុបិតិ បរិឆ្ឆិត្តតិ, តាយក្ញុបំ ចចត្តេបតិ, តិលក្ខុណំ អាេរាេបត្វា ចិបឃ្សុតំ អារកតិ, េលាកិយឈេឃ្យា តាយ ក្យបុតឃកាេចា, េតច ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។ ឃេច បត ចិបឃ្សុតំ ចឌ្ឍេត្វា េឃាតាបត្តិយក្កុ បឌិលកតិ, បរិប្ញុណ្ណេឃច េហាតិ ចត្តុំ ឃយ្យហតាតិ ឃដ្ឋឌិដ្ឋិកតាតិ អដ្ឋាត្យហំ ចិឌិកិច្ឆាឃល្លុំ តំឌិចឃេយច ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។ ឃេចបិ តិតិ្តយលិេក្កុ ឌិេតា េឃាតាបេត្តា េហាតិ, បរិចាឃកិច្ចំ តត្តិ, តេឌេហច បដ្ឋាេឌត្វា ក្ខបឃយ្យាេឌតេដ្ឋា។

ក្ខបដ្ឋាឃយ្យលកំ ឌិចេរ បរិេឃឃិតដ្ឋត្តិ ក្ខបដ្ឋាឃំ ត្ថាឃ្សុរំ កត្វា តស្ស ឌិចេរ បរិេឃឃិតត្តា។ បត្តូយិ តេឆច។ តស្មា ឃឌិ ក្ខបដ្ឋាឃស្ស បត្តូឌិចេរ អត្តិ, "ត្ថាឃស្ស េឌហិ"តិ ចត្តុេដ្ឋា។ អឆ តត្តិ, អេដ្ឋា ឌាត្យកាយា េហាត្តិ, េតហិបិ ក្ខបដ្ឋាឃេឃ្យច ឌាតដ្ឋា "ត្ថាឌំ ត្យយ្យាកំ កត្វា ត្ថាឃស្ស េឌឆា"តិ។ កស្មា? តិតិ្តយា តាយ ចិេលាយា េហាត្តិ "ឃេឈ្ឈុត េយ បត្តូឌិចេរ ឌិត្ថុំ, កំ យឃំ្យាត្យេយ្យុ អាឃត្តូ"ត្តិ ចត្វា ឆ្វាចាឌាត្យឃាឃតិ ត កេរឃ្យុំ, ក្ខបដ្ឋាេឃត បត អាឃត្តូឌិចិកត្វា តស្ស ចចតកេរា កចិស្សតិ។ េតតស្ស "ក្ខបដ្ឋាឃយ្យលកំ ឌិចេរ បរិេឃឃិតដ្ឋា"ត្តិ ចុត្តុំ កណ្ហាកយ្យាឃាតិ េកេឃាេរាបតត្តិ។ កណ្ហាកយ្យកឆា បរេតា អាកយិស្សតិ។

អក្កិកាតិ អក្កិបរិចរណកា។ ឌឌិលកាតិ តាបឃា។ ឲេត កិក្លុេច កិរិឃចាឌិេតាតិ ឲេត កិរិឃំ ត បឌិតាហត្តិ, "អត្តិ កឃ្យំ, អត្តិ កឃ្យុចិបាេកា"តិ ឲចំឌិដ្ឋិកា។ ឃដ្ឋត្យន្ធា ហិ េតក្លុយ្យបិរឃិ ប្ញុឃយាតា ឲតេឌច បដ្ឋាឌ្ឍ បដ្ឋាឌិត្វា ប្ញុេរឃ្យុំ, យឃាបិ តេឆច ប្ញុតិតា, ត ឲេតឃំ ឃាឃេត បដ្ឋាឌ្ឍា ចិេលាយា, តស្មា ក្ខបឃយ្យាេឌតដ្ឋា, ត េតឃំ បរិចាេឃា ឌាតេដ្ឋាតិ។ ត្ថាយាហំ កិក្លុេច តាតិតំ អាេចណ្ហិកំ បរិហារំ ឌយ្យិតិ ត្ថាឃំ អហំ េតឃំ បិេឌក្កុ ឆ្វឌិឃ្យុកំ បរិហារំ ឌឌាយិ។ កស្មា ឲចយាហ? េត ហិ តិត្ថាឃតេត បដ្ឋាឌិតាបិ ឃាឃតស្ស អចណ្ហកាយា ត េហាត្តិ, អយ្យាកំ តាតិេឃដ្ឋស្ស ឃាឃតត្តិ ចណ្ហចាឌិេតាច េហាត្តិ, តស្មា ឲចយាហាតិ។

អដ្ឋាតិតិ្តយបុដ្ឋចត្តុកឆា តិដ្ឋិតា។

បដ្ឋាឌាឈចត្តុកឆា

ប័ប័ៈយកេឆរុបញ្ញា អាតាំឆា ្ករុប្បត្តា ហោន្តីតិ យកឆតាយគោ ឧតបងេ យត្យប្បាតញ្ញា អយត្យប្បាតញ្ញា បញ្ញា រោកា ្ករុប្បត្តា ទុដ្ឋិប្បត្តា ចាតិប្បត្តា ហោន្តិៈ ឌីចកកោយារកញ្ញកធា ឌីចរក្ខន្ធកោ អាចិកចិប្បតិៈ ត កិច្ចចេ បញ្ញាហិ អាតាំឆេហិ ចុរេដ្ឋា បញ្ញាខេតផេន្តាតិ រេឃ រេត ពុដ្ឋាករេឃា បញ្ញា អាតាំឆា ្ករុប្បត្តា, រេតហិ ចុរេដ្ឋា អកិក្ខរេតា ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ

តត្ថ ពុដ្ឋន្តិ រត្តពុដ្ឋិ ចា ហោត្ត កាឡអពុដ្ឋិ ចា, ឃំកិច្ចិ កិចិកឆ្ពុកច្ចអាឌិប្បកេឆយ្យិ ឃត្ថំ ពុដ្ឋយេចាតិ ទុត្តំៈ តរេញ្ញា តលបិដ្ឋិប្បយាលយ្យិ ចឆ្លតកាបក្ខេ ធិតំ ហោតិ, ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ ឃចេ បត តិចារឃតបរិរុបកេហិ បកាតិបដិច្ឆន្ត ដាកេត តលបិដ្ឋិប្បយាលំ អចឆ្លតកាបក្ខេ ធិតំ ហោតិ, ចដ្ឋតិៈ យុរេល បត ហត្ថបិរេបិដ្ឋេរុ ចា ឃចេបិ អចឆ្លតកាបក្ខេ ធិតំ តលបិដ្ឋិរេតា ច ល្យុក្កាតរេយ្យិ, ត ចដ្ឋតិរេឃចាតិ ពុរុន្តិឃំ ទុត្តំៈ តិកិច្ឆារបត្វា បញ្ញាខេត្តតាបិ បកាតិចក្ខេ ខារេតរេឃច បញ្ញាខេតរេន្តាៈ កោឆាបិដ្ឋិឃឌិឃទុណ្ណឌ្ហិកិរលាកឃរិរេយ្យិ បញ្ញាខេតុំ ត ចដ្ឋតិៈ

កណ្ឌាតិ រេយកណ្ឌា ចា ហោត្ត អត្ថ្តា ចា រេឃា កោតិ កោលដ្ឋិយត្តកោបិ រេច ចឆ្លតកាបក្ខេ ធិរេតា កណ្ឌា ហោតិ, ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ បដិច្ឆន្នដ្ឋាកេត បត កោលដ្ឋិយត្ត អចឆ្លតកាបក្ខេ ធិរេតា ចដ្ឋតិៈ យុលាឌិកោ អប្បដិច្ឆន្នដ្ឋាកេត អចឆ្លតកាបក្ខេ ធិរេតាបិ ត ចដ្ឋតិៈ តិកិច្ឆារបត្វា បញ្ញាខេត្តតាបិ ឃរិរំ ឃន្នចិ ការេត្វាច បញ្ញាខេតរេន្តាៈ ្កណ្ហិកណ្ឌា តាយ ហោន្តិ កោចតា ចិឃ អង្គុលិកា ចិឃ ច តត្ថ តត្ថ លព្ភន្តិ, ឲុពេបិ កណ្ឌារេឃចៈ រេតរុ ឃតិ បញ្ញាខេតុំ ត ចដ្ឋតិៈ ឌហរកាលេ លីរបិឡអកា រេឃាខ្លត្តកាលេ ច យុរេល លរបិឡអកា តាយ ហោន្តិ, យហល្លកកាលេ តរុប្បន្តិ, ត តា កណ្ឌឃដ្ឋិកច្ឆន្តិ, តារុ ឃតិ បញ្ញាខេតុំ ចដ្ឋតិៈ អត្ថ្តា បត ឃរិរេរ លរបិឡអកា តាយ អបរា បត្យកណ្ហិកា តាយ ហោន្តិ, អត្ថ្តា ឃារឃបតីខកា តាយ ឃារឃបយត្តា ឲច ឃកលឃរិរំ ចរន្តិ, តា ឃត្ថា ពុដ្ឋខាតិកា ឲចៈ តារុ ឃតិ ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ

កិលិរេឃាតិ ត កិច្ចតកំ ត បឈុរលាកំ បត្យបុណ្ឌរីកបត្តចណ្ហិ ពុដ្ឋិ, រេឃត ពុត្តំ ចិឃ ឃតាលំ ឃរិរំ ហោតិ, តស្មិំ ពុរេដ្ឋ ទុត្តតរេឃតេច ចិតិច្ឆរេឃា រេចឌិតរេន្តាៈ រេឃារេឃាតិ រេឃារឃឡ្យាឌិ; តស្មិំ ឃតិ ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ អបយាររាតិ បិត្តយ្យាររា ចា ឃក្ខយ្យាររា ចា; តត្ថ បុន្នចេចិរកោត អយត្យរេប្បត កហិរេតា ទុត្តិកិច្ឆា ហោតិៈ អប្បយត្តកោបិ បត អបយាររ ឃតិ ត បញ្ញាខេតរេន្តាៈ

បញ្ញាតាំឆចត្ថុកធា តិដ្ឋិតាៈ

រាខកដចត្ថុកធា

៥០ៈ រាខកដចត្ថុស្មិំ – បត្តន្តិ ្កដ្ឋិតធាតិ បត្តំ ចេឆ្លធៈ ចោររ បលិរេបត្វា ចោរកេឃត ទុដ្ឋិរេត កាយេ អាចារឃារេបត្វា អារក្ខិ ឌត្វា កឃិកយ្យាឌីតិ បចត្តារេបធាតិ ទុត្តំ ហោតិៈ រាខា បត រេឃាតាបត្តត្វា "ចោររ ឈារេតច, ហតធា"តិ ត អាលារេបតិៈ ្កបុត្ត្យាឃប្បុ រេឆច ឃឹឃំលិត្តិំតត្ថន្តិអាឌិ ឃត្ថំ "បត្តត្ថាឃ ្កបុត្ត្យារេឃា រេឃរេដ្ឋា, តរេតា អាចរិរេឃា, តរេតា កណោ"តិ ឌិន្នេត្វា ខ្លដ្ឋំ ចោហារេរ អង្គចិតិច្ឆរេឃ អាកេតន្តិ អាហំរុៈ ត កិច្ចចេ រាខកដេរិ បញ្ញាខេតុំតិ ឲត្ថ អយរេច្ចា ចា ហោត្ត យហាយត្តា ចា រេឃចកោ ចា កិច្ចិ ដាតត្វំ បត្វា

ចា អប្បេត្វា ចា, ឃោ កោចិ ៖ញ្ញោ កត្តចេតតកនេះ, ឃញ្ញោ ៖ាជកនេះតិ ឃញ្ញាក្នុតិ, ឃោ ត បត្តាជេតញ្ញោ៉ តស្ស បត បុត្តតត្តកាត្យកា ឃេ ៖ាជនោ កត្តចេតត៌ ត ពេឡត្តិ, ពេ បត្តាជេត្យំ ចតូតិ៉ ឃោ បត ៖ាជនោ លត្តិ គិពាខ្លកោក៌ ចា ឃាឃសិចច្ឆរបរិត្តឃំ ចា ៖ញ្ញោជយច គិឃ្យាជតតិ, បុត្តកាត្យកោ ចា ត៌ ផាត៌ ឃប្បជិន្នបេត្វា ៖ាជាត៌ “ត ផាតាឃំ ឥចស្ស កនេះ”តិ អាបុច្ឆតិ, ឃេត ចា ឃំ កឃុការណា ចេតត៌ កហិត៌, ត៌ កឃុំ កត៌ ហោតិ, ឃោ ចា បត្តាជស្សតិ ៖ញ្ញោ អត្តញ្ញាជតា ហោតិ, តឃ្យិ បត្តាជេត្យំ ចតូតិ៉

៖ាជកនចត្តុកថា គិខ្ខិតា៉

ឆោរចត្តុកថា

៨១៉ ឆោរចត្ថុ – យត្យស្សា បស្សិត្វាតិ ឃេហិ កិហិកាលេ ជិន្ននុត្តោ ឃេ ច “អឃំ ឃោ”តិ អញ្ញោងំ ស្វាត្តិ, ពេ បស្សិត្វា ក្តោតិជ្ញត្តិបិ... បេ... ក្លាឃេ្យិ ឆេកត្តិ៉ ឃេ បត ត ជាតត្តិ, ពេងំ ឈេស្យ គិក្លិ លកតិ៉ ត គិក្លិចេតិ កកចា ឃឃំ ឆឃុស្សាយឹ, តស្មា អាឃតិ៉ អកលោត្វាឃ គិក្លុត៌ សិក្លាបធំ បញ្ញាបេត្វា ឧចយាហ៉ តត្វ ឆជំ ពាត្ថិត្វា ចិឃ ចិឆនតីតិ ឆជពាត្ខា៉ ឃុលឥចាឥឃោ ចិឃ លេឃេក បិកនេះតិ ទុត្តំ ហោតិ៉ តស្មា ឃោ កាឃឈាត៌ ចា បត្តហត៌ ចា តកេ ឃត្តិច្ឆោជាឌិកឃុំ ចា កនោនោត្វា ចិឆនតិ, បញ្ញាឃតិ ច “អស្យកោ តាឃ ត្ថធំ ត្ថធំ កនោតី”តិ, ឃោ ត បត្តាជេតញ្ញោ៉ ឃោ បត ៖ាជបុត្តោ ៖ជ្ជុ បេត្វោត្តា កាឃឈាតាឌីតិ កនោតិ, ឃោ បត្តាជេតញ្ញោ៉ ៖ាជានោ ហិ តស្មិំ បត្តាឌិពេ ត្យស្សត្តិ, ឃេច បត ត ត្យស្សត្តិ, ត បត្តាជេតញ្ញោ៉ បុត្តោ យហាជេត បិកនេះ ឆោនោ បឆ្នា ឆោរកឃុំ បហាឃ បញ្ញាឃឹលិឌីតិ ឃឃាឌិឃតិ, តញ្ញោ យត្យស្សា ឧចំ ជាតត្តិ, បត្តាជេតញ្ញោ៉ ឃេ បត អប្បលត្យជាឌិឆោរកា ឃត្តិច្ឆោជាឌិឆោនោ ឧច ចា អឌិស្សយាតា ឆេឃ្យំ កនោត្តិ, បឆ្នាបិ ត្ថឃិតា តាឃ ត្ថធំ កតត្តិ ត បញ្ញាឃត្តិ, ពេបិ បត្តាជេត្យំ ចតូតិ៉

៨១៉ការំ គិឌ្ឌិត្វាតិ អចុពាត្ខតាឌិ គិឌ្ឌិត្វា៉ អកឃុចនាតិ ឧត្វ កឃេត ក្តបរយត្តិតិ កឃុចនា, ឧពេ បត លត្ខាកឃត្តា ត កឃុចនាតិ អកឃុចនា; បការស្ស ចេត្វ ចកានោ កតោតិ ចេឌិតញ្ញោ៉ ត គិក្លិច ការកេឥកោ បត្តាជេតញ្ញោតិ ការោ ទុត្តតិ ពាត្ខតាការំ៉ ត្ថឆ បត អត្តពាត្ខត៌ ចា ហោត្យ ឃត្តលិកពាត្ខត៌ ចា ៖ជ្ជពាត្ខត៌ ចា កាឃពាត្ខត៌ ចា គិកឃពាត្ខត៌ ចា តកពាត្ខត៌ ចា បុរិឃក្យត្តិ ចា ជតបឥពាត្ខត៌ ចា ឌឹបពាត្ខត៌ ចា, ឃោ ឧពេតស្យ ឃំកិត្តិ ពាត្ខត៌ គិឌ្ឌិត្វា ចា លិឌ្ឌិត្វា ចា យុត្តិត្វា ចា ចិចិរិត្វា ចា បស្សយាតាត៌ ចា អបស្សយាតាត៌ ចា បលិឃតិ, ឃោ ការកេឥកោតិ ឃញ្ញាក្នុតិ៉ តស្មា ត្រាឌិឃោ ការកេឥកោ ឆោនោ ឌឹបពាត្ខត៌ គិឌ្ឌិត្វា ឌឹបត្តំ កតោបិ ត បត្តាជេតញ្ញោ៉ ឃោ បត ត ឆោនោ, កោចលំ ហត្វកឃុំ អកនោត្តា “ឧចំ តោ អបលិឃត្តា កនិស្សតី”តិ ៖ាជយុត្តាឌីហិ ពាត្ខា, ឃោ ការំ គិឌ្ឌិត្វា បលិតោបិ បត្តាជេតញ្ញោ៉ ឃោ បត កាឃគិកឃបចុតាឌីតិ កោលិឃា កហេត្វា ត៌ អឃប្បាឥត្តា ពាត្ខតាការំ បចេសិតោ ហោតិ, ឃោ បលិឃិត្វា អាកតោ ត បត្តាជេតញ្ញោ៉ ឃោបិ កឃិកយ្យាឌីហិ ឆត៌ ឃប្បាឥត្វា ឌិចត្តា “គិឆាត៌ ត្ថឃិតា លត្ខ”ត្តិ បេឃុត្តា ក្តបឃំហរិត្វា កោតចិ ពាត្ខាបិតោ ហោតិ, ត៌ តត្វច បត្តាជេត្យំ ត ចតូតិ, បលិឃិត្វា កត៌ បត កតជ្ជាជេត បត្តាជេត្យំ ចតូតិ៉

៥៦៊ ភកិក្ខុនេ លិលិតកោតិ ៩ត្ត លិលិតកោ តាយ ត កេចលំ “ឃត្ត បស្សតិ តត្ត ហន្តេព្វា”តិ, អឆ ខោ ឃោ កោចិ ចោរិកំ ចា អញ្ញំ ចា គរុំ រាឌាបរាធំ កត្វា បលាតោ, រាឌា ច តំ បណ្ណេ ចា បោត្ថកេ ចា “ព្ថត្ថន្នាមោ ឃត្ថ ឌិស្សតិ, តត្ថ គហេត្វា មារេតព្វោ”តិ ចា “ហត្ថបាទានិស្ស ឆិន្ទិតព្វានី”តិ ចា “ឯត្តកំ តាយ ឌណ្ឌំ អាហរាបេតព្វោ”តិ ចា លិខាបេតិ, អយំ លិលិតកោ តាយ, សោ ត បព្វាជេតព្វោ។

៥៧៊ កសាហតោ កតឌណ្ឌកម្មោតិ ៩ត្ត ឃោ ចចនបេសនាទីនិ អករោន្តោ ហញ្ញតិ, ត សោ កតឌណ្ឌកម្មោ។ ឃោ បត កេណិឃា ចា អញ្ញថា ចា កិញ្ចិ គហេត្វា ខាទិត្វា បុន ទាតុំ អសក្កោន្តោ “អឃមេច តេ ឌណ្ឌោ ហោតុ”តិ កសាហិ ហញ្ញតិ, អយំ កសាហតោ កតឌណ្ឌកម្មោ។ សោ ច កសាហិ ចា ហតោ ហោតុ អឌ្ឍឌណ្ឌកាទីនំ ចា អញ្ញតរេន, ឃាច អល្លចណោ ហោតិ, តាច ត បព្វាជេតព្វោ។ ចណេ បន បាកតិកេ កត្វា បព្វាជេតព្វោ។ សចេ បន ជាណូហិ ចា កប្បរេហិ ចា នាឡិកេរបាសាណាទីហិ ចា ឈាតេត្វា មុញ្ចិតោ ហោតិ, សរីរេ ចស្ស គណ្ឋិយោ បញ្ញាឃន្តិ, ត បព្វាជេតព្វោ។ ផាសុកំ កត្វា ៩ច គណ្ឋីសុ សន្និសិន្នាសុ បព្វាជេតព្វោ។

៥៨៊ លក្ខណាហតោ កតឌណ្ឌកម្មោតិ ៩ត្ត កតឌណ្ឌកម្មភាវេចា បុរិមនយេនេច ចេឌិតព្វោ។ ឃស្ស បន នលាដេ ចា ឩរុអាទីសុ ចា តត្តេន លោហេន លក្ខណំ អាហតំ ហោតិ, សោ សចេ ភុជិស្សោ ឃាច អល្លចណោ ហោតិ, តាច ន បព្វាជេតព្វោ។ សចេបិស្ស ចណា រុឡ្ហា ហោន្តិ, ឆចិយា សមបរិច្ឆេទា, លក្ខណំ ត បញ្ញាឃតិ, តិមណ្ឌលនិវត្ថស្ស ឧត្តរាសង្គេ កតេ បដិច្ឆន្នោកាសេ ចេ ហោតិ, បព្វាជេតុំ ចដ្ដតិ, អប្បដិច្ឆន្នោកាសេ ចេ ត ចដ្ដតិ។

ចោរចត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

ឥណាយិកចត្ថុកថា

៥៩៊ ត ភិក្ខុចេ ឥណាយិកោតិ ៩ត្ត ឥណាយិកោ តាយ ឃស្ស បិតិបិតាមហេហិ ចា ឥណំ គហិតំ ហោតិ, សយំ ចា ឥណំ គហិតំ ហោតិ, ឃំ ចា អាឆបេត្វា មាតាបិតូហិ កិញ្ចិ គហិតំ ហោតិ, សោ តំ ឥណំ បរេសំ ធារេតីតិ ឥណាយិកោ។ ឃំ បន អញ្ញេ ញាតកា អាឆបេត្វា កិញ្ចិ គណ្ហន្តិ, សោ ត ឥណាយិកោ។ ត ហិ តេ តំ អាឆបេតុំ ឥស្សរា, តស្មា តំ បព្វាជេតុំ ចដ្ដតិ, ឥតរំ ត ចដ្ដតិ។ សចេ បនស្ស ញាតិសាលោហិតា “មយំ ឌស្សាម, បព្វាជេឆ ត”ន្តិ ឥណំ អត្តនោ ភារំ ករោន្តិ, អញ្ញោ ចា កោចិ តស្ស អាចារសម្បត្តិំ ឌិស្វា “បព្វាជេឆ តំ, អហំ ឥណំ ឌស្សាមី”តិ ចទតិ, បព្វាជេតុំ ចដ្ដតិ។ តេសុ អសតិ ភិក្ខុនា តថារូបស្ស ឧបដ្ឋាកស្សាបិ អារោចេតព្វំ “សហេតុកោ សត្តោ ឥណបលិពោធេន ត បព្ពជតី”តិ។ សចេ សោ បដិបជ្ជតិ, បព្វាជេតព្វោ។ សចេបិ អត្តនោ កប្បិយភណ្ឌំ អត្ថិ, “ឯតំ ឌស្សាមី”តិ បព្វាជេតព្វោ។ សចេ បន នេច ញាតកាទយោ បដិបជ្ជន្តិ, ត អត្តនោ ធនំ អត្ថិ, “បព្វាជេត្វា ភិក្ខាយ ចរិត្វា មោចេស្សាមី”តិ បព្វាជេតុំ ត ចដ្ដតិ។ សចេ បព្វាជេតិ ឌុក្កដំ។ បលាតោបិ អានេត្វា ទាតព្វោ។ នោ ចេ ឌេតិ, សព្វំ ឥណំ គីចា ហោតិ។ អជានិត្វា បព្វាជយតោ អនាបត្តិ។ បស្សន្តេន បន អានេត្វា ឥណសាមិកានំ ឌស្សេតព្វោ។ អបស្សន្តស្ស គីចា ត ហោតិ។

សចេ ឥណាយិកោ អញ្ញំ ទេសំ គន្ត្វា បុច្ឆិយមានោបិ “នាហំ កស្សចិ កិញ្ចិ ធារេមី”តិ វត្វា បព្ពជតិ, ឥណសាមិកោ ច តំ បរិយេសន្តោ តត្ថ គច្ឆតិ, ទហរោ តំ ទិស្វា បលាយតិ, សោ ច ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា “អយំ ភន្តេ កេន បព្ពាជិតោ, មម ឯត្តកំ នាម ធនំ គហេត្វា បលាតោ”តិ វទតិ, ថេរេន វត្តព្វំ “មយា ឧបាសក ‘អណណោ អហ’ន្តិ វទន្តោ បព្ពាជិតោ, កិំ ទានិ ករោមិ, បស្ស មេ បត្តចីវរមត្ត”ន្តិ អយំ តត្ថ សាមីចិ។ បលាតេ បន គីវា ន ហោតិ។

សចេ បន នំ ថេរស្ស សម្មុខាវ ទិស្វា “អយំ មម ឥណាយិកោ”តិ វទតិ, “តវ ឥណាយិកំ ត្វមេវ ជានាហី”តិ វត្តព្វោ។ ឯវម្បិ គីវា ន ហោតិ។ សចេបិ សោ “បព្ពជិតោ អយំ ឥទានិ កុហិំ គមិស្សតី”តិ វទតិ, ថេរេន “ត្វមេវ ជានាហី”តិ វត្តព្វោ។ ឯវម្បិស្ស បលាតេ គីវា ន ហោតិ។ សចេ បន ថេរោ “កុហិំ ទានិ អយំ គមិស្សតិ, ឥធេវ អច្ឆតូ”តិ វទតិ, សោ ចេ បលាយតិ, គីវា ហោតិ។ សចេ សោ សហេតុកសត្តោ ហោតិ វត្តសម្បន្នោ, ថេរេន “ឦទិសោ អយ”ន្តិ វត្តព្វំ។ ឥណសាមិកោ ចេ “សាធូ”តិ វិស្សជ្ជេតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ សចេ បន “ឧបឌ្ឍុបឌ្ឍំ ទេថា”តិ វទតិ, ទាតព្វំ។ អបរេន សមយេន អតិអារាធកោ ហោតិ, “សព្វំ ទេថា”តិ វុត្តេបិ ទាតព្វមេវ។ សចេ បន ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាទីសុ កុសលោ ហោតិ ពហូបការោ ភិក្ខូនំ, ភិក្ខាចារវត្តេន បរិយេសិត្វាបិ ឥណំ ទាតព្វមេវាតិ។

ឥណាយិកវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

ទាសវត្ថុកថា

៩៧។ ន ភិក្ខវេ ទាសោតិ ឯត្ថ ចត្តារោ ទាសា – អន្តោជាតោ, ធនក្កីតោ, ករមរានីតោ, សាមំ ទាសព្យំ ឧបគតោតិ។ តត្ថ អន្តោជាតោ នាម ជាតិទាសោ ឃរទាសិយា បុត្តោ។ ធនក្កីតោ នាម មាតាបិតូនំ សន្តិកា បុត្តោ វា សាមិកានំ សន្តិកា ទាសោ វា ធនំ ទត្វា ទាសចារិត្តំ អារោបេត្វា គហិតោ។ ឯតេ ទ្វេបិ ន បព្ពាជេតព្វា។ បព្ពាជេន្តេន តត្ថ តត្ថ ចារិត្តវសេន អទាសំ កត្វា បព្ពាជេតព្វា។

ករមរានីតោ នាម តិរោរដ្ឋំ វិលោបំ វា កត្វា ឧបលាបេត្វា វា តិរោរដ្ឋតោ ភុជិស្សមានុសកានិ អាហរន្តិ, អន្តោរដ្ឋេយេវ វា កតាបរាធំ កិញ្ចិ គាមំ រាជា “វិលុម្បថា”តិ អាណាបេតិ, តតោ មានុសកានិបិ អាហរន្តិ។ តត្ថ សព្វេ បុរិសា ទាសា, ឥត្ថិយោ ទាសិយោ។ ឯវរូបេបិ ករមរានីតោ ទាសោ យេហិ អានីតោ, តេសំ សន្តិកេ វសន្តោ វា ពន្ធនាគារេ ពទ្ធោ វា បុរិសេហិ រក្ខិយមានោ វា ន បព្ពាជេតព្វោ។ បលាយិត្វា បន គតោ, គតដ្ឋានេ បព្ពាជេតព្វោ។ រញ្ញា តុដ្ឋេន “ករមរានីតកេ មុញ្ចថា”តិ វុត្តេ វា សព្វសាធារណេន វា នយេន ពន្ធនា មោក្ខេ កតេ បព្ពាជេតព្វោវ។

សាមំ ទាសព្យំ ឧបគតោ នាម ជីវិតហេតុ វា អារក្ខហេតុ វា “អហំ តេ ទាសោ”តិ សយមេវ ទាសភាវំ ឧបគតោ។ រាជូនំ

ហត្ថិអស្សគោមហិំសគោបកាទយោ វិយ, តាទិសោ ទាសោ ន បព្ពាជេតព្ពា។ រញ្ញោ ចណ្ឌាលីនំ បុត្តា ហោន្តិ អមច្ចបុត្តសទិសា, តេបិ ន បព្ពាជេតព្ពា។ ភុជិស្សិត្ថិយោ អសំយតា ចណ្ឌាលីហិ សទ្ធិំ វិចរន្តិ, តាសំ បុត្តេ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ សចេ សយមេវ បណ្ណំ អារោបេន្តិ, ន វដ្ដតិ។ ភដិបុត្តគណាទីនំ ទាសាបិ តេហិ អទិន្នា ន បព្ពាជេតព្ពា។ វិហារេសុ រាជូហិ អារាមិកទាសា នាម ទិន្នា ហោន្តិ, តេបិ បព្ពាជេតុំ ន វដ្ដតិ។ ភុជិស្សេ បន កត្វា បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ "អន្តោជាតធនក្កីតកេ អានេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អារាមិកេ ទេមាតិ ទេន្តិ, តក្កំ សីសេ អាសិត្តកសទិសាវ ហោន្តិ, តេ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតី"តិ វុត្តំ។ កុរុន្ទិយំ បន "អារាមិកំ ទេមាតិ កប្បិយវោហារេន ទេន្តិ, យេន កេនចិ វោហារេន ទិន្នោ ហោតុ, នេវ បព្ពាជេតព្ពោ"តិ វុត្តំ។ ទុគ្គតមនុស្សា សង្ឃំ និស្សាយ ជីវិស្សាមាតិ វិហារេ កប្បិយការកា ហោន្តិ, ឯតេបិ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ យស្ស មាតាបិតរោ ទាសា, មាតា ឯវ វា ទាសី, បិតា អទាសោ, តំ បព្ពាជេតុំ ន វដ្ដតិ។ យស្ស បន មាតា អទាសី, បិតា ទាសោ, តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ ភិក្ខុស្ស ញាតកា វា ឧបដ្ឋាកា វា ទាសំ ទេន្តិ "ឥមំ បព្ពាជេថ, តុម្ហាកំ វេយ្យាវច្ចំ ករិស្សតី"តិ អត្តនោ វាស្ស ទាសោ អត្ថិ, ភុជិស្សោ កតោវ បព្ពាជេតព្ពោ។ សាមិកា ទាសំ ទេន្តិ "ឥមំ បព្ពាជេថ, សចេ អភិរមិស្សតិ, អទាសោ វិព្ភមិស្សតិ ចេ, អម្ហាកំ ទាសោវ ភវិស្សតី"តិ អយំ តាវកាលិកោ នាម, តំ បព្ពាជេតុំ ន វដ្ដតី"តិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ។ និស្សាមិកទាសោ ហោតិ, សោបិ ភុជិស្សោ កតោវ បព្ពាជេតព្ពោ។ អជានន្តោ បព្ពាជេត្វា ឧបសម្បាទេត្វា វា បច្ឆា ជានាតិ, ភុជិស្សំ កាតុមេវ វដ្ដតិ។

ឥមស្ស ច អត្ថស្ស បកាសនត្ថំ ឥទំ វត្ថុំ វទន្តិ – ឯកា កិរ កុលទាសី ឯកេន សទ្ធិំ អនុរាធបុរា បលាយិត្វា រោហណេ វសមានា បុត្តំ បដិលភិ, សោ បព្ពជិត្វា ឧបសម្បន្នកាលេ លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ អហោសិ។ អថេកទិវសំ មាតរំ បុច្ឆិ – "កិំ ឧបាសិកេ តុម្ហាកំ ភាតា វា ភគិនី វា នត្ថិ, ន កញ្ចិ ញាតកំ បស្សាមី"តិ។ "តាត, អហំ អនុរាធបុរេ កុលទាសី, តវ បិតរា សទ្ធិំ បលាយិត្វា ឥធ វសាមី"តិ។ សីលវា ភិក្ខុ "អសុទ្ធា កិរ មេ បព្ពជ្ជា"តិ សំវេគំ លភិត្វា មាតរំ តស្ស កុលស្ស នាមគោត្តំ បុច្ឆិត្វា អនុរាធបុរំ អាគម្ម តស្ស កុលស្ស ឃរទ្វារេ អដ្ឋាសិ។ "អតិច្ឆថ ភន្តេ"តិ វុត្តេបិ នាតិក្កមិ, តេ អាគន្ត្វា "កិំ ភន្តេ"តិ បុច្ឆិំសុ។ "តុម្ហាកំ ឥត្ថន្នាមា ទាសី បលាតា អត្ថី"តិ? អត្ថិ ភន្តេ។ អហំ តស្សា បុត្តោ, សចេ មំ តុម្ហេ អនុជានាថ, បព្ពជ្ជំ លភាមិ, តុម្ហេ មំ អយ្យសាមិកាតិ។ តេ ហដ្ឋតុដ្ឋា ហុត្វា "សុទ្ធា ភន្តេ តុម្ហាកំ បព្ពជ្ជា"តិ តំ ភុជិស្សំ កត្វា មហាវិហារេ វសាបេសុំ ចតូហិ បច្ចយេហិ បដិជគ្គន្តា។ ថេរោ តំ កុលំ និស្សាយ វសមានោ អរហត្តំ បាបុណីតិ។

ទាសវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

កម្មារភណ្ឌុវត្ថុកថា

៩៨-៩។ កម្មារភណ្ឌូតិ តុលាធារមុណ្ឌកោ សុវណ្ណការបុត្តោ, បញ្ចសិខោ តរុណទារកោតិ វុត្តំ ហោតិ។ សង្ឃំ អបលោកេតុំ ភណ្ឌុកម្មាយាតិ សង្ឃំ ភណ្ឌុកម្មត្ថាយ អាបុច្ឆិតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ តត្រាយំ អាបុច្ឆនវិធិ – សីមាបរិយាបន្នេ ភិក្ខូ សន្និបាតេត្វា បព្ពជ្ជាបេក្ខំ តត្ថ នេត្វា "សង្ឃំ ភន្តេ ឥមស្ស ទារកស្ស ភណ្ឌុកម្មំ អាបុច្ឆាមី"តិ តិក្ខត្តុំ វា ទ្វិក្ខត្តុំ វា សកិំ វា វត្តព្ពំ។ ឯត្ថ ច "ឥមស្ស ទារកស្ស ភណ្ឌុកម្មំ អាបុច្ឆាមី"តិបិ "ឥមស្ស សមណករណំ អាបុច្ឆាមី"តិបិ "ឥមស្ស បព្ពាជនំ អាបុច្ឆាមី"តិបិ "អយំ សមណោ ហោតុកាមោ"តិបិ "អយំ

បព្ពជិតុកាមោយា"តិបិ វត្តុំ វដ្ដតិយេវ។

សចេ សភាគដ្ឋានំ ហោតិ, ទស វា វីសំ វា តិំសំ វា ភិក្ខូ វសន្តីតិ បរិច្ឆេទោ បញ្ញាយតិ, តេសំ ឋិតោកាសំ វា និសិន្នោកាសំ វា គន្ត្វាបិ បុរិមនយេនេវ អាបុច្ឆិតព្ពំ។ បព្ពជ្ជាបេក្ខំ វិភាវ ទហរភិក្ខុំ វា សាមណេរំ វា បេសេត្វាបិ "ឯកោ ភន្តេ បព្ពជ្ជាបេក្ខោ អត្ថិ តស្ស ភណ្ឌុកម្មំ អាបុច្ឆាមា"តិអាទិនា នយេន អាបុច្ឆាបេតុំ វដ្ដតិ។

សចេ កេចិ ភិក្ខូ សេនាសនំ វា គូថានីតិ វា បដិសិត្វា និទ្ទាយន្តិ វា សមណធម្មំ វា ករោន្តិ, អាបុច្ឆកា ច បរិវេណបត្តាបិ អទិស្វា "សព្ពេ អាបុច្ឆិតា អម្ហេហី"តិ សញ្ញិនោ ហោន្តិ, បព្ពជ្ជា នាម លហុកំ កម្មំ, តស្មា បព្ពជិតោ សុបព្ពជិតោវ បព្ពាជេន្តស្សាបិ អនាបត្តិ។

សចេ បន មហាវិហារោ ហោតិ អនេកភិក្ខុសហស្សាវាសោ, សព្ពេ ភិក្ខូ សន្និបាតេតុម្បិ ទុក្ករំ, បគេវ បដិបាដិយា អាបុច្ឆិតុំ, ខណ្ឌសីមាយំ វា ឋត្វា នទីសមុទ្ទាទីនិ វា គន្ត្វា បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បន នវមុណ្ឌោ វា ហោតិ វិព្ភន្តកោ វា និគណ្ឋាទីសុ អញ្ញតរោ វា ទ្វង្គុលកេសោ វា ឩនទ្វង្គុលកេសោ វា, តស្ស កេសច្ឆេទនកិច្ចំ នត្ថិ, តស្មា ភណ្ឌុកម្មំ អនាបុច្ឆិត្វាបិ តាទិសំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ ទ្វង្គុលាតិរិត្តកេសោ បន យោ ហោតិ អន្តមសោ ឯកសិខាមត្តធរោបិ, សោ ភណ្ឌុកម្មំ អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតព្ពោ។ ឧបាលិវត្ថុ មហាវិភង្គេ វុត្តមេវ។

១០០. អហិវាតករោគេនាតិ មារិព្យាធិនា; យត្រ ហិ សោ រោគោ ឧប្បជ្ជតិ, តំ កុលំ ទ្វិបទចតុប្បទំ សព្ពំ នស្សតិ, យោ ភិត្តិំ វា ឆទនំ វា ភិន្ទិត្វា បលាយតិ, តិរោគាមាទិគតោ វា ហោតិ, សោ មុច្ចតិ។ តថា ចេត្ថ បិតាបុត្តា មុច្ចិំសុ។ តេន វុត្តំ – "បិតាបុត្តកា សេសា ហោន្តី"តិ។

កាកុឌ្ឌេបកន្តិ យោ វាមហត្ថេន លេឌ្ឌុំ គហេត្វា និសិន្នោ សក្កោតិ អាគតាគតេ កាកេ ឧឌ្ឌាបេត្វា បុរតោ និក្ខិត្តំ ភត្តំ ភុញ្ជិតុំ, អយំ កាកុឌ្ឌេបកោ នាម, តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។

១០១. ព្យត្តេនាតិ អប្បមត្តកោ; កតិបាហេន វាសោ ភវិស្សតីតិ អត្ថោ។

១០២. ឩកាលេនាតិ បរិហីនកាលេន; អប្បមត្តកេន ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ អត្ថោ។ អញ្ញត្ថ មាវជីវន្តិ ឯត្ថ សវាសំ ចុទ្ទសាហំ អាចរិយំ ន លភតិ, ឧបសម្បទាយ សដ្ឋិវស្សោ វា សត្តតិវស្សោ វា ហោតុ, នវកតរស្សាបិ ព្យត្តស្ស សន្តិកេ ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា "អាចរិយោ មេ អាវុសោ ហោហិ, អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមី"តិ ឯវំ តិក្ខត្តុំ វត្វា និស្សយោ គហេតព្ពោ។ គាមប្បវេសនំ អាបុច្ឆន្តេនាបិ ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា គាមប្បវេសនំ អាបុច្ឆាមិ អាចរិយា"តិ វត្តព្ពំ។ ឯស នយោ សព្ពអាបុច្ឆនេសុ។ បញ្ចកឆក្កេសុ ចេត្ថ យត្តកំ សុតំ និស្សយមុត្តកស្ស ឧទ្ទិដ្ឋំ, តំ ភិក្ខុនោវាទកវណ្ណនាយំ វុត្តំ។ តស្ស នត្ថិតាយ ច អប្បស្សុតោ; អត្ថិតាយ

វ ពាហុស្សុតោតិ វេទិតព្វោ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ។

កម្មារភណ្ឌុវត្ថាទិកថា និដ្ឋិតា។

រាហុលវត្ថុកថា

១០៥។ យេនកបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមីតិ ឯត្ថ អយំ អនុបុព្ពិកថា។ សុទ្ធោទនមហារាជា កិរ ពោធិសត្តស្ស អភិនិក្ខមនទិវសតោ បដ្ឋាយ “មម បុត្តោ ពុទ្ធោ ភវិស្សាមីតិ និក្ខន្តោ, ជាតោ នុ ខោ ពុទ្ធោ”តិ បវត្តិសវនត្ថំ ឱហិតសោតោវ វិហរតិ។ សោ ភគវតោ បធានចរិយញ្ច សម្ពោធិញ្ច ធម្មចក្កប្បវត្តនាទីនិ ច សុណន្តោ “ពុទ្ធោ កិរ មេ បុត្តោ រាជគហំ ឧបនិស្សាយ វិហរតី”តិ សុត្វា ឯកំ អមច្ចំ អាណាបេសិ – “អហំ តាត វុឌ្ឍោ មហល្លកោ, សាធុ មេ ជីវន្តស្សេវ បុត្តំ ទស្សេហី”តិ។ សោ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា បុរិសសហស្សបរិវារោ រាជគហំ គន្ត្វា ភគវតោ បាទេ វន្ទិត្វា និសីទិ។ អថស្ស ភគវា ធម្មកថំ កថេសិ, សោ បសីទិត្វា បព្វជ្ជញ្ចេវ ឧបសម្បទញ្ច យាចិ។ តតោ តំ ភគវា ឯហិភិក្ខុបព្វជ្ជាយ ឧបសម្បាទេសិ , សោ សបរិសោ អរហត្តំ បត្វា តត្ថេវ ផលសមាបត្តិសុខំ អនុភវមានោ វិហាសិ។ រាជា តេនេវ ឧបាយេន អបរេបិ អដ្ឋ ទូតេ បហិណិ, តេបិ សព្វេ សបរិសា តថេវ អរហត្តំ បត្វា តត្ថេវ វិហរិំសុ។ “ឥមិនា នាម ការណេន តេ នាគច្ឆន្តី”តិ រញ្ញោ កោចិ បវត្តិមត្តម្បិ អារោចេន្តោ នត្ថិ។

អថ រាជា ពោធិសត្តេន សទ្ធិំ ឯកទិវសំជាតំ កាឡុទាយិំ នាម អមច្ចំ បហិណិតុកាមោ បុរិមនយេនេវ យាចិ, សោ “សចេ អហំ បព្វជិតុំ លភាមិ, ទស្សេស្សាមី”តិ អាហ។ តំ រាជា “បព្វជិត្វាបិ មេ បុត្តំ ទស្សេហី”តិ បហិណិ; សោបិ បុរិសសហស្សបរិវារោ គន្ត្វា តថេវ សបរិវារោ អរហត្តំ បាបុណិ។ សោ ឯកទិវសំ សម្ភូតេសុ សស្សេសុ វិស្សដ្ឋកម្មន្តេសុ ជនបទមនុស្សេសុ បុប្ផិតេសុ ថលជជលជបុប្ផេសុ បដិបជ្ជនក្ខមេ មគ្គេ ភគវន្តំ វន្ទិត្វា សដ្ឋិមត្តាហិ គាថាហិ គមនវណ្ណំ វណ្ណេសិ។ ភគវា “កិមេត”ន្តិ បុច្ឆិ។ “ភន្តេ តុម្ហាកំ បិតា សុទ្ធោទនមហារាជា មហល្លកោមិ,ជីវន្តស្សេវ មេ បុត្តំ ទស្សេហី”តិ មំ បេសេសិ, សាធុ ភន្តេ ភគវា ញាតកានំ សង្គហំ ករោតុ, កាលោ ចារិកំ បក្កមិតុន្តិ។ តេន ហិ សង្ឃស្ស អារោចេហិ, “ភិក្ខូ គមិយវត្តំ បូរេស្សន្តី”តិ។ “សាធុ ភន្តេ”តិ ថេរោ តថា អកាសិ។ ភគវា អង្គមគធវាសីនំ កុលបុត្តានំ ទសហិ សហស្សេហិ កបិលវត្ថុវាសីនំ ទសហីតិ សព្វេហេវ វីសតិសហស្សេហិ ខីណាសវេហិ បរិវុតោ រាជគហា និក្ខមិត្វា រាជគហតោ សដ្ឋិយោជនិកំ កបិលវត្ថុំ ទិវសេ ទិវសេ យោជនំ គច្ឆន្តោ ទ្វីហិ មាសេហិ បាបុណិស្សាមីតិ អតុរិតចារិកំ បក្កាមិ។ តេន វុត្តំ – “យេន កបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមី”តិ។

ឯវំ បក្កន្តេ ច ភគវតិ ឧទាយិត្ថេរោ និក្ខន្តទិវសតោ បដ្ឋាយ សុទ្ធោទនមហារាជស្ស គេហេ ភត្តកិច្ចំ ករោតិ។ រាជា ថេរំ បរិវិសិត្វា បត្តំ គន្ធចុណ្ណេន ឧព្វដ្ដេត្វា ឧត្តមភោជនស្ស បូរេត្វា “ភគវតោ ទេហី”តិ ថេរស្ស ហត្ថេ ឋបេតិ។ ថេរោបិ តថេវ ករោតិ។ ឥតិ ភគវា អន្តរាមគ្គេ រញ្ញោយេវ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិ។ ថេរោបិ ច ភត្តកិច្ចាវសានេ ទិវសេ ទិវសេ រញ្ញោ អារោចេតិ “អជ្ជ ភគវា ឯត្តកំ អាគតោ”តិ, ពុទ្ធគុណបដិសំយុត្តាយ ច កថាយ សាកិយានំ ភគវតិ សទ្ធំ ឧប្បាទេសិ។ តេនេវ នំ ភគវា “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម

ឃាចកាត់ កិក្ខត់ ក្យលប្យឃាឌកាត់ ឃឌិង កាឡ្យក្កដាឃី”តិ ខុតឌធក្ក ធេបសិៈ

ឃាកិឃាបិ ខេា អត្យប្យតេ្ត ភកចតិ “អយ្យាកំ ខាតិសេដ្ឋំ បឃ្សិឃ្សាយា”តិ ឃត្តិបតិត្វា ភកចតោ ចឃតដ្ឋាត់ ចីយំឃយាតា គិឌេ្រកាឆឃក្កឃ្ស អារាតេយា តេយហឹឃាតិ ឃល្លេក្ខត្វា តត្ត ឃត្ថំ បដិឌក្កគចិឌិ កាតេត្វា កត្តុប្យាឌិហត្វា បឆ្កយត់ កតោត្តា ឃត្តាលក្កាបដិយល្លិតេត ឌហឌឌហេ គាកទឹកឌាតកោ ច ឌាទឹកាឃា ច បឆយំ បហិលិឃ្យ, តតោ ទាឌក្យាតេ ច ទាឌក្យាទឹកាឃា ច តេឃំ អគត្តទា ឃាយំ កត្តា កត្តុប្យាក្យល្លាឌីហិ ប្វឌឃយាតា ភកចត្តំ កហត្វា គិឌេ្រកាឆាតាយេច អកយំឃ្យៈ តត្រ ភកចា ចីឃតិឃហឃ្សលឹហាឃចបទឹចុតោ បញ្ញាត្តចទព្យាឃតេ គិឃីឌិៈ ឃាកិឃា យាគឌាតិកា យាគឆន្ទា, តេ “ឃិទ្ធត្ថក្យាតេទា អយេត្ថិ ឌហទតទោច អយ្យាកំ កគិដ្ឋោ, ភាកិតឃេ្យា, ប្យតេ្ត, គត្តា”តិ ចិតេ្តត្វា ឌហឌឌហេ ទាឌក្យាតេ អាហំឃ្យ – “ត្យេយ្យចត្តច, យឃំ ត្យយ្យាកំ បិដ្ឋិតោ គិឃីឌិឃ្សាយា”តិៈ

តេឃ្យ ខុចំ គិឃិតេ្តឃ្យ ភកចា តេឃំ អឌ្ឍាឃឃំ ញ្ញលិកេត្វា “គ យំ ខាតិ ចត្តត្តំ, ហត្ត តេ ចត្តាបឃិឃ្សាឃី”តិ អកិញ្ញាបាឌកំ ចត្យត្តញ្ញាត់ ឃយាបឌ្ឌិត្វា ច្នដ្ឋាឃ ព្ពុត្ឋិឃា អាកាឃំ អត្យក្កត្វា តេឃំ ឃីឃេ បាឌបំឃ្យំ ញ្ញកិទយាតោ ចិឃ កណ្ឌយ្យយ្យេល ឃយកបាដិហាទិឃឃឌិឃំ បាដិហាទិឃយកាឃិៈ ទាឌា តំ អច្ឆទិឃំ ឌិស្វា អាហ – “ភកចា ត្យយ្យាកំ យក្កលឌិចេឃ ព្រាហ្មលាឃ្ស ចត្តតត្វំ ក្នបតីតាត់ បាឌេ តេចា បទិចត្តិត្វា ព្រាហ្មលាឃ្ស យត្វេក បតិដ្ឋិតេ ឌិស្វាបិ អហំ ត្យេយ្យចត្តិំ, អឃំ មេ បឆយចត្តតាៈ ចប្យយក្កលឌិចេឃ ឌយ្យច្ឆាឃាឃ ឃិទឹឃឃតេ គិបត្តាត់ តេចា ឌយ្យច្ឆាឃាឃ អបទិចត្តត់ ឌិស្វាបិ បាឌេ ចត្តិំ, អឃំ មេ ទុតិឃចត្តតាៈ ព្ពុឌាតិ ព្ពុយំ អឌិដ្ឋបុត្តំ បាដិហាទិឃំ ឌិស្វាបិ ត្យយ្យាកំ បាឌេ ចត្តាយិ, អឃំ មេ តតិឃចត្តតា”តិៈ

ឃ្យទេ្ធាឌគយហាទាឌេគ បគ ចត្តិតេ ភកចតិ អចត្តិត្វា ឋិតោ គាយ ខុកឃាកិឃាបិ គាតេហាឃិ, ឃតេ្តឃេច ចត្តិឃ្យៈ ព្ពុតិ ភកចា ខាតតឃា ចត្តាបេត្វា អាកាឃតោ ញ្ញាទុយ្យាបញ្ញាតេ្ត អាឃតេគ គិឃីឌិៈ គិឃិតេ្ត ភកចតិ ឃិលាប្យតេ្តា ខាតិឃយាកឃោ អតេហាឃិ, ឃតេ្តា ខុកក្កា ឃត្តិបតិឃ្យៈ តតោ យហាយេឃោ តេបិក្ខទចឃ្សំ ចឃ្សិ, តព្វចណ្ណយ្យឌកំ តេហដ្ឋា ចិទចត្តំ កច្ឆតិៈ កឃ្យចិ ឃទឹតេ ខុកពិត្តុយត្តយ្យិ គ បតតិ, តំ ឌិស្វា ឃតេ្តា អច្ឆទិឃព្យុតឌាតា អតេហឃ្យំៈ ភកចា “គ ព្ពុឌាគេច យឃ្យំខាតិឃយាកេយ តេបិក្ខទចឃ្សំ ចឃ្សតិ, អតីតេបិ ចឃ្សិ”តិ ព្ពុយិឃ្សា អដ្ឋប្យត្តិឃា តេឃ្យត្តទឌាតកំ កតេឆិៈ ឆយ្យេឌឃត់ ឃ្យត្វា ឃតេ្តា ក្នដ្ឋាឃ ចត្តិត្វា បឌក្ខិលំ កត្វា បក្កយិំឃ្យៈ ខុតេកាបិ ទាឌា ចា ទាឌយហាយតេ្តា ចា “តេ្វ អយ្យាកំ កិក្ខា កណ្ហថា”តិ ចត្វា កតោ គាយ គត្វិៈ

ភកចា ទុតិឃឌិចេឃ ចីឃតិកិក្ខឃហឃ្សបទិចាតេទា កបិលចត្វំ បិណ្ឌាឃ បាចិឃិ, គ តោកចិ បឆ្កក្កត្វា គិយតេ្តឃិ ចា បត្តំ ចា អក្កហេឃិៈ ភកចា ព្ពុត្តលីលេ ឋិតោ អាចេឌ្ឌឃិ – “កចំ ត្យ ខេា បុតេ្តា ព្យុទ្ធា ក្យលគកេ បិណ្ឌាឃ ចទិំឃ្យ, កិំ ក្នប្យដិបាដិឃា ព្ពុឃ្សទឌគាត់ ឈទាតិ អកយំឃ្យ, ក្នដាហ្យ ឃបឌាគចាទឹកំ ចទិំឃ្យ”តិៈ តតោ ខុកព្យុទ្ធឃ្សបិ ក្នប្យដិបាដិឃា កយគំ អឌិស្វា “យឃាបិ ព្ពុឌាតិ អឃតេយច ចំតេឃា អឃំ បតេចលឹ បក្កតេហតត្តា, អាឃតិត្វា តេយ ឃាចកាបិ យតេយច អត្យឃិក្ខត្តា បិណ្ឌចាទឹឃចត្វំ ប្វតេឃ្សត្តិ”តិ តោកាដិឃំ គិចិដ្ឋកោហតោ បដ្ឋាឃ ឃបឌាត់ បិណ្ឌាឃ ចទតិៈ “អតេឃ្យា កិទ ឃិទ្ធត្ថក្យាតេទា បិណ្ឌាឃ ចទតី”តិ ចត្យក្ខយកាឌីឃ្យ បាឃាឌេឃ្យ ឃីហបញ្ញាទំ ចិចទិត្វា យហាឌេគា ឌឃ្សគព្យាចតេបី អតេហាឃិៈ ទាហ្យលយាតាបិ តេឌី “អយ្យបុតេ្តា កិទ ព្ពុយឃ្វិតេឃច គកេទ យហតា ទាឌាត្យភាតេចគ ឃ្យចណ្ណឃិចិកាឌីហិ

វិចរិត្វា ឥទានិ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយវត្ថវសនោ កបាលហត្ថោ បិណ្ឌាយ ចរតិ, “សោភតិ នុ ខោ នោ វា”តិ សីហបញ្ជរំ វិវរិត្វា ឱលោកយមានា ភគវន្តំ នានាវិរាគសមុជ្ជលាយ សរីរប្បភាយ នគរវីថិយោ ឱភាសេត្វា ពុទ្ធសិរិយា វិរោចមានំ ទិស្វា ឧណ្ហីសតោ បដ្ឋាយ យាវ បាទតលា នរសីហគាថាហិ នាម អដ្ឋហិ គាថាហិ អភិត្ថវិត្វា រញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា “តុម្ហាកំ បុត្តោ បិណ្ឌាយ ចរតី”តិ រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា សំវិគ្គហទយោ ហត្ថេន សាដកំ សណ្ឋាបយមានោ តុរិតតុរិតំ និក្ខមិត្វា វេគេន គន្ត្វា ភគវតោ បុរតោ ឋត្វា អាហ – “កិំ ភន្តេ អម្ហេ លជ្ជាបេថ, កិមត្ថំ បិណ្ឌាយ ចរថ, កិំ ឯត្តកានំ ភិក្ខូនំ ន សក្កា ភត្តំ លទ្ធុន្តិ ឯវំសញ្ញិនោ អហុវម្ហា”តិ។ វំសចារិត្តមេតំ មហារាជ អម្ហាកន្តិ។ ននុ ភន្តេ អម្ហាកំ មហាសម្មតខត្តិយវំសោ វំសោ, តត្ថ ច ឯកខត្តិយោបិ ភិក្ខាចារោ នាម នត្ថីតិ។ អយំ មហារាជ វំសោ នាម តវ វំសោ, អម្ហាកំ បន ពុទ្ធវំសោ វំសោ នាម, សព្ពពុទ្ធា ច បិណ្ឌចារិកា អហេសុន្តិ អន្តរវីថិយំ ឋិតោវ –

“ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ជេយ្យ, ធម្មំ សុចរិតំ ចរេ;

ធម្មចារី សុខំ សេតិ, អស្មិំ លោកេ បរម្ហិ ចា”តិ។

ឥមំ គាថមាហ។ គាថាបរិយោសានេ រាជា សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាសិ។

“ធម្មំ ចរេ សុចរិតំ, ន តំ ទុច្ចរិតំ ចរេ;

ធម្មចារី សុខំ សេតិ, អស្មិំ លោកេ បរម្ហិ ចា”តិ។

ឥមំ បន គាថំ សុត្វា សកទាគាមិផលេ បតិដ្ឋាសិ, ធម្មបាលជាតកំ សុត្វា អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋាសិ, មរណសមយេ សេតច្ឆត្តស្ស ហេដ្ឋា សិរិសយនេ និបន្នោយេវ អរហត្តំ បាបុណិ។ អរញ្ញវាសេន បធានានុយោគកិច្ចំ រញ្ញោ នាហោសិ។

សោតាបត្តិផលញ្ច សច្ឆិកត្វា ឯវ បន ភគវតោ បត្តំ គហេត្វា សបរិសំ ភគវន្តំ មហាបាសាទំ អារោបេត្វា បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន បរិវិសិ។ ភត្តកិច្ចាវសានេ សព្ពំ ឥត្ថាគារំ អាគន្ត្វា ភគវន្តំ វន្ទិ ឋបេត្វា រាហុលមាតរំ។ សា បន “គច្ឆ អយ្យបុត្តំ វន្ទាហី”តិ បរិជនេន ចោទិយមានាបិ “សចេ មយ្ហំ គុណោ អត្ថិ, សយមេវ អយ្យបុត្តោ អាគមិស្សតិ , អាគតំ នំ វន្ទិស្សាមី”តិ វត្វា ន អគមាសិ។ អថ ភគវា រាជានំ បត្តំ គាហាបេត្វា ទ្វីហិ អគ្គសាវកេហិ សទ្ធិំ រាជធីតាយ សិរិគព្ភំ គន្ត្វា “រាជធីតា យថារុចិយា វន្ទមានា ន កិញ្ចិ វត្តព្ពា”តិ វត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ សា វេគេន អាគន្ត្វា គោប្ផកេសុ គហេត្វា បាទបិដ្ឋិយំ សីសំ បរិវត្តេត្វា បរិវត្តេត្វា យថាជ្ឈាសយំ វន្ទិ។

ຣາຊາ ຣາຊຘີຕາຍ ຠຄວຕິ ສິເນຫພຫຸມານາທິຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ກເຖສິຯ ຠຄວາ “ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ມຫາຣາຊ ຍໍ ອິທານິ ປຣິປກ຺ເກ ຎາເຓ ຕຍາ ຣກ຺ຂິຍມານາ ຣາຊຘີຕາ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂິ, ສາ ປຸພ຺ເພ ອນາຣກ຺ຂາ ປພ຺ພຕປາເທ ວິຈຣມານາ ອປຣິປກ຺ເກ ຎາເຓ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຈນ຺ທກິນ຺ນຣີຊາຕກໍ ກເຖສິຯ

ທຸຕິຍທິວເສ ຈ ນນ຺ທຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ເກສວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ປຏ຺ຏພນ຺ໂຘ ຆຣມງ຺ຄລໍ ອາວາຫມງ຺ຄລໍ ຉຕ຺ຕມງ຺ຄລນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ມຫາມງ຺ຄລານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຠຄວາ ນນ຺ທໍ ປຕ຺ຕໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ມງ຺ຄລໍ ວຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິຯ ຊນປທກລ຺ຍາຓີ ກຸມາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ “ຕຸວຏໍ ໂຂ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຄີວໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ໂອໂລເກສິຯ ໂສປິ ຠຄວນ຺ຕໍ “ປຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອວິສຫມາໂນ ວິຫາຣໍເຍວ ອຄມາສິຯ ຕໍ ອນິຈ຺ຉມານໍເຍວ ຠຄວາ ປພ຺ພາເຊສິຯ ອິຕິ ຠຄວາ ກປິລປຸຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ນນ຺ທໍ ປພ຺ພາເຊສິຯ

ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ຣາຫຸລມາຕາ ກຸມາຣໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສສິ – “ປສ຺ສ ຕາຕ ເອຕໍ ວີສຕິສຫສ຺ສສມຓປຣິວຸຕໍ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ພ຺ຣຫ຺ມຣູປວຓ຺ຓໍ ສມຓໍ, ອຍໍ ເຕ ປິຕາ, ເອຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕາ ນິຘເຍາ ອເຫສຸໍ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ນິກ຺ຂມນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນ ປສ຺ສາມ, ຄຈ຺ຉ ນໍ ທາຍຊ຺ຊໍ ຍາຈ, ອຫໍ ຕາຕ ກຸມາໂຣ ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຠວິສ຺ສາມິ, ຘເນນ ເມ ອຕ຺ໂຖ, ຘນໍ ເມ ເທຫິ, ສາມິໂກ ຫິ ປຸຕ຺ໂຕ ປິຕຸສນ຺ຕກສ຺ສາ”ຕິຯ ຣາຫຸລກຸມາໂຣ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປິຕຸສິເນຫໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ຫຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ “ສຸຂາ ເຕ ສມຓ ຉາຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ພຫຸໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປໍ ວທນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐາສິຯ ຠຄວາ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ອນຸໂມທນໍ ກຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິຯ ກຸມາໂຣປິ “ທາຍຊ຺ຊໍ ເມ ສມຓ ເທຫິ, ທາຍຊ຺ຊໍ ເມ ສມຓ ເທຫີ”ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຘິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ກປິລວຕ຺ຖຸ...ເປ... ທາຍຊ຺ຊໍ ເມ ສມຓ ເທຫີ”ຕິຯ

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສີຕິ ຠຄວາ ກຸມາຣໍ ນ ນິວຕ຺ຕາເປສິ, ປຣິຊໂນປິ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວິສຫຕິຯ ອຖ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ຍໍ ອຍໍ ປິຕຸສນ຺ຕກໍ ຘນໍ ອິຉ຺ຉຕິ, ຕໍ ວຏ຺ຏານຸຄຕໍ ສວິຆາຕໍ, ຫນ຺ທສ຺ສ ໂພຘິມຓ຺ເຑ ປຏິລທ຺ຘໍ ສຕ຺ຕວິຘໍ ອຣິຍຘນໍ ເທມິ, ໂລກຸຕ຺ຕຣທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ນໍ ສາມິກໍ ກໂຣມີ”ຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິຯ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈ ປນາຫ – “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ຣາຫຸລກຸມາຣໍ ປພ຺ພາເຊຫີ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ອຍໍ ທາຍຊ຺ຊໍ ຍາຈຕິ, ຕສ຺ມາ ນໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣທາຍຊ຺ຊປຏິລາຠາຍ ປພ຺ພາເຊຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ຍາ ສາ ຠຄວຕາ ພາຣາຓສິຍໍ ຕີຫິ ສຣຓຄມເນຫິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ອນຸຎ຺ຎາຕາ, ຕໂຕ ຍສ຺ມາ ອຸປສມ຺ປທໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຣຸກາເຣນ ຐເປຕ຺ວາ ຎຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນ ອຸປສມ຺ປທາ ອນຸຎ຺ຎາຕາ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປນ ເນວ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ນ ປຸນ ອນຸຎ຺ຎາຕາ, ຕສ຺ມາ ອນາຄເຕ ຠິກ຺ຂູ ວິມຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ – “ອຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນາມ ປຸພ຺ເພ ອຸປສມ຺ປທາສທິສາ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ອິທານິປິ ອຸປສມ຺ປທາ ວິຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ເອວ ກາຕພ຺ພາ, ອຸທາຫຸ ສຣຓຄມເນຫີ”ຕິຯ ອິມຎ຺ຈ ປນຕ຺ຖໍ ວິທິຕ຺ວາ ຠຄວາ ປຸນ ຕີຫິ ສຣຓຄມເນຫິ ສາມເຓຣປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນຸຊານິຕຸກາໂມ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ຕໍ ຠຄວໂຕ ອຊ຺ຌາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸນ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນຸຊານາເປຕຸກາໂມ ອາຫ – “ກຖາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຣາຫຸລກຸມາຣໍ ປພ຺ພາເຊມີ”ຕິຯ

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຫຸລກຸມາຣໍ ປພ຺ພາເຊສີຕິ ກຸມາຣສ຺ສ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ເກເສ ໂອໂຣເປຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ທຕ຺ວາ ສຣຓານິ ອທາສິຯ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖໂຣ ໂອວາທາຈຣິໂຍ ອໂຫສິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອຸປຊ຺ຌາຍມູລກາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ, ອຸປຊ຺ຌາໂຍວ ຕຕ຺ຖ

ញ្ញាស្សេវ, ន អាចរិយោ, តស្មា វុត្តំ – “អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ រាហុលកុមារំ បព្ពាជេសី”តិ។

ឯវំ “កុមារោ បព្ពជិតោ”តិ សុត្វា ឧប្បន្នសំវេគេន ហទយេន អថ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោតិ សព្ពំ វត្តព្ពំ។ តត្ថ យស្មា ឧញ្ញាចរិយាយ ឋិតោ បព្ពជិតស្ស អវិសេសេន “វរំ យាចាមី”តិ វុត្តេ “យាចស្សូ”តិ វទតិ អប្បតិរូបំ, ន ច ពុទ្ធានំ អាចិណ្ណំ, តស្មា “អតិក្កន្តវរា ខោ គោតម តថាគតា”តិ វុត្តំ។ យញ្ច ភន្តេ កប្បតិ យញ្ច អនវជ្ជន្តិ យំ តុម្ហាកញ្ច ទាតុំ កប្បតិ, អនវជ្ជញ្ច ហោតិ, មម ច សម្បដិច្ឆនបច្ចយា វិញ្ញូហិ ន គរហិតព្ពំ, តំ យាចាមីតិ អត្ថោ។ តថា នន្ទេ អធិមត្តំ រាហុលេតិ យថេវ កិរ ពោធិសត្តំ ឯវំ នន្ទម្បិ រាហុលម្បិ មង្គលទិវសេ នេមិត្តកា “ចក្កវត្តី ភវិស្សតី”តិ ព្យាករិំសុ។ អថ រាជា “បុត្តស្ស ចក្កវត្តិសិរិំ បស្សិស្សាមី”តិ ឧស្សាហជាតោ ភគវតោ បព្ពជ្ជាយ មហន្តំ ទុក្ខាភិឃាតំ បាបុណិ។ តតោ “នន្ទស្ស ចក្កវត្តិសិរិំ បស្សិស្សាមី”តិ ឧស្សាហំ ជនេសិ, តម្បិ ភគវា បព្ពាជេសិ ឥតិ តម្បិ ទុក្ខំ អធិវាសេត្វា “ឥទានិ រាហុលស្ស ចក្កវត្តិសិរិំ បស្សិស្សាមី”តិ ឧស្សាហំ ជនេសិ, តម្បិ ភគវា បព្ពាជេសិ។ តេនស្ស “ឥទានិ កុលវំសោបិ បច្ឆិន្នោ, កុតោ ចក្កវត្តិសិរី”តិ អធិកតរំ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជិ។ តេន វុត្តំ – “តថា នន្ទេ អធិមត្តំ រាហុលេ”តិ។ រញ្ញោ បន ឥតោ បច្ឆា អនាគាមិផលប្បត្តិ វេទិតព្ពា។

សាធុ ភន្តេ អយ្យាតិ ឥទំ កស្មា អាហ? សោ កិរ ចិន្តេសិ – “យត្រ ហិ នាម អហម្បិ ពុទ្ធមាមកោ ធម្មមាមកោ សង្ឃមាមកោ សមានោ អត្តនោ បិយតរបុត្តេ បព្ពាជិយមានេ ញាតិវិយោគទុក្ខំ អធិវាសេតុំ ន សក្កោមិ, អញ្ញេ ជនា បុត្តនត្តកេសុ បព្ពាជិតេសុ កថំ អធិវាសេស្សន្តិ, តស្មា អញ្ញេសម្បិ តាវ ឯវរូបំ ទុក្ខំ មា អហោសី”តិ អាហ។ ភគវា “សាសនេ និយ្យានិកការណំ រាជា វទតី”តិ ធម្មកថំ កត្វា “ន ភិក្ខវេ អននុញ្ញាតោ មាតាបិតូហិ បុត្តោ បព្ពាជេតព្វោ”តិ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេសិ។

តត្ថ មាតាបិតូហីតិ ជនកេហេវ សន្ធាយ វុត្តំ។ សចេ ទ្វេ អត្ថិ, ទ្វេបិ អាបុច្ឆិតព្វា។ សចេ បិតា មតោ មាតា វា, យោ ជីវតិ សោ អាបុច្ឆិតព្វោ។ បព្ពជិតាបិ អាបុច្ឆិតព្វាវ។ អាបុច្ឆន្តេន សយំ វា គន្ត្វា អាបុច្ឆិតព្វំ, អញ្ញោ វា បេសេតព្វោ, សោ ឯវ វា បេសេតព្វោ “គច្ឆ មាតាបិតរោ អាបុច្ឆិត្វា ឯហី”តិ។ សចេ “អនុញ្ញាតោម្ហី”តិ វទតិ, សទ្ទហន្តេន បព្ពាជេតព្វោ។ បិតា សយំ បព្ពជិតោ បុត្តម្បិ បព្ពាជេតុកាមោ ហោតិ, មាតរំ អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតុ។ មាតា វា ធីតរំ បព្ពាជេតុកាមា, បិតរំ អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតុ។ បិតា បុត្តទារេន អនត្ថិកោ បលាយិ, មាតា “ឥមំ បព្ពាជេថា”តិ បុត្តំ ភិក្ខូនំ ទេតិ, “បិតាស្ស កុហិ”ន្តិ វុត្តេ “ចិត្តកេឡិំ កីឡិតុំ បលាតោ”តិ វទតិ, តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ មាតា កេនចិ បុរិសេន សទ្ធិំ បលាតា ហោតិ, បិតា បន “បព្ពាជេថា”តិ ទេតិ, ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ បិតា វិប្បវុត្ថោ ហោតិ, មាតា បុត្តំ “បព្ពាជេថា”តិ អនុជានាតិ, “បិតា តស្ស កុហិ”ន្តិ វុត្តេ “កឹ តុម្ហាកំ បិតរា, អហំ ជានិស្សាមី”តិ វទតិ, បព្ពាជេតុំ វដ្ដតីតិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ។

មាតាបិតរោ មតា, ទារកោ ចូឡមាតាទីនំ សន្តិកេ សំវឌ្ឍោ, តស្មិំ បព្ពាជិយមានេ ញាតកា កលហំ វា ករោន្តិ, ខិយ្យន្តិ វា, តស្មា វិវាទុបច្ឆេទនត្ថំ អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតព្វោ។ អនាបុច្ឆា បព្ពាជេន្តស្ស បន អាបត្តិ នត្ថិ។ ទហរកាលេ គហេត្វា បោសកា មាតាបិតរោ នាម ហោន្តិ, តេសុបិ ឯសេវ នយោ។ បុត្តោ អត្តានំ និស្សាយ ជីវតិ, ន មាតាបិតរោ។ សចេបិ រាជា ហោតិ,

អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតព្ពោ។ មាតាបិតូហិ អនុញ្ញាតោ បព្ពជិត្វា បុន វិព្ភមតិ, សចេបិ សត្តក្ខត្តុំ បព្ពជិត្វា វិព្ភមតិ, អាគតាគតកាលេ បុនប្បុនំ អាបុច្ឆិត្វាវ បព្ពាជេតព្ពោ។ សចេ ឯវំ វទន្តិ – “អយំ វិព្ភមិត្វា គេហំ អាគតោ អម្ហាកំ កម្មំ ន ករោតិ, បព្ពជិត្វា តុម្ហាកំ វត្តំ ន បូរេតិ, នត្ថិ ឥមស្ស អាបុច្ឆនកិច្ចំ, អាគតាគតំ បព្ពាជេយ្យាថា”តិ ឯវំ និស្សដ្ឋំ បុន អនាបុច្ឆាបិ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។

យោបិ ទហរកាលេយេវ “អយំ តុម្ហាកំ ទិន្នោ, យទា ឥច្ឆថ, តទា បព្ពាជេយ្យាថា”តិ ឯវំ ទិន្នោ ហោតិ, សោបិ អាគតាគតោ បុន អនាបុច្ឆាវ បព្ពាជេតព្ពោ។ យំ បន ទហរកាលេយេវ “ឥមំ ភន្តេ បព្ពាជេយ្យាថា”តិ អនុជានិត្វា បច្ឆា វុឌ្ឍិប្បត្តកាលេ នានុជានន្តិ, អយំ ន អនាបុច្ឆា បព្ពាជេតព្ពោ។ ឯកោ មាតាបិតូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌិត្វា “បព្ពាជេថ ម”ន្តិ អាគច្ឆតិ, “អាបុច្ឆិត្វា ឯហី”តិ ច វុត្តោ “នាហំ គច្ឆាមិ, សចេ មំ ន បព្ពាជេថ, វិហារំ វា ឈាបេមិ, សត្ថេន វា តុម្ហេ បហរាមិ, តុម្ហាកំ ញាតិឧបដ្ឋាកានំ វា អារាមច្ឆេទនាទីហិ អនត្ថំ ឧប្បាទេមិ, រុក្ខា វា បតិត្វា មរាមិ, ចោរមជ្ឈំ វា បវិសាមិ, ទេសន្តរំ វា គច្ឆាមី”តិ វទតិ, តំ ជីវិតស្សេវ រក្ខណត្ថាយ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បនស្ស មាតាបិតរោ អាគន្ត្វា “កស្មា អម្ហាកំ បុត្តំ បព្ពាជយិត្ថា”តិ វទន្តិ, តេសំ តមត្ថំ អារោចេត្វា “រក្ខណត្ថាយ នំ បព្ពាជយិម្ហ, បញ្ញាយថ តុម្ហេ បុត្តេនា”តិ វត្តព្ពា។ “រុក្ខា បតិស្សាមី”តិ អារុហិត្វា បន ហត្ថបាទេ មុញ្ចន្តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិយេវ។

ឯកោបិ វិទេសំ គន្ត្វា បព្ពជ្ជំ យាចតិ, អាបុច្ឆិត្វា ចេ គតោ, បព្ពាជេតព្ពោ។ នោ ចេ ទហរភិក្ខុំ បេសេត្វា អាបុច្ឆាបេត្វា បព្ពាជេតព្ពោ, អតិទូរញ្ចេ ហោតិ; បព្ពាជេត្វាបិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បេសេត្វា ទស្សេតុំ វដ្ដតិ។ កុរុន្ទិយំ បន វុត្តំ – “សចេ ទូរំ ហោតិ មគ្គោ ច មហាកន្តារោ, ‘គន្ត្វា អាបុច្ឆិស្សាមា’តិ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតី”តិ។ សចេ បន មាតាបិតូនំ ពហូ បុត្តា ហោន្តិ, ឯវញ្ច វទន្តិ – “ភន្តេ ឯតេសំ ទារកានំ យំ ឥច្ឆថ, តំ បព្ពាជេយ្យាថា”តិ។ ទារកេ វីមំសិត្វា យំ ឥច្ឆតិ, សោ បព្ពាជេតព្ពោ។ សចេបិ សកលេន កុលេន វា គាមេន វា អនុញ្ញាតំ ហោតិ “ភន្តេ ឥមស្មិំ កុលេ វា គាមេ វា យំ ឥច្ឆថ, តំ បព្ពាជេយ្យាថា”តិ។ យំ ឥច្ឆតិ, សោ បព្ពាជេតព្ពោតិ។

យាវតកោ វា បន ឧស្សហតីតិ យត្តកេ សក្កោតិ។

រាហុលវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

សិក្ខាបទទណ្ឌកម្មវត្ថុកថា

១០៦. ទសសុ សិក្ខាបទេសុ បុរិមានំ បញ្ចន្នំ អតិក្កមោ នាសនវត្ថុ, បច្ឆិមានំ អតិក្កមោ ទណ្ឌកម្មវត្ថុ។

១០៧. អប្បតិស្សាតិ ភិក្ខូ ជេដ្ឋកដ្ឋានេ ឥស្សរិយដ្ឋានេ ន ឋបេន្តិ។ អសភាគវុត្តិកាតិ សមានជីវិកា ន ហោន្តិ, វិសភាគជីវិកាតិ អត្ថោ។ អលាភាយ បរិសក្កតីតិ យថា លាភំ ន លភន្តិ; ឯវំ បរក្កមតិ។ អនត្ថាយាតិ ឧបទ្ទវាយ។ អវាសាយាតិ “កិន្តិ ឥមស្មិំ អាវាសេ ន វសេយ្យុ”ន្តិ បរក្កមតិ។ អក្កោសតិ បរិភាសតីតិ អក្កោសតិ ចេវ ភយទស្សនេន ច តជ្ជេតិ។ ភេទេតីតិ បេសុញ្ញំ ឧបសំហរិត្វា ភេទេតិ។

ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ “ᨾᩣ ᩍᨵ ᨷᩅᩥᩈᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩁᨱᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ ᩅᩈᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩈᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ ᩅᩣ; ᩏᨽᨿᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩔᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩣ ᨡᩣᨴ, ᨾᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨾᩣ ᨡᩣᨴ, ᨾᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣᨷᩥ “ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩮᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩔ ᨷᨶ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨧᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨶᩣᨾ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩉᨭᩮ ᩍᨴᩴ ᩃᨧ᩠ᨨᩈᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᩅᩁᨱᨾᩮᩅ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᩋᨷᩁᩣᨵᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩏᨴᨠᨴᩣᩁᩩᩅᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ “ᩒᩁᨾᩥᩔᨲᩥ ᩅᩥᩁᨾᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ, ᨶ “ᨶᩔᩥᩔᨲᩥ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩣᨷᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᨶ “ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᨷᩣᩈᩣᨱᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨷᩣᩈᩣᨱᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩅᩣ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩁᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᩋᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

᪁᪀᪇᪨ ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩴ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᩋᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨷᩁᩣᨵᩮᩣ, ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᨾᩔ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩈᨧᩮ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩅᨴᨲᩥ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮ ᩈᨲᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩅ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨷᩃᩣᩊᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩣᨾ, ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨷᩁᩥᩈᩣ ᩋᨷᩃᩣᩊᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔᩣᨷᩥ ᨷᩁᩔ ᨷᩁᩥᩈᨽᩪᨲᩮ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ “ᨲᨿᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᨶ ᨣᩪᨳᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨲᩴ ᨴᩩᩔᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᩅᩣ ᨿᩣᨧᨲᩥ, ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨴᩈᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩴ ᨶᩣᩈᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨶᩣᩈᨶᩣᩈᩩ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩣᩅ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩣᨿ ᨶᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩣᨶᩣᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᨳᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩩᨶ᩠ᨳᨠᩥᨷᩥᩃ᩠ᩃᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨦ᩠ᨣᩩᩁᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴᨿᩮᩅ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅᨴᩮᩅᩔ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩣᨶᩥ ᨧ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩃᩣᨽᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩑᨠᩴ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨴᩮᩣᩈᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩈᩴᩅᩁᩮ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩈᩉᩈᩣ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨾᨿᩣ

កត”ន្តិ បុន សំវរេ ឋាតុកាមោ ហោតិ, លិង្គនាសនកិច្ចំ នត្ថិ។ យថានិវត្តបដិបន្នស្សេវ សរណានិ ទាតព្វានិ, ឧបជ្ឈាយោ ទាតព្វោ, សិក្ខាបទានិ បន សរណគមនេនេវ ឥជ្ឈន្តិ។ សាមណេរានញ្ហិ សរណគមនំ ភិក្ខូនំ ឧបសម្បទកម្មវាចាសទិសំ, តស្មា ភិក្ខូនំ វិយ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ, ឥមិនាបិ ទសសីលានិ សមាទិន្នានេវ ហោន្តិ, ឯវំ សន្តេបិ ទឡ្ហីករណត្ថំ អាយតិំ សំវរេ បតិដ្ឋាបនត្ថំ បុន ទាតព្វានិ។ សចេ បុរិមិកាយ បុន សរណានិ គហិតានិ, បច្ឆិមិកាយ វស្សាវាសិកំ លច្ឆតិ។ សចេ បច្ឆិមិកាយ គហិតានិ, សង្ឃេន អបលោកេត្វា លាភោ ទាតព្វោ។

អទិន្នាទានេ តិណសលាកមត្តេនាបិ វត្ថុនា, អព្រហ្មចរិយេ តីសុ មគ្គេសុ យត្ថ កត្ថចិ វិប្បដិបត្តិយា, មុសាវាទេ ហស្សាធិប្បាយតាយាបិ មុសា ភណិតេ អស្សមណោ ហោតិ, នាសេតព្វតំ អាបជ្ជតិ។ មជ្ជបានេ បន ភិក្ខុនោ អជានិត្វាបិ ពីជតោ បដ្ឋាយ មជ្ជំ បិវន្តស្ស បាចិត្តិយំ។ សាមណេរោ ជានិត្វា បិវន្តោ សីលភេទំ អាបជ្ជតិ, ន អជានិត្វា។ យានិ បនស្ស ខុទ្ទកានិ បច្ឆា សិក្ខាបទានិ, តេសុ ភិន្នេសុ ន នាសេតព្វោ, ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វំ។ សិក្ខាបទេ បន បុន ទិន្នេបិ អទិន្នេបិ វដ្ដតិ។ ទណ្ឌកម្មេន បន បីឡេត្វា អាយតិំ សំវរេ ឋបនត្ថាយ ទាតព្វមេវ។ សាមណេរានំ មជ្ជបានំ សចិត្តកំ បារាជិកវត្ថុ, អយំ វិសេសោ។

អវណ្ណភាសនេ បន អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិអាទីនំ បដិបក្ខវសេន ពុទ្ធស្ស វា, ស្វាក្ខាតោតិអាទីនំ បដិបក្ខវសេន ធម្មស្ស វា, សុប្បដិបន្នោតិអាទីនំ បដិបក្ខវសេន សង្ឃស្ស វា អវណ្ណំ ភាសន្តោ រតនត្តយំ និន្ទន្តោ គរហន្តោ អាចរិយុបជ្ឈាយាទីហិ “មា ឯវំ អវចា”តិ អវណ្ណភាសនេ អាទីនវំ ទស្សេត្វា និវារេតព្វោ។ សចេ យាវតតិយំ វុច្ចមានោ ន ឱរមតិ, កណ្ដកនាសនាយ នាសេតព្វោតិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ។ មហាអដ្ឋកថាយំ បន “សចេ ឯវំ វុច្ចមានោ តំ លទ្ធិំ និស្សជ្ជតិ, ទណ្ឌកម្មំ ការេត្វា អច្ចយំ ទេសាបេតព្វោ។ សចេ ន និស្សជ្ជតិ, តថេវ អាទាយ បគ្គយ្ហ តិដ្ឋតិ, លិង្គនាសនាយ នាសេតព្វោ”តិ វុត្តំ, តំ យុត្តំ។ អយមេវ ហិ នាសនា ឥធ អធិប្បេតាតិ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិកេបិ ឯសេវ នយោ។ សស្សតុច្ឆេទានញ្ហិ អញ្ញតរទិដ្ឋិកោ សចេ អាចរិយាទីហិ ឱវទិយមានោ និស្សជ្ជតិ, ទណ្ឌកម្មំ ការេត្វា អច្ចយំ ទេសាបេតព្វោ។ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តោវ នាសេតព្វោតិ។ ភិក្ខុនិទូសកោ ចេត្ថ កាមំ អព្រហ្មចារិគ្គហណេន គហិតោវ អព្រហ្មចារិ បន អាយតិំ សំវរេ ឋាតុកាមោ សរណានិ ទត្វា ឧបសម្បាទេតុំ វដ្ដតិ។ ភិក្ខុនិទូសកោ អាយតិំ សំវរេ ឋាតុកាមោបិ បព្វជ្ជម្បិ ន លភតិ, បគេវ ឧបសម្បទន្តិ ឯតមត្ថំ ទស្សេតុំ “ភិក្ខុនិទូសកោ”តិ ឥទំ វិសុំ ទសមំ អង្គំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

អនាបុច្ឆាវរណវត្ថុអាទិកថា និដ្ឋិតា។

បណ្ឌកវត្ថុកថា

១០៩. ទហរេ ទហរេតិ តរុណេ តរុណេ។ មោឡិគល្លេតិ ថូលសរីរេ។ ហត្ថិភណ្ឌេ អស្សភណ្ឌេតិ ហត្ថិគោបកេ ច អស្សគោបកេ ច។

បណ្ឌកោភិក្ខវេតិ ឯត្ថ អាសិត្តបណ្ឌកោ ឧសូយបណ្ឌកោ ឱបក្កមិកបណ្ឌកោ បក្ខបណ្ឌកោ នបុំសកបណ្ឌកោតិ បញ្ច បណ្ឌកា។ តត្ថ យស្ស បរេសំ អង្គជាតំ មុខេន គហេត្វា អសុចិនា អាសិត្តស្ស បរិឡាហោ វូបសម្មតិ, អយំ អាសិត្តបណ្ឌកោ។ យស្ស បរេសំ អជ្ឈាចារំ បស្សតោ ឧសូយាយ ឧប្បន្នាយ បរិឡាហោ វូបសម្មតិ, អយំ ឧសូយបណ្ឌកោ។ យស្ស ឧបក្កមេន ពីជានិ អបនីតានិ, អយំ ឱបក្កមិកបណ្ឌកោ។ ឯកច្ចោ បន អកុសលវិបាកានុភាវេន កាឡបក្ខេ បណ្ឌកោ ហោតិ, ជុណ្ហបក្ខេ បនស្ស បរិឡាហោ វូបសម្មតិ, អយំ បក្ខបណ្ឌកោ។ យោ បន បដិសន្ធិយំយេវ អភាវកោ ឧប្បន្នោ, អយំ នបុំសកបណ្ឌកោតិ។ តេសុ អាសិត្តបណ្ឌកស្ស ច ឧសូយបណ្ឌកស្ស ច បព្ពជ្ជា ន វារិតា, ឥតរេសំ តិណ្ណំ វារិតា។ តេសុបិ បក្ខបណ្ឌកស្ស យស្មិំ បក្ខេ បណ្ឌកោ ហោតិ, តស្មិំយេវស្ស បក្ខេ បព្ពជ្ជា វារិតាតិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ។ យស្ស ចេត្ថ បព្ពជ្ជា វារិតា, តំ សន្ធាយ ឥទំ វុត្តំ – “អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ”តិ។ សោបិ លិង្គនាសនេនេវ នាសេតព្វោ។ ឥតោ បរំ “នាសេតព្វោ”តិ វុត្តេបិ ឯសេវ នយោ។

បណ្ឌកវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

ថេយ្យសំវាសកវត្ថុកថា

១១០. បុរាណកុលបុត្តោតិ បុរាណស្ស អនុក្កមេន បារិជុញ្ញំ បត្តស្ស កុលស្ស បុត្តោ។ មាតិបក្ខបិតិបក្ខតោ កោលញ្ញា ខីណា វិនដ្ឋា យស្សាតិ ខីណកោលញ្ញោ។ អនធិគតន្តិ អប្បត្តំ។ ផាតិំការេតុន្តិ វឌ្ឍេតុំ។ ឥង្ឃាតិ ឧយ្យោជនត្ថេ និបាតោ។ អនុយុញ្ជិយមានោតិ ឯកមន្តំ នេត្វា កេសមស្សុឱរោបនកាសាយបដិគ្គហណសរណគមនុបជ្ឈាយគ្គហណកម្មវាចានិស្សយធម្មេ បុច្ឆិយមានោ។ ឯតមត្ថំ អារោចេសីតិ ឯតំ សយំ បព្ពជិតភាវំ អាទិតោ បដ្ឋាយ អាចិក្ខិ។

ថេយ្យសំវាសកោ ភិក្ខវេតិ ឯត្ថ តយោ ថេយ្យសំវាសកា – លិង្គត្ថេនកោ, សំវាសត្ថេនកោ, ឧភយត្ថេនកោតិ។ តត្ថ យោ សយំ បព្ពជិត្វា វិហារំ គន្ត្វា ន ភិក្ខុវស្សានិ គណេតិ, ន យថាវុឌ្ឍំ វន្ទនំ សាទិយតិ, ន អាសនេន បដិពាហតិ, ន ឧបោសថបវារណាទីសុ សន្ទិស្សតិ, អយំ លិង្គមត្តស្សេវ ថេនិតត្តា លិង្គត្ថេនកោ នាម។

យោ បន ភិក្ខូហិ បព្ពាជិតោ សាមណេរោ សមានោបិ វិទេសំ គន្ត្វា “អហំ ទសវស្សោ វា វីសតិវស្សោ វា”តិ មុសា វត្វា ភិក្ខុវស្សានិ គណេតិ, យថាវុឌ្ឍំ វន្ទនំ សាទិយតិ, អាសនេន បដិពាហតិ, ឧបោសថបវារណាទីសុ សន្ទិស្សតិ, អយំ សំវាសមត្តស្សេវ ថេនិតត្តា សំវាសត្ថេនកោ នាម។ ភិក្ខុវស្សគណនាទិកោ ហិ សព្ពោបិ កិរិយភេទោ ឥមស្មិំ អត្ថេ “សំវាសោ”តិ វេទិតព្វោ។ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ “ន មំ កោចិ ជានាតី”តិ ឯវំ បដិបជ្ជន្តេបិ ឯសេវ នយោ។

យោ បន សយំ បព្ពជិត្វា វិហារំ គន្ត្វា ភិក្ខុវស្សានិ គណេតិ, យថាវុឌ្ឍំ វន្ទនំ សាទិយតិ, អាសនេន បដិពាហតិ, ឧបោសថបវារណាទីសុ សន្ទិស្សតិ, អយំ លិង្គស្ស ចេវ សំវាសស្ស ច ថេនិតត្តា ឧភយត្ថេនកោ នាម។ អយំ តិវិធោបិ ថេយ្យសំវាសកោ អនុបសម្បន្នោ ន

ឧបសម្បាទេតព្វោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ, បុន បព្វជ្ជំ យាចន្តោបិ ន បព្វាជេតព្វោ។

ឯត្ថ ច អសម្មោហត្ថំ ឥទំ បកិណ្ណកំ វេទិតព្វំ –

“រាជទុព្ភិក្ខកន្តារ-រោគវេរិភយេហិ វា;

ចីវរាហរណត្ថំ វា, លិង្គំ អាទិយតីធ យោ។

សំវាសំ នាធិវាសេតិ, យាវ សោ សុទ្ធមានសោ;

ថេយ្យសំវាសកោ នាម, តាវ ឯស ន វុច្ចតី”តិ។

តត្រាយំ វិត្ថារនយោ – ឥធេកច្ចស្ស រាជា កុទ្ធោ ហោតិ, សោ “ឯវំ មេ សោត្ថិ ភវិស្សតី”តិ សយមេវ លិង្គំ គហេត្វា បលាយតិ។ តំ ទិស្វា រញ្ញោ អារោចេន្តិ។ រាជា “សចេ បព្វជិតោ, ន តំ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុ”ន្តិ តស្មិំ កោធំ បដិវិនេតិ, សោ “វូបសន្តំ មេ រាជភយ”ន្តិ សង្ឃមជ្ឈំ អនោសរិត្វាវ គិហិលិង្គំ គហេត្វា អាគតោ បព្វាជេតព្វោ។ អថាបិ “សាសនំ និស្សាយ មយា ជីវិតំ លទ្ធំ, ហន្ទ ទានិ អហំ បព្វជាមី”តិ ឧប្បន្នសំវេគោ តេនេវ លិង្គេន អាគន្ត្វា អាគន្តុកវត្តំ ន សាទិយតិ, ភិក្ខូហិ បុដ្ឋោ វា អបុដ្ឋោ វា យថាភូតមត្តានំ អាវិកត្វា បព្វជ្ជំ យាចតិ, លិង្គំ អបនេត្វា បព្វាជេតព្វោ។ សចេ បន វត្តំ សាទិយតិ, បព្វជិតាលយំ ករោតិ, សព្វំ បុព្វេ វុត្តំ វស្សគណនាទិភេទំ វិធិំ បដិបជ្ជតិ, អយំ ន បព្វាជេតព្វោ។

ឥធ បនេកច្ចោ ទុព្ភិក្ខេ ជីវិតុំ អសក្កោន្តោ សយមេវ លិង្គំ គហេត្វា សព្វបាសណ្ឌិយភត្តានិ ភុញ្ជន្តោ ទុព្ភិក្ខេ វីតិវត្តេ សង្ឃមជ្ឈំ អនោសរិត្វាវ គិហិលិង្គំ គហេត្វា អាគតោតិ សព្វំ បុរិមសទិសមេវ។

អបរោ មហាកន្តារំ និត្ថរិតុកាមោ ហោតិ, សត្ថវាហោ ច បព្វជិតេ គហេត្វា គច្ឆតិ។ សោ “ឯវំ មំ សត្ថវាហោ គហេត្វា គមិស្សតី”តិ សយមេវ លិង្គំ គហេត្វា សត្ថវាហេន សទ្ធិំ កន្តារំ និត្ថរិត្វា ខេមន្តំ បត្វា សង្ឃមជ្ឈំ អនោសរិត្វាវ គិហិលិង្គំ គហេត្វា អាគតោតិ សព្វំ បុរិមសទិសមេវ។

អបរោ រោគភយេ ឧប្បន្នេ ជីវិតុំ អសក្កោន្តោ សយមេវ លិង្គំ គហេត្វា សព្វបាសណ្ឌិយភត្តានិ ភុញ្ជន្តោ រោគភយេ វូបសន្តេ សង្ឃមជ្ឈំ អនោសរិត្វាវ គិហិលិង្គំ គហេត្វា អាគតោតិ សព្វំ បុរិមសទិសមេវ។

អបរស្ស ឯកោ វេរិកោ កុទ្ធោ ហោតិ, ឃាតេតុកាមោ តំ វិចរតិ, សោ "ឯវំ មេ សោត្ថិ ភវិស្សតី"តិ សយមេវ លិង្គំ គហេត្វា បលាយតិ។ វេរិកោ "កុហិំ សោ"តិ បរិយេសន្តោ "បព្ពជិត្វា បលាតោ"តិ សុត្វា "សចេ បព្ពជិតោ, ន តំ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុ"ន្តិ តស្មិំ កោធំ បដិវិនេតិ។ សោ "វូបសន្តំ មេ វេរិភយ"ន្តិ សង្ឃមជ្ឈំ អនោសរិត្វាវ គិហិលិង្គំ គហេត្វា អាគតោតិ សព្ពំ បុរិមសទិសមេវ។

អបរោ ញាតិកុលំ គន្ត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ គិហិ ហុត្វា "ឥមានិ ចីវរានិ ឥធ វិនស្សិស្សន្តិ, សចេបិ ឥមានិ គហេត្វា វិហារំ គមិស្សាមិ, អន្តរាមគ្គេ មំ 'ចោរោ'តិ គណ្ហិស្សន្តិ, យំនូនាហំ កាយបរិហារិយានិ កត្វា គច្ឆេយ្យ"ន្តិ ចីវរាហរណត្ថំ និវាសេត្វា ច បារុបិត្វា ច វិហារំ គច្ឆតិ។ តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា សាមណេរា ច ទហរា ច អព្ភុគ្គច្ឆន្តិ, វត្តំ ទស្សេន្តិ។ សោ ន សាទិយតិ, យថាភូតមត្តានំ អាវិករោតិ។ សចេ ភិក្ខូ "ន ទានិ មយំ តំ មុញ្ចិស្សាមា"តិ ពលក្ការេន បព្ពាជេតុកាមា ហោន្តិ, កាសាយានិ អបនេត្វា បុន បព្ពាជេតព្ពោ។ សចេ បន "នយិមេ មម ហីនាយាវត្តភាវំ ជានន្តី"តិ តំយេវ ភិក្ខុភាវំ បដិជានិត្វា សព្ពំ បុព្ពេ វុត្តំ វស្សគណនាទិភេទំ វិធិំ បដិបជ្ជតិ, អយំ ន បព្ពាជេតព្ពោ។

អបរោ មហាសាមណេរោ ញាតិកុលំ គន្ត្វា ឧប្បព្ពជិត្វា កម្មន្តានុដ្ឋានេន ឧព្ពាឡ្ហោ ហុត្វា បុន "ទានិ អហំ សាមណេរោ ភវិស្សាមិ, ថេរោបិ មេ ឧប្បព្ពជិតភាវំ ន ជានាតី"តិ តទេវ បត្តចីវរំ អាទាយ វិហារំ អាគច្ឆតិ, នាបិ តមត្ថំ ភិក្ខូនំ អារោចេតិ, សាមណេរភាវំ បដិជានាតិ, អយំ ថេយ្យសំវាសកោយេវ បព្ពជ្ជំ ន លភតិ។ សចេបិស្ស លិង្គគ្គហណកាលេ ឯវំ ហោតិ, "នាហំ កស្សចិ អារោចេស្សាមី"តិ វិហារញ្ច គន្ត្វា អារោចេតិ, គហណេនេវ ថេយ្យសំវាសកោ។ អថាបិស្ស "គហណកាលេ អាចិក្ខិស្សាមី"តិ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, វិហារញ្ច គន្ត្វា "កុហិំ ត្វំ អាវុសោ គតោ"តិ វុត្តោ "ន ទានិ មំ ឥមេ ជានន្តី"តិ វញ្ចេត្វា នាចិក្ខតិ, "នាចិក្ខិស្សាមី"តិ សហ ធុរនិក្ខេបេន អយម្បិ ថេយ្យសំវាសកោវ។ សចេ បនស្ស គហណកាលេបិ "អាចិក្ខិស្សាមី"តិ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, វិហារំ គន្ត្វាបិ អាចិក្ខតិ, អយំ បុន បព្ពជ្ជំ លភតិ។

អបរោ ទហរសាមណេរោ មហន្តោ វា បន អព្យត្តោ, សោ បុរិមនយេនេវ ឧប្បព្ពជិត្វា ឃរេ វច្ឆគោរក្ខណាទីនិ កម្មានិ កាតុំ ន ឥច្ឆតិ, តមេនំ ញាតកា តានិយេវ កាសាយានិ អច្ឆាទេត្វា ថាលកំ វា បត្តំ វា ហត្ថេ ទត្វា "គច្ឆ សាមណេរោវ ហោហី"តិ ឃរា នីហរន្តិ។ សោ វិហារំ គច្ឆតិ, នេវ នំ ភិក្ខូ ជានន្តិ "អយំ ឧប្បព្ពជិត្វា បុន សយមេវ បព្ពជិតោ"តិ, នាបិ សយំ ជានាតិ, "យោ ឯវំ បព្ពជតិ, សោ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ហោតី"តិ។ សចេ តំ បរិបុណ្ណវស្សំ ឧបសម្បាទេន្តិ, សូបសម្បន្នោ។ សចេ បន អនុបសម្បន្នកាលេយេវ វិនយវិនិច្ឆយេ វត្តមានេ សុណាតិ, "យោ ឯវំ បព្ពជតិ, សោ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ហោតី"តិ។ តេន "មយា ឯវំ កត"ន្តិ ភិក្ខូនំ អាចិក្ខិតព្ពំ, ឯវំ បុន បព្ពជ្ជំ លភតិ។ សចេ "ន ទានិ មំ កោចិ ជានាតី"តិ នារោចេតិ, ធុរំ និក្ខិត្តមត្តេ ថេយ្យសំវាសកោ។

ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ លិង្គំ អនបនេត្វា ទុស្សីលកម្មំ កត្វា វា អកត្វា វា បុន សព្ពំ បុព្ពេ វុត្តំ វស្សគណនាទិភេទំ វិធិំ បដិបជ្ជតិ, ថេយ្យសំវាសកោ ហោតិ។ សិក្ខំ អប្បច្ចក្ខាយ សលិង្គេ ឋិតោ មេថុនំ បដិសេវិត្វា វស្សគណនាទិភេទំ វិធិំ អាបជ្ជន្តោ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតិ, បព្ពជ្ជាមត្តំ លភតិ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន ឯសោ ថេយ្យសំវាសកោតិ វុត្តំ, តំ ន គហេតព្ពំ។

ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᩈᩣᨿᩮ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩔᨣᨱᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨵᩥᩴ ᩌᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨠᩣᩈᩣᨿᩮ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩔᨣᨱᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨵᩥᩴ ᩌᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣᨴᩥᩋᩔᨾᨱᨠᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩌᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨠᩣᩈᩣᨿᩮ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨠᩣᩈᩣᨿᩮ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩣ ᩒᨴᩣᨲᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩈᩮᩅᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩔᨾᨱᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩴ ᨸᨲ᩠ᨳᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩣᩈᩣᩅᩴ ᩒᩅᨭ᩠ᨭᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩣ ᩌᨠᩣᩁᩮᨶ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩮᨶ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ “ᩈᩮᩣᨽᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨣᩥᩉᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ, ᨶ ᩈᩮᩣᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩦᨾᩴᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩣᩅ᪨ “ᩈᩮᩣᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᨸᩩᨶ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨶᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᨠᩣᩈᩣᨿᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩅᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩴ ᨸᨲ᩠ᨳᨿᨾᩣᨶᩣ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᩈᩣᨿᩴ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, “ᩈᩮᩣᨽᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨣᩥᩉᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ, ᨶ ᩈᩮᩣᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩦᨾᩴᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩣᩅ᪨ ᩈᨧᩮ “ᩈᩮᩣᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨶᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᨠᩣᩈᩣᨿᩔ ᨸᨶ ᩏᨸᩁᩥ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨲᩩ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩩ ᩅᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩈᨧᩮ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩊᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨸᩔᩮᨶᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨸᩮᩊᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩩᨶᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩴᩈᨸᩮᩈᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᩔᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨣᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨿᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣᩅ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᩪᨭᩅᩔᩣᨶᩥ ᨣᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᩪᨭᩅᩔᩣᨶᩥ ᨣᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᨠᨳᩣ

ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩈᩩ ᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨶ

បញ្ញាឌេតត្ថោបិ៉ ពព្រាយំ ចិតិន្នយោ – ឧបសម្បន្នោ កិក្ខុ តិត្ថិយោ កចិស្សាមីតិ សលិង្គេតេច ពោនំ ឧបស្សយំ គច្ឆតិ, បឌចារេ បឌចារេ ទុក្កដំ៉ ពោនំ លិង្គេ អាឌិន្នមត្តេ តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ៉ យោបិ សយមេច “តិត្ថិយោ កចិស្សាមី”តិ កុសចីរាទីនិ និចាសេតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិយេច៉ យោ បត តគ្គេ ត្យាយន្តោ អត្តានំ ឈូលេកត្វា “សោកតិ យេ អាឌឹចកការោចា, អាឌឹចកោ កចិស្សាមី”តិ កាយាយាតិ អភាឌាយ តគ្គេច អាឌឹចកានំ ឧបស្សយំ គច្ឆតិ, បឌចារេ បឌចារេ ទុក្កដំ៉ សចេ បតស្ស អន្តរាមគ្គេ ហិរោត្តប្បំ ឧប្បជ្ជតិ, ទុក្កដានិ ទេសេត្វា មុច្ចតិ៉ ពោនំ ឧបស្សយំ គន្ត្វាបិ ពេហិ ចា ឈូចឌឹពោ អត្តតា ចា “ត្ថេយនំ បញ្ញជ្ជា អតិទុក្ខា”តិ និចត្តន្តោបិ មុច្ចតិយេច៉

សចេ បត “កិ តុម្ហាកំ បញ្ញជ្ជាយ ឧក្កដ្ឋ”ន្តិ បុដ្ឋោ “កោសមស្សុលុញ្ចាតាទីនី”តិ ចុរេត្វា ឲកកោសមេវ លុញ្ចាបេតិ, ឧក្កុដិកប្បធាតាទីនិ ចា ចត្តានិ អាឌិយតិ, មោរបិញ្ឆាទីនិ ចា និចាសេតិ, ពោនំ លិង្គំ គណ្ហាតិ, “អយំ បញ្ញជ្ជា សេដ្ឋា”តិ សេដ្ឋកាចំ ចា ឧបគច្ឆតិ, ន មុច្ចតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ៉ សចេ បត “សោកតិ ត្បូ ពោ យេ តិត្ថិយបញ្ញជ្ជា, ភត្បូ ពោ សោកតី”តិ ចិមំសតត្ថំ កុសចីរាទីនិ ចា និចាសេតិ, ឌដំ ចា ពន្ធតិ, ឍារិកាចំ ចា អាឌិយតិ, យាច ន សម្បដិច្ឆតិ, ពាច តំ លទ្ធិ រក្ខតិ, សម្បដិច្ឆិតមត្តេ តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ៉ អច្ឆិន្នចីចរោ បត កុសចីរាទីនិ និចាសេន្តោ រាឌកយាទីហិ ចា តិត្ថិយលិង្គំ គណ្ហន្តោ លទ្ធិយា អភាចេន នេច តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ៉

អយញ្ច តិត្ថិយបក្កន្តកោ នាម ឧបសម្បន្នភិក្ខុនា កថិតោ, តស្មា សាមណេរោ សលិង្គេន តិត្ថាយតនំ គតោបិ បុន បញ្ញជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច លកតីតិ កុរុន្ទិយំ ចុត្តំ៉ បុរិមោ បត ថេយ្យសំចាសកោ អនុបសម្បន្នេន កថិតោ; តស្មា ឧបសម្បន្នោ កូដចស្សំ គណេន្តោបិ អស្សមណោ ន ហោតិ៉ លិង្គេ ទិសាយ្យាហោ បារាជិកំ អាបជ្ជិត្វា ភិក្ខុចស្សាទីនិ គណេន្តោបិ ថេយ្យសំចាសកោ ន ហោតីតិ៉

តិត្ថិយបក្កន្តកកថា និដ្ឋិតា៉

តិរច្ឆាភកាតចត្ថុកឆា

១១១៉ ភាកយោនិយាអដ្ដិយតីតិ ឲត្ត កិញ្ចាបិ សោ បចត្តិយំ កុសលចិបាកេន ទេចសម្បត្តិសទិសំ ឥស្សរិយសម្បត្តិំ អនុកោតិ, អកុសលចិបាកបដិសន្ធិកស្ស បត តស្ស សជាតិយា មេថុនបដិសេចនេ ច ចិស្សដ្ឋនិទ្ទោក្កមនេ ច ភាគសភាវំ បាតុកចតិ ឧឌកសញ្ចារិកំ មណ្ឌុកក្កំ, តស្មា សោ ពាឃ ភាកយោនិយា អដ្ដិយតិ៉ ហរាយតីតិ លជ្ជតិ៉ ជិគុច្ឆតីតិ អត្តកាចំ ជិគុច្ឆតិ៉ តស្ស ភិក្ខុភោ និក្ខមន្តតិ តស្មិំ ភិក្ខុស្មិំ និក្ខន្តេ៉ អថ ចា តស្ស ភិក្ខុភោ និក្ខមនេតតិ អត្ថោ៉ ចិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឈូក្កមីតិ តស្មិំ អនិក្ខន្តេ ចិស្សត្ថកមេន សតិំ អចិស្សជ្ជិត្វា គបិមិឌចសេនេច និទ្ទាយន្តោ និក្ខន្តេ សតិ ចិស្សជ្ជិត្វា ចិស្សដ្ឋោ និរាសង្កោ មហានិទ្ទំ បដិបជ្ជិ៉ ចិស្សរមកាសីតិ កយចសេន សមណសញ្ញំ បហាយ ចិរូបំ មហាសទ្ទមកាសិ៉

តុមេ្ហបាតត្វាតិ តុមេ្ហ បាតា អត្ថ; អការស្ស លោបំ កត្វា ចុត្តំ៉ តុមេ្ហ បាតា ភាកា ឈាតចិបស្សភាយក្កុចលិត អកត្តតា ត្តេមស្មិំ ឌម្មចិនយេ

អចិទ្យហិឆយ្ញា អត្ត, ចិទ្យហិឆយ្ញា ត កចឆាតិ អឃេយត្ត នេជ្ជបេត្វា។ នឌាតិឃាតិ តាកិឃា ឲច។ ឃគា បត យត្ស្សិត្តិអាឌិេកគាឃ អញ្ញាឌាតិឃា បដិេនចតិ, តគា េគចបុេត្វា ចិឃ េហាតិ។ ឲត្ត ន បចត្តិឃំ អភិលាបកាចបិតុកយ្ជុគស្សតចេនត “េគ្គ បច្ឆឃា”តិ ចុត្តំ។ តាកស្ស បត បច្ចាស ពាេលស នកាចបិតុកយ្ជំ េហាតិ – បដិនគ្គិពាេល, តចឌហតពាេល, នឌាតិឃា េយគុតពាេល, ចិស្សុរដ្ឋនិេគ្គាក្កយតពាេល, គុតិពាេលតិ។

តិរច្ឆាតកេតា កិក្ខេចតិ ឲត្ត តាេកា ចា េហាតុ ស្សបណ្ណយាលចកាឌិតំ ចា អញ្ញាតេរា, អត្តយេសា នក្កិ េគចរាឌាតំ ក្លបិគាឃ េឃា េកាធិ អយត្ស្សឌាតិេឃា, នេញ្ញាច ក្ពុយស្មិ អេត្ត តិរច្ឆាតកេតាតិ េចឌិតេញ្ញា។ េនា េតច ក្លបនយ្យាេគតេញ្ញា, ត បញ្ញាេឌតេញ្ញា, ក្លបនយ្យេត្តាបិ តាេនតេញ្ញាតិ។

តិរច្ឆាតកាតចតុក្កគា និដ្ឋិតា។

យាតុឈាតកាឌិចតុក្កគា

១១៧។ យាតុឈាតកាឌិចតុស្ស – តិក្ខត្តិ ពេរយ្យត្តិ តិក្ខយតំ តិក្កយតំ អបចាហតំ ពេរយ្យត្តិ អេត្វា។ យាតុឈាតេកា កិក្ខេចតិ ឲត្ត េឃត យត្ស្សិត្តិក្ខុតា ឌតិកា យាតា នឃយ្យិ យត្ស្សឌាតិេកតេច នតា នត្ថិច្ច ឌីចិតា េចាេរាបិតា, អឃំ អាតត្តរិេឃត យាតុឈាតកកេយុត យាតុឈាតេកា, ឲតស្ស បញ្ញា ច ក្លបនយ្យគា ច បដិក្ខិត្តា។ េឃត បត យត្ស្សិត្តិក្ខុតាបិ អឌតិកា េបិនាចតិកា យាតា ចា យហាយាតា ចា ក្ខុឡអយាតា ចា ឌតិកាបិ ចា ត យត្ស្សិត្តិក្ខុតា យាតា ឈាតិតា, តស្ស បញ្ញា ត ចារិតា, ត ន អាតត្តរិេកា េហាតិ។ េឃត នឃំ តិរច្ឆាតក្ខុេតត យត្ស្សិត្តិក្ខុតា យាតា ឈាតិតា, េនាបិ អាតត្តរិេកា ត េហាតិ, តិរច្ឆាតកាតត្វា បតស្ស បញ្ញា បដិក្ខិត្តា។ េនន ក្លត្វាតេយច។ បិតុឈាតេកាបិ ឲេនច តេឃា។ នេចបិ ហិ េចនិឃា បុេត្វា េហាតិ, “អឃំ េយ បិតា”តិ ត ឌាតាតិ, ឃស្ស នយ្ហុេចត តិញ្ញាេត្វា, េនា េច អេតត ឈាតិេតា, បិតុឈាតកាេតួច នញ្ញ្យាកច្ឆតិ, អាតត្តរិយញ្ចា ចុនតិ។

១១៨។ អរហត្តឈាតេកាបិ យត្ស្សអរហត្តចេនេតច េចឌិតេញ្ញា។ យត្ស្សឌាតិឃតិក្ខអត្តយេសា អបញ្ញាឌិតយ្យិ ហិណានចំ គាេកំ គារិកំ ចា នត្ថិច្ច ឌីចិតា េចាេរាេបត្តា អរហត្តឈាតេកាច េហាតិ, អាតត្តរិយញ្ចា ចុនតិ, បញ្ញា ចស្ស ចារិតា។ អយត្ស្សឌាតិកំ បត អរហត្តំ យត្ស្សឌាតិកំ ចា អចេនន អរិឃបុក្កលំ ឈាេតត្វា អាតត្តរិេឃា ត េហាតិ, បញ្ញាបិស្ស ត ចារិតា, កយ្ជំ បត ឌាលចំ េហាតិ។ តិរច្ឆាេតា យត្ស្សអរហត្តយ្យិ ឈាេតត្វា អាតត្តរិេឃា ត េហាតិ, កយ្ជំ បត ការិឃត្តិ អឃេយត្ត ចិតិច្ឆេឃា។ េត ចគាឃ ឌ្ឍតិឃត្តិតិ ចគត្វាឃ ឌ្ឍតិឃត្តិ, យាេទតំ តិឃត្តិតិ អេត្វា។ ឃំ បត បិឡត្តុឃំ “នចា ន យឃ”ត្តិ ចុត្តំ, តស្ស នេច យឃត្តិ អឃេយចេត្វា។ “នេច”តិ ហិ ចត្តេញ្ញ ឲត្ត “នចា ន” ក្តុតិ អឃំ តិបិេតា ចុេត្វា។ “នេច ន” ក្តុេច្ឆច ចា បិេធា។ តត្ត នេចតិ នយ្ហាចតេត្ត តិបិេតា; ន ក្តុតិ បគបុរលាយេត្វា។ “នចជ្ជ យឃ”ត្តិបិ បិេធា។ តស្ស នេច អជ្ជ យឃត្តិ អេត្វា។

១១៨៉ កិល្លិកិទ្ទុសកោ កិល្លចេតិ ឲត្ថ ឃោ បកាតត្តំ កិល្លិតិ តិល្លំ យក្កាតំ អញ្ញាតទប្សិ ទ្ទុសតិ, អយំ កិល្លិកិទ្ទុសកោ តាយ៉ ឲតស្ស បញ្ញា ច ថ្លបសយ្យកា ច ចាទិតា៉ ឃោ បត កាឃសំសក្កេត និលចិតាសំ បិបេតិ, តស្ស បញ្ញា ច ថ្លបសយ្យកា ច ត ចាទិតា៉ ពលក្កាតេ ឡេកាតចត្ថចសតំ កត្វា អតិទ្ធយាតំយេច ទ្ទុសត្តាបិ កិល្លិកិទ្ទុសកោយេច៉ ពលក្កាតេ បត ឡេកាតចត្ថចសតំ កត្វា ព្ទុទ្ធយាតំ ទ្ទុសត្តា កិល្លិកិទ្ទុសកោ ត ហោតិ៉ កស្មា? យស្មា កិហិកាចេ សយ្យជិទ្ធិតយត្តយេច សា អកិល្លិតី ហោតិ៉ សកិ និលចិបត្តិ បត បឆ្ជា ទ្ទុសត្តា សិក្ខយាតាសាយឡោហិនុ ច ចិប្យជិបឌ្ឍត្តា តេច កិល្លិកិទ្ទុសកោ ហោតិ, បញ្ញឌ្ឍយ្យិ ថ្លបសយ្យឌយ្យិ លកតិ៉

សឈ្ឍូកឌកោកិល្លចេតិ ឲត្ថ ឃោ ឌេចឌត្តា ចិឃ សាសតំ ថ្លួឌ្ឍយំ ថ្លុញ្ញិតឃំ កត្វា ចត្យុត្តិ កយ្យាតំ អញ្ញាតចសេត សឈ្ឍំ កិត្តុតិ, អយំ សឈ្ឍូកឌកោ តាយ៉ ឲតស្ស បញ្ញា ច ថ្លបសយ្យកា ច ចាទិតា៉

លោហិត្យប្យាឌកោ កិល្លចេតិ ឲត្ថាបិ ឃោ ឌេចឌត្តា ចិឃ ឌ្ឋជិចិត្តេត ចឆកចិត្តេត តធាកតស្ស ឌីចយាតកសមិរេ ឲុទ្ធកយក្លិកាឃ បិចតកយត្តយ្យិ លោហិតំ ថ្លប្យាឌតិ, អយំ លោហិត្យប្យាឌកោ តាយ៉ ឲតស្ស បញ្ញា ច ថ្លបសយ្យកា ច ចាទិតា៉ ឃោ បត រាកទ្ទុបសយតត្ថំ ឌីចកោ ចិឃ សត្តេត ឋាលេត្វា ប្ទុតិយំសគ្គា លោហិតគ្គា តឹហទិត្វា ឋាសុំ កទោតិ, ពហុំ សោ បុញ្ញំ បសចតីតិ៉

យាត្យឈាតកាឌិចត្វកឆា តិដ្ឋិតា៉

ថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកចត្វកឆា

១១៩៉ ថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកោ កិល្លចេតិ ព្ទុត្តិតិយិត្តប្យាឌតកយ្យតា ច បុទិសតិយិត្តប្យាឌតកយ្យតា ច ថ្លកតោ ឮ្យញ្ញាតយស្ស អត្ថីតិ ថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកោ៉ កទោតីតិ បុទិសតិយិត្តេត ព្ទុត្តីសុ យេធុតចិតិក្កយំ កទោតិ៉ កាទាបេតីតិ បរំ សយាឌបេត្វា អត្តតោ ព្ទុត្តិតិយិត្តេត កាទាបេតិ, សោ ទុចិឆោ ហោតិ – ព្ទុត្តិថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកោ, បុទិទ្ទិសាកតោាឮ្យញ្ញាតកោតិ៉

តត្ថ ព្ទុត្តិថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកស្ស ព្ទុត្តិតិយិត្តំ បិកដំ ហោតិ, បុទិសតិយិត្តំ បដិច្ឆន្នំ៉ បុទិទ្ទិសាកតោាឮ្យញ្ញាតកស្ស បុទិសតិយិត្តំ បិកដំ, ព្ទុត្តិតិយិត្តំ បដិច្ឆន្នំ៉ ព្ទុត្តិថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកស្ស ព្ទុត្តីសុ បុទិសត្តំ កទោត្តស្ស ព្ទុត្តិតិយិត្តំ បដិច្ឆន្នំ ហោតិ, បុទិសតិយិត្តំ បិកដំ ហោតិ៉ បុទិទ្ទិសាកតោាឮ្យញ្ញាតកស្ស បុទិសាតំ ព្ទុត្តិកាចំ ថ្លបកច្ឆត្តស្ស បុទិសតិយិត្តំ បដិច្ឆន្នំ ហោតិ, ព្ទុត្តិតិយិត្តំ បិកដំ ហោតិ៉ ព្ទុត្តិថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកោ សយគ្គា កត្តំ កល្យាតិ, បរគ្គា កល្យាបេតិ៉ បុទិទ្ទិសាកតោាឮ្យញ្ញាតកោ បត សយំ ត កល្យាតិ, បរំ កល្យាបេតីតិ, ព្ទុឌយតោសំ តាតាកទលា៉ ក្សុត្ថិឃំ បត ទុត្តំ – “ឃឌិ បដិសត្ថិឃំ បុទិសលិង្គំ បចត្តេ ព្ទុត្តិលិង្គំ តិព្ពត្តតិ, ឃឌិ បដិសត្ថិឃំ ព្ទុត្តិលិង្គំ បចត្តេ បុទិសលិង្គំ តិព្ពត្តតី”តិ ៉ តត្ថ ចិធាលក្កយា ចិត្វាតោ អដ្ឋសាលិតិឃា ឆយ្យសក្កហដ្ឋកឆាឃ ចេឌិតត្តា៉ ព្ទុយស្ស បត ទុចិឆស្សាបិ ថ្លកតោាឮ្យញ្ញាតកស្ស តេច បញ្ញា អត្ថិ, ត ថ្លបសយ្យកាតិ ព្ទុឌយិឆ ចេឌិតត្តំ៉

ᩏᨽᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ

᪑᪑᪗᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᩋᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ᪨ ᩋᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩴ ᩋᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨶ ᩋᩣᨾᩥᩈᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩴᩋᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨶ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮᩈᩩ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ

᪑᪑᪘᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᩣᨩᩦᩅᨠᨶᩣᨾᨠᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ; ᩈᩪᨸᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨮᨸᩥᨲᨸᩥᨱ᩠ᨯᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨲᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨶ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᩋᨧᩦᩅᩁᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶᩣᨲᩥ “ᨿᩣᩅ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨲᩣᩅ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᨶ; ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩎᨴᩥᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨶ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩮᩣᩅ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ ᨧᩔ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩥᩁᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨶ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨸᩃᩣᩈᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨽᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩪᨸᨣᩣᨶᩥ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨧ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨾᨭ᩠ᨮᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨳᩣᩃᨠᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩣᨣᩈᨾᨠᩮᩣ ᩋᩣᨾᩥᩈᨽᩣᨣᩮᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩃᩣᨠᨽᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨽᨲ᩠ᨲᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩣᨣᩈᨾᩮᩣ
ᨲᩮᩃᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨴᩥᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨽᩣᨣᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨾᩔ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩋᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ហត្ថិសិក្ខាទិចតុក្កថា

១១៨៉ ហត្ថិសិក្ខាទិចតុក្កំ – ហត្ថិសិក្ខាតិ យស្ស ហត្ថិតលេ ចា យលិខាតេ្ត ចា កប្បេរេ ចា យត្ថ កត្ថចិ ឲេកោ ចា ទេ្វ ចា ហត្ថា លិក្ខា ហោន្តិ៉ បាទសិក្ខាតិ យស្ស អក្កុបាទេ ចា កោប្បកោស្ ចា ឌក្ឈាយ ចា យត្ថ កត្ថចិ ឲេកោ ចា ទេ្វ ចា បាទា លិក្ខា ហោន្តិ៉ ហត្ថបាទសិក្ខាតិ យស្ស ចុត្តប្បការទេ្វតេច ចតុស្ សត្ថបាទេស្ ទេ្វ ចា តយោ ចា សព្វេ ចា ហត្ថបាទា លិក្ខា ហោន្តិ៉ កណ្ណសិក្ខាតិ យស្ស កណ្ណមូលេ ចា កណ្ណសក្ខលិកាយ ចា ឲេកោ ចា ទេ្វ ចា កណ្ណា លិក្ខា ហោន្តិ៉ យស្ស បត កណ្ណាចិទេ្ទ លិជ្ជន្តិ, សក្កា ច ហោតិ សឃ្ឃាដេតុំ, សោ កណ្ណំ សឃ្ឃាដេត្វា បព្វាជេតព្វោ៉ តាសសិក្ខាតិ យស្ស អជបទកេ ចា អគ្គេ ចា ឲកបុដេ ចា យត្ថ កត្ថចិ តាសា លិក្ខា ហោតិ៉ យស្ស បត តាសិកា សក្កា ហោតិ សន្ធេតុំ, សោ តំ ផាសុកំ កត្វា បព្វាជេតព្វោ៉ កណ្ណតាសសិក្ខា ឧភយចេសេត ចេទិតព្វោ៉ អង្គុលិសិក្ខាតិ យស្ស តខសេសំ អទស្សេត្វា ឲកា ចា ពហូ ចា អង្គុលិយោ លិក្ខា ហោន្តិ៉ យស្ស បត សុត្តតន្តុមត្តម្បិ តខសេសំ បញ្ញាយតិ, តំ បព្វាជេតុំ ចដ្ដតិ៉ អឡអសិក្ខាតិ យស្ស ចតូស្ អង្គុដ្ឋេកោស្ អង្គុលិយំ ចុត្តតយេតេច ឲេកោ ចា ពហូ ចា អង្គុដ្ឋកា លិក្ខា ហោន្តិ៉ កណ្ឌរសិក្ខាតិ យស្ស កណ្ឌរតាមកា យហាត្បុក្ខ បុរតោ ចា បច្ឆតោ ចា លិក្ខា ហោន្តិ; យេស្ ឲកស្សបិ លិក្ខត្តា អក្កុបាទេត ចា ចង្កមតិ, មូលេត ចា ចង្កមតិ, ត ចា បាទំ បតិដ្ឋាបេតុំ សក្កោតិ៉

ផណហត្ថកោតិ យស្ស ចក្កុលិបព្វកា ចិយ អង្គុលិយោ សម្ពន្ធា ហោន្តិ; ឲតំ បព្វាជេតុកាមេត អង្គុលន្តរិកាយោ ផាលេត្វា សព្វំ អន្តរចម្មំ អបនេត្វា ផាសុកំ កត្វា បព្វាជេតព្វោ៉ យស្សបិ ឲ អង្គុលិយោ ហោន្តិ, តំ បព្វាជេតុកាមេត អធិកអង្គុលិ លិន្ទិត្វា ផាសុកំ កត្វា បព្វាជេតព្វោ៉

ខុជ្ជោតិ យោ ឧរស្ស ចា បិដ្ឋិយា ចា បស្សស្ស ចា តិក្ខត្តត្តា ខុជ្ជសរីរោ៉ យស្ស បត កិញ្ចិ កិញ្ចិ អង្គបច្ចង្គំ ឲ្រាសកំ ចង្គំ, តំ បព្វាជេតុំ ចដ្ដតិ៉ យហាបុរិសោ ឲច ហិ ព្រហ្មុជ្ជគត្តោ, អចសេសោ សត្តោ អខុជ្ជោ តាម តត្ថិ៉

ចាមតោតិ ជង្ឃចាមតោ ចា កដិចាមតោ ចា ឧភយចាមតោ ចា៉ ជង្ឃចាមតស្ស កដិតោ បដ្ឋាយ ហេដ្ឋិមកាយោ រស្សោ ហោតិ, ឧបរិមកាយោ បរិបុណ្ណោ៉ កដិចាមតស្ស កដិតោ បដ្ឋាយ ឧបរិមកាយោ រស្សោ ហោតិ, ហេដ្ឋិមកាយោ បរិបុណ្ណោ៉ ឧភយចាមតស្ស ឧភោបិ កាយា រស្សា ហោន្តិ, យេសំ រស្សត្តា ភូតាតំ ចិយ បរិចដុមោ យហាកុច្ឆិឃដសទិសោ អត្តភាចោ ហោតិ, តំ តិចិធម្បិ បព្វាជេតុំ ត ចដ្ដតិ៉

គលគណ្ឌីតិ យស្ស កុម្ភណ្ឌំ ចិយ គលេ គណ្ឌោ ហោតិ៉ ទេសតាមត្តមេច ចេតំ, យស្មិំ កិស្មិញ្ចិ បត បទេសេ គណ្ឌេ សតិ ត បព្វាជេតព្វោ៉ តត្ថ ចិតិច្ឆយោ – "ត ភិក្ខវេ បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ បព្វាជេតព្វោ"តិ ឲត្ថ ចុត្តតយេតេច ចេទិតព្វោ៉ លក្ខណាហតកសាហតលិខិតកោស្ ឃំ ចត្តព្វំ, តំ "ត ភិក្ខវេ លក្ខណាហតោ"តិអាទីស្ ចុត្តមេច៉

សិបឌីតិ ការបរិទេហា ចុច្ចតិ៑ ឃស្ស បរិទេហា ឆ្នទលិ ហោតិ សញ្ញាតបិឡអកោ លទោ, យោ ត បញ្ញាដេតញ្ញោ៑ ឃស្ស បត ត តាច លទកាចំ កហ្យាតិ, សក្កា ហោតិ ក្ខបតាឃំ ឆាត្តិ្តា ក្ខគអាចារដេ បចេសេត្វា ក្ខគចាលិកាឃ ប្ទទេត្វា ឃឆា សិទា បញ្ញាឃត្តិ, ឌញ្ញា ច តេលតាឡព្តកា ចិឃ ហោតិ, ឲចំ មិលិបេតុំ សក្កា, តស្ស បរិគំ ព្រាឌីសំ កត្វា តំ បញ្ញាដេតុំ ចដ្ចតិ៑ សទេ បុត ចឌ្ឍតិ, ក្ខបសយ្យាគេត្តតាបិ តឆា កត្វាច ក្ខបសយ្យាគេតញ្ញោ៑

បិបទោកីតិ អទិសកក្ខនបិត្តសេយព្យាសសោសាឌីស្ ឃេត កោតចិ ទោកោត តិច្ចាឲុទោ អតោកិច្ឆទោកោ ដេក្ទច្ឆា អយតាបេិ; អឃំ ត បញ្ញាដេតញ្ញោ៑

បទិសគ្ទសកោតិ ឃោ អត្តតោ ចិទ្ទបតាឃ បទិសំ គ្ទសតិ; អតិឌីឃោ ចា ហោតិ អញ្ញោសំ សឹសប្យាឍតាកិប្យគេសោ, អតិទស្សោ ចា ក្ខកឃចាយតក្ទតទ្ទបំ ចិឃ, អតិកាឡុឡ ចា ឈាបិតលេត្តា លាលុកោ ចិឃ, អច្ចាគាតោ ចា គឌិតក្កាឌីហិ បយឌ្ឌិតយដ្ឋ តប្ដទលិហចណ្ហា, អតិកិសោ ចា យត្តុមំសលិហិតោ អដ្ឋិសិរាចម្មសទិរោ ចិឃ, អតិឆ្ទលិ ចា ការិឃមំសោ, យហោគទោ ចា យហាក្ទតសខិសោ, អតិយហត្តសីសោ ចា បច្ឆិ សីសេ កត្វា ចិតោ ចិឃ, អតិឲុឌ្គកសីសោ ចា សទិរស្ស អគត្ទទបត អតិឲុឌ្គកេត សីសេត សយត្តាកតោ, ក្ទដក្ទដសីសោ ចា តាលផលបិល្ដិសខិសេត សីសេត សយត្តាកតោ, សិលទសីសោ ចា ក្ខដ្ឋំ អត្បុព្ពតតុកេត សីសេត សយត្តាកតោ, តាឡព្ទសីសោ ចា យហាចេឡក្ខបព្ពសខិសេត សីសេត សយត្តាកតោ, កប្បសីសោ ចា បគ្គារសីសោ ចា ចត្ទស្ បស្សេស្ ឃេត កោតចិ បស្សេត ឲ្លាតេត សីសេត សយត្តាកតោ, ចលសីសោ ចា ប្ទតិសីសោ ចា កល្លិកកេសោ ចា បិលាកហិ លាឃិតកគាទេ សស្សសខិសហិ តហិ តហិ ក្ខដ្ឋិតហិ កេសេហិ សយត្តាកតោ, តិល្លោយសីសោ ចា ឆ្ទលឆដ្ឋកេសោ ចា តាលហីរសខិសហិ កេសេហិ សយត្តាកតោ, ឌាតិបលិតេហិ បណ្ឌុរសីសោ ចា បកតិតប្ដកេសោ ចា អាឌិត្តេហិ ចិឃ កេសេហិ សយត្តាកតោ, អាចដ្ឋសីសោ ចា ក្ទត្តំ សទិទេ អាចដ្ឋសខិសេហិ ក្ខដ្ឋេក្កហិ កេសាចដ្ឋេហិ សយត្តាកតោ, សិសលិមេហិ សឌ្ឌិ ឲកាឆដ្ឋកយុកលិយោ ចា ឌាលឆាទ្ឌេត ចិឃ តលិដេត សយត្តាកតោ៑

សឮ្ឌកយុកោ ចា តិល្លោយកយុកោ ចា យក្កដកយុកោ ចា អតិយហត្តក្ខិ ចា អតិឲុឌ្គកក្ខិ ចា យហិសចេម្ ចាសិកោលាត បហទិត្វា កតឈិឌ្គសខិសេហិ អក្ខិហិ សយត្តាកតោ, ចិសយក្ខិ ចា ឲកោត យហត្តេត ឲកោត ឲុឌ្គកេត អក្ខិតា សយត្តាកតោ, ចិសយចក្កលិ ចា ឲកោត ក្ខដ្ឋំ ឲកោត អធោតិ ឲចំ ចិសយឌាតេហិ អក្ខិចក្កលេហិ សយត្តាកតោ, កេកទោ ចា កម្ពិរក្ខិ ចា ឃស្ស កម្ពិរេ ក្ខគបិតេ ក្ខគតាទកា ចិឃ អក្ខិតាទកា បញ្ញាឃត្តិ; តិក្ខតក្ខិ ចា ឃស្ស កក្កដកស្សេច អក្ខិតាទកា តិក្ខត្តា ហោត្តិ; ហត្ថិកណ្ណោ ចា យហតីហិ កណ្ណសក្ខលិកាហិ សយត្តាកតោ, ម្ទសិកកណ្ណោ ចា ឌទ្ទកកណ្ណោ ចា ឲុឌ្គិកាហិ កណ្ណសក្ខលិកាហិ សយត្តាកតោ, ឈិឌ្គយត្តកណ្ណោ ចា ឃស្ស ចិតា កណ្ណសក្ខលិកាហិ កណ្ណឈិឌ្គយត្តមេច ហោតិ; អចិទ្ធកណ្ណោ ចា ឃោតកឌាតិកោ បត បទិសគ្ទសកោ ត ហោតិ; សការចាឃេច ហិ សោ តស្ស កណ្ណកក្ខទិកោ ចា តិច្ចប្ទតិតា កណ្ណេត សយត្តាកតោ, កណ្ឌកណ្ណោ ចា សគាបឈ្ឈិតបុទ្ធេត កណ្ណេត សយត្តាកតោ, ដក្កិតកណ្ណោ ចា កោកត្តតាឡព្តកាឃ អក្កសខិសេហិ កណ្ណេហិ សយត្តាកតោ, អតិបិក្កលក្ខិ ចា យឆុបិក្កលំ បត បញ្ញាដេតុំ ចដ្ចតិ៑ តិប្យឲុយក្ខិ ចា

អស្សុបល្លេទលក្ខិ ចា បុបឞ្មិតក្ខិ ចា អក្ខិបរិកោត ឧបន្ត្រាកតក្ខិ ចា៕

អតិបហត្តតាសិកោ ចា អតិលុឌ្ឍកតាសិកោ ចា ឪបិដតាសិកោ ចា បន្ទ្បេអបបតិដ្ឋហិត្វា ទុកបស្ស្ បឹតចក្កតាសិកោ ចា, ឌឹឍតាសិកោ ចា ឃុកព្យុល្ឋសឌិងាឃ ឌិច្យាឃ លេហិតំ ឧក្កលេឃ្យាឃ តាសិកាឃ ឧបន្ត្រាកតា, តិច្ចបល្លិទិតសិប្ឍាលិកតាសេ ចា៕

បហាយុលោ ចា ឃស្ស បដក្ខបល្ហុកស្សេច យុលតិបិត្តិឃេច បហត្តិ ហោតិ, យុល៎ បត លិត្បុសឌិង អតិលុឌ្ឍក៎, កិត្តុយុលោ ចា ចក្កយុលោ ចា បហាឌ្ឍខ្ញ ចា ខ្ចព្វលិយុលចខ្ខិសឌិងហិ ឌ្ឍខ្ញហិ ឧបន្ត្រាកតា, តកុកឌ្ឍខ្ញ ចា កេទិចយុសឌិងហិ ងត្តេ បិងហិតំ អសបត្វហិ ឌ្ឍខ្ញហិ ឧបន្ត្រាកតា, បហាឆទោខ្ញ ចា តកុទិកាត្តទោខ្ញ ចា តកុកអឆទោខ្ញ ចា បហាខ្មុតទោខ្ញ ចា ឌ្ឍខ្ញលិត្តកោ ចា ទុត្យអយុលោ ចា ខ្ចបក្កយុលោ ចា ឧក្កព្យុល្ឋកោ ចា ពហិសេតហិ អត្តេ អតិទត្តហិ ឌ្ឍខ្ញហិ ឧបន្ត្រាកតា, ទុក្កក្តព្យុលបយុលោ ចា៕

បហាងត្តេ ចា អជ្ឍកងត្តសឌិងហិ ងត្តហិ ឧបន្ត្រាកតា អឃុទងត្តេ ចា ហេដ្ឋ ចា ខ្ចបទិ ចា ពហិតិក្កត្តងត្តេ, ឃស្ស បត ឧក្ក ហោតិ ឌ្ឍខ្ញហិ បិងហិតំ កចេត្តស្សេច បណ្ណាឃតិ តេ អកចេត្តស្ស, តំ បត្តាខេតំ ចខ្ខិតិ៕ ប្អុតិងត្តេ ចា តិខ្ឍត្តេ ចា ឃស្ស បត ងត្តត្តេ កលត្ឍកងត្តេ ឪឃ ឃុលុបងត្តេ ហោតិ, តំ បត្តាខេតំ ចខ្ខិតិ៕

បហាហតុកោ ចា កោហតុសឌិងេត ហតុតា ឧបន្ត្រាកតា, ឌឹឍហតុកោ ចា ឪបិដហតុកោ ចា អត្តាបចិខ្ញត ឪឃ អតិទស្សត ហតុកេត ឧបន្ត្រាកតា, កិត្តហតុកោ ចា ចក្កហតុកោ ចា តិយុស្សុគាឌិកោ ចា កិក្ខិតិសឌិងយុលោ ឌឹឍកលិ ចា ពកកលសឌិងេត កលត ឧបន្ត្រាកតា, ទស្សកលិ ចា អត្តាបចិខ្ញត ឪឃ កលត ឧបន្ត្រាកតា, កិត្តកលិ ចា កខ្ញអំឧក្ខុដិ ចា អហត្វ ចា ទុកហត្វ ចា អតិទស្សហត្វ ចា អតិឌឹឍហត្វ ចា កិទិត្តាទេ ចា កិត្តបិខ្ញិ ចា កញ្ចុកត្តេ ចា កល្អុកត្តេ ចា ងញ្ចុកត្តេ ចា កោឆាកត្តេ ចា, ឃស្ស កោឆាឃ ឪឃ កត្តតោ ទុល្លាតិ បតត្តិ, ឧត្តាត្បុតំ ឪទ្វបកទល់ ឧត្ឋាឃ ឪត្វាទិកចេត ចុត្តិ៕ ឪតិច្ឆយោ បតេត្វ “ន កិក្ខចេ បញ្ចាហិ អាតពោឆហឹ”តិ ទុត្វ ចុត្តតឃេតេច ចេឌិតត្តេ៕

កខ្ញកឌិកោ ចា បហាអាតិសឆោ ចា ខ្ចឌ្ឋតក្ខុដសឌិងហិ អាតិសងបំងហិ អញ្ចុកតហិ ឧបន្ត្រាកតា, បហាខ្លាទុកោ ចា ចាតល្ហិកោ ចា បហាឌាល្ហុកោ ចា ឧឡ្ហជ្ជតឌាល្ហុកោ ចា ឌឹឍឌេឡ្ឍ ចា ឃខ្ញិសឌិងឌេឡ្ឍ ឪកដិ ចា បល្ហ្យ ចា ខ្ចត្តាឌ្ឋបិល្ហិកោ ចា, ងោ ឌុចិឆោ ហេដ្ឋ ឌ្ឍទុត្យហាហិ ចា ខ្ចបទិ អាទុត្យហាហិ ចា បហតីហិ ឌេឡ្ឍបិល្ឋិកាហិ ឧបន្ត្រាកតា, បហាឌេឡ្ឍ ចា ឆ្ងុលឌេឡ្ឍបិល្ហិកោ ចា បហាបិឆោ ចា បហាបល្យិចា បិខ្ញិកបិឆោ ចា បិឆចេបឡ្ឍតោ ខ្ចខ្ញិតឌេឡ្ឍ ចក្កបិឆោ ចា ងោ ឌុចិឆោ – អត្តេ ចា ពហិ ចា បទិចត្តបិឆោ កល្ហិកក្ខុលិ ចា សិក្ខិចេទឋលាសឌិងាហិ អក្ខុលីហិ ឧបន្ត្រាកតា, អត្ឋតោ ចា កាត្យអចល្លហិ ប្អុតិតេលហិ ឧបន្ត្រាកតា, ឧត្តាបិ ទុស បទិសត្វុសកោ៕ ទុចទ្វេបិ បទិសត្វុសកោ ត បត្តាខេតត្តេ៕

កាលេតិ បងត្តត្ឋេ ចា ហោត្យ បុបព្យាឌឹហិ ចា ខ្ចបហតបងាឆោ៕ ឃោ ខ្ញុហិ ចា ទុកោត ចា អក្ខិតា ត បស្សតិ, ងោ ត បត្តាខេតត្តេ៕

យថាបច្ចរិយំ បន ឯកក្ខិកាណោ កាណោតិ វុត្តោ, ទ្វិអក្ខិកាណោ អន្ធេន សង្គហិតោ· យថាអដ្ឋកថាយំ ជច្ចន្ធោ អន្ធោតិ វុត្តោ, តស្មា ឧភយម្បិ បរិយាយេន យុជ្ជតិ· កុណីតិ ហត្ថកុណី វា បាទកុណី វា អង្គុលិកុណី វា; យស្ស ឯតេសុ ហត្ថាទីសុ យំកិញ្ចិ វង្កំ បញ្ញាយតិ, សោ កុណី នាម· ខញ្ជោតិ នតជាណុកោ វា ភិន្នជង្ឃោ វា មជ្ឈេ សង្កុចិតបាទត្តា កុណ្ឌបាទកោ វា បិដ្ឋិបាទមជ្ឈេន ចង្កមន្តោ អគ្គេ សង្កុចិតបាទត្តា កុណ្ឌបាទកោ វា បិដ្ឋិបាទគ្គេន ចង្កមន្តោ អគ្គបាទេនេវ ចង្កមនខញ្ជោ វា បណ្ហិកាយ ចង្កមនខញ្ជោ វា បាទស្ស ពាហិរន្តេន ចង្កមនខញ្ជោ វា បាទស្ស អព្ភន្តរន្តេន ចង្កមនខញ្ជោ វា គោប្ផកានំ ឧបរិ ភគ្គត្តា សកលេន បិដ្ឋិបាទេន ចង្កមនខញ្ជោ វា; សព្ពោបេស ខញ្ជោយេវ, សោ ន បព្ពាជេតព្ពោ·

បក្ខហតោតិ យស្ស ឯកោ ហត្ថោ វា បាទោ វា អឌ្ឍសរីរំ វា សុខំ ន វហតិ· ឆិន្និរិយាបថោតិ បីឋសប្បិ វុច្ចតិ· ជរាទុព្ពលោតិ ជិណ្ណភាវេន ទុព្ពលោ អត្តនោ ចីវររជនាទិកម្មំ កាតុម្បិ អសមត្ថោ· យោ បន មហល្លកោបិ ពលវា ហោតិ, អត្តានំ បដិជគ្គិតុំ សក្កោតិ, សោ បព្ពាជេតព្ពោ· អន្ធោតិ ជច្ចន្ធោ វុច្ចតិ· មូគោតិ យស្ស វចីភេទោ នប្បវត្តតិ; យស្សាបិ បវត្តតិ, សរណគមនំ បន បរិបុណ្ណំ ភាសិតុំ ន សក្កោតិ, តាទិសំ មម្មនម្បិ បព្ពាជេតុំ ន វដ្ដតិ· យោ បន សរណគមនមត្តំ បរិបុណ្ណំ ភាសិតុំ សក្កោតិ, តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ·

ពធិរោតិ យោ សព្ពេន សព្ពំ ន សុណាតិ· យោ បន មហាសទ្ទំ សុណាតិ, តំ បព្ពាជេតុំ វដ្ដតិ· អន្ធមូគពធិរោ ឧភយទោសវសេន វុត្តោ· យេសញ្ច បព្ពជ្ជា បដិក្ខិត្តា, ឧបសម្បទាបិ តេសំ បដិក្ខិត្តាវ· សចេ បន តេ សង្ឃោ ឧបសម្បាទេតិ, សព្ពេបិ ហត្ថច្ឆិន្នាទយោ សូបសម្បន្នា, ការកសង្ឃោ បន អាចរិយុបជ្ឈាយា ច អាបត្តិតោ ន មុច្ចន្តិ· វក្ខតិ ច – “អត្ថិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ, ឯកច្ចោ សោសារិតោ, ឯកច្ចោ ទោសារិតោ”តិ តស្សត្ថោ អាគតដ្ឋានេយេវ អាវិ ភវិស្សតីតិ·

ហត្ថច្ឆិន្នាទិវត្ថុកថា និដ្ឋិតា·

អលជ្ជីនិស្សយវត្ថុកថា

១១០· អលជ្ជីនំ និស្សាយ វសន្តីតិ ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ; អលជ្ជីបុគ្គលេ និស្សាយ វសន្តីតិ អត្ថោ· យាវ ភិក្ខុសភាគតំ ជានាមីតិ និស្សយទាយកស្ស ភិក្ខុនោ ភិក្ខូហិ សភាគតំ លជ្ជីភាវំ យាវ ជានាមីតិ អត្ថោ· តស្មា នវំ ឋានំ គតេន “ឯហិ ភិក្ខុ, និស្សយំ គណ្ហាហី”តិ វុច្ចមានេនាបិ ចតុហបញ្ចាហំ និស្សយទាយកស្ស លជ្ជីភាវំ ឧបបរិក្ខិត្វា និស្សយោ គហេតព្ពោ·

សចេ “ថេរោ លជ្ជី”តិ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ សុត្វា អាគតទិវសេយេវ គហេតុកាមោ ហោតិ, ថេរោ បន “អាគមេហិ តាវ, វសន្តោ ជានិស្សសី”តិ កតិបាហំ អាចារំ ឧបបរិក្ខិត្វា និស្សយំ ទេតិ, វដ្ដតិ· បកតិយា និស្សយគ្គហណដ្ឋានំ គតេន តទហេវ គហេតព្ពោ, ឯកទិវសម្បិ បរិហារោ នត្ថិ· សចេ បឋមយាមេ អាចរិយស្ស ឱកាសោ នត្ថិ, ឱកាសំ អលភន្តោ “បច្ចូសសមយេ គហេស្សាមី”តិ សយតិ,

អញ្ញំ [illegible] ន ជានាតិ, អនាបត្តិ។ សចេ បន “គមិស្សាមី”តិ អាភោគំ អកត្វា វសតិ, [illegible] អគតបុព្វំ ឋានំ គមេន ទ្វេ តីណិ ទិវសានិ វសិត្វា គន្តុកាមេន អនិស្សិតេន វសិតព្វំ។ “សត្តាហំ វសិស្សាមី”តិ អាលយំ ករោន្តេន បន និស្សយោ គហេតព្វោ។ សចេ ថេរោ “កិំ សត្តាហំ វសន្តស្ស និស្សយេនា”តិ វទតិ, បដិក្ខិត្តកាលតោ បដ្ឋាយ លទ្ធបរិហារោ ហោតិ។

អលជ្ជីនិស្សយវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

គមិកាទិនិស្សយវត្ថុកថា

១១០។ និស្សយករណីយោតិ ករណីយនិស្សយោ, ករណីយោ យស្ស និស្សយោ; គហេតព្វោតិ អត្ថោ។ និស្សយំ អលភមានេនាតិ អត្តនា សទ្ធិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេសុ និស្សយទាយកេ អសតិ និស្សយំ ន លភតិ នាម។ ឯវំ អលភន្តេន អនិស្សិតេន ពហូនិបិ ទិវសានិ គន្តព្វំ។ សចេ បុព្វេបិ និស្សយំ គហេត្វា វុត្ថបុព្វំ កញ្ចិ អាវាសំ បវិសតិ, ឯករត្តំ វសន្តេនាបិ និស្សយោ គហេតព្វោ។ អន្តរាមគ្គេ វិស្សមន្តោ វា សត្ថំ បរិយេសន្តោ វា កតិបាហំ វសតិ, អនាបត្តិ។ អន្តោវស្សេ បន និពទ្ធវាសំ វសិតព្វំ, និស្សយោ ច គហេតព្វោ។ នាវាយ គច្ឆន្តស្ស បន វស្សេ អាគតេបិ និស្សយំ អលភន្តស្ស អនាបត្តិ។

យាចិយមានេនាតិ តេន គិលានេន យាចិយមានេន អនិស្សិតេន វសិតព្វំ។ សចេ “យាចាហិ ម”ន្តិ វុច្ចមានោបិ គិលានោ មានេន ន យាចតិ, គន្តព្វំ។

ផាសុ ហោតីតិ សមថវិបស្សនានំ បដិលាភវសេន ផាសុ ហោតិ។ ឥមស្មិញ្ច បរិហារេ នេវ សោតាបន្នា ន សកទាគាមី អនាគាមី អរហន្តោ លភន្តិ; ន ថាមគតស្ស សមាធិនោ វា វិបស្សនាយ វា លាភី, វិស្សដ្ឋកម្មដ្ឋានេ បន ពាលបុថុជ្ជនេ កថាវ នត្ថិ។ យស្ស ខោ បន សមថោ វា វិបស្សនា វា តរុណា ហោតិ, អយំ ឥមំ បរិហារំ លភតិ, បវារណាសង្គហោបិ ឯតស្សេវ អនុញ្ញាតោ។ តស្មា ឥមិនា បុគ្គលេន អាចរិយេ បវារេត្វា គតេបិ “យទា បតិរូបោ និស្សយទាយកោ អាគច្ឆិស្សតិ, តស្ស និស្សាយ វសិស្សាមី”តិ អាភោគំ កត្វា បុន យាវ អាសាឡ្ហីបុណ្ណមា, តាវ អនិស្សិតេន វត្ថុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន អាសាឡ្ហីមាសេ អាចរិយោ នាគច្ឆតិ, យត្ថ និស្សយោ លព្ភតិ, តត្ថ គន្តព្វំ។

១១១។ គោត្តេនបិ អនុស្សាវេតុន្តិ មហាកស្សបស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោតិ ឯវំ គោត្តំ វត្វា អនុស្សាវេតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។

១១២។ ទ្វេ ឯកានុស្សាវនេតិ ទ្វេ ឯកតោ អនុស្សាវនេ; ឯកេន ឯកស្ស អញ្ញេន ឥតរស្សាតិ ឯវំ ទ្វីហិ វា អាចរិយេហិ ឯកេន វា ឯកក្ខណេ កម្មវាចំ អនុស្សាវេន្តេហិ ឧបសម្បាទេតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។

ទ្វេ តយោ ឯកានុស្សាវនេ កាតុំ តញ្ច ខោ ឯកេន ឧបជ្ឈាយេនាតិ ទ្វេ វា តយោ វា ជនេ បុរិមនយេនេវ ឯកតោ អនុស្សាវនេ

កាតុំ អនុជានាមិ; តញ្ច ខោ អនុស្សាវនកិរិយំ ឯកេន ឧបជ្ឈាយេន អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ តស្មា ឯកេន អាចរិយេន ទ្វេ វា តយោ វា អនុស្សាវេតព្វា។ ទ្វីហិ វា តីហិ វា អាចរិយេហិ វិសុំ វិសុំ ឯកេន ឯកស្សាតិ ឯវំ ឯកប្បហារេនេវ ទ្វេ តិស្សោ វា កម្មវាចា កាតព្វា។ សចេ បន នានាចរិយា នានុបជ្ឈាយា ហោន្តិ, តិស្សត្ថេរោ សុមនត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកំ, សុមនត្ថេរោ តិស្សត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកំ អនុស្សាវេតិ, អញ្ញមញ្ញញ្ច គណបូរកា ហោន្តិ, វដ្ដតិ។ សចេ បន នានុបជ្ឈាយា ហោន្តិ, ឯកោ អាចរិយោ ហោតិ, “ន ត្វេវ នានុបជ្ឈាយេនា”តិ បដិក្ខិត្តត្តា ន វដ្ដតិ។ ឥទំ សន្ធាយ ហិ ឯស បដិក្ខេបោ។

គមិកាទិនិស្សយវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

ឧបសម្បទាវិធិកថា

១២៩។ បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វោតិ ឯត្ថ វជ្ជាវជ្ជំ ឧបនិជ្ឈាយតីតិ ឧបជ្ឈា, តំ ឧបជ្ឈំ “ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហី”តិ ឯវំ វទាបេត្វា គាហាបេតព្វោ។ វិត្ថាយន្តីតិ វិត្ថទ្ធគត្តា ហោន្តិ។ យំ ជាតន្តិ យំ តវ សរីរេ ជាតំ និព្វត្តំ វិជ្ជមានំ, តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វន្តិអាទិ។ ឧល្លុម្បតុ មន្តិ ឧទ្ធរតុ មំ។

ឧបសម្បទាវិធិកថា និដ្ឋិតា។

ចត្តារោនិស្សយាទិកថា

១៣០។ តាវទេវាតិ ឧបសម្បន្នសមនន្តរមេវ។ ឆាយា មេតព្វាតិ ឯកបោរិសា វា ទ្វិបោរិសា វាតិ ឆាយា មេតព្វា។ ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វន្តិ “វស្សានោ ហេមន្តោ គិម្ហោ”តិ ឯវំ ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ។ ឯត្ថ ច ឧតុយេវ ឧតុប្បមាណំ។ សចេ វស្សានាទយោ អបរិបុណ្ណា ហោន្តិ, យត្តកេហិ ទិវសេហិ យស្ស យោ ឧតុ អបរិបុណ្ណោ, តេ ទិវសេ សល្លក្ខេត្វា សោ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ។ អថ វា “អយំ នាម ឧតុ, សោ ច ខោ បរិបុណ្ណោ វា អបរិបុណ្ណោ វា”តិ ឯវំ ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ។ “បុព្ពណ្ហោ វា សាយន្ហោ វា”តិ ឯវំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ។ សង្គីតីតិ ឥទមេវ សព្វំ ឯកតោ កត្វា “ត្វំ កិំ លភសិ, កា តេ ឆាយា, កិំ ឧតុប្បមាណំ, កោ ទិវសភាគោ”តិ បុដ្ឋោ “ឥទំ នាម លភាមិ – វស្សំ វា ហេមន្តំ វា គិម្ហំ វា, អយំ មេ ឆាយា, ឥទំ ឧតុប្បមាណំ, អយំ ទិវសភាគោតិ វទេយ្យាសី”តិ ឯវំ អាចិក្ខិតព្វំ។

១៣១។ ឱហាយាតិ ឆឌ្ឌេត្វា។ ទុតិយំ ទាតុន្តិ ឧបសម្បទមាឡកតោ បរិវេណំ គច្ឆន្តស្ស ទុតិយំ ទាតុំ អនុជានាមិ, ចត្តារិ ច អករណីយានិ អាចិក្ខិតុន្តិ អត្ថោ។ បណ្ឌុបលាសោតិ បណ្ឌុវណ្ណោ បត្តោ។ ពន្ធនា បវុត្តោតិ វណ្ដតោ បតិតោ។ អភព្វោ ហរិតត្តាយាតិ បុន ហរិតោ ភវិតុំ អភព្វោ។ បុថុសិលាតិ មហាសិលា។

១៦០. អលង្កតាភាយ សាយក្កិយា អនាបត្តិ សម្មុខាវេក និចាវេសតិ ឃាច តស្ស ថេរក្លបតិយកម្មករាលត្តាយ សាយក្កិ ត លង្កតិ, តាច វេតត សង្ឃិ សម្មុខាវេក ច ថេរបរិសេឆបចារលាឌិករលាវេកវេឆ និចាវេស ច អនាបត្តិតិ។ វេសសំ សព្ពត្ថ យហាចិកវេក្ក ចុត្តាត្តុសាវេរត សុចិវេឡាយ្យត្តា បិកខេវេយចាតិ។

ចត្តារោនាតិស្សឃាឌិកឆា និដ្ឋិតា។

សមត្តបរិសាឌិកាយ ចិតឃសំចណ្ហតាយ

ទ្វាសត្តតិអធិកចតុសតបរិមណ្ឌិតស្ស មហាវគ្គកស្ស

អទ្ធចណ្ហតា និដ្ឋិតា។

មហាវគ្គកចណ្ហតា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២។ ឧបោសថក្ខន្ធកំ

សន្និបាតានុជាននាទិកថា

១៣២។ ឧបោសថក្ខន្ធកេ – អញ្ញតិត្ថិយាតិ ឯត្ថ តិត្ថំ វុច្ចតិ លទ្ធិ; អញ្ញំ តិត្ថំ អញ្ញតិត្ថំ; អញ្ញតិត្ថំ ឯតេសំ អត្ថីតិ អញ្ញតិត្ថិយា; ឥតោ អញ្ញលទ្ធិកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ធម្មំ ភាសន្តីតិ យំ តេសំ កត្តព្ពាកត្តព្ពំ, តំ កថេន្តិ។ តេ លភន្តីតិ តេ មនុស្សា លភន្តិ។ មូគសូករាតិ ថូលសរីរសូករា។

១៣៥។ អនាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោតិ ឯត្ថ យំ អាបត្តិំ កិញ្ចិ អនាបន្នោ វា ហោតិ, អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ, អយំ អសន្តី នាម អាបត្តីតិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្ពោ។ សម្បជានមុសាវាទេ កិំ ហោតីតិ យ្វាយំ សម្បជានមុសាវាទោ អស្ស ហោតីតិ វុត្តោ, សោ អាបត្តិតោ កិំ ហោតិ, កតរា អាបត្តិ ហោតីតិ អេត្ថ។ ទុក្កដំ ហោតីតិ ទុក្កដាបត្តិ ហោតិ; សា ច ខោ ន មុសាវាទលក្ខណេន; ភគវតោ បន វចនេន វចីទ្វារេ អកិរិយសមុដ្ឋានា អាបត្តិ ហោតីតិ វេទិតព្ពា។ វុត្តម្បិ ហេតំ –

“អនាលបន្តោ មនុជេន កេនចិ,

វាចាគិរំ នោ ច បរេ ភណេយ្យ;

អាបជ្ជេយ្យ វាចសិកំ ន កាយិកំ,

បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ។ (បរិ។ ៤៧៩);

អន្តរាយិកោតិ អន្តរាយករោ។ កិស្ស ផាសុ ហោតីតិ កិមត្ថាយ ផាសុ ហោតិ។ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយាតិ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមត្ថាយ តស្ស ភិក្ខុនោ ផាសុ ហោតិ សុខំ ហោតិ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ ឥតិ ភគវា ឧទ្ទេសតោ ច និទ្ទេសតោ ច បឋមំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ ទស្សេសិ។

១៣៦។ ទេវសិកន្តិ ទិវសេ ទិវសេ។ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វាតិ ឯកស្ស ឧតុនោ តតិយេ ច សត្តមេ ច បក្ខេ ទ្វិក្ខត្តុំ ចាតុទ្ទសេ អវសេសេ ឆក្ខត្តុំ បន្នរសេ; អយំ តាវ ឯកោ អត្ថោ។ អយំ បន បកតិចារិត្តវសេន វុត្តោ “សកិំ បក្ខស្ស ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា”តិ វចនតោ បន តថារូបេ បច្ចយេ សតិ យស្មិំ តស្មិំ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា ឧទ្ទិសិតុំ វដ្ដតិ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ

បន្នរេសា។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពន្តិ វចនតោបិ ចេតំ វេទិតព្ពំ។

សីមានុជាននកថា

១៦៣។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្ពាតិ វិនយធរេន បុច្ឆិតព្ពំ “បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កិំ និមិត្ត”ន្តិ? បព្ពតោ ភន្តេតិ។ បុន វិនយធរេន “ឯសោ បព្ពតោ និមិត្ត”ន្តិ ឯវំ និមិត្តំ កិត្តេតព្ពំ។ “ឯតំ បព្ពតំ និមិត្តំ ករោម, ករិស្សាម, និមិត្តំ កតោ, និមិត្តំ ហោតុ, ហោតិ ភវិស្សតី”តិ ឯវំ បន កិត្តេតុំ ន វដ្ដតិ។ បាសាណាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ, ទក្ខិណាយ ទិសាយ, ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ, បច្ឆិមាយ ទិសាយ, បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ, ឧត្តរាយ ទិសាយ, ឧត្តរាយ អនុទិសាយ, កិំ និមិត្តំ? ឧទកំ ភន្តេ។ ឯតំ ឧទកំ និមិត្តន្តិ ឯត្ថ បន អដ្ឋត្វា បុន បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កិំ និមិត្តំ។ បព្ពតោ ភន្តេ។ ឯសោ បព្ពតោ និមិត្តន្តិ ឯវំ បឋមំ កិត្តិតនិមិត្តំ កិត្តេត្វាវ ឋបេតព្ពំ។ ឯវញ្ហិ និមិត្តេន និមិត្តំ ឃដិតំ ហោតិ។ ឯវំ និមិត្តានិ កិត្តេត្វា អថានន្តរំ វុត្តាយ កម្មវាចាយ សីមា សម្មន្និតព្ពា។ កម្មវាចាបរិយោសានេ និមិត្តានំ អន្តោ សីមា ហោតិ, និមិត្តានិ សីមតោ ពហិ ហោន្តិ។ តត្ថ និមិត្តានិ សកិំ កិត្តិតានិបិ កិត្តិតានេវ ហោន្តិ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន តិក្ខត្តុំ សីមមណ្ឌលំ សម្ពន្ធន្តេន និមិត្តំ កិត្តេតព្ពន្តិ វុត្តំ។ “បព្ពតោ ភន្តេតិ...បេ... ឧទកំ ភន្តេ”តិ ឯវំ បន ឧបសម្បន្នោ វា អាចិក្ខតុ អនុបសម្បន្នោ វា វដ្ដតិយេវ។

តត្រាតិ បព្ពតនិមិត្តាទីសុ ឯវំ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ – តិវិធោ បព្ពតោ, សុទ្ធបំសុបព្ពតោ, សុទ្ធបាសាណបព្ពតោ, ឧភយមិស្សកោតិ។ សោ តិវិធោបិ វដ្ដតិ។ វាលិករាសិ បន ន វដ្ដតិ។ ឥតរោបិ ហត្ថិប្បមាណតោ ឱមកតរោ ន វដ្ដតិ។ ហត្ថិប្បមាណតោ បន បដ្ឋាយ សិនេរុប្បមាណោបិ វដ្ដតិ។ សចេ ចតូសុ ទិសាសុ ចត្តារោ តីសុ វា តយោ បព្ពតា ហោន្តិ, ចតូហិ វា តីហិ វា បព្ពតនិមិត្តេហិ ឯវ សម្មន្និតុំ វដ្ដតិ។ ទ្វីហិ បន និមិត្តេហិ ឯកេន វា សម្មន្និតុំ ន វដ្ដតិ។ ឥតោ បរេសុ បាសាណនិមិត្តាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តស្មា បព្ពតនិមិត្តំ ករោន្តេន បុច្ឆិតព្ពំ “ឯកាពទ្ធោ ន ឯកាពទ្ធោ”តិ។ សចេ ឯកាពទ្ធោ ហោតិ, ន កាតព្ពោ។ តញ្ហិ ចតូសុ វា អដ្ឋសុ វា ទិសាសុ កិត្តេន្តេនាបិ ឯកមេវ និមិត្តំ កិត្តិតំ ហោតិ, តស្មា យោ ឯវំ ចក្កសណ្ឋានេន វិហារំ បរិក្ខិបិត្វា ឋិតោ បព្ពតោ, តំ ឯកទិសាយ កិត្តេត្វា អញ្ញាសុ ទិសាសុ តំ ពហិទ្ធា កត្វា អន្តោ អញ្ញានិ និមិត្តានិ កិត្តេតព្ពានិ។

សចេ បព្ពតស្ស តតិយភាគំ វា ឧបឌ្ឍំ វា អន្តោសីមាយ កត្តុកាមា ហោន្តិ, បព្ពតំ អកិត្តេត្វា យត្តកំ បទេសំ អន្តោ កត្តុកាមា, តស្ស បរតោ តស្មិំយេវ បព្ពតេ ជាតរុក្ខវម្មិកាទីសុ អញ្ញតរំ និមិត្តំ កិត្តេតព្ពំ។ សចេ ឯកយោជនទ្វិយោជនប្បមាណំ សព្ពំ បព្ពតំ អន្តោ កត្តុកាមា ហោន្តិ, បព្ពតស្ស បរតោ ភូមិយំ ជាតរុក្ខវម្មិកាទីនិ និមិត្តានិ កិត្តេតព្ពានិ។

បាសាណនិមិត្តេ – អយគុឡម្បិ បាសាណសង្ខ្យមេវ គច្ឆតិ, តស្មា យោ កោចិ បាសាណោ វដ្ដតិ។ បមាណតោ បន ហត្ថិប្បមាណោ បព្ពតសង្ខ្យំ គតោ, តស្មា សោ ន វដ្ដតិ។ មហាគោណមហាមហិំសប្បមាណោ បន វដ្ដតិ។ ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទេន ទ្វត្តិំសបលគុឡបិណ្ឌបរិមាណោ វដ្ដតិ។ តតោ ខុទ្ទកតរោ ឥដ្ឋកា វា មហន្តីបិ ន វដ្ដតិ។ អនិមិត្តុបគបាសាណរាសិបិ ន វដ្ដតិ, បគេវ

ປັສຸຈາລິກາທີນໍ ກຸຍິນເຍາ ໜລຍຝຸລນຄີເນາ ປີຕີປິນາເຌາ ຈາ ກຸຍິເຕາ ໜາຌຸເກາ ຍິຍ ຕຸຕີຕປິນາເຌາ ຈາ ເທາຕິ, ເນາປິ

ປຍາຌຸປເກາ ເຈ ຈຕຸຕິ ປີຕີປິນາເຌາ ອຕິຍທເຕ຺ຕາປິ ປິນາຌນຕ຺ຕເຍຈ ກຸຈຕິ, ຕສຸຕາ ນເຈ ຍທເຕາ ປີຕີປິນາຌສຸສ ຯກປຸເຈນໍ

ອເຕ຺ຕານິຍາຍ ກຕ຺ຕກາຍາ ເທາຕ຺ຕິ, ຕໍ ອກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕສຸສປຣິ ອເຕ຺ຕາ ປິນາເຌາ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ ນເຈ ປີຕີປິນາຌປຣິ ຍິທາເຣ ກເຣາຕ຺ຕິ,

ຍິທາຣຍເຕ຺ຕາ ຈາ ປີຕີປິນາເຌາ ຍິຄີຍິຕີຕ຺ຕາ ກຸຈຕິ, ຯຈຣຸເປິ ປີຕີປິນາເຌາ ຄ ຈຕຸຕິ ນເຈ ທິ ຕໍ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕິ, ຄິຍິຕ຺ຕສຸສ ຕຸປຣິ ຍິທາເຣາ

ເທາຕິ, ຄິຍິຕ຺ຕຕຸຕາ ຄາຍ ຍາທິນິຍາຍ ເທາຕິ, ຍິທາເຣາປິ ຍາທິນິຍາຍໍ ອາປຕຸຕິ ຍິທາເຣ ປຣິກຸປິປິຕ຺ຕາ ຍິຕປີຕີປິນາເຌາ ຯກຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ

ອຕ຺ຕາຕ຺ຕ ຄ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ

ຈຄຄິຍິເຕ຺ຕ – ຕິຌຈຄໍ ຈາ ຕຈນາເຣຕາລຄາຍຸຕຸເກຣາຄິຣຸກຸຈຄໍ ຈາ ຄ ຈຕຸຕິ ອເຕ຺ຕານາຣາຄໍ ປຄ ນາກນາລິຄີຄໍ ອເຕ຺ຕານາຣຍິສຸກາຄໍ ຈາ

ຣຸກຸາຄໍ ຈຄໍ ຈຕຸຕິ, ຕຕຸຕາ ເໜາ ເທຕີຍປຣິເຈຸເຄຄ ຈຕຸປຕຸຕາຣຸກຸຍຕ຺ຕຍິ ຕເຕາ ຍຸເຣ ຄ ຈຕຸຕິ, ປເຣ ເຍາຕຄນຕິກຍິ ຈຕຸຕິ ນເຈ ປຄ

ຈຄຍເຕ຺ຕຍິທາເຣ ກເຣາຕ຺ຕິ, ຈຄໍ ຄ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ ຯກເຄນໍ ອເຕ຺ຕານິຍາຍ ກຕ຺ຕກາເຍທິປິ ຈຄໍ ອກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຕ ຣຸກຸປິນາຌາເຄເຍາ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ

ຍິທາເຣ ປຣິກຸປິປິຕ຺ຕາ ຍິຕຈຄໍ ຯກຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕາຕ຺ຕ ຄ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ

ຣຸກຸຄິຍິເຕ຺ຕ – ຕຈນາເຣາ ຕາລຄາຍຸຕຸເກຣາຄິຣຸເກຸາ ຄ ຈຕຸຕິ, ອເຕ຺ຕານາເຣາ ຄີຈຍາຄເກາ ອຕ຺ຕຍເນາ ຕຸເຕ຺ຕາຄເຕາ ອຕຸຕຸເລີ ປຣິເຌາທເຕາ

ສຸຈິຄຸລກປຸຍາເຌາປິ ຈຕຸຕິ, ຕເຕາ ຍຸເຣ ຄ ຈຕຸຕິ, ປເຣ ຕຸາຄນເຍາຄເຄາ ສຸປຸຕິຕີຕຄິເກ່າເຄາປິ ຈຕຸຕິ ຈິນຄຍຸອກນຣາຈາຄີສຸ ຄີຂໍ

ເຣາເປຕ຺ຕາ ຈຕຸາປິເຕາ ປຍາຌຸປເກາປິ ຄ ຈຕຸຕິ ຕເຕາ ອປເຄຕ຺ຕາ ປຄ ຕເຕ຺ຕາຌຍິ ກຸຍິຍໍ ເຣາເປຕ຺ຕາ ເກາຕຸກໍ ກຕ຺ຕາ ຕຸຄໍ ອານິຕຸກຸຕ຺ຕາ

ກິເຕ຺ຕຕຸ ຈຕຸຕິ ຄຈຍຸລນາໜາຄິກຸຍຄໍ ອກາເຣຌ ໜຕ຺ຕ ລິຕຸຕ຺ຕາ ເຣາປິເຕ ປຄ ຯຕໍ ຍຸຕຸຕິ ກິເຕ຺ຕເຕ຺ຄ ຈ "ຣຸເກຸາ"ຕິປິ ຈຕຸ ຈຕຸຕິ,

"ນາກຣຸເກຸາຕິປິ ນາລຣຸເກຸາ"ຕິປິ ຯກາຍຸຕຸ ປຄ ສຸປຸຕິຕີຕຄິເກ່າຄນຄີນໍ ຯກຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕາຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕຸ ຄ ຈຕຸຕິ

ຍກຸຄິຍິເຕ຺ຕ – ອເຕ຺ຕາເຣຕ຺ຕຄີຕຍຸອາກຍກຸາເຄເຍາ ຄ ຈຕຸຕ຺ຕິ, ຂຕຸຍເກຸາ ຈາ ນກຂຍເກຸາ ຈາ ຈຕຸຕິ, ເຍາ ຄີຕີຍິຕີຕ຺ຕາ ເຈຕ ຕີລິ ກາຍຄຸເຣາຄິ

ກຸຈຕິ ເຍາ ປຄ ຂຕຸຍເກຸາ ນກຂຍກຸເຕາ ຍຸກຸຍິຕ຺ຕາ ປຸຄ ນກຂຍກຸເຍຈ ຍຸຕເຣຕິ, ເຍ ຈາ ຂຕຸຍກຸນກຂຍເກຸາ ອຈຍຸອເຕ຺ຕາ, ເຕ ຄ ຈຕຸຕ຺ຕິ

ຂຕຸສຕຸນກຂເນຕ຺ຕທິ ຈຍຸອເຕ຺ຕຍາຄາເຍຈ ຈຕຸຕ຺ຕິ ນເຈ ເຈຕ ຍກຸ ຄິກຸຍິຕ຺ຕາ ປຕຸາ ນກຂຄຸເຣຍິຈ ຯຄີກຈຕ຺ຕິ, ຕີເຄາ ກິຕຸຕຸາເຄ ຈາ

ນຍຸຕຸຕຸາເຄ ຈາ ນກິ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຸຄ ຄ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ, ຯກາຍຸຕຸຄິຍິຕ຺ຕເຍາໜໍ ເທາຕິ

ນເຈ ຍິທາເຣ ປຣິກຸປິປິຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຍກຸາ ຈຕຸສຸ ຄີນາສຸ ກຸຈຕ຺ຕິ, ຍເຕ຺ຕຯກໍ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອປເຣ ກິເຕ຺ຕຕຸ ຄ ຈຕຸຕິ ຯກາຍຸຕຸຄິຍິຕ຺ຕເຍາໜໍ ເທາຕິ

ເກາໜໍ ຄີຕີຍິຕີຕ຺ຕາ ກຕຍກຸ ປຄ ປເຣກາເກ ກິເຕ຺ຕຕຸ ຈຕຸຕິ ຍິທາຣຍເຕ຺ຕາ ຄີຕີຍິຕີຕ຺ຕາ ກຕຍເກຸາ ປຄ ຄ ກິເຕ຺ຕຕເຕ຺ຕາ ກິຕ຺ຕິເຕ ຄິຍິຕ຺ຕສຸສ ຕຸປຣິ

ຍິທາເຣາ ເທາຕິ ນເຈ ນກຂຍກຸສຸສ ອຕ຺ຕິຍຈກຸຍກຸ ຄິຍິຕ຺ຕ ກເຣາຕ຺ຕິ, ຍເກຸາ ຍາທິນິຍາຍ ເທາຕິ ນເຈ ຍາທິຣຈກຸຍກຸ ຄິຍິຕ຺ຕ ກເຣາຕ຺ຕິ,

ຍາທິຣຈກຸເຍກຸາຈ ຍາທິນິຍາຍ ເທາຕິ, ເນນໍ ອເຕ຺ຕານິຍໍ ຄຂຕິ ຍກຸ ກິເຕ຺ຕເຕ຺ຄ "ຍເກຸາ ປເຕ຺ຕາ ປເຈາ ປເຕ຺ຕາ"ຕິ ຄນສຸ ເຍຄ ເກາຄຍິ

ຄາເຍຄ ກິເຕ຺ຕຕຸ ຈຕຸຕິ ປຣິຕານຸຌາເຄຄ ຍິທາເຣ ປຣິກຸປິປິຕ຺ຕາ ກຕຍເກຸາ ຯກຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕາຕ຺ຕ ກິເຕ຺ຕຕຸ ຄ ຈຕຸຕິ

វម្មិកនិមិត្តេ – ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទេន តំ ទិវសំ ជាតោ អដ្ឋង្គុលុព្ពេធោ គោវិសាណប្បមាណោបិ វម្មិកោ វដ្ដតិ, តតោ ឱរំ ន វដ្ដតិ, បរំ ហិមវន្តបព្ពតសទិសោបិ វដ្ដតិ។ វិហារំ បរិក្ខិបិត្វា ឋិតំ បន ឯកាពទ្ធំ ឯកត្ថ កិត្តេត្វា អញ្ញត្ថ កិត្តេតុំ ន វដ្ដតិ។

នទីនិមិត្តេ – យស្សា ធម្មិកានំ រាជូនំ កាលេ អន្វឌ្ឍមាសំ អនុទសាហំ អនុបញ្ចាហន្តិ ឯវំ អនតិក្កមិត្វា ទេវេ វស្សន្តេ វលាហកេសុ វិគតមត្តេសុ សោតំ បច្ឆិជ្ជតិ, អយំ នទីសង្ខ្យំ ន គច្ឆតិ។ យស្សា បន ឦទិសេ សុវុដ្ឋិកាលេ វស្សានស្ស ចាតុមាសេ សោតំ ន បច្ឆិជ្ជតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេត្វា យត្ថ កត្ថចិ ឧត្តរន្តិយា ភិក្ខុនិយា អន្តរវាសកោ តេមិយតិ, អយំ នទីសង្ខ្យំ គច្ឆតិ, សីមំ ពន្ធន្តានំ និមិត្តំ ហោតិ។ ភិក្ខុនិយា នទីបារគមនេបិ ឧបោសថាទិសង្ឃកម្មករណេបិ នទីបារសីមសម្មុតិយាបិ អយមេវ នទី។

យា បន មគ្គោ វិយ សកដធុរសណ្ឋានេន វា បរិខាសណ្ឋានេន វា វិហារំ បរិក្ខិបិត្វា គតា, តំ ឯកត្ថ កិត្តេត្វា អញ្ញត្ថ កិត្តេតុំ ន វដ្ដតិ។ វិហារស្ស ចតូសុ ទិសាសុ អញ្ញមញ្ញំ វិនិវិជ្ឈិត្វា គតេ នទីចតុក្កេបិ ឯសេវ នយោ។ អសម្មិស្សនទិយោ បន ចតស្សោបិ កិត្តេតុំ វដ្ដតិ។ សចេ វតិំ ករោន្តា វិយ រុក្ខបាទេ និខណិត្វា វល្លិបលាលាទីហិ នទីសោតំ រុន្ធន្តិ, ឧទកញ្ច អជ្ឈោត្ថរិត្វា អាវរណំ បវត្តតិយេវ, និមិត្តំ កាតុំ វដ្ដតិ។ យថា បន ឧទកំ នប្បវត្តតិ, ឯវំ សេតុម្ហិ កតេ អប្បវត្តមានា នទី និមិត្តំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។ បវត្តនដ្ឋានេ នទីនិមិត្តំ, អប្បវត្តនដ្ឋានេ ឧទកនិមិត្តំ កាតុំ វដ្ដតិ។

យា បន វុឌ្ឍិកាលេ វា គិម្ហេ វា និរុទកភាវេន នប្បវត្តតិ, សា វដ្ដតិ។ មហានទិតោ ឧទកមាតិកំ នីហរន្តិ, សា កុន្នទីសទិសា ហុត្វា តីណិ សស្សានិ សម្បាទេន្តី និច្ចំ បវត្តតិ, កិញ្ចាបិ បវត្តតិ, និមិត្តំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។ យា បន មូលេ មហានទិតោ និក្ខន្តាបិ កាលន្តរេន តេនេវ និក្ខមមគ្គេន នទីំ ភិន្ទិត្វា សយំ គច្ឆតិ, គច្ឆន្តី បរតោ សុសុមារាទិសមាកិណ្ណា នាវាទីហិ សញ្ចរិតព្ពា នទី ហោតិ, តំ និមិត្តំ កាតុំ វដ្ដតិ។

ឧទកនិមិត្តេ – និរុទកេ ឋានេ នាវាយ វា ចាដិអាទីសុ វា ឧទកំ បូរេត្វា ឧទកនិមិត្តំ កិត្តេតុំ ន វដ្ដតិ, ភូមិគតមេវ វដ្ដតិ។ តញ្ច ខោ អប្បវត្តនោទកំ អាវាដបោក្ខរណិតឡាកជាតស្សរលោណិសមុទ្ទាទីសុ ឋិតំ, អដ្ឋិតំ បន ឱឃនទីឧទកវាហកមាតិកាទីសុ ឧទកំ ន វដ្ដតិ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន "គម្ភីរេសុ អាវាដាទីសុ ឧក្ខេបិមំ ឧទកំ និមិត្តំ ន កាតព្ព"ន្តិ វុត្តំ, តំ ទុវុត្តំ អត្តនោមតិមត្តមេវ។ ឋិតំ បន អន្តមសោ សូករខតាយបិ គាមទារកានំ កីឡនវាបិយម្បិ តក្ខណញ្ញេវ បថវិយំ អាវាដកំ កត្វា កុដេហិ អាហរិត្វា បូរិតោទកម្បិ សចេ យាវ កម្មវាចាបរិយោសានា តិដ្ឋតិ, អប្បំ វា ហោតុ ពហុ វា, វដ្ដតិ។ តស្មិំ បន ឋានេ និមិត្តសញ្ញាករណត្ថំ បាសាណវាលិកាបំសុអាទីនិ វា បាសាណត្ថម្ភា វា ទារុត្ថម្ភា វា កាតព្ពា។ តំ កាតុញ្ច ការេតុញ្ច ភិក្ខុស្ស វដ្ដតិ។ លិកសីមាយំ បន ន វដ្ដតិ។ សមានសំវាសកសីមា កស្សចិ បីឡនំ ន ករោតិ, កេវលំ ភិក្ខូនំ វិនយកម្មមេវ សាធេតិ, តស្មា ឯវំ វដ្ដតិ។

ឯតេហិ ច អដ្ឋហិ និមិត្តេហិ អសម្មិស្សេហិបិ អញ្ញមញ្ញំ សម្មិស្សេហិបិ សីមំ សម្មន្និតុំ វដ្ដតិយេវ។ សា ឯវំ សម្មន្និត្វា ពន្ធមានា ឯកេន ទ្វីហិ វា និមិត្តេហិ អពទ្ធា ហោតិ, តីហិ បន អាទិំ កត្វា វុត្តប្បការានំ និមិត្តានំ សតេនាបិ ពទ្ធា ហោតិ។ សា តីហិ សិង្ឃាដកសណ្ឋានា ហោតិ,

จตูหิ จตุรสฺสา วา สิงฺฆาฏกอฑฺฒจนฺทมุทิงฺคาทิสณฺฐานา วา, ตโต อธิเกหิ นานาสณฺฐานา ฯ ตํ พนฺธิตุกาเมหิ สามนฺตวิหาเรสุ ภิกฺขู ตสฺส ตสฺส วิหารสฺส สีมาปริจฺเฉทํ ปุจฺฉิตฺวา, พทฺธสีมวิหารานํ สีมาย สีมนฺตริกํ, อพทฺธสีมวิหารานํ สีมาย อุปจารํ ฐเปตฺวา ทิสาจาริกภิกฺขูนํ นิสฺสญฺจารสมเย สเจ เอกสฺมึ คามเขตฺเต สีมํ พนฺธิตุกามา, เย ตตฺถ พทฺธสีมวิหารา, เตสุ ภิกฺขูนํ "มยํ อชฺช สีมํ พนฺธิสฺสาม, ตุเมฺหกสีมาปริจฺเฉทโต มา นิกฺขมิตฺถา"ติ เปเสตพฺพํ ฯ เย อพทฺธสีมวิหารา, เตสุ ภิกฺขู เอกชฺฌํ สนฺนิปาเตตพฺพา, ฉนฺทารหานํ ฉนฺโท อาหราเปตพฺโพ ฯ สเจ อญฺญานิปิ คามกฺเขตฺตานิ อนฺโตกาตุกามา, เตสุ คาเมสุ เย ภิกฺขู วสนฺติ, เตหิปิ อาคนฺตพฺพํ, อนาคจฺฉนฺตานํ ฉนฺโท อาหริตพฺโพติ มหาสุมตฺเถโร อาห ฯ มหาปทุมตฺเถโร ปน "นานาคามเขตฺตานิ นาม ปาเฏกฺกํ พทฺธสีมาสทิสานิ, น ตโต ฉนฺทปาริสุทฺธิ อาคจฺฉติ, อนฺโตนิมิตฺตคเตหิ ปน ภิกฺขูหิ อาคนฺตพฺพ"นฺติ วตฺวา ปุน อาห –
"สมานสํวาสกสีมาสมฺมนฺนนกาเล อาคมนมฺปิ อนาคมนมฺปิ วฏฺฏติ ฯ อวิปฺปวาสสีมาสมฺมนฺนนกาเล ปน อนฺโตนิมิตฺตคเตหิ อาคนฺตพฺพํ, อนาคจฺฉนฺตานํ ฉนฺโท อาหริตพฺโพ"ติ ฯ

เอวํ สนฺนิปติเตสุ ปน ภิกฺขูสุ ฉนฺทารหานํ ฉนฺเท อาหเฏ เตสุ เตสุ มคฺเคสุ นทีติตฺถคามทฺวาราทีสุ จ อาคนฺตุกภิกฺขูนํ สีฆํ สีฆํ หตฺถปาสานยนตฺถญฺจ พหิสีมากรณตฺถญฺจ อารามิเก เจว สมณุทฺเทเส จ ฐเปตฺวา เภริสญฺญํ วา สงฺขสญฺญํ วา กตฺวา นิมิตฺตกิตฺตนานนฺตรํ วุตฺตาย "สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ"ติอาทิกาย กมฺมวาจาย สีมา พนฺธิตพฺพา ฯ กมฺมวาจาปริโยสาเนเยว นิมิตฺตานิ พหิ กตฺวา เหฏฺฐา ปถวีสนฺธารกํ อุทกํ ปริยนฺตํ กตฺวา สีมา คตา โหติ ฯ

อิมํ ปน สมานสํวาสกสีมํ สมฺมนฺนนฺเตหิ ปพฺพชฺชูปสมฺปทาทีนํ สงฺฆกมฺมานํ สุขกรณตฺถํ ปฐมํ ขณฺฑสีมา พนฺธิตพฺพา ฯ ตํ ปน พนฺธนฺเตหิ วตฺตํ ชานิตพฺพํ ฯ สเจ หิ โพธิเจติยภตฺตสาลาทีนิ สพฺพวตฺถูนิ ปติฏฺฐาเปตฺวา กตวิหาเร พนฺธนฺติ, วิหารมชฺเฌ พหูนํ สโมสรณฏฺฐาเน อพนฺธิตฺวา วิหารปจฺจนฺเต วิวิตฺโตกาเส พนฺธิตพฺพา ฯ อกตวิหาเร พนฺธนฺเตหิ โพธิเจติยาทีนํ สพฺพวตฺถูนํ ฐานํ สลฺลกฺเขตฺวา ยถา ปติฏฺฐิเตสุ วตฺถูสุ วิหารปจฺจนฺเต วิวิตฺโตกาเส โหติ, เอวํ พนฺธิตพฺพา ฯ สา เหฏฺฐิมปริจฺเฉเทน สเจ เอกวีสติ ภิกฺขู คณฺหาติ, วฏฺฏติ, ตโต โอรํ น วฏฺฏติ, ปรํ ภิกฺขุสหสฺสํ คณฺหนฺตีปิ วฏฺฏติ ฯ ตํ พนฺธนฺเตหิ สีมามาฬกสฺส สมนฺตา นิมิตฺตุปคา ปาสาณา ฐเปตพฺพา, น ขณฺฑสีมาย ฐิเตหิ มหาสีมา พนฺธิตพฺพา, น มหาสีมาย ฐิเตหิ ขณฺฑสีมา, ขณฺฑสีมายเมว ปน ฐตฺวา ขณฺฑสีมา พนฺธิตพฺพา, มหาสีมายเมว ฐตฺวา มหาสีมา ฯ

ตตฺรายํ พนฺธนวิธิ – สมนฺตา "เอโส ปาสาโณ นิมิตฺต"นฺติ เอวํ นิมิตฺตานิ กิตฺเตตฺวา กมฺมวาจาย สีมา สมฺมนฺนิตพฺพา ฯ อถ ตสฺสา เอว ทฬฺหีกมฺมตฺถํ อวิปฺปวาสกมฺมวาจา กาตพฺพา ฯ เอวญฺหิ สีมํ สมูหนิสฺสามาติ อาคตา สมูหนิตุํ น สกฺขิสฺสนฺติ ฯ สีมํ สมฺมนฺนิตฺวา พหิสีมนฺตริกปาสาณา ฐเปตพฺพา ฯ สีมนฺตริกา ปจฺฉิมโกฏิยา เอกรตนปฺปมาณา วฏฺฏติ ฯ วิทตฺถิปฺปมาณาปิ วฏฺฏตีติ กุรุนฺทิยํ, จตุรงฺคุลปฺปมาณาปิ วฏฺฏตีติ มหาปจฺจริยํ วุตฺตํ ฯ สเจ ปน วิหาโร มหา โหติ, เทฺวปิ ติสฺโสปิ ตตุตฺตริปิ ขณฺฑสีมาโย พนฺธิตพฺพา ฯ

เอวํ ขณฺฑสีมํ สมฺมนฺนิตฺวา มหาสีมาสมฺมุติกาเล ขณฺฑสีมโต นิกฺขมิตฺวา มหาสีมาย ฐตฺวา สมนฺตา อนุปริยายนฺเตหิ สีมนฺตริกปาสาณา

កិរេត្តតព្វា៝ តរេតា អចរេសរសតិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា ហត្តុបិរសំ អចិដហរេត្តហិ កយ្ចាចាឃ សយាតសំចាសកសឹយំ សយ្ចត្តីត្វា តយ្សា ឥទ្យហីកយ្ចត្តុំ អចិប្យចាសកយ្ចាចាបិ កាតព្វា៝ ឲចត្យោ“សឹយំ សយ្ទហតិស្សាយា”តិ អាកាតា សយ្ទហតិត្យំ ត សក្លិស្សត្តិ៝ សរេឆ បត ឈល្ហសឹយាឃ តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា តរេតា សឹយត្តទិកាឃ តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា យហាសឹយាឃ តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្តិ, ឲចំ តឹស្ម ឌារេតស្ម តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា ឃំ សឹយំ ឰដ្ឋត្តិ, តំ បឍយំ ពត្តិត្យំ ចដ្ជតិ៝ ឲចំ សរេត្តុបិ ឃឆាចុរេត្តតរេឃត ឈល្ហសឹយរេតាច បដ្ជាឃ ពត្តិតព្វា៝ ឲចំ ពដ្ឋាស្ម បត សឹយាស្ម ឈល្ហសឹយាឃ ជិតា កិក្លូ យហាសឹយាឃ កយ្ចំ កររទាត្តាតំ ត រការរបត្តិ, យហាសឹយាឃ ចា ជិតា ឈល្ហសឹយាឃ កយ្ចំ កររទាត្តាតំ សឹយត្តទិកាឃ បត ជិតា ឱ្យកិត្តុយ្យិ ត រការរបត្តិ៝ កាយរេឍរេត្ត ឌត្វា កយ្ចំ កររទាត្តាតំ បត សឹយត្តទិកាឃ ជិតា រការរបត្តិ៝ សឹយត្តទិកា ហិ កាយរេឍត្តុំ កដតិ៝

សឹយា ឆ តារេយសា ត រកចល់ បឆចិតរេលរេឃច ពដ្ឋា ពដ្ឋា តាយ រេហាតិ៝ អឆ រេលា បិដ្ជិបិសារេឈបិ កុ្យដិរកេហបិ រេលរេឈបិ បិសារេឌបិ បព្វាតយត្តុរកបិ ពដ្ឋា ពដ្ឋារេឃច រេហាតិ៝ តត្តុ បិដ្ជិបិសារេឈ ពត្តរេត្តហិ បិសាឈបិដ្ជិឃំ ទាឌី ចា រការរេដ្ឋត្វា ឱ្យក្យល់ ចា ឈលិត្វា តិយិត្តុំ ត កាតព្វំ , តិយិត្តុបកបិសារេឈ ឌរេបត្វា តិយិត្តាតិ កិរេត្តតព្វាតិ៝ កយ្ចាចាបទិរេឃាសារេត សឹយា បឆចិសត្តារកំ ឱ្យឌកំ បទិឃត្តំ កត្វា ឌ្លតរេតិ៝ តិយិត្តុបិសាឈា ឃឆាឌារេត ត តិដ្ជត្តិ, តស្វា សយត្តរេតា ទាឌី ចា ឱ្យដ្ជារេបតព្វា, ចត្យស្ម ចា រការរេឈស្ម បិសាឈា ចិដ្ឋិប្បាតព្វា, “អយំ សឹយាបទិរេច្ឆរេកា”តិ ចត្វា អក្លូទាតិ ចា ឈិត្តិតព្វាតិ៝ រកចិ ឱ្យស្ទឃកា សឹយំ ឍសារេបស្សាយាតិ អក្កិ រេគត្តិ, បិសាឈាច ឍសាឃត្តិ, ត សឹយា៝

កុ្យដិរកេហបិ ពត្តរេត្តហិ កិត្តិ អកិរេត្តត្វា ឲកចឹសតិឃា កិក្លូតំ ឌ្លកាសដ្ជាតំ អរេត្តា កទិត្វា បិសាឈតិយិត្តាតិ ឌរេបត្វា សឹយា សយ្ចត្តិតព្វា, អរេត្តាកុ្យដ្ឋរេយច សឹយា រេហាតិ៝ សរេឆ អរេត្តាកុ្យរេដ្ឋ ឲកចឹសតិឃា កិក្លូតំ ឌ្លការេសា តត្តុ, បយុរេឍ តិយិត្តុបិសារេឈ ឌរេបត្វា សយ្ចត្តិតព្វា៝ សរេឆ ឲចយ្យិ តប្យរេហាតិ, ពាហិតិរេព្វាឌកបតតដ្ជារេតបិ តិយិត្តាតិ ឌរេបត្វា សយ្ចត្តិតព្វា៝ ឲចំ សយ្ចតាឃ បត សព្វំ កុ្យដិរកហំ សឹយដ្ជរេយច រេហាតិ៝

ចត្យកិត្តិឃរេលរេឈបិ ពត្តរេត្តហិ កុ្យដ្ជំ អកិរេត្តត្វា បិសាឈាច កិរេត្តតព្វា៝ សរេឆ អរេត្តា ឌ្លការេសា តត្តុ, បយុរេឍបិ តិយិត្តាតិ ឌរេបតព្វាតិ៝ សរេឆ តប្យរេហាតិ, ពាហិ តិរេព្វាឌកបតតដ្ជារេតបិ តិយិត្តុបិសារេឈ ឌរេបត្វា តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា សឹយា សយ្ចត្តិតព្វា៝ ឲចំ រេលឈស្ស អរេត្តា ច ពាហិ ច សឹយា រេហាតិ៝

ឱ្យបទិបិសារេឌបិ កិត្តិ អកិរេត្តត្វា អរេត្តា បិសារេឈ ឌរេបត្វា សឹយា សយ្ចត្តិតព្វា៝ សរេឆ តប្យរេហាតិ, បយុរេឍបិ បិសារេឈ ឌរេបត្វា សយ្ចត្តិតព្វា៝ ឲចំ សយ្ចតា ឱ្យបទិបិសារេឌរេឃច រេហាតិ, រេហដ្ឋា ត ឌ្លតរេតិ៝ សរេឆ បត ពាហុស្ម ឆម្ពរេស្ម តុ្យលិតំ ឱ្យបទិ កតបិសាឌស្ស រេហដ្ឋិយតរេល កុ្យរេដ្ឋា ឃឆា តិយិត្តាតំ អរេត្តា រេហាតិ, ឲចំ ឱ្យដ្ឋហិត្វា តុ្យលិទុ្យក្លូហិ ឲកសព្វរេដ្ឋា ជិរេតា, រេហដ្ឋាបិ ឌ្លតរេតិ៝ ឲកឆម្ពបិសាឌស្ស បត ឱ្យបទិយតរេល ពដ្ឋា សឹយា សរេឆ ឆម្ពយត្តុរក ឲកចឹសតិឃា កិក្លូតំ ឌ្លការេសា រេហាតិ, រេហដ្ឋា ឌ្លតរេតិ៝ សរេឆ បិសាឌកិត្តិរេតា តិក្កុរេតស្ម តិឃ្យ្វហកាឌឹស្ម បិសារេឈ ឌរេបត្វា សឹយំ ពត្តត្តិ, បិសាឌកិត្តិ អរេត្តាសឹយាឃំ រេហាតិ៝ រេហដ្ឋា បតស្សា ឌ្លតរេឈារេតាតរេលំ ចុ្យត្តតរេឃរេតច រេចជិតព្វាំ៝ រេហដ្ឋាបិសារេឌ កិរេត្តរេត្តហិបិ កិត្តិ ច ទុ្យក្លូតុ្យមុ្យ ច ត កិរេត្តតព្វា៝ កិត្តិលរេក្កុ បត បិសាឈតុ្យមុ្យរេ កិរេត្តត្យំ ចដ្ជតិ៝ ឲចំ កិត្តិតា សឹយា រេហដ្ឋា បិសាឌស្ស បទិឃត្តឆម្ពាតំ អរេត្តារេឃច រេហាតិ៝ សរេឆ បត រេហដ្ឋាបិសាឌស្ស កុ្យរេដ្ឋា ឱ្យបទិយតរេលត សព្វរេដ្ឋា រេហាតិ, ឱ្យបទិបិសាឌយ្យិ អកិទ្យហតិ៝ សរេឆ បិសាឌស្ស ពាហិ តិរេព្វាឌកបតតដ្ជារេត តិយិត្តាតិ កររទាត្តិ, សរេព្វា បិសារេឌា សឹយរេដ្ឋា រេហាតិ៝

បព្ពតមត្ថកេ តលំ ហោតិ ឯកទិសភាគា ភិត្តិ ឧក្កាសារំ, តត្ថ បិដ្ឋិបាសាណេ ឋិតំ សីមំ ឆិន្ទតិ។ ហេដ្ឋាបព្ពតេបិ តេនេវ បរិច្ឆេទេន សីមា ឱតរតិ។ តាលមូលកបព្ពតេបិ ឧបរិ សីមា ពទ្ធា ហេដ្ឋា ឱតរតេវ។ យោ បន ថិតាគសណ្ឋានោ ហោតិ, ឧបរិ ឯកទិសភាគា ភិត្តិ ឧក្កាសោ អត្ថិ, ហេដ្ឋា នត្ថិ, តស្ស ឧបរិ ពទ្ធា សីមា ហេដ្ឋា ន ឱតរតិ។ ឯវំ មុទិង្គសណ្ឋានោ ចា ហោតុ បណវសណ្ឋានោ ចា, យស្ស ហេដ្ឋា ចា មជ្ឈេ ចា សីមប្បមាណំ នត្ថិ, តស្សុបរិ ពទ្ធា សីមា ហេដ្ឋា នេវ ឱតរតិ។ យស្ស បន ទេ្វ កូដានិ អាសន្នេ ឋិតានិ, ឯកស្សបិ ឧបរិ សីមប្បមាណំ នប្បហោតិ, តស្ស កូដន្តរំ ចិនិត្វា ចា បូរេត្វា ចា ឯកាពទ្ធំ កត្វា ឧបរិ សីមា សម្មន្និតព្ពា។

ឯកោ សប្បផណសទិសោ បព្ពតោ, តស្សុបរិ សីមប្បមាណស្ស អត្ថិតាយ សីមំ ពន្ធន្តិ, តស្ស ចេ ហេដ្ឋា អាកាសបព្ភារំ ហោតិ, សីមា ន ឱតរតិ។ សចេ បនស្ស ចេមជ្ឈេសីមប្បមាណោ សុសិរបាសាណោ ហោតិ, ឱតរតិ។ សោ ច បាសាណោ សីមដ្ឋោយេវ ហោតិ។ អថាបិស្ស ហេដ្ឋា លេណស្ស កុដ្ដោ អគ្គកោដិំ អាហច្ច តិដ្ឋតិ , ឱតរតិ, ហេដ្ឋា ច ឧបរិ ច សីមាយេវ ហោតិ។ សចេ បន ហេដ្ឋា ឧបរិមស្ស សីមាបរិច្ឆេទស្ស បរតោ អន្តោ-លេណំ ហោតិ, ពហិ សីមា ន ឱតរតិ។ អថាបិ ឧបរិមស្ស សីមាបរិច្ឆេទស្ស ឱរតោ ពហិលេណំ ហោតិ, អន្តោ សីមា ន ឱតរតិ។ អថាបិ ឧបរិ សីមាយ បរិច្ឆេទោ កុដ្ដកោ, ហេដ្ឋា លេណំ មហន្តំ សីមាបរិច្ឆេទមតិក្កមិត្វា ឋិតំ, សីមា ឧបរិយេវ ហោតិ, ហេដ្ឋា ន ឱតរតិ។ យទិ បន លេណំ កុដ្ដកំ សព្ពបច្ឆិមសីមាបរិមាណំ, ឧបរិ សីមា មហតី តំ អជ្ឈោត្ថរិត្វា ឋិតា, សីមា ឱតរតិ។ អថ លេណំ អតិកុដ្ដកំ សីមប្បមាណំ ន ហោតិ, សីមា ឧបរិយេវ ហោតិ, ហេដ្ឋា ន ឱតរតិ។ សចេ តតោ ឧបឌ្ឍំ ភិន្ទិត្វា បតតិ, សីមប្បមាណំ ចេបិ ហោតិ, ពហិ បតិតំ អសីមា។ អបតិតំ បន យទិ សីមប្បមាណំ, សីមា ហោតិយេវ។

ខណ្ឌសីមា នីចវត្ថុកា ហោតិ, តំ បូរេត្វា ឧច្ចវត្ថុកំ ករោន្តិ, សីមាយេវ។ សីមាយ គេហំ ករោន្តិ, សីមដ្ឋកំយេវ ហោតិ។ សីមាយ ពោក្ខរណិំ ខណន្តិ, សីមាយេវ។ ឱឃោ សីមាមណ្ឌលំ ឱត្ថរិត្វា គច្ឆតិ, សីមាមាឡកេ អដ្ដំ ពន្ធិត្វា កម្មំ កាតុំ វដ្ដតិ។ សីមាយ ហេដ្ឋា ឧមង្គនទី ហោតិ, ឥទ្ធិមា ភិក្ខុ តត្ថ និសីទតិ, សចេ សា នទី បឋមំ គតា, សីមា បច្ឆា ពទ្ធា , កម្មំ ន កោបេតិ។ អថ បឋមំ សីមា ពទ្ធា, បច្ឆា នទី គតា, កម្មំ កោបេតិ។ ហេដ្ឋាបថវិតលេ ឋិតោ បន កោបេតិយេវ។

សីមាមាឡកេ វដរុក្ខោ ហោតិ, តស្ស សាខា វា តតោ និក្ខន្តបារោហោ វា មហាសីមាយ បថវិតលំ វា តត្ថជាតរុក្ខាទីនិ វា អាហច្ច តិដ្ឋតិ, មហាសីមំ សោធេត្វា វា កម្មំ កាតព្ពំ, តេ វា សាខាបារោហា ឆិន្ទិត្វា ពហិដ្ឋកា កាតព្ពា។ អនាហច្ច ឋិតសាខាទីសុ អារុឡ្ហភិក្ខុ ហត្ថបាសំ អានេតព្ពោ។ ឯវំ មហាសីមាយ ជាតរុក្ខស្ស សាខា វា បារោហោ វា វុត្តនយេនេវ សីមាមាឡកេ បតិដ្ឋាតិ, វុត្តនយេនេវ សីមំ សោធេត្វា វា កម្មំ កាតព្ពំ, តេ វា សាខាបារោហា ឆិន្ទិត្វា ពហិដ្ឋកា កាតព្ពា។

សចេ សីមាមាឡកេ កតេ វុត្ថេ ករិយមានេ កោចិ ភិក្ខុ សីមាមាឡកស្ស អន្តោ បវិសិត្វា វេហាសដ្ឋិតសាខាយ និសីទតិ , បាទា វាស្ស ភូមិគតា ហោន្តិ, និវាសនបារុបនំ វា ភូមិំ ផុសតិ, កម្មំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។ បាទេ បន និវាសនបារុបនញ្ច ឧក្ខិបាបេត្វា កាតុំ វដ្ដតិ។ ឥទញ្ច លក្ខណំ បុរិមនយេនបិ វេទិតព្ពំ។ អយំ បន វិសេសោ – តត្រ ឧក្ខិបាបេត្វា កាតុំ ន វដ្ដតិ, ហត្ថបាសមេវ អានេតព្ពោ។ សចេ

អនន្តរាសិយតោ បត្តតោ អត្តុកន្តិ, តត្រេវ កិច្ច ហេតុបលំ អានេតព្ពោ។ ព្ពន្ធិយា អនន្តរបន្តំ បចិជ្ជេបិ ឧរេច តេយោ។ ពន្ធព្យាតា ឧច ហិ សិយា ព្យាបាររហិតំ បរេតំ ន ឆ្លាតតិ។ ពន្ធសិយាយ ខាតំ ឃរិក្ខា ឃត្ត កត្តចិ ឧកាបត្តេន្ត កតំ សិយាបច្ចេយច កន្តីតិ។

១៣០។ តិរោយោបរេយត្តិ ឧត្ត តិរោយោជតំ បរេយំ បយាលាយេតិស្សាតិ តិរោយោជបរេយា; តំ តិរោយោជបរេយំ។ បច្ចុត្តន្តេន បត បន្លេចត្វា ឃថា ចត្បុប្បិ ខិសាឃុ ខិឃន្ធខិឃន្ធយោជតំ ហោតិ, ឧចំ បច្ចុត្តិតព្ពា។ បរេច បត បន្លេចត្វា ឧកោកខិរេតា តិរោយោជតំ កេរាត្តិ, លេយោជតំ ហោតីតិ ត ចដ្ឋតិ។ ចត្បុស្ស ចា តិកោលំ ចា បច្ចុត្តន្តេន ឃថា កោលាតោ កោលំ តិរោយោជតំ ហោតិ, ឧចំ បច្ចុត្តិតព្ពា។ បរេច ហិ យេត កោតចិ បរិយត្តេន កោបក្កុយត្តប្បិ តិរោយោជតំ អតិក្កាយេតិ, អាបត្តិច្ចា អាបជ្ជតិ សិយា ច អសិយា ហោតិ។

តខីបារត្តិ ឧត្ត បារេយតីតិ បារា។ កិំ បារេយតិ? តខិ។ តខិយា បារា តខីបារា, តំ តខីបារំ; តខិ អន្លោឃុរយាតត្តិ អត្ថោ។ ឧត្ត ច តខិយា លក្ខណំ តខីតិយិត្តេ ចុត្តតយេច។ ឃត្តស្ស ក្ខុចតាចា ចាតិ ឃត្ត តខិយា សិយាតាត្តត្ថេតកេតាត្ថ តិរេត្ថុ តិច្ចបច្ចារលាតាចា អស្ស, ឃា បត្តត្តិយេត បរិច្ឆេទេត បរិយត្តបុរិរេតា បន្ធិ តយោ ឌរេត ចហតិ។ បរេច បត សា តាចា វុឌ្ឍិ ចា អរេសា ចា កោតខិរេច ការលីយេត បុត អាកាយតត្វាយ តិតា, ចោរេហិ ចា ហជិ, អចស្ស លក្ខតេឃ្យា, ឃា បត ចារេតេ ចា លិត្តពាត្តា ខិខិហិ តខិយន្លឹតា អចស្ស អាហរិតព្ពា, បុត ក្ខុចតាចាច ហោតិ។ វុឌេក ឆ្លាកេត ចលំ វុឃ្យារិតាបិ ឃុសាកាបដខិហិ បុរេត្វា ធបិតាបិ ក្ខុចតាចាច។ បរេច កិត្តា ចា ចិបន្តាតបនេរា ចា ត ចដ្ឋតិ។ យហាបក្ខុយត្តេរា បតាហ – “បរេចបិ តាចកោលិកំ តាចំ អារេតត្វា សិយាតាត្តត្ថេរេត ធរេបត្វា តិយិត្តាតិ កិរេត្តត្តិ, ក្ខុចតាចាច ហោតី”តិ។ តត្រ យហាឃុយត្តេរា អាហ – “តិយិត្តំ ចា សិយា ចា កប្បុចាចាយ កន្តិ ត តាចាយ។ កកចតា ច ក្ខុចតាចា អត្តុញ្ញាតា, តស្មា តិតាត្តតាចារេយច ចដ្ឋតី”តិ។

ក្ខុចរេយត្ត ចាតិ ឃត្ត វុក្ខបញ្ញាជយោ ចា បតេរពន្ធេ ចា ជញ្ញុត្តរេយត្ត ចា ហត្តិស្សាខិតំ បច្ចារលាយោក្កោ យហារេយត្ត ចា អត្តិ; អត្តយេសា តក្កលាត្តោច វុក្ខ លិត្តិត្វា យតុស្សាតំ បច្ចារលាយោក្កោ ឧកាបខិករេយត្តបិ ក្ខុចរេយត្តេច បន្ធិកន្តិ។ បរេច បត វុបរិ ពន្ធាតិ រេចត្តលតាខិតិ ហត្តេត កេហត្វាបិ ត បក្កោ ហោតិ តោត បច្ចារិតំ, ត ចដ្ឋតិ។

ឧចរុបំ តខីបារសីយំ បច្ចុត្តិតព្ពិ ឃត្តាឃំ ចុត្តប្បការា ក្ខុចតាចា ចា ក្ខុចរេយត្ត ចា អកិយុលតិរេត្តេយច អត្តិ, ឧចរុបំ តខីបារសីយំ បច្ចុត្តិតំ អត្តុជាតាយីតិ អត្តោ។ បរេច ក្ខុចតាចា ចា ក្ខុចរេយត្ត ចា អកិយុលតិរេត្ត តត្តិ, ជ្រាបកំ វុឌ្ឍិ អកិរុហិត្វា អរេសា ចា ឆ្លរេរាហិត្វា អត្តិ, ឧចយ្យិ ចដ្ឋតិ។ ករេខិកតិស្សរេត្តេរា បត “កាវុតយត្តត្តត្តរេបិ ចដ្ឋតី”តិ អាហ។

ត្តាយច្ចា បត តខីបារសីយំ បច្ចុត្តន្តេន ឧកាស្មិំ តីរេ ធត្វា វុបរិរេសាតេ តខីតីរេ តិយិត្តំ កិរេត្តត្វា តតោ បដ្ឋាយ អត្តាតំ បរិក្ខិបត្តេន ឃត្តកំ បរិច្ឆេទំ ត្តាន្តិ, តស្ស បរិយោសាតេ អរេសារេសាតេបិ តខីតីរេ តិយិត្តំ កិរេត្តត្វា បរតីរេ បច្ចុលដ្ឋាតេ តខីតីរេ តិយិត្តំ កិរេត្តតព្ពា។ តតោ បដ្ឋាយ ឃត្តកំ បរិច្ឆេទំ ត្តាន្តិ, តស្ស ចរេសត ឃាច វុបរិរេសាតេ បធយកិត្តិតតិយិត្តស្ស បច្ចុលា តខីតីរេ តិយិត្តំ, តាច កិរេត្តត្វា បច្ចាហរិត្វា បធយកិត្តិតតិយិត្តេត បន្ធិ ឈរេដតព្ពា។ អច បត្តតិយិត្តាតំ អត្តោ ចិរេត កិក្ខុ ហត្តបាសកេត កត្វា កប្បុចាចាយ សិយា

សម្មុតិមត្តា។ នទិយំ ឋិតា អនាគតាបិ កប្បេ ន ហោតិ។ សម្មុតិបរិយាយវសេន ទេសេត្វា នទី និមិត្តានំ អន្តោ បរតីរេ ច ឱរិមតីរេ ច ឧទកសីមា ហោតិ។ នទី បន ជាតស្សរសមុទ្ទេ គច្ឆតិ, ចិរំ នទីសីមា ឧទ ហិ សា។

សចេ អន្តោនទិយំ ទីបកោ ហោតិ, តំ អន្តោសីមាយ ករោន្តេន បុរិមកម្មេន អត្ថតោ ឋិតតីរេ និមិត្តានិ កិត្តេត្វា ទីបកស្ស ឱរិមន្តេ ច បរិមន្តេ ច និមិត្តំ កិត្តេតព្ពំ។ អថ បរតីរេ នទិយា ឱរិមតីរេ និមិត្តស្ស សម្មុខដ្ឋានេ និមិត្តំ កិត្តេត្វា តតោ បដ្ឋាយ បុរិមកម្មេន យាវ មូលនិមិត្តា បទក្ខិណំ និមិត្តស្ស សម្មុខា និមិត្តំ, តាវ កិត្តេតព្ពំ។ អថ ទីបកស្ស បរិមន្តេ ច ឱរិមន្តេ ច និមិត្តំ កិត្តេត្វា បច្ចាហរិត្វា បឋមកិត្តិតនិមិត្តេន សទ្ធិំ ឃដេតព្ពំ។ អថ ខ្វស្ស តីរេសុ ទីបកេ ច ភិក្ខូ សន្និបតិតុំ អប្បហោន្តា គន្ត្វា កម្មវាចាយ សីមា សម្មុតិមត្តា។ នទិយំ ឋិតា អនាគតាបិ កប្បេ ន ហោតិ។ សម្មុតិបរិយាយវសេន ទេសេត្វា នទី និមិត្តានំ អន្តោ តីរទ្វយញ្ច ទីបកោ ច ឧទកសីមា ហោតិ, នទី បន នទីសីមាយេវ។

សចេ បន ទីបកោ និយាមសីមាបរិច្ឆេទតោ ទីឃោ ចេវ អធិកតរោ ហោតិ, អថ និយាមសីមាបរិច្ឆេទនិមិត្តស្ស សម្មុខដ្ឋានេ ទីបកស្ស ឱរិមន្តេ និមិត្តំ កិត្តេត្វា តតោ បដ្ឋាយ ទីបកសិខរំ បរិក្ខិបន្តេន បុន ទីបកស្ស ឱរិមន្តេ និមិត្តំ សម្មុខេ បរិមន្តេ និមិត្តំ កិត្តេតព្ពំ។ តតោ បរំ បុរិមកម្មេន បរតីរេ សម្មុខនិមិត្តំ យាវ អាគន្ត្វា បរតីរនិមិត្តានិ ច ទីបកស្ស បរិមន្តឱរិមន្តនិមិត្តានិ ច កិត្តេត្វា បឋមកិត្តិតនិមិត្តេន សទ្ធិំ ឃដនា កាតព្ពា។ ឧភិន្នំ កិត្តេត្វា សម្មុតា សីមា បព្ពតសណ្ឋានា ហោតិ។

សចេ បន ទីបកោ និយាមសីមាបរិច្ឆេទតោ ខុទ្ទកោបិ អធិកតរោ ហោតិ។ បុរិមកម្មេន ទីបកស្ស ខុទ្ទកាបិ សិខរានិ បរិក្ខិបិត្វា និមិត្តានិ កិត្តេតព្ពានិ និមិត្តឃដនា កាតព្ពា។ ឧភិន្នំ កិត្តេត្វា សម្មុតា សីមា មុទិង្គសណ្ឋានា ហោតិ។

សចេ ទីបកោ និយាមសីមាបរិច្ឆេទស្ស អន្តោ ខុទ្ទកោ ហោតិ, សព្ពបឋមនយេន ទីបកេ និមិត្តានិ កិត្តេតព្ពានិ។ ឧភិន្នំ កិត្តេត្វា សម្មុតា សីមា បណវសណ្ឋានា ហោតិ។

សីមាកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឧបោសថាគារាទិកថា

១៣០។ អនុបរិវេណិយន្តិ ឧទកសីមាយ វិហារេ តស្មិំ តស្មិំ បរិវេណេ។ អសង្កេតិតាតិ សង្កេតំ អកត្វា។ ឧភំ សម្មន្និត្វាតិ កម្មវាចាយ សម្មន្និត្វា។

១៣១។ យតោ បាតិមោក្ខំ សុណាតីតិ យត្ថ ឋត្វា ភិក្ខុនំ ហត្ថបាសេ និសិន្នោ យស្មា បាតិមោក្ខំ សុណាតិ; ឧបោសថស្ស ឧបោសថគ្គន្តិ អត្ថោ។

ឡាឥឡា ចត្ថុចេសេត ចុត្តំ, ហត្ថបិសេ តិសិត្តស្ស បត អស្មុលត្តស្សាបិ ករោតោ ហោតិ ថុល្លច្ចយំ តិយិត្តា កិរេត្តតន្តាតិ ថុល្លច្ចយបយុលស្ស លុទ្ធកាតិ ចា យហត្ថាតិ ចា បិសាទិលដ្ឋកតារុលល្លតល្លកាតីតិ ឃាតិ កាតិចិ តិយិត្តាតិ អត្ថុទាកាសេ ចា យាត្យអកាតីសុ ចា ឃត្ថ ករត្តចិ សញ្ញា កត្វា កិរេត្តតំ ចដ្ឋតិ អឆ ចា តិយិត្តា កិរេត្តតន្តាតិ តិយិត្តុបកា ចា អតិយិត្តុបកា ចា បរិឆ្នេឌជាតតត្ថំ កិរេត្តតន្តា

ឆេឆេទហិ ភិក្ខុហិ បឆយតរំ សត្ថិបតិតុត្តិ ឲត្ត សេឆ យហាឆេទេរា បឆយតរំ ត អាកឆ្ចតិ, ឌុក្កដំ សត្តោហេច ឲកញ្ញុសត្ថិបតិត្វា ថុល្លច្ចយំ កាតព្វាតិ ឲត្ត សេឆ បេរិទាលកោ អាចារេយ យត្ថេឲ្យចិហារស្ស ហោតិ, បហោតិ ឆេត្ត ភិក្ខុត តិសេជ្ជដ្ឋាត, តត្ត សត្ថិបតិត្វា ថុល្លច្ចយំ កាតព្វា សេឆ បេរិទាលកោ បរិក្ខុត្តលេបិ ឆេច សត្ថាឆេគា ឆ អត្ថេញ្ញា បន្ថា ដ្ឋឺតាចារេយ អសត្ថាឆេគា, តត្ត ថុល្លច្ចយំ កាតព្វា

ឃត្ត ចា បត ឆេឆេទា ភិក្ខុ ចិហរតីតិ ឲត្តាបិ សេឆ ឆេទស្ស ចិហារេទា សត្ថេអំ បហោតិ, ឋាសុកោ ហោតិ, តត្ត ថុល្លច្ចយំ កាតព្វា សេឆ បត សេយា បច្ចត្ត ចិសយប្បេឌេស ហោតិ, ឆេទស្ស ចត្តត្តំ – “ភត្តេ, តុយ្ហាកំ ចិហារេទា អឋាសុកេឌេសា, តត្តិ ឲត្ត សត្ថេអំ ឡាកាសោ, អស្មុកស្មឹ តាយ អាចារេស ឡាកាសោ អត្ថិ, តត្ត កត្តុំ ចដ្ឋតី”តិ សេឆ ឆេទេរា តាកឆ្ចតិ, តស្ស លទ្ធបិទិសុទ្ធិ អាតេត្វា សត្ថេអំ បហោតកេ ឋាសុកដ្ឋាតេ ថុល្លច្ចយំ កាតព្វា

អចិប្បចារសឹយាតុជាតតកថា

១៣៦៖ អត្តកចិត្តាតិ ទាជកហទោតា កាចុតត្តយេ អត្តកចិត្តំ តាយ, តំ ថុបតិស្សាយ ឆេទេរា ចរតិ; តទោតា ទាជកហំ ថុល្លច្ចយំ អាកឆ្ចត្តោ ទាជកហត្យាបរិក្លិបិត្វា អដ្ឋាទេស យហាចិហារា សត្ថេ ឲកសឹយា, ឆយុទេសតាបតិតា ឆេតំ សឹយា ពទ្ធា, តស្មា ឆេត្យូចេត សញ្ញស្ស សាយក្កិនាតត្ថំ អាកឆ្ចត្តោតិ អត្ថោ តជំ តទេត្តាតិ សិប្បិតិឃំ តាយ តជំ អតិក្កមេត្តោ យតំ ចុត្យហោ អហោសីតិ ព្រះសកំ អប្បត្តចុត្យហការេចា អហោសិ សា កិរ តជី កិញ្ញាដោតា ឡូតរិត្វា ចល្លេត សេរោតត ចហតិ តត្ត ឆេចកេត អាកឆ្ចត្តំ ថុតកំ អយតសិកេទាត្តា ឆេទេរា យតំ ចុត្យហោ អហោសិ, ត បត ចុត្យហោ, ថុតកត្ថាហតាតិស្ស ឌីចទាតិ អល្លាតិ ជាតាតិ

១៣៧៖ សយុតា សា សឹយា សញ្ញូត តិឌីចទេត អចិប្បចារា ឆេបត្វា កាយត្ថា កាយុបចារត្ថាតិ ព្ចយិស្សា កយុចាចាឃ ថុប្បត្តកាលទោតា បដ្ឋាឃ ភិក្ខុត បុរិយកយុចាចា ត ចដ្ឋតិ អឃយេច ហិ ឆាចទា ហោតិ ភិក្ខុតីតំ បត អឃំ ត ចដ្ឋតិ, បុរិយាយេច ចដ្ឋតិ កស្មា? ភិក្ខុតិសញ្ញា ហិ អត្តាការេយ ចរតិ ឃជី ឲចំ សិឃា, សោ ឲតាឃ កយុចាចាឃ តិឌីចរបរិហារំ ត លភេយ្យ, អត្ថិ ចស្ស បរិហារេទា, តស្មា បុរិយាយេច ចដ្ឋតិ ភិក្ខុតិសញ្ញស្ស ហិ ឆេ្វបិ សឹយាយោ លត្ថត្តិ តត្ត ភិក្ខុត សឹយំ អត្តេញ្ញាត្តទិត្វាបិ តស្សា អត្តាបិ ភិក្ខុតីតំ សឹយំ សយុត្តិតំ ចដ្ឋតិ ភិក្ខុតយ្បិ ភិក្ខុតិសឹយាឃ ឲសេច តយោ ត ហិ តេ អត្ថេយត្ថាស្ស កយុ កលប្បកា ហោត្តិ, ត កយុចាចំ ចក្កុ ករោត្តិ ឲត្ត ច តិកយតករាតយ្បិ ការេយតេច សក្កហោ ឆេជីតព្វា

កាយុបចារោតិ បរិក្លិត្តស្ស បរិក្លេបេ, អបរិក្លិត្តស្ស បរិក្លេបោកាសោ តេសុ អឌិដ្ឋីតេតឌីចរិកោ ភិក្ខុ បរិហារំ ត លភតិ ឡាតិ ភិក្ខុត

អចិប្បចាយនីយា កាយញ្ញា កាយ្បចារញ្ញា ត ឌុត្តទតិ, នយាតនំចាយកនីយាច ឌុត្តទតិ៑ នយាតនំចាយកនីយា ទេចត្ថ អត្ថទេតា ឆយុតាយ កន្ថតិ៑ អចិប្បចាយនីយា បត យត្ថ នយាតនំចាយកនីយា, តទេត្តច កន្ថតិ៑ ត ហិ តស្សា ចិសុំ តិបិត្តកិត្តតំ អត្ថិ, តត្ថ នទេច អចិប្បចាយាយ នយុតិការល ការេយា អត្ថិ, តំ នា ត ឌុត្តទតិ៑ នទេច បត នយុតាយ នីយាយ បន្ថា ការេយា តិចិនតិ, ទេសាបិ នីយានក្ខ្យេច កន្ថតិ៑ យធា ច បន្ថា តិចិទេ្វា, ឲចំ បធយំ តិចិទ្វេស្ស បន្ថា ចន្ធិតប្បទេភទេសាបិ នីយានក្ខ្យេច កន្ថតិ៑ នទេចបិ នីយានយុតិការល ទេកហាតិ កតាតិ, បចិនិស្សាយាតិ អាលទេយាបិ អត្ថិ, យតុស្សា បត អប្បចិទ្វា, ទេបិទាឈកកាយំ ចា នទេកហទេយច ឈទេន្តត្វា អញ្ញាត្ថ កតា, អការេយាទេយច ឲន, នីយា ឌុត្តទតិ ៑ នទេច បត ឲកយ្យិ កទ្យុលំ បចិទ្ធ ចា អាកាតំ ចា អត្ថិ, ការេយាទេយច នីយា ត ឌុត្តទតិ៑

ឲចញ្ញា បត កិញ្ចទេច តិនីចទេត អចិប្បចាទេសា នយ្ហហត្តទញ្ញាតិ ឲត្ថ នយ្ហហតទេត្តត កិញ្ចុតា ចត្ថ ជាតិតញ្ញា៑ តញ៉ែជំ ចត្ថ – ឈណ្ឌនីយាយ ធត្វា អចិប្បចាយនីយា ត នយ្ហហត្តញ្ញា, តធា អចិប្បចាយនីយាយ ធត្វា ឈណ្ឌនីយាបិ៑ ឈណ្ឌនីយាយំ បត ជិទេតាត ឈណ្ឌនីយាច នយ្ហហតិតញ្ញា, តធា ឆ្ពតទាយ ជិទេតាត ឆ្ពតទា៑ នីយំ តាយ ឌ្វិហិ ការទេណហិ នយ្ហហតត្តិ បកតិយា ឲុទ្ធក បុត អាចាយចឆ្កតត្វាយ យហតិ ចា កាតុំ; បកតិយា យហតិ បុត អទេញ្ញានំ ចិហាទេរាការជាតត្វាយ ឲុទ្ធក ចា កាតុំ៑ តត្ថ នទេច ឈណ្ឌនីយញ្ញា អចិប្បចាយនីយញ្ញា ជាតត្តិ, នយ្ហហតិតុទេញ្ញាច ជាត្តិតុញ្ញា នក្កិស្សត្តិ៑ ឈណ្ឌនីយំ បត ជាតត្វា អចិប្បចាយំ អជាតត្វាបិ នយ្ហហតិតុទេញ្ញាច ជាត្តិតុញ្ញា នក្កិស្សត្តិ៑ ឈណ្ឌនីយំ អជាតត្វា អចិប្បចាយំទេយច ជាតត្វា ទេចតិយក្កាលទោនិយក្ខ្យាលទេបិយចាការទាជីមុ តិរាយក្ខ្យទេតមុ ធត្វា អទេប្បច តាយ នយ្ហហតិតុំ នក្កិស្សត្តិ, បជិជាត្តិតុំ បត ត នក្កិស្សទេត្តច៑ នទេច ជាទេត្តយ្យំ, នីយានយុទេជំ កត្វា ចិហាទេ អចិហាទេ កទេទយ្យំ, តស្មា ត នយ្ហហតិតញ្ញា៑ ទេយ បត ឌ្វទេកាបិ ត ជាតត្តិ, ទេតទេតច នយ្ហហតិតុំ ត ជាត្តិតុំ នក្កិស្សត្តិ៑ អយញ៉ោនីយា តាយ កយុចាចាយ ចា អនីយា ទេហាតិ នាយតត្តទនាទេតត ចា, ត ច នក្កា នីយំ អជាតទេត្តហិ កយុចាចា កាតុំ, តស្មា ត នយ្ហហតិតញ្ញា៑ នាឆុកំ បត ជាតត្វាទេយច នយ្ហហតិតញ្ញា ច ជាត្តិតញ្ញា ចាតិ៑

កាយនីយាជិកចា

៣៤៤៑ ឲចំ ជាទ្ធនីយាចទេនត នយាតនំចាយញ្ញា ឲក្យទេបិយចកាចញ្ញា ជទេស្សត្វា ឆ្ពជាតិ អជាទ្ធនីយេនុបិ ឌ្ពការទេនុ តំ ជទេស្សទេត្តា “អនយុតាយ, កិញ្ចទេច, នីយាយ អទ្ធបិតាយា”តិអាជិយាហ៑ តត្ថ អទ្ធបិតាយាតិ អបរិទ្ធិត្តាយ៑ កាយក្កហទេណត ទេចត្ថ តការេយ្យិ កហិតទេយច ទេហាតិ៑ តត្ថ យត្តទេក បទេជទេន តស្សា កាយស្ស ទេកាជកា ជាលិ លកត្តិ, ទេសា បទេជទេសា អទេប្បា ចា ទេហាតុ យហទេត្តា ចា, កាយនីយាទេត្វច នក្ខ្យ កន្ថតិ៑ តការតិកយនីយាមុបិ ឲទេមច តទេយា៑ យយ្យិ ឲកម្ពុំទេយច កាយទេពទេត្ត ឲកំ បទេជនំ “អយំ ចិសុំ ការេយា ទេហាតុ”តិ បរិទ្ធិត្តិត្វា ទាជា កស្សចិ ទេជតិ, ទេសាបិ ចិសុំកាយនីយា ទេហាតិទេយច៑ តស្មា នា ច ឆ្ពតទា ច បកតិកាយតការតិកយនីយា ជាទ្ធនីយានជិនាទេយច ទេហាត្តិ, ទេកចលំ បត តិនីចទេចិប្បចាយនរិហាទេ ត លកត្តិ៑

ឲចំ កាយត្តចានីតំ នីយាបរិទេច្ឆជំ ជទេស្សត្វា ឆ្ពជាតិ អារទេញ្ញាកាតំ នីយាបរិទេច្ឆជំ ជទេស្សទេត្តា “អកាយទេក ទេច”តិអាជិយាហ៑ តត្ថ អកាយទេក ទេចតិ កាយតិកយតការនីយាហិ អបរិទ្ធិទេត្ត អដចិប្បទេជទេន៑ អធ ចា អកាយទេក ទេចតិ ចិន្ញាដចិនជិទេន អទេទេញ្ញា កិញ្ចុ ចនតិ, អធស្ស ជិទេតាការទេតា នយត្តា នត្តញ្ញត្តទា នយាតនំចាយកនីយាតិ អទេត្វា៑ អយំ នីយា តិនីចទេចិប្បចាយនរិហារេយ្យិ លកតិ៑ តត្ថ ឲកំ អញ្ញត្តទំ

អដ្ឋចិរតិ ហត្ថប្បយាល៍ ហោតិ។ យន្តេ្បជិតស្ស សមត្តា សត្ថុត្តរា ចិតិន្តោរេឆត ទុដ្ឋស ហោន្តិ។ សចេ ឆេ្វ សញ្ញា ចិរុំ ចិតឃកម្ខាតិ កទោន្តិ, ឆ្វិត្ថុ សត្ថុត្តរាត៌ អត្ថុទេ អញ្ញា ឲក៌ សត្ថុត្តុរ៌ វូបចារត្ថាឃ ធេបតន្តា។ រេរសា សត្ថុត្តុរសីយកធា យហាចិករដ្ឋ វូទោសិតសិក្ខាបទចល្លុតាឃំ ទុត្តតេឃត កេហតន្តា។

សន្តា កិច្ចេច តឌី អសិយាតិ ឃា កាទិ តឌីលក្ខលប្បត្តា តឌី តិយិត្តាតិ កិទេត្តត្តា "ឲតំ ពាឌ្ឍីយំ កទោរាយា"តិ កតាបិ អសិយាច ហោតិ, សា បត អត្ថុតោ សការេចតេច ពាឌ្ឍីយាសឌីសា, សន្តាយេត្ថ សញ្ញាកម្ម៉ កាត៌ ចដ្ឋតិ។ សយុទ្ធឌាតស្សទេសុបិ ឲទេរច តយោ។ ឲត្ថ ន ឌាតស្សទោ តាយ រេឃត ពោតទិ លហិត្វា អកតោ សឃំឌាតរោាត្តរា សយត្តរោ អាកេតត វូទេពត ប្វុទិតោ តិដ្ឋតិ។

ឲចំ តឌីសយុទ្ធឌាតស្សរាត៌ ពាឌ្ឍីយាកាចំ បដិក្ខិបិត្វា បុត តត្ថ អពាឌ្ឍីយាបអច្ឆេជំ ជេស្សេន្តោ "តឌីយា ចា កិច្ចេច"តិអាឌីយាហ។ តត្ថ ឃំ យន្តីបុស្ស បុទិសស្ស សយត្តា វូទកូទេក្ខបិតិ ឃំ ធាត៌ យន្តីបុស្ស បុទិសស្ស សយត្តទោ វូទកូទេក្ខបត បទិន្ធិត្ត។ កថំ បត វូទក៌ វូក្ខិបិតន្តា? ឃថា អក្កទុត្តា ឌាទុក្បវអ៊ំ លិបន្តិ, ឲចំ វូទក៌ ចា ចាលិក៌ ចា ហទេត្វត កេហត្វា ចាយយន្តីបុេយត បុទិសេត សន្តាចាទេយត លិបិតន្តា។ ឃត្ថ ឲចំ លិត្តំ វូទក៌ ចា ចាលិកា ចា បតតិ, អឃរេឃកោ វូទកូទេក្ខបេរ។ តស្ស អន្តោ ហត្ថបិស៍ ចិឌហិត្វា ជិទោ កម្ម៉ កោរេបតិ។ ឃាច បរិសា ចឌ្ឍតិ, តាច សីយាបិ ចឌ្ឍតិ។ បរិសបរិឃត្តទោ វូទកូទេក្ខបេរេឃច បយាល៍។ ឌាតស្សរសយុទ្ធេសុបិ ឲទេរច តយោ។

ឲត្ថ ន សចេ តឌី តាតិឌីឈា ហោតិ, បកចទោ បដ្ឋាឃ ឃាច ឃុលក្ខាទា សន្តត្ថ សញ្ញោ តិសីធតិ, វូទកូទេក្ខបសីយាកម្ម៉ តត្តិ, សកលំបិ តឌី ឲទេតរសំរេឃច កិច្ចត៌ បហោតិ។ ឃំ បត យហាសុបរេត្តទេត ទុត្តំ "ឃោឌត៌ បចត្តយាតាទេឃច តឌី, ឥតោបិ វូបទិ អឌ្ឍឃោឌត៌ បហាឃ ហេដ្ឋា អឌ្ឍឃោឌតេ កម្ម៉ កាត៌ ចដ្ឋតី"តិ, តំ យហាបទុមត្តេទេតេច បដិក្ខិត្តំ។ កកចតា ហិ "តិយល្វសំ បដិន្ទ្វាទេត្វា ឃត្ថ កត្ថចិ វូត្តទន្តិឃា កិក្ខុតិឃា អត្តទចាសទោ ទេតបឺឃតី"តិ ពុត៌ តឌីយា បយាល៍ ទុត្តំ, ត ឃោឌត៌ ចា អឌ្ឍឃោឌត៌ ចា។ តស្មា ឃា ព្ពយស្ស បុត្តស្ស ចទេត បុន្តោ ទុត្តលក្ខលា តឌី, តស្សា បកចទោ បដ្ឋាឃ សញ្ញាកម្ម៉ កាត៌ ចដ្ឋតីតិ។ សចេ បតេត្ថ ពាហុ កិក្ខូ ចិរុំ ចិរុំ កម្ម៉ កទោន្តិ, សន្តោហិ អត្ថុតោ ន អន្តោសញ្ញា វូទកូទេក្ខបបទិច្ឆេឌស្ស អត្តទា អន្តោ វូទកូទេក្ខបិ សីយត្តទិកត្ថាឃ ធេបតន្តោ។ តទោ អធិក៌ ចដ្ឋតិរេឃច, វូាតក៌ បត ត ចដ្ឋតីតិ ទុត្តំ។ ឌាតស្សរសយុទ្ធេសុបិ ឲទេរច តយោ។

តឌីយា បត កម្ម៉ កទិស្សាយាតិ កេតហិ សចេ តឌី បទិបុណ្ណា ហោតិ សយតិត្តិកា, វូទកសាឌិក៌ តិចាទេសត្វាបិ អន្តោតឌីឃំរេឃច កម្ម៉ កាតន្តា។ សចេ ត សក្កោន្តិ, តាចាឃបិ ធត្វា កាតន្តា។ កន្ទ្ធិឃា បត តាចាឃ កាត៌ ត ចដ្ឋតិ។ កស្មា? វូទកូទេក្ខបយត្តទេច ហិ សីយា, តំ តាចា សីឈទេច អតិក្កាទេតិ។ ឲចំ សតិ អញ្ញិស្សា សីយាឃ ពាត្តិ អញ្ញិស្សា អតុសាចតា ហោតិ, តស្មា តាចំ អទិទេត្វត ចា ធេបត្វា បិសារណេ ចា លឌ្ធិត្វា អន្តោតឌីឃំ ឌាតទុក្ខេ ចា ពត្តិត្វា កម្ម៉ កាតន្តា។ អន្តោតឌីឃំ ពាឌ្ឍអដ្ឋកេបិ អន្តោតឌីឃំ ឌាតទុក្ខេបិ ជិទេតហិ កាត៌ ចដ្ឋតិ។

សចេ បត ទុក្ខស្ស សាខា ចា តទោ តិក្ខន្តបិទោទោហា ចា ពាហិតឌីតីទេ ចិហារសីយាឃ ចា កាយសីយាឃ ចា បតិដ្ឋិតោ, សីយំ ចា សោធេត្វា សាខ៌ ចា លិន្ទិត្វា កម្ម៉ កាតន្តា។ ពាហិតឌីតីទេ ឌាតទុក្ខស្ស អន្តោតឌីឃំ បចិដ្ឋសាខាឃ ចា បិទោទោហេ ចា តាចំ ពត្តិត្វា កម្ម៉

ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ຄເຣາເສ຺ຕຫີ ນີຍາ ຈາ ເສາເຣຕສ຺ຕາ, ຝິສິ຺ຕວາ ຈາສ຺ສ ຕາຫີປຕີຊ຺ຕຄາເຈາ ສາເສຕເສ຺ຕາ˙ ສຣີຕີເຣ ປສ ໝາຫຸກຳ ເກາເຣຕວາ ຕຕ຺ວ ຕາສ຺ສາຈາຍ ສ ຈຣ຺ໂກຕີເຍຈ˙

ສຊີຍໍ ເສຕຸ໌ ຄເຣາສິ, ສເຣ ອເສ຺ຕາສຊີຍໍເຍຈ ເສຕຸ ຈາ ເສຕຸປີຄາ ຈາ, ເສຕຸຍີພ຺ຸເຕຫີ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ປສ ເສຕຸ ຈາ ເສຕຸປີຄາ ຈາ ຕາຫີຕີເຣ ປຕີຊ຺ຕາ, ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ, ນີຍໍ ເສາເຣຕວາ ກາຕສ຺ຕາ˙ ອຕ ເສຕຸປີຄາ ອເສ຺ຕາ, ເສຕຸ ປສ ຊຸກິສ຺ຍີ ຕີຣາສຳ ຊຸປຣີອາກາເສ ຝີເຕາ, ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ອເສ຺ຕາສຊີຍໍ ປີສາເຣາ ຈາ ຂີປເກາ ຈາ ເຫາຕີ, ຕສ຺ສ ຍຕ຺ຕກຳ ປເຣສໍ ປຸເສ຺ຕ ຕຸຕ຺ຕປຸກາເຣ ປກຕີຈສ຺ສກາເລ ຈສ຺ສາສສ຺ສ ຈຕຸປຸ ຍາເສປຸ ຊຸຄກຳ ຂຸຕ຺ວຣຕີ, ເສາ ສຂີສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ˙ ອຕີຈຸຊ຺ກາເລ ປສ ຂຸເຍສ ຂຸຕ຺ວເຣັກາເສາ ສ ຄເຫຕເສ຺ຕາ, ເສາ ຫີ ກາຍນີຍາສສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ˙

ສຊີເຕາ ຍາຕີກຳ ສີຫຣສ຺ຕາ ສຊີຍໍ ອາຈຣໍ ຄເຣາສິ, ຕເຣາ ຂຸຕ຺ວຣີຕວາ ຈາ ຈີສິສິສິສາ ຈາ ຊຸຄກຳ ຄສ຺ສຕີ, ສສ຺ຕ຺ວ ປຈຕ຺ຕສຊາເສ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ປສ ອາຈຣເຣາສ ຈາ ເກາຊຄສ຺ສເສສ ຈາ ເສາຕໍ ປສິຊຕີ, ຊຸຄກຳ ສປຸຈຕ຺ຕຕີ, ອປຸຈຕ຺ຕສຊາເສ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ອາຈຣໂຍຕ຺ວເກປີ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ເກາຈີ ອາຈຣໂປຸເຣເສາ ປຸເສ຺ຕ ຕຸຕ຺ຕປີສາໂຂປກປຸເຣເສາ ຈີຍ ຊຸຄເກສ ອເສ຺ຕາຕ຺ວຣີຍຕີ, ຕຕ຺ວ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ເສາ ຫີ ສຂີສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ˙ ສຊີ ຈີສາເສຕວາ ຕຍຸອາກຳ ຄເຣາສິ, ເຫຊາ ປີຍຸສ຺ສ ຕາສ຺ສາ, ຊຸຄກຳ ອາຄສ຺ຕວາ ຕຍຸອາກຳ ປຸເຣຕວາ ຕີຊ຺ຕີ, ຊຸຕ຺ວ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ຊຸປຣີ ປຈຕ຺ຕສຊາເສ ເຫຊາ ຈ ໝສ຺ສິຕເຍາຄກຳ ສຊີ ຂຸຕ຺ວຣີຕວາ ສສ຺ສຊາສເຕາ ປຊາຍ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ເຣເຈ ອຈສ຺ສເສ຺ຕ ເທຍສ຺ຕກີເຍສ຺ສ ຈາ ປຸສ຺ສສຊີຍາປີ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສຊີເຕາ ສີຫຣຍາຕີກາຍ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ສາ ກາລສ຺ຕເຣສ ກີຊີຕວາ ສຣີ ເຫາຕີ, ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ກາຈີ ສຣີ ກາລສ຺ຕເຣສ ຊຸປຸຕີຕວາ ກາຍສິກາຍນີຍໍ ຂຸຕ຺ວຣີຕວາ ປຈຕ຺ຕຕີ, ສຣີເຍຈ ເຫາຕີ, ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ປສ ຈີຫາຣນີຍໍ ຂຸຕ຺ວຣຕີ, ຈີຫາຣນີຍາເຕວຈ ສສ຺ສຸຄສ຺ສຕີ˙

ສຍຸເຊ຺ປີ ຄຍູ໌ ຄເຣາເສ຺ຕຫີ ຍໍ ປເຣສໍ ຊຸຊ຺ ຈສ຺ສີສາຄກຳ ຈາ ປກຕີຂີຂີ ຈາ ເຈເກສ ອາກສ຺ຕາ ຂຸຕ຺ວຣຕີ, ຕຕ຺ວ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ຍສ຺ສີ ປສ ປເຣເສ ປກຕີຂີຂີເຍາ ຂຸຕ຺ວຣີຕວາ ສສ຺ຫຕີ, ເສາ ຊຸຄກສ຺ຕເຕາ ປຊາຍ ອເສ຺ຕາສຍຸເຊ຺ ສາຍ, ຕຕ຺ວ ຝີເຕຫີ ຄຍູ໌ ກາຕສ຺ຕາ˙ ສເຣ ຊຸາຍີເຈເກາ ຕໍເສຕີ, ສາຈາຍ ຈາ ອຊເກ ຈາ ສຕວາ ກາຕສ຺ຕາ˙ ເຕປຸ ຈີສີສ຺ເຍາ ສຊີຍໍ ຕຸຕ຺ຕສເຍເສຈ ເຈຊີຕເສ຺ຕາ˙ ສຍຸເຊ຺ ປີຊີປີສາເຣາ ເຫາຕີ, ຕໍ ຄຄາຈີ ຊຸາຍີເຍາ ອາກສ຺ຕາ ຂຸຕ຺ວຣສິ, ຄຄາຈີ ສ ຂຸຕ຺ວຣສິ, ຕຕ຺ວ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ, ເສາ ຫີ ກາຍນີຍາສສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ˙ ສເຣ ປສ ຂີຂີປຸ ອາກຕາສຸປີ ອສາກຕາສຸປີ ປກຕີຊຸຄເກເສຈ ຂຸຕ຺ວຣີຍຕີ, ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ຂີປເກາ ຈາ ປສ຺ຕເຕາ ຈາ ເຫາຕີ, ເສາ ເຈ ຄຸເຣ ເຫາຕີ ຍສ຺ສາສ຺ສາສຳ ອກຍສປເຈ, ອຣສ຺ຕານີຍາສສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ˙ ເຕສໍ ກຍສປຣີຍສ຺ສສ຺ສ ຂຸຣເຕາ ປສ ກາຍນີຍາສສ຺ສກສ຺ສຕີ˙ ຕຕ຺ວ ກາຍນີຍໍ ອເສາເຣຕວາ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ສ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສຍຸເຊ຺າ ກາຍນີຍໍ ຈາ ສິກາຍນີຍໍ ຈາ ຂຸຕ຺ວຣີຕວາ ຕີຊ຺ຕີ, ສຍຸເຊ຺າຈ ເຫາຕີ, ຕຕ຺ວ ຄຍູ໌ ກາຕຸ໌ ຈຣ຺ໂກຕີ˙ ສເຣ ປສ ຈີຫາຣນີຍໍ ຂຸຕ຺ວຣຕີ, ຈີຫາຣນີຍາເຕວຈ ສສ຺ສຸຄສ຺ສຕີ˙

ຂາຕສ຺ສເຣ ຄຍູ໌ ຄເຣາເສ຺ຕຫີປີ ຍຕ຺ວ ປຸເສ຺ຕ ຕຸຕ຺ຕປຸກາເຣ ຈສ຺ສກາເລ ຈເສ຺ສ ປສິສ຺ຕຍເຕ຺ຕ ປີຈີຕຸ໌ ຈາ ຫຕ຺ວປີເຄ ຈາ ເສາຈີຕຸ໌ ຊຸຄກຳ ສ ເຫາຕີ, ສຸກ຺ລຕີ, ອຍໍ ສ ຂາຕສ຺ສເຣາ, ກາຍເລຕ຺ຕສສ຺ສເຍຈ ຄສ຺ສຕີ, ຕຕ຺ວ ຄຍູ໌ ສ ກາຕສ຺ຕາ˙ ຍຕ຺ວ ປສ ຕຸຕ຺ຕປຸກາເຣ ຈສ຺ສກາເລ ຊຸຄກຳ ສສ຺ຕິຊ຺ຕີ, ອຍເຍຈ

ឌាតព្វទោ។ តស្ស ឃត្តនេក បនេឆនេ ចស្សាតិ ធាត្យាេន ឬឆក់ តិដ្ឋតិ, តត្ថ ពយុំ ពាតុំ ចដ្ឋតិ។ សេច ពយ្ហឹទិ ឬឆក់, អដ្ឋក់ ពាត្តិត្វា តត្ថ ឋិតេហិបិ ឌាតព្វទស្ស អនេត្តា ឌាតទុក្ខលយិត្តិន្ធអដ្ឋេពបិ ពាតុំ ចដ្ឋតិ។ បិដ្ឋិបិសាឈឹបេពស្ ឋេតត្ថ តឌិយំ ចុត្តសឌិសោច ចិតិច្ឆយោ។ សយចស្សេឆចពាលេ បហោតពឌាតព្វទោ បត សេចបិ ក្យុត្តិដ្ឋិពាលេ ចា កិយឡហេយគ្គសុ ចា សុក្ខតិ, តិទុឆេកា ហោតិ, តត្ថ សញ្ឈពយុំ ពាតុំ ចដ្ឋតិ។ យំ អដ្ឋពដ្ឋពធាយំ ចុត្តំ "សគ្គោ ឌាតព្វទោ សុក្ខោ អតោឆេកា, ពាយលេចត្តំយេច ភដតី"តិ, តំ ត ពេហតញ្ញុំ។ សេច បេតត្ថ ឬឆកត្វាយ អាចាដំ ចា បេពិគ្គទលីអាឌឹតិ ចា លលត្តិ, តំ ឆាតំ អឌាតព្វទោ ហោតិ, ពាយសឹយាសញ្ញិគច្ឆតិ។ លិញុតិបុសពាឌិចេប្យ ពតោបិ ឲសេច តយោ។

សេច បត តំ បុទោត្វា ឆលំ ចា ពទោត្តិ, ឲពស្ស៊ិ ឌិសាការេក បិញ្ញុត្តំ ពាត្តិត្វា សព្ទេយេច តំ យហាតញ្ញអាពំ ចា ពទោត្តិ, សព្ទោបិ អឌាតព្វទោ ហោតិ, ពាយសឹយាសញ្ញេយេច គច្ឆតិ។ លោហិបិ ឌាតព្វទសញ្ញេយេច គច្ឆតិ។ ចស្សិពេ ចត្តាទោ យាេស ឬឆពដ្ឋាទតាពាេស ពយុំ ពាតុំ ចដ្ឋតីតិ។

១៣៥។ សឹយាឃ សឹយំ សយិគ្គត្តីតិ អត្ថតោ សឹយាឃ បទេសំ ពាឆ្លសឹយំ សយិគ្គត្តិ។ សេច ហិ បេសិទាលពស្ស ចិហារស្ស បុទត្តិយាឃ ឌិសាឃ អសេត្តា ចេច ឌព្វ ធាតិ ឆេក្ខ ទុក្ខា អញ្ញាយញ្ញា សំសដ្ឋចិដបិ ហោត្តិ, ពោសុ អព្ទស្ស បច្ឆិយឌិសាការេក ឌព្វ ចិហារសឹយា ច ឌព្វុំ អសេត្តា ពត្វា អព្ទ កិតេត្តត្វា ពាឆ្លា ហោតិ, អធ បច្ឆា តស្ស ចិហារស្ស បុទត្តិយាឃ ឌិសាឃ ចិហារំ ពត្វា សឹយំ ពាត្តា តំ អព្ទុំ អសេត្តា ពត្វា ឌព្វុំ កិតេត្តត្វា ពាត្តិ, សឹយាឃ សឹយា សយិគ្គា ហោតិ។ ឲចំ លញ្ញាក្កិឃា អពំស្, ពោតាហ – "សឹយាឃ សឹយំ សយិគ្គត្តិ"តិ។

សឹយាឃ សឹយំ អញ្ញោត្តទត្តីតិ អត្ថតោ សឹយាឃ បទេសំ ពាឆ្លសឹយំ អញ្ញោត្តទត្តិ;

បទេសំ ពាឆ្លសឹយំ សពលំ ចា តស្សា បទេឆំ ចា អសេត្តា ពត្វា អត្ថតោ សឹយំ ពាត្តត្តិ។ សឹយត្តទិពំ ឆេបត្វា សឹយំ សយុត្តិតុត្តិ ឲត្ថ សេច បឆយតទំ ពតស្ស ចិហារស្ស សឹយា អសយុតា ហោតិ, សឹយាឃ ឬបធាទោ ឆេបតព្វោ។ សេច សយុតា ហោតិ, បច្ឆិយពោដឹឃា ហត្តយត្តា សឹយត្តទិកា ឆេបតព្វោ។ ក្យុទ្ធិយំ ចិឆត្តិយត្តយ្យិ, យហាបច្ចុទិយំ ចត្យុឌ្គលយត្តយ្យិ ចដ្ឋតីតិ ចុត្តំ។ ឲពទុគ្គោបិ ច ឆ្និត្ត សឹយាតំ តិយិត្តំ ហោតិ, សោ បត ចឆ្លត្តា សឹយាសញ្ញទំ ពទោតិ, តស្មា ត ពាតព្វោ។

ឬបេរិសឆេកភាឌិពឆា

១៣៦។ ចាត្យុឌ្គសិកោ ច បត្តសិកោ ចាតិ ឲត្ថ ចាត្យុឌ្គសិកស្ស បុញ្ញាកិច្ចេ "អជ្ជេបិសឆោ ចាត្យុឌ្គសោ"តិ ចត្តញ្ញុំ។

អឆយុត ចក្កត្តិអាឌឹសុ សេច ឲពស្មិំ ចិហារេ ចត្យុសុ កិក្ខុសុ ចសេត្តសុ ឲពស្ស លត្តបិទិសុដ្ឋិ អាហទិត្វា តយោ បិទិសុដ្ឋិបេរិសឆំ ពទោត្តិ, ពីសុ ចា ចសេត្តសុ ឲពស្ស លត្តបិទិសុដ្ឋិ អាហទិត្វា ឆេក្ខ បិតិយោគ្គលឬដ្ឋិសត្តិ, អឆយុត ចក្កុ ឬបេរិសឆពយុំ ហោតិ។ សេច បត ចត្តាទោបិ

សន្និបតិត្វា បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករោន្តិ, តយោ វា ទ្វេ វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, អធម្មេន សមគ្គំ នាម ហោតិ។ សចេ ចតូសុ ជនេសុ ឯកស្ស បារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា តយោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, តីសុ វា ជនេសុ ឯកស្ស បារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា ទ្វេ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករោន្តិ, ធម្មេន វគ្គំ នាម ហោតិ។ សចេ បន ចត្តារោ ឯកតោ សន្និបតិត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, តយោ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករោន្តិ, ទ្វេ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករោន្តិ, ធម្មេន សមគ្គំ នាម ហោតីតិ។

បាតិមោក្ខុទ្ទេសកថា

១៥០. និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពន្តិ "សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ...បេ... អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតី"តិ ឥទំ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា "ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ, តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ – កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា, ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ...បេ... ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។ សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា...បេ... អវិវាទមានេហិ សិក្ខិតព្ព"ន្តិ ឯវំ អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ។ ឯតេន នយេន សេសាបិ ចត្តារោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសា វេទិតព្ពា។

សប្បដិភយន្តិ អមនុស្សភយំ។ រាជន្តរាយោតិអាទីសុ សចេ ភិក្ខូសុ "ឧបោសថំ ករិស្សាមា"តិ និសិន្នេសុ រាជា អាគច្ឆតិ, អយំ រាជន្តរាយោ។ ចោរា អាគច្ឆន្តិ, អយំ ចោរន្តរាយោ។ ទវទាហោ វា អាគច្ឆតិ, អាវាសេ វា អគ្គិ ឧដ្ឋហតិ, អយំ អគ្គន្តរាយោ។ មេឃោ វា ឧដ្ឋេតិ, ឱឃោ វា អាគច្ឆតិ, អយំ ឧទកន្តរាយោ។ ពហូ មនុស្សា អាគច្ឆន្តិ, អយំ មនុស្សន្តរាយោ។ ភិក្ខុំ យក្ខោ គណ្ហាតិ, អយំ អមនុស្សន្តរាយោ។ ព្យគ្ឃាទយោ ចណ្ឌមិគា អាគច្ឆន្តិ, អយំ វាឡន្តរាយោ។ ភិក្ខុំ សប្បាទយោ ឌំសន្តិ, អយំ សរីសបន្តរាយោ។ ភិក្ខុ គិលានោ វា ហោតិ, កាលំ វា ករោតិ, វេរិនោ វា តំ មារេតុកាមា គណ្ហន្តិ, អយំ ជីវិតន្តរាយោ។ មនុស្សា ឯកំ វា ពហូ វា ភិក្ខូ ព្រហ្មចរិយា ចាវេតុកាមា គណ្ហន្តិ, អយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ។ ឯវរូបេសុ អន្តរាយេសុ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ, បឋមោ វា ឧទ្ទេសោ ឧទ្ទិសិតព្ពោ, អាទិតោ វា ទ្វេ តយោ ចត្តារោ វា។ ឯត្ថ ច ទុតិយាទីសុ ឧទ្ទេសេសុ យស្មិំ អបរិយោសិតេ អន្តរាយោ ហោតិ, សោបិ សុតេនេវ សាវេតព្ពោ។

អនជ្ឈិដ្ឋាតិ អនាណត្តា អយាចិតា វា។ អជ្ឈេសនា ចេត្ថ សង្ឃេន សម្មតធម្មជ្ឈេសកាយត្តា វា សង្ឃត្ថេរាយត្តា វា, តស្មិំ ធម្មជ្ឈេសកេ អសតិ សង្ឃត្ថេរំ អាបុច្ឆិត្វា វា តេន យាចិតេន វា ភាសិតុំ លភតិ។ សង្ឃត្ថេរេនាបិ សចេ វិហារេ ពហូ ធម្មកថិកា ហោន្តិ, វារបដិបាដិយា វត្តព្ពា – "ត្វំ ធម្មំ ភណ, ធម្មំ កថេហិ, ធម្មទានំ ទេហី"តិ វា វុត្តេន តីហិបិ វិធីហិ ធម្មោ ភាសិតព្ពោ។ "ឱសារេហី"តិ វុត្តេ បន ឱសារេតព្ពមេវ លភតិ, "កថេហី"តិ វុត្តេ កថេតព្ពមេវ, "សរភញ្ញំ ភណាហី"តិ វុត្តេ សរភញ្ញមេវ។ សង្ឃត្ថេរោបិ ច វុឌ្ឍតរេ អាសនេ និសិន្នោ យាចិតុំ ន លភតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ចេវ សទ្ធិវិហារិកោ ច ហោន្តិ, ឧបជ្ឈាយោ ច នំ វុឌ្ឍាសនេ និសិន្នោ "ភណាហី"តិ វទតិ, សជ្ឈាយំ អធិដ្ឋហិត្វា ភណិតព្ពំ។ សចេ បនេត្ថ ទហរា ភិក្ខូ ហោន្តិ, តេសំ "ភណាមី"តិ ភណិតព្ពំ។

សចេ វិហារេ សង្ឃត្ថេរោ អត្តនោវ និស្សិតកេ ភណាបេតិ, អញ្ញេ មហាថេរេបិ ភាជេតិ, សោ អញ្ញេហិ វត្តព្ពោ – "ភន្ត

អបុកំ តាយ កលាបេយា”តិ៍ សេច “កលាបេឆា”តិ ចា ចេតិ, ឲ្យលិ្យឆា ហោតិ, កលាបេតុំ ចេ្ចតិ៍ សេច បត បដិឌាិហតិ, ត កលាបេតព្ពំ៍ ឃតិ អតាកេតេឃេច សង្ឃេទ្ធេទ ឆយ្សចតំ អាទេ្ឌ, បុត អាកេត ឆេបេត្វា អាបុត្ឋតកិច្ចំ តត្វិ៍ ឲ្យសាទេត្វា បត កេឆេត្ថត អាបុត្ឋិត្វា ចា អច្ចេបេត្វាេឃច ចា កេឆតព្ពំ, កេឆត្តស្ស បុត អាកេតបិ ឲេសច តេយា៍

ុបតិសិត្ថកឆាឃបិ សង្ឃេទ្ធេទាច សាយិ, តស្មា តោត សឃំ ចា កេឆតព្ពំ, អេញ្ញា ចា កិក្លុ “កេឆហិ”តិ ចត្តព្ពោ, តោ ច ពោ ុត្តុតេទ អាសេត តិសិត្ថតា៍ យត្សា្យតំ បត “កលាហិ”តិ ចត្តុំ ចេ្ចតិ៍ យត្ស្យា អត្តតោ ឌាតតកកិក្លុ អាបុច្ឆតិ្ត, តោត ឆេទ៌ អាបុត្ឋិត្វា កេឆតព្ពំ៍ សេច សង្ឃេទ្ធេទា “កត្ត ព្លេយ បតិ្យាបុច្ឆត្តិ”តិ បុេច្ចា “កេឆហិ”តិ ចា កលតិ, ឲ្យលិ្យឆា ហោតិ, កេឆតុំ ចេ្ចតិ៍ អត្តទឈេទ អតុេយាឌតាឌិស្សបិ ឲេសច តេយា៍ សេច សង្ឃេទ្ធេទា ចិហាេទ ចា អត្តទឈេទ ចា “យំ អតាបុត្ឋិត្វាបិ កេឆយ្យាសិ”តិ អតុឌាតាតិ, លច្ឆកប្បិយំ ហោតិ, សព្ពត្ត ចត្តុំ ចេ្ចតិ៍

សញ្ញាយំ កេទាេត្តតាបិ ឆេទា អាបុត្ឋិតព្ពោេឃច៍ ឲកំ អាបុត្ឋិត្វា សញ្ញាឃត្តស្ស អបេទា អាកច្ឆតិ, បុត អាបុច្ឆតកិច្ចំ តត្វិ៍ សេច ចិស្សយិស្សាយិតិ ឆេបិតស្ស អាកច្ឆតិ, បុត អាទកេត្តតាបិ អាបុត្ឋិតព្ពំ៍ សង្ឃេទ្ធេទ អតាកេតេឃេច អាទេ្ឌ សញ្ញាឃត្តស្សាបិ ឲេសច តេយា៍ ឲេកត សង្ឃេទ្ធេទត “យំ អតាបុច្ឆាបិ ឃឆាសុចំ សញ្ញាឃាហិ”តិ អតុញ្ញាេត ឃឆាសុចំ សញ្ញាឃិតុំ ចេ្ចតិ៍ អញ្ញាស្មិំ បត អាកេត តំ អាបុត្ឋិត្វាច សញ្ញាឃិតព្ពំ៍

៧៥៦៖ អត្តតា ចា អត្តាតំ សយុត្តិតព្ពំតិ អត្តតា ចា អត្តា សយុត្តិតព្ពោ; បុច្ឆេត្តត បត បទិសំ ឲ្យលៀេកត្វា សេច អត្តតោ ុបច្ចេចា តត្វិ, ចិតេយា បុច្ឆិតព្ពោ៍

៧៥៧៖ កេតបិ ឲ្យកាេស បុក្កលំ ឲ្យលឃិត្វាតិ “អត្វិ ត្យ ពោ យេ ព្លេតា ុបច្ចេចា, តត្វិ”តិ ឲចំ ុបបទិក្លិត្វា៍ បុទយ្យាកត្តិ បឆយំ អយ្យាកំ៍ បដិកេច្ចចាតិ បឆយតទេយច៍ បុក្កលំ ឲ្យលឃិត្វា ឲ្យកាសំ កាតុត្តិ “ក្យតេយច ត្យ ពោ អាបត្តិ ចេតិ, អក្យត”ត្តិ ឲចំ ុបបទិក្លិត្វា ឲ្យកាសំ កាតុំ អតុឌាតាយិតិ អេត្វា៍

អឆយុកយុបដិក្កោសតាឌិកឆា

៧៥៨៖ អឆយុកយុំ ចុត្តតឃេយច៍ បដិក្កោសិតុត្តិ ចាេទតុំ៍ ឌិច្ចិយ្យិ អាចិកាតុត្តិ “អឆយុកយុំ ព្លាឌំ ត យេ លយតិ”តិ ឲចំ អញ្ញាស្ស សត្តិេក អត្តតោ ឌិច្ចិ បកាេសតុំ៍ ចត្យហិ បញ្ចាហិតិអាឌិ តោសំ អតុបច្ចចត្វាឃ ចុត្តុំ៍ សញ្ចាច្ច ត សាេចត្តិតិ ឃឆា ត សុលត្តិ ឲចំ កលិស្សាយាតិ សញ្ចាច្ច សលិកំ ុច្ចិសត្តិ៍

៧៥៩៖ ឆេទាឌិកត្តិ ឆេទាឌិតំ; ឆេទាឃត្តុំ កចិតុត្តិ អេត្វា៍ “ឆេទាេឆយ្យ”ត្តិបិ បាេឋា, តស្មា ឆេទេត សឃំ ចា ុច្ចិសិតព្ពំ, អេញ្ញា ចា

អដ្ឋេសិតព្ពោ។ អដ្ឋេសតចិឆាតព្ពោត្ត ឆយ្ថេដ្ឋេសតេ ចុត្តតឃយេច។ េសា តឌាតាតិ ក្ខេបិរេធ ចាតិអាឌឹស្ម ចាតុក្ខសិកបត្ថុទសិកេកេឆត

ទុចិឆំ, សន្និដ្ឋេបិរេធចាឌិកេឆត តចចិឆព្វា ក្ខេបិរេធ ត ឌាតាតិ, ចតុត្ថិឆំ ក្ខេបិរេធចកម្ពុ ត ឌាតាតិ, ទុចិឆំ បិតិយោក្លុ ត ឌាតាតិ,

តចចិឆំ បិតិយោក្លុក្ខេរំ ត ឌាតាតិ។ េឃា តត្ថ ភិក្ខុ ឮេត្វា បដិធេលិតិ ឲត្ថ កិច្ចាបិ ឆហេស្សាបិ ឮត្តស្ស បិតិយោក្លា អត្ថុញ្ញាេតា។

អឆ េលា ឲត្ថ អឃយឆិប្យាេឃា។ សេច េឆេស្ស បញ្ចា ចា ចត្តាេរា ចា តេឃា ចា បិតិយោក្លុក្ខេសា តាកឆ្ណាត្តិ; េក្ខ បត អលល្តា សុចិសធា

ចាត្តុក្កតា េហាត្តិ, េឆរាឃេត្តាច បិតិយោក្លា។ សេច បត ឲត្តកប្បិ ចិសចំ កាតុំ ត សេក្កាតិ, ឮត្តស្ស ភិក្ខុេតា អាឃេត្តា េហាតិ។

សាយត្តា អាចាសាតិ សាយត្តំ អាចាសំ។ សដ្ឋកត្តិ តឆេហច អាកយតត្វាឃ។ តចំ ភិក្ខុ អាលាេបតុត្តិ ឲត្ថ េឃា សេក្កាតិ ក្កុេហតុំ, ឲចទ្ទេបិ

អាលាេបតេព្ពា, ត ធាេលិ។

បក្លុកលតាឌិក្កុហលាត្តុឌាតតកឆា

១៥៩។ កតិយិ កេត្តតិ ឲត្ថ កតិតំ ប្ទុទលិតិ កតិយឹ។ កាលចេតាតិ កាលេស្សច; បេកចាតិ អេត្វា។

១៥៥។ ឃំ កាលំ សទតិតិ ឲត្ថ សាឃយ្យិ "អដ្ឋុេបិរេធា សយត្ថាហទធា"តិ អាេទាេចតុំ ចដ្ឋុតិ។

១៥៨។ េឆេទត ភិក្ខុតា តចំ ភិក្ខុ អាលាេបតុត្តិ ឲត្វាបិ កិច្ចិ កម្ពុ កេទាេត្តា ចា សធាកាលេយច ឲេកា ចា ការតិត្វទលេកា ចា

សទកាលកឆយុកមិកាឌឹស្ម អញ្ញាតេរា ចា ត ក្ខេបិរេធាការេសម្ពុដ្ឋតត្វំ អាលាេបតេព្ពា, អចេសសា បត ចាេទត អាលាេបតព្ពា។ សេច

អាលេត្វា សម្ពុញ្ញាតិ តាចកាលិកប្បិ ត លកតិ, សាលាកក្កុំ កប្បិឃំ កាេរត្វា សម្ពុដ្ឋិតព្វំ, តប្បិ អលកត្តស្ស លទ្ធកប្បិឃំ េហាតិ។

១៩០។ អាសតបញ្ញាបតាលត្តិឃប្បិ ចុត្តតេឃតេច អាលាេបតព្ពោ។ អាលេត្វត ច សេច ក្ខេបិរេធាកាេទ អាសតាតិ តត្វិ,

សដ្ឋិកាចាសេតាបិ អាហទិត្វា បញ្ញាេបត្វា បុត អាហទិតព្ពាតិ។ អាសេតសុ អសតិ កដសាទេកបិ តដ្ឋិកាេឃាបិ បញ្ញាេបតុំ ចដ្ឋុតិ,

តដ្ឋិកាសុបិ អសតិ សាលាកក្កាតិ កប្បិឃំ កាេរត្វា បញ្ញាេបតព្ពាតិ, កប្បិឃការកំ អលកត្តស្ស លទ្ធកប្បិឃំ េហាតិ។

១៩១។ បឌឹបកេលាបិ ចុត្តតេឃតេច អាលាេបតព្ពោ។ អាលាេបត្តត ច "អយុកស្មិំ តាយ ឌ្ឋកាេស េតលំ ចា ចដ្ឋិ ចា កបល្លិកា ចា

អត្ថិ, តំ កេហត្វា កេទាហី"តិ ចត្តេព្ពា។ សេច េតលិឌិតិ តត្វិ, បរិេឃសិតព្ពាតិ, បរិេឃសិត្វា អលកត្តស្ស លទ្ធកប្បិឃំ េហាតិ។ អបិច

កបិេល អក្កិបិ ឌាេលតព្ពោ។

ឌិសំកយិកាឌិចត្ថុកឆា

១៩១. សក្កេហតព្ពាតិ “សាឆ្ល ករត្ត អាកតាត្វ, ខ្លួន កិល្លា ស្វុលកា ស្វុបញ្ញត្តិ អត្ថិ, ចសឆ អត្តុក្កលយាតា”តិ ឯចំ បិយចចនេត សក្កេហតព្ពា. បុតប្បុត្តិ តឆាការលចសេត អត្តុក្កេហតព្ពា. “អាយ ចសិស្សាមី”តិ បដិចចតតាបនេត ខ្លួនលិនេបតព្ពា. អឆ ចា ចត្វាហិ បច្ចយេហិ សក្កេហតព្ពា ចេច អត្តុក្កេហតព្ពា ច. បិយចចនេត ខ្លួនលិនេបតព្ពា, កល្លស្សុច អាលបិតព្ពាតិ អត្ថោ. ទុល្លាតីហិ ខ្លួនបដ្ឋានេបតព្ពា. អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ សចេ សកលោបិ សង្ឃោ ន ករោតិ, សព្វេសំ ទុក្កដំ. ខ្លួន នេច ឆេទា ន ឥហទា យុច្ចន្តិ, សព្វេហិ ចានេន ខ្លួនបដ្ឋានេបតព្ពា. អត្តនោ ចានេន អត្តុបដ្ឋហត្តស្ស អាបត្តិ. តេន បន យហាឆេទានំ បរិចេលវសយុញ្ជនកត្តកដ្ឋានាតីតិ ន សាតិតព្ពាតិ. ឯចយ្យំ សតិ យហាឆេទេហិ សាឃំបិតំ ខ្លួនបដ្ឋានំ អាកត្តព្ពំ. តេន បន តេសំ អាកយនំ ជាត្វា បចយតនំ យហាឆេទានំ ខ្លួនបដ្ឋានំ កត្តព្ពំ. សចស្ស សង្ឃចនា កិល្លុខ្លួនបដ្ឋាកា អត្ថិ, “យឃំខ្លួនបដ្ឋាកា អត្ថិ, ត្វេយអបេព្យាស្សុក្កា ចិហរថា”តិ ចត្តព្ពំ. អថាបិស្ស សង្ឃិនទា នត្ថិ, តស្មិំយេច បន ចិហារេ ឯកោ ចា ទ្វេ ចា ចត្តសយុត្តា ចនត្តិ “យឃំ ឆេរស្ស កត្តព្ពំ ករិស្សាយ, អចសេយសា ឞាសុ ចិហរត្ថា”តិ សព្វេសំ អនាបត្តិ.

សោ អាចារេសោ កត្តព្វាតិ ខ្លួនបិយឆកាលលត្តាយ អត្ថដ្ឋយានំ កត្តព្ពា. សោ ច តោ ខ្លួចសស្សេយេច, ចស្សានេត បន ឃំ កត្តព្ពំ, តំ ឥនស្សតំ “ចស្សំ ចសត្តិ ពាលិលិ អញ្ញត្ថា”តិអាទិយាហ. តត្ថ ន កិល្លេច តោហិ កិល្លហិ តស្មិំ អាចារេស ចស្សំ ចសិតព្ពន្តិ បុរិមិកាយ បិតិមេយាក្ខេដ្ឋសពោត ចិតា ន ចស្សំ ខ្លួនកត្តព្ពំ. សចេ សោ ចស្សុបកតានំ បក្កយតិ ចា, ចិក្ខមតិ ចា, កាលំ ចា ករោតិ, អញ្ញស្មិំ សតិយេច បច្ឆិមិកាយ ចសិតុំ ចដ្តិ, អសតិ អញ្ញាត្វ កត្តព្ពំ, អកន្តត្តានំ ទុក្កដំ. សចេ បន បច្ឆិមិកាយ បក្កយតិ ចា ចិក្ខមតិ ចា កាលំ ចា ករោតិ, យាសច្ឆយំ ចសិតព្ពំ.

បារិសុទ្ធិទានកថា

១៩៣. កាយេន ចិញ្ញាបេតីតិ បារិសុទ្ធិទានំ យេន កេនចិ អង្គបច្ចង្គេន ចិញ្ញាបេតិ ជានាបេតិ; ចាចំ បន និច្ឆារេតុំ សក្កោន្តោ ចាចាយ ចិញ្ញាបេតិ; ខ្លួភយថា សក្កោន្តោ កាយចាចាហិ. សង្ឃេន តត្វ កត្វា ខ្លួនេបិយសេឆា កាតព្ពាតិ សចេ ពហូ តាតិសា កិលិនា ហោន្តិ, សង្ឃេន បដិបិដិយា ឋត្វា សព្វេ ហត្ថបាសេ កាតព្ពា. សចេ ទ្វេទ្វេ ហោន្តិ, សង្ឃោ នប្បហោតិ, តំ ទិចសំ ខ្លួនេបិយសេឆា ន កាតព្ពា, នត្វេច ចសេក្កេន សង្ឃេន ខ្លួនេបិយសេឆា កាតព្ពា.

តនេត្វច បក្កមតីតិ សង្ឃម្ញ្ញអនាគត្វា តទោតច កត្វចិ កច្ឆតិ. សាយនោនេទា បដិជានាតីតិ “សាយនោនេទា អហ”ន្តិ ឯចំ បដិជានាតិ; ក្វុតំយេច ចា សាយនោនកាចំ អាទេទានេចតិ, បច្ឆា ចា សាយនោនក្វុមិឃំ តិដ្ឋតីតិ អត្ថោ. ឯស នយោ សព្វត្វ.

សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតីតិ សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន ខ្លួនេបិយសឆត្វាយ សន្និបតិតានំ ចតុន្នំ កិល្លុនំ ហត្វបាសំ បត្វា បក្កមតិ. ឯស នយោ សព្វត្វ. ឯត្វ ច ឯកោន ពាហុតយ្យំ អាហដា បារិសុទ្ធិ អាហដាច ហោតិ. សចេ បន សោ អត្តនាយកេ អញ្ញា កិល្លុ ឌិស្វា តេយំ អនេតន បារិសុទ្ធិ កហិតា, តេសញ្ញា អត្តនោ ច បារិសុទ្ធិ ទេតិ, តស្សេច បារិសុទ្ធិ អាកច្ឆតិ, ខ្លួតរា បន ពិលិឡាអសព្ពលិកបារិសុទ្ធិ នាយ ហោតិ. សា ន អាកច្ឆតិ.

សុត្វា ន អារោចេតីតិ អាគន្ត្វា សុបតិ, “អសុកេន បារិសុទ្ធិ ទិន្នា”តិ ន អារោចេតិ។ បារិសុទ្ធិហារកស្ស អនាបត្តីតិ ឯត្ថ សចេ សញ្ចិច្ច នារោចេតិ, ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ, បារិសុទ្ធិ បន អាហដាវ ហោតិ។ អសញ្ចិច្ច អនារោចិតត្តា បនស្ស អនាបត្តិ, ឧភិន្នម្បិ ច ឧបោសថោ កតោយេវ ហោតិ។

ឆន្ទទានកថា

១៩៥។ ឆន្ទទានេបិ បារិសុទ្ធិទានេ វុត្តសទិសោយេវ វិនិច្ឆយោ។ បារិសុទ្ធិំ ទេន្តេន ឆន្ទម្បិ ទាតុន្តិ ឯត្ថ សចេ បារិសុទ្ធិមេវ ទេតិ ន ឆន្ទំ, ឧបោសថោ កតោ ហោតិ។ យំ បន សង្ឃោ អញ្ញំ កម្មំ ករោតិ, តំ អកតំ ហោតិ។ ឆន្ទមេវ ទេតិ ន បារិសុទ្ធិំ, សង្ឃស្ស ឧបោសថោបិ កម្មម្បិ កតមេវ ហោតិ, ឆន្ទទាយកស្ស បន ឧបោសថោ អកតោ ហោតិ។ សចេបិ កោចិ ភិក្ខុ នទិយា វា សីមាយ វា ឧបោសថំ អធិដ្ឋហិត្វា អាគច្ឆតិ, “កតោ មយា ឧបោសថោ”តិ អច្ឆិតុំ ន លភតិ, សាមគ្គី វា ឆន្ទោ វា ទាតព្វោ។

១៩៦។ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតីតិ ឯកទា សរតិ, ឯកទា ន សរតិ។ អត្ថិ នេវ សរតីតិ យោ ឯកន្តំ នេវ សរតិ, តស្ស សម្មុតិទានកិច្ចំ នត្ថិ។ អនាគច្ឆន្តោបិ កម្មំ ន កោបេតិ។

សង្ឃុបោសថាទិកថា

១៩៧។ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតោតិ តំ ទេសំ សម្មជ្ជិត្វា, ឧបយោគត្ថេ បច្ចត្តំ។ បានីយំ បរិភោជនីយន្តិអាទិ បន ឧត្តានត្ថមេវ។ កស្មា បនេតំ វុត្តំ? ឧបោសថស្ស បុព្វករណាទិទស្សនត្ថំ។ តេនាហុ អដ្ឋកថាចរិយា –

“សម្មជ្ជនី បទីបោ ច, ឧទកំ អាសនេន ច;

ឧបោសថស្ស ឯតានិ, បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ”។

ឥតិ ឥមានិ ចត្តារិ “បុព្វករណ”ន្តិ អក្ខាតានិ។

“ឆន្ទបារិសុទ្ធិឧតុក្ខានំ, ភិក្ខុគណនា ច ឱវាទោ;

ឧបោសថស្ស ឯតានិ, បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ”។

ឥតិ ឥមានិ បញ្ច បុព្វករណតោ បច្ឆា កត្តព្វានិ “បុព្វកិច្ច”ន្តិ អក្ខាតានិ។

“ឧបោសថោ យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា,

សភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ;

វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មិំ ន ហោន្តិ,

បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតី”តិ។

ឥតិ ឥមានិ ចត្តារិ “បត្តកល្ល”ន្តិ អក្ខាតានីតិ។

តេហិសទ្ធិន្តិ តេហិ អាការេហិ សទ្ធិំ ឯតានិ បុព្វករណាទីនិ កត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ។ អជ្ជ មេ ឧបោសថោតិ ឯត្ថ សចេ បន្នរសោ ហោតិ, “អជ្ជ មេ ឧបោសថោ បន្នរសោ”តិបិ អធិដ្ឋាតព្វំ វទតិ។ ចាតុទ្ទសិកេបិ ឯសេវ នយោ។

អាបត្តិបដិកម្មវិធិកថា

១៩៨។ ភគវតា បញ្ញត្តំ “ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្វោ”តិ ឋានំ “យស្ស សិយា អាបត្តី”តិអាទិវចនេន ច បារិសុទ្ធិទានបញ្ញាបនេន ច បារិសុទ្ធិឧបោសថបញ្ញាបនេន ច បញ្ញត្តំ ហោតីតិ វេទិតព្វំ។ ឋត្វាយំ អាបត្តិន្តិ ថុល្លច្ចយាទីសុ ឯកិស្សា នាមំ គហេត្វា “ថុល្លច្ចយំ អាបត្តិំ បាចិត្តិយំ អាបត្តិ”ន្តិ ឯវំ វត្តព្វំ។ តំ បដិទេសេមីតិ ឋានំ “តំ តុម្ហមូលេ, តំ តុយ្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វុត្តេបិ យុត្តមេវ ហោតិ។ បស្សសីតិ ឋានំ “បស្សសិ អាវុសោ តំ អាបត្តិំ, បស្សថ ភន្តេ តំ អាបត្តិ”ន្តិ ឯវំ វត្តព្វំ។ អាម បស្សាមីតិ ឋានំ បន “អាម ភន្តេ បស្សាមិ, អាម អាវុសោ បស្សាមី”តិ ឯវំ វុត្តេបិ យុត្តមេវ ហោតិ។ អាយតិំ សំវរេយ្យាសីតិ ឯត្ថ បន សចេ វុឌ្ឍតរោ “អាយតិំ សំវរេយ្យាថា”តិ វត្តព្វោ។ ឯវំ វុត្តេន បន “សាធុ សុដ្ឋុ សំវរិស្សាមី”តិ វត្តព្វមេវ។

យទា និព្វេមតិកោតិ ឯត្ថ សចេ បនេស និព្វេមតិកោ ន ហោតិ, វត្ថុំ កិត្តេត្វាវ ទេសេតព្វំ វទតីតិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ តត្រាយំ ទេសនាវិធិ – សចេ មេឃច្ឆន្នេ សូរិយេ “កាលោ នុ ខោ នោ”តិ វេមតិកោ ភុញ្ជតិ, តេន ភិក្ខុនា “អហំ ភន្តេ វេមតិកោ ភុញ្ជិំ”, សចេ កាលោ អត្ថិ, “សម្ពហុលា ទុក្កដា អាបត្តិយោ អាបន្នោម្ហិ”, នោ ចេ អត្ថិ, “សម្ពហុលា បាចិត្តិយា អាបន្នោម្ហី”តិ ឯវំ វត្វា កិត្តេត្វា “អហំ ភន្តេ យា តស្មិំ វត្ថុស្មិំ សម្ពហុលា ទុក្កដា វា បាចិត្តិយា វា អាបត្តិយោ អាបន្នោ, តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្តព្វំ។ ឯស នយោ សព្វាបត្តីសុ។

ត កិច្ចេច សកាកា អាបត្តីតិ ឲត្ត ឃំ ទេ្វបិ ឌតា ចិកាលកោឌតាឌិតា សកាកចត្តុតា អាបត្តិ អាបជ្ជត្តិ, ឲចន្ទបិ ចត្តុសកាកា "សកាកា"តិ ចុច្ចតិ· ចិកាលកោឌតបច្ចយា អាបត្តិ បត អតតិទិត្តកោឌតបច្ចយា អាបត្តស្ស សត្តិកោ ទេសេតុំ ចដ្ដតិ· ឃាបិ ចាឃំ ចត្តុសកាកា, សាបិ ទេសិតា សុទេសិតាច· អញ្ញា បត ទេសតបច្ចយា ទេសកោ, បដិក្កហណបច្ចយា បដិក្កហកោ ចាតិ ទ្វេកាបិ ទុក្កដំ អាបជ្ជត្តិ, តំ តាតាចត្តុកំ ហោតិ, តស្មា អញ្ញាមញ្ញា ទេសេតុំ ចដ្ដតិ·

១សិ០· សាយតេ្តា កិច្ច ឲចយស្ស ចចតិឃោតិ ឲត្ត សការការឃច ចត្តុតេ្តា· ចិសកាកស្ស ហិ ចុច្ចយាតេ កណ្ឌតកលហសញ្ញូកឌាឌិតិបិ ហោត្តិ, តស្មា តស្ស អចត្វា "ខ្ពតោ ចុដ្ឋហិត្វា បដិកទិស្សាមិ"តិ អាគោកំ កត្វា ទ្វេបិសចេ កាតតេ្តាតិ អត្ថកដ្ឋកថាឃំ ចុត្តំ·

អតាបត្តិបត្តុសកាឌិកថា

១សិ១· អតាបត្តិបត្តុសកោ – តេត ត ឌាតតិស្មតិ សិចំ ខុក្កត្តាតិ ចា ខុក្កយត្តីតិ ចាតិ ត ឌាតតិសុ· អចតេ្តា អាចាសិកា កិច្ច អាកច្ឆត្តិតិ កាយំ ចា អនេ្តា ចា កោតចិ កទហឹឃត កត្វា តេតសំ តិសិន្នដ្ឋាតំ អាកច្ឆត្តិ· ចក្កា សយក្កសត្តាតោតិ តេតសំ សិចំ ខុក្កត្តត្តា ចក្កា; សិចំ ខុក្កត្តកាចស្ស អឌាតតតោ សយក្កសត្តាតោ·

១សិ២· ចក្កាចក្កសត្តាបត្តុសកោ – តេត ឌាតត្តីតិ បត្តោត ចា តេល ចា ជិតា សិចំ ខុក្កតេ្ត ចា ខុក្កយតេ្ត ចា បស្សត្តិ· ចេយតិកបត្តុសកំ ទ្វត្តាតយេច·

១សិ៣· ក្យុក្កច្ចបកតបត្តុសកោ – ឃចា ខ្ពច្ឆាឃ អភិក្ខុតោ "ខ្ពច្ឆាបកតោ"តិ ចុច្ចតិ, ឲចំ បុត្តាកាកោ សត្តិដ្ឋាតំ កត្វាបិ កទហក្កលោ អកប្បិយេ អកប្បិយសត្តាតាយក្ខាតេតត ក្យុក្កច្ចេត អភិក្ខុតា "ក្យុក្កច្ចបកតា"តិ ចេឌិតត្តា·

១សិ៤· ភេទបុទេក្ខាទបត្តុសកោ – អក្យុសលពលចតាឃ ចុលច្ចឃំ ចុត្តំ·

សិយោក្កត្តិកបេឃ្យាលកថា

១សិសិ· អាចាសិកោតអាកត្តុកបេឃ្យាលេ – ឃចា បុរិមេ អាចាសិកោតអាចាសិកបេឃ្យាលេ "តេត ត ឌាតត្តិ អចតេ្តា អាចាសិកា"តិអាឌិ ចុត្តំ, ឲចំ "តេត ត ឌាតត្តិ អចតេ្តា អាកត្តុកា"តិអាឌិតា តយេត សត្តំ ចេឌិតត្តំ· អាកត្តុកោតអាចាសិកបេឃ្យាលេ បត – ឃចា បុរិមបេឃ្យាលេ "អាចាសិកា កិច្ច សត្តិបតត្តី"តិ អាកតំ, ឲចំ "អាកត្តុកា កិច្ច សត្តិបតត្តី"តិ អាតេតត្តំ· អាកត្តុកោតអាកត្តុកបេឃ្យាលេ បត – ទ្វេភយបទេសុ អាកត្តុកចសេត ឃោរេឌតតេ្តាតិ·

១៧៨. អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បន្នរសោតិ ឯត្ថ យេសំ បន្នរសោ, តេ តិរោរដ្ឋតោ វា អាគតា, អតីតំ វា ឧបោសថំ ចាតុទ្ទសិកំ អកំសូតិ វេទិតព្ពា។ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពន្តិ អាវាសិកេហិ “អជ្ជុបោសថោ ចាតុទ្ទសោ”តិ បុព្ពកិច្ចេ ករិយមានេ អនុវត្តិតព្ពំ, ន បដិក្កោសិតព្ពំ។ ន អកាមា ទាតព្ពាតិ ន អនិច្ឆាយ ទាតព្ពា។

លិង្គាទិទស្សនកថា

១៧៩. អាវាសិកាការន្តិ អាវាសិកានំ អាការំ។ ឯស នយោ សព្វត្ថ។ អាការោ នាម យេន តេសំ វត្តប្បយុត្តា វា ន វាតិ អាចារសណ្ឋានំ គយ្ហតិ។ លិង្គំ នាម យំ តេ តត្ថ តត្ថ លីនេ ការយតិ; អធិស្សយាតេបិ ឌាគារេ បតីតិ អត្ថោ។ និមិត្តំ នាម យំ ទិស្វា តេ អត្ថីតិ ញាយន្តិ។ ឧទ្ទេសោ នាម យេន តេ ឧបទ្ទបបរិក្ខារាទិ ឧទ្ទិសន្តិ; អបទេសំ លភន្តីតិ អត្ថោ។ សព្វមេតំ សុបញ្ញត្តមញ្ចបីឋាទិនិទ្ទេច បទសទ្ទាទិនិទ្ទេស អធិវចនំ, យថាយោគំ បន យោជេតព្ពំ។ អាគន្តុកាការាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តត្ថ អញ្ញាតកន្តិ អញ្ញេសំ សន្តកំ។ បាទានំ ធោតំ ឧទកនិស្សេកន្តិ បាទានំ ធោតានំ ឧទកនិស្សេកំ។ ពហុវចនស្ស ឯកវចនំ វេទិតព្ពំ។ “បាទានំ ធោតំ ឧទកនិស្សេក”ន្តិ វា បាឋោ; បាទានំ ធោតឧទកនិស្សេកន្តិ អត្ថោ។

១៨០. នានាសំវាសកាទិវត្ថុ – សមានសំវាសកទិដ្ឋិន្តិ “សមានសំវាសកា ឯតេ”តិ ទិដ្ឋិំ ន បុច្ឆន្តីតិ តេសំ លទ្ធិំ ន បុច្ឆន្តិ; អបុច្ឆិត្វាវ វត្តបដិវត្តិំ កត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ នាភិវិតរន្តីតិ នានាសំវាសកភាវំ មទ្ទិតុំ អភិភវិតុំ ន សក្កោន្តិ; តំ ទិដ្ឋិំ ន និស្សជ្ជាបេន្តីតិ អត្ថោ។

នគន្តព្ពាគន្តព្ពវារកថា

១៨១. សភិក្ខុកា អាវាសាតិ យស្មិំ អាវាសេ ឧបោសថការកា ភិក្ខូ អត្ថិ, តម្ហា អាវាសា យំ ន សក្កោតិ តទហេវ អាគន្តុំ , សោ អាវាសោ ឧបោសថំ អកត្វា ន គន្តព្ពោ។ អញ្ញត្រ សង្ឃេនាតិ សង្ឃប្បហោនកេហិ ភិក្ខូហិ វិនា។ អញ្ញត្រ អន្តរាយាតិ បុព្ពេ វុត្តំ ទសវិធំ អន្តរាយំ វិនា។ សព្វន្តិមេន បន បរិច្ឆេទេន អត្តចតុត្ថេន អន្តរាយេ វា សតិ គន្តុំ វដ្ដតិ។ អនាវាសោតិ នវកម្មសាលាទិកោ យោ កោចិ បទេសោ។ យថា ច អាវាសាទយោ ន គន្តព្ពា; ឯវំ សចេ វិហារេ ឧបោសថំ ករោន្តិ, ឧបោសថាធិដ្ឋានត្ថំ សីមាបិ នទីបិ ន គន្តព្ពា។ សចេ បនេត្ថ កោចិ ភិក្ខុ ហោតិ, តស្ស សន្តិកំ គន្តុំ វដ្ដតិ។ វិស្សដ្ឋុបោសថាបិ អាវាសា គន្តុំ វដ្ដតិ; ឯវំ គតោ អធិដ្ឋាតុម្បិ លភតិ។ អារញ្ញកេនាបិ ភិក្ខុនា ឧបោសថទិវសេ គាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អត្តនោ វិហារមេវ អាគន្តព្ពំ។ សចេ អញ្ញំ វិហារំ ឱក្កមតិ, តត្ថ ឧបោសថំ កត្វាវ អាគន្តព្ពំ, អកត្វា ន វដ្ដតិ។

១៨២. យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ យំ ជានេយ្យ អជ្ជេវ តត្ថ គន្តុំ សក្កោមីតិ; ឯវរូបោ អាវាសោ គន្តព្ពោ។ តត្ថ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ

ឧបោសថំ ករោន្តេនាបិ ហិ ឋបិតា តេន ឧបោសថន្តរាយោ កតោ ភវិស្សតីតិ។

វជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនកថា

១៨៣. ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយាតិអាទីសុ ហត្ថបាសូបគមនមេវ បមាណំ។ អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយាតិ ឋនេយ្យា បារិវាសិយបារិសុទ្ធិទានំ នាម បរិសាយ វុដ្ឋិតកាលតោ បដ្ឋាយ ន វដ្ដតិ, អវុដ្ឋិតាយ បន វដ្ដតិ។ តេនាហ – “អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយា”តិ។ តស្ស លក្ខណំ ភិក្ខុនិវិភង្គេ បារិវាសិយឆន្ទទានវណ្ណនាតោ គហេតព្វំ។ អនុបោសថេតិ ចាតុទ្ទសិកោ ច បន្នរសិកោ ចាតិ ទ្វេ ឧបោសថេ ឋបេត្វា អញ្ញស្មិំ ទិវសេ។ អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ យា កោសម្ពកភិក្ខូនំ វិយ ភិន្នេ សង្ឃេ បុន សង្ឃសាមគ្គី ករីយតិ, តថារូបិំ សង្ឃសាមគ្គិំ ឋបេត្វា។ តទា ច “សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជុបោសថោ សាមគ្គី”តិ វត្វា កាតព្វោ។ យេ បន កិស្មិញ្ចិទេវ អប្បមត្តកេ ឧបោសថំ ឋបេត្វា បុន សមគ្គា ហោន្តិ, តេហិ ឧបោសថោយេវ កាតព្វោតិ។

ឧបោសថក្ខន្ធកវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦៑ ចឃ្សុបភាឃិកក្ខភ្ឌក៌

ចឃ្សុបភាឃិកាត្យខាភភកធា

១ប័រ៑ ចឃ្សុបភាឃិកក្ខភ្ឌកេក – អបញ្ញាតេត្តាតិ អភត្យញ្ញាតេតា អរំចិហិតេតា ចា៑ តេត ព្ទាឆ ក៌ក្ខ្វតិ តេត ក៌ក្ខ្វ, ព្ទាឆឞតេច្ឆា ភិបាិតយតេត្តា៑ ឞឈ្មាត់ អាបាិតេឆត្តាតិ ចិភាឞំ អាបាិតេឆត្តា៑ ឞព្កឞាឃិឃ្សត្តិ៑តិ អតេប្យាឃ្សក្កា ភិពាឆ្ឌចាឞំ ចឞិឃ្សត្តិ៑ ឞក្យត្តកាតិ ឞក្យឈា៑ ចឃ្សាតេភ ចឃ្សំ ក្ខបកត្យត្តិ ចឃ្សាភភាយតេក តេតយាតេឞ ចឃ្សំ ក្ខបកត្តត្តាត្តិ អតេត្តា៑ កតិ ត្យ តេឈា ចឃ្សុបភាឃិកាតិ កតិ ត្យ តេឈា ចឃ្សុបកយភាភិ៑ អបទេឌ្ឌកតាឃាតិ ៩ត្ត អបទេឌ្ឌកតាឃ អឃ្សាតិ អបទេឌ្ឌកតា, តឃ្សា អបទេឌ្ឌកតាឃ; អតិក្កត្តាឃ អបទេឃ្ស៊ិ ខិចតេឞតិ អតេត្តា៑ ត្យតិឃភេឃប៊ិ យាតេឞា កតាឃ អឃ្សាតិ យាឞកតា, តឃ្សា យាឞកតាឃ; អតិក្កត្តាឃ យាតេឞ បទិប្យតេណ្ណតិ អតេត្តា៑ តឞ្ញា អាឞាត្យហិប្យណ្ណយាឃ អភត្តតេទ បាិចិបឆខិចតេឞ, អាឞាត្យហិប្យណ្ណយិតេតា ចា អបទាឃ ប្យណ្ណយាឃ អភត្តតេទ បាិចិបឆខិចតេឞតេឃច ចិហាទ៌ បចិឌក្កិត្តា បាិភិឃំ បទិតេកាឌភិឃំ ក្ខបដ្ឋតេបត្តា ឞត្តិ តេចតិឃចគ្គភាខិឞាឃិចិកយ៉ ភិច្ឆាតេបត្តា “ព្ទាយឃ្ស៊ិ ចិហាតេទ ព្ទាយំ តេតយាឞំ ចឃ្សំ ក្ខតេបឃិ”តិ ឞកិ ចា ក្ខត្តិក្ខត្យ ចា ចាធំ ភិឆ្នាតេទត្តា ចឃ្សំ ក្ខបកត្តត្តា៑

ចាធំ ភិឆ្នាតេទត្តា ចឃ្សំ ក្ខបកត្តត្តា៑

ចឃ្សាតេភចាទិកាបចិតេក្ខបាិខិកធា

១ប័រ៍-៩៑តេឃា បក្កតេយឃ្យាតិ ៩ត្ត អភតេបក្ខកយតេភភ ចា អញ្ញាត្ត អទ្យឈំ ក្ខដ្ឋាបតេភភ ចា អាបត្តិ តេចខិតត្តា៑ តេឃា អតិក្កតេយឃ្យាតិ ៩ត្ត ចិហាទកាឈភាឃ អាបត្តិតេឃា តេចខិតត្តា៑ ឞតេច ហិ ត់ ខិចឞំ ចិហាទឞតឃ្ស ក្ខបចាទ៌ ឌក្កយិត្តា អតិក្កយតិ, ឞត់ អាបត្តិតេឃា៑ ឞតេច បភ ចិហាទ្វបចាទ៌ អតិក្កយិត្តា អញ្ញាឃ្ស ចិហាទឃ្ស ក្ខបចាទ៌ អតេភាក្កយិត្តាច ភិចត្តតិ, ៩កា ៩ច អាបត្តិ៑ តេកភធិ អត្តទាតេឃភ ប្យទិយិក៌ អត្យបកតេតភ បឆ្ហិយិកា ក្ខបកត្តត្តា៑

ចឃ្សំក្ខក្កឆ្ឌិត្យកាតេយាតិ ចឃ្សភាយក៌ បឆយយាឞំ ក្ខក្កឆ្ឌិត្យកាតេយា, ឞាចឈយាឞំ អកត្តា ប្យភ អាឞាត្យហិយាឞតេយច កត្យកាតេយាតិ អតេត្តា៑ អាកតេយ ត្យតេណ្ឌាតិ អាកតេយ យាតេឞតិ អតេត្តា៑ អត្យខាភាយិ ក៌ក្ខតេច ទាត្ធភ៌ អត្យចត្តិត្យត្តិ ៩ត្ត ចឃ្សក្កឆ្ឌតេភ ក៌ក្ខ្វភ៌ កាធិ បទិហាភិ ភាយ ភត្តិ៑តិ អត្យចត្តិត្យ អត្យញ្ញាត់, តឞ្ញា អញ្ញាឃ្ស៊ិយ្បិ ឆយិតេក កតេយ៉ អត្យចត្តិតត្តា៑ អឆយិតេក បភ ភ កឃ្សធិ អត្យចត្តិតត្តា៑

ឞត្តាហកទេឈិឃាត្យខាភភកធា

១៥៧-៥។ សត្តាហករណីយេសុ – សត្តាហករណីយេន គន្តុន្តិ សត្តាហព្ភន្តរេ យំ កត្តព្វំ តំ សត្តាហករណីយំ, តេន សត្តាហករណីយេន ករណភូតេន គន្តុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ បហិតេ គន្តុន្តិ ទូតេហិ សត្តហិ កិច្ចអាទីហិ ទូតេ បហិតេយេវ គន្តុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្វោតិ សត្តាហេនេវ សន្និវត្តិតព្វំ, អដ្ឋមោ អរុណោ ឥធេវ ន ឧដ្ឋាបេតព្វោតិ អត្ថោ។

ភិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្សាតិ ឯតេ បញ្ចាយ ចតូហិ ឆត្តានិ ឆត្តានិសមាលាតិតិ ឯការិ ទីនានិ បរិហីនានិ។

១៥៨។ ឧទោសិតានីតិ ឧទោសិតសិក្ខាបទានីសុ វុត្តាតេន។ រសចតីតិ គត្តេគហំ វុទ្ធតិ។ ចារេយ្យំ សញ្ញាទិត្តសិក្ខាបទេ វុត្តយេវ។ បុរាយំ សុត្តន្តោ បលុជ្ជតីតិ យាវ អយំ សុត្តន្តោ ន បលុជ្ជតិ, យាវ អយំ សុត្តន្តោ ន វិនស្សតិ។ អញ្ញតរំ វា បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ ករណីយំ វាតិ ឯតេន បរិយាយេន យំកិញ្ចិ ករណីយំ សង្គហិតំ ហោតិ។ តត្ថ ច “ទ្វារាបិ ទាតព្វា ទាតុំ ឆន្ទោ ឯវាតុំ កិច្ច ច បស្សិត្វា”ន្តិ ឋបិតាច គហិយចចេតន ចេសិតេ គន្តព្វំ, ឯតេសំ ច ចេចចេតន។ ចេយ្យាលក្ខណោ បន ឯចំ ចេទិតព្វោ, យថា “ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ, សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស, ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស, ភិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស, សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ, ឯកំ ភិក្ខុនិំ, សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ, ឯកំ សិក្ខមានំ, សម្ពហុលេ សាមណេរេ, ឯកំ សាមណេរំ, សម្ពហុលា សាមណេរិយោ, ឯកំ សាមណេរិំ ឧទ្ទិស្ស អត្តនោ អត្ថាយ និវេសនំ ការាបិតំ ហោតី”តិ វុត្តំ; ឯវមេវ “ឧបាសិកាយ, ភិក្ខុនា, ភិក្ខុនិយា, សិក្ខមានាយ, សាមណេរេន, សាមណេរិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្សា”តិ សព្វំ វត្តព្វំ។ ឯវំ សត្តប្បការេសុ ករណីយេសុ បហិតេ គន្តព្វំ។

បញ្ចន្នំអប្បហិតេបិអនុជាននកថា

១៨៩។ បញ្ចន្នំសត្តាហករណីយេនាតិ ឯតេសំ ភិក្ខុអាទីនំ សហធម្មិកានំ “គិលានភត្តំ វា គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា ភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ ឥច្ចេវមាទិនា នយេន វិត្ថារេត្វា ទស្សិតេន ការណេន អប្បហិតេបិ គន្តព្វំ, បគេវ បហិតេ។ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ, អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ, មានត្តារហោ, អព្ភានារហោ, សង្ឃោ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, កតំ វា សង្ឃេន កម្មំ ហោតីតិ ឯតេហិ ទសហិ ការណេហិ ភិក្ខុស្ស សន្តិកំ គន្តព្វំ។ ភិក្ខុនិយា សន្តិកំ នវហិ ការណេហិ គន្តព្វំ, សិក្ខមានាយ សន្តិកំ ឆហិ – អាទិតោ ចតូហិ, សិក្ខា កុបិតា ហោតិ, ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា ហោតីតិ។ សាមណេរស្សាបិ ឆហិ – អាទិតោ ចតូហិ, វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតីតិ។ សាមណេរិយា ឧបសម្បទំ អបនេត្វា សិក្ខាបទំ ទាតុកាមោ ហោតីតិ ឋបិតា សទ្ធិំ បញ្ចហិ។ បរតោ មាតាបិតូនំ អនុញ្ញាតដ្ឋានេបិ ឯសេវ នយោ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន “យេ មាតាបិតូនំ ឧបដ្ឋាកា ញាតកា វា អញ្ញាតកា វា តេសម្បិ អប្បហិតេ គន្តុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តំ, តំ នេវ អដ្ឋកថាយំ, ន បាឡិយា វុត្តំ, តស្មា ន គហេតព្វំ។

បហិតេយេវអនុជាននកថា

៩៩។ ភិក្ខាតិកោតិ ឯកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ វសន្តកបុរិសោ។ ឧត្ថិយតីតិ បលុជ្ជតិ។ កល្យំ លេខាបិតត្តិ ឧទ្ទាលម្ពនកល្យំ លេខាបិតំ។ អាវហារបញ្ញត្តិ អាហារបេយ្យំ។ ឧទ្ទាហត្តិ ឧទ្ទេ អហំ។ សញ្ញាករណីយេតាតិ ឯត្ថ យំកិញ្ចិ ឧបរិវេសាការាទីសុ សេនាសនេសុ វេតិយលត្តវេទិកាទីសុ វា កត្តព្ពំ, អត្ថយេសា ភិក្ខុនោ បុគ្គលិកសេនាសនតយំ, សព្ពំ សញ្ញាករណីយេវ។ តស្មា តស្ស តិបរាឧតត្វំ ឧទ្ទាលម្ពនាទីនិ វា អាហរិត្វា វដ្ឍិប្បកុតីនំ កត្តវេតតាទីនិ វា គារេបត្វា កត្តព្ពំ។

អយំ បនេត្ថ បិញ្ញត្តិយុត្តករណីយេវចិត្តិវេយោ – ឧយ្យសចនត្ថាយ អតិយត្តិទោត ការេត្វា ន វដ្ដតិ។ សវេ ឯកស្មិំ មហាវាសេ បឋមំយេវ គតិកា គតា ហោតិ – "អនុកទិវសំ តាយ សត្តិបតិតព្ព"ន្តិ, តិយត្តិទោតាយេវ តាយ ហោតិ, ការេតុំ វដ្ដតិ។ "កល្យាណំ នោចិស្សាមី"តិ ការេត្វា ន វដ្ដតិ។ សវេ បន អាចរិយុបជ្ឈាយា បហិណន្តិ, វដ្ដតិ។ តាតិទូរេ វិហារោ ហោតិ, តត្ថ គន្ត្វា អទេជ្ជវ អាគមិស្សាមីតិ សម្បាបុណិត្វា ន សក្កោតិ, វដ្ដតិ។ ឧបទ្ទវបរិបុណ្ណាទីនំ អត្ថាយបិ ការេត្វា ន វដ្ដតិ។ "អាចរិយំ បស្សិស្សាមី"តិ បន ការេត្វា លភតិ។ សវេ បន តំ អាចរិយោ "អជ្ជ មា គច្ឆា"តិ វទតិ, វដ្ដតិ។ ឧបជ្ឈាគមនំ វា ញាតិគមនំ វា ឧស្សុកាយ ការេត្វា ន លភតីតិ។

អត្តាទានអង្គបត្តិវស្សវេទ្ធកថា

១០០។ ឯតេ ការយា ទោត ការេត្តិអាទីសុ សវេ ការយា អចិន្តិតា ហោតិ, តត្ថ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា វិហារមេវ អាគន្ត្វា វសិតព្ពំ។ សវេ ន្តិ គេតា, សត្តាហវារេន អនុលោមា ឧដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន សក្កា វេ ហោតិ, តទេវ សកាគដ្ឋានេ វសិតព្ពំ។ សវេ បនស្សា យត្ថាបវត្តាតិ សលិលកត្តាទីនិ វេត្តិ, "ន យំ តស្មិំ វិហារេ វសិស្សា"តិ វត្តព្ពា។ "យំ វិហារស្ស វា បរិវារស្ស វា ន វេយ, ពុទ្ធានំ វេយ, យត្ថ គតត្ថិ វសិត្វា គន្តព្ពា"តិ ទុទ្ធំ បន យថាសុខំ គន្តព្ពំ, ទោនំយេវ តំ បិបុណាតិ។ "ពុទ្ធានំ វសនដ្ឋានេ បិបុណាបេត្វា គន្តព្ពា"តិ ទុទ្ធំ បន យត្ថ វសន្តិ, តត្ថ គេត្វា វស្សគ្គេន បិបុណាបេត្វា គន្តព្ពំ។

សវេ បចារិតកាលេ វស្សាវាសិកំ ទេន្តិ, យទិ សត្តាហវារេន អនុលោមំ ឧដ្ឋាបយិំសុ, គហេតព្ពំ។ លិត្តវស្សេហិ បន "ន យំ តត្ថ វសិស្សា លិត្តវស្សា យយ"ន្តិ វត្តព្ពំ។ យទិ "សេយំ អយ្យានំ សេនាសនំ បិបិតំ, តេ គណ្ហន្តូ"តិ វទន្តិ, គហេតព្ពំ។ យំ បន វិហារេ ឧបនិក្ខិត្តកំ យា វិតស្សតិ ព្ពាធ អាហវំ ខិវរាទិវេតព្ពយកល្យំ, តំ តទេវ គន្ត្វា អបលោកេត្វា ការេតព្ពំ។ "ព្ពោតោ អយ្យានំ វត្តារោ បច្ចយេ ទេថា"តិ គហបតិការកានំ ទិន្នំ ទេវត្តវត្តអាទិកេ តត្រុប្បាទេបិ ឯសេវ នយោ។ សល្លិកាលិកាវេតព្ពយកល្យំ អនត្តាវិហារេ វា ជាតិសីមាយ វា ហោតុ, ជាតិសីមាយ ទិតានំ អបលោកេត្វា ការេតុំ ន វដ្ដតិ។ ឧកយត្ថ ទិតានំ បន អនត្តាសីមាយ ទិតានំ អបលោកេត្វា ការេតុំ វដ្ដតីវេយ។

សល្លក្ខណអង្គបត្តិវស្សវេទ្ធកថា

១០១។ សល្លក្ខេត្វាតិ ឯត្ថ ភិន្នេ សល្លេ គន្ត្វា ករណីយំ តត្ថិ, ឯយា បន "ភិន្ទិស្សតី"តិ អាសង្កិតោ, តំ សន្តាយ "ភិន្នោ"តិ ទុត្តំ។ សព្ពធុលិហិ

ກິລ຺ຕີຫິ ສເຍ຺ຍາ ກິເສ຺ຕາຕິ ເອວ຺ ນ ກິລ຺ຕີຫິ ສເຍ຺ຍາ ກິເສ຺ຕາຕິ ຈເຊ຺ເຍາ ທຸກ຺ກເຕາ “ນ ເທາ ໂປປິລິ ກິລ຺ຕີ ສເຍ຺ຍ ກິສ຺ຕີ”ຕິ ເອວາ ປນ ນິສ຺ສາຍ ອນຸວາທ ຄຕ຺ວາ ຍັ ສເຍ຺ຍ “ກິລ຺ລ ກິເສ຺ສຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ຕັ ສນ຺ທາເຍຕັ ທຸກ຺ກັ

ວຂາຄືສຸວສ຺ສປກຍນກຮາ

໑໐໒: ວເຂາຕິ ເກາປິລກາຄັ ນິວາສຊ຺ຊາຄັ ເຍນ ວເຂາຕິ ເອວ຺ ວເຂນ ສທ຺ທິ ຄຕສ຺ສ ວສ຺ສເສຸເຊ ອນາປຕ຺ຕິ

ໂປກຊ຺ຊາຍາຕິ ອາສນ຺ນາຍ ສເຕ຺ວ ວສ຺ສ ໂປກຕ຺ຕິ ເອວ຺ ວສ຺ສປນາຍິກຄິວເສ ເຕນ ກິລ຺ນາ ໂປປິສກາ ວຕ຺ຕາ “ຄຸຊິກາ ລຊ຺ຊ ວຊ຺ຕີ”ຕິ ສເວ ກຣິຕ຺ວາ ເຊຕິ, ຕຕ຺ຕ ປຕິສິຕ຺ວາ “ທຸລຊ ວສ຺ສ ໂປເປຍີ”ຕິ ຕິລ຺ລຕ຺ຕ ວຕ຺ຕຕ຺ຕ ເນາ ເວ ເຊຕິ, ສາລີສເລ຺ລເປນ ຊິຕສກຊສ຺ສ ເຫຊ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕຕ຺ຕ ຕຍິ ອລນເຕ຺ຕນ ອາລເຍາ ກາຕເລ຺ລາ ສເຕ຺ວ ປນ ວສ຺ສ ໂປກຕ຺ຕ ນ ວຊ຺ຕີ ອາລເຍາ ນາຍ “ທຸລຊ ວສ຺ສ ວສິສ຺ສາຍີ”ຕິ ຊິຕ຺ຕປ຺ປາເຊຍຕ຺ຕ ສເວ ຍກ຺ກປ຺ປຊິປເນ຺ນເຍວ ສເຕ຺ວ ປວາເຣຕິຄິວເສາ ເຫາຕິ, ຕເຕ຺ວ ປວາເຣຕຕ຺ຕ ອຊ ສເຕ຺ວາ ອເນ຺ຕາວເສ຺ສເຍວ ກິລ຺ນາ ປຕິ຺ຕຊ຺ຊາຄັ ປຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກຍຕິ, ປຕິ຺ຕຊ຺ຊາເນ ວສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕ ກິລ຺ລຫິ ສທ຺ທິ ປວາເຣຕຕ຺ຕ ອວາປິ ສເຕ຺ວາ ອເນ຺ຕາວເສ຺ສເຍວ ອນ຺ຕຣາ ເອກສ຺ມິ ກາເຍ ຕິຊ຺ຕິ ວາ ຊີປ຺ປກິເຣຕິ ວາ, ຕສ຺ມິເຍວ ກາເຍ ກິລ຺ລຫິ ສທ຺ທິ ວສິຕ຺ວາ ປວາເຣຕ຺ວາ, ອປວາເຣຕ຺ວາ ຕເຕາ ປເຣ ຄນ຺ຕ຺ວ ນ ວຊ຺ຕີ

ນາວາຍັ ວສ຺ສ ໂປກສ຺ເນ຺ຕນາປິ ຄຸຊີຍັເຍວ ໂປກຕ຺ຕຕ຺ຕ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອລນເຕ຺ຕນ ອາລເຍາ ກາຕເລ຺ລາ ສເວ ອເນ຺ຕາເຣຕຍາຍັ ນາວາ ສຍຸເຊ຺ຊເຍວ ເຫາຕິ, ຕເຕ຺ວ ປວາເຣຕຕ຺ຕ ອຊ ນາວາ ຄຸລ຺ລ ລພຕິ, ອຍ຺ຸຕາ ປເຣເຕາ ຄຕ຺ຕກາເຍາ ເຫາຕິ, ຄຕ຺ຕ ນ ວຊ຺ຕີ ນາວາຍ ລຊ຺ຊກາເຍເຍວ ວສິຕ຺ວາ ກິລ຺ລຫິ ສທ຺ທິ ປວາເຣຕຕ຺ຕ ສເວປິ ນາວາ ອນຸຕີເຣເຍວ ອນ຺ຕຣຕ຺ວ ຄສ຺ສຕິ, ກິລ຺ລ ວ ປຊິ ລຊ຺ຊກາເຍເຍວ ວສິຕຸກາເຍາ, ນາວາ ຄສ຺ສຕຸ ກິລ຺ລນາ ຕເຕ຺ວ ວສິຕ຺ວາ ກິລ຺ລຫິ ສທ຺ທິ ປວາເຣຕຕ຺ຕ

ທ຺ລຕິ ວເຂ ສເຕ຺ວ ນາວາຍຕ຺ຕິ ຕີສຸ ຊາເນສຸ ນຕ຺ຕິ ວສ຺ສເຊ຺ເຊ ອາປຕ຺ຕິ, ປວາເຣຕ຺ຸວ ລພຕິ ປຸຣິເມສຸ ປນ “ວາຍວຫິ ໂຂ຺ລາຍຫາ ເຫາຕິ”ຕິອາຄືສຸ ສຍ຺ຍຸກຊປຣິຍເຕ຺ຕສຸ ວຕ຺ຕສຸ ເກາວລ຺ ອນາປຕ຺ຕິ ເຫາຕິ, ປວາເຣຕ຺ຸ ປນ ນ ລພຕິ

໑໐໓: ນ ກິລ຺ເວ ຣຸກ຺ຂສຸສິເຣຕິ ເອວ຺ ສຸເຊ຺ຊ ຣຸກ຺ຂສຸສິເຣເຍວ ນ ວຊ຺ຕີ; ຍຫຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ຣຸກ຺ຂສຸສິຣສ຺ສ ອເນ຺ຕາ ປເຊຣຊ຺ຊຊັ ຄຸຊິຄັ ຄຕ຺ວາ ປຊິສນ຺ທາເຣ ເຍາເຊຕ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕ ວຊ຺ຕີ ຣຸກ຺ລ ລິຊ຺ຊຕ຺ວາ ຕາລກ຺ກຍຕ຺ຕເກ ປເຊຣຊ຺ຊຊັ ຄຸຊິຄັ ຄຕ຺ວາປິ ວຊ຺ຕີເຍວ ຣຸກ຺ລຊິຊກິຍາຕິ ເອວ຺າປິ ສຸເຊ຺ຊ ຊິຊປຍເຕ຺ຕ ນ ວຊ຺ຕີ ຍຫາຊິຊເປ ປນ ອຊ຺ຄັ ຊາລິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕ ປເຊຣຊ຺ຊຊັ ຄຸຊິຄັ ຄຕ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕຕ຺ຕ ອເສນາສນິເກາຕາຕິ ຍສ຺ສ ປຍ຺ຍາຕ຺ຕ ລເຊນາຄັ ອຍ຺ຍາຕເຣນ ລຊ຺ຊ ເຍາຊິຕຊ຺ວາເຣຊາຊຊັ ເສນາສນັ ນຕ຺ຕິ, ເຕນ ນ ໂປກຕ຺ຕຕ຺ຕ ນ ກິລ຺ລເວ ລວຄຸຊິກາຍຕ຺ຕິ ລວຄຸຊິກາ ນາຍ ຊນ຺ລິຕຍຍາຄິເກຊາ ຄຸຊີ, ຕຕ຺ຕ ໂປກຕ຺ຕ ນ ວຊ຺ຕີ ສຸສາເນ ປນ ອຍ຺ລາ ຄຸຊິຄັ ຄຕ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕ ວຊ຺ຕີ ນ ກິລ຺ລເວ ລເຕ຺ຕຕິ ເອວ຺າປິ ວຕ຺ຕສຸ ວຍຸເຊສຸ ລຕ຺ຕ ຊເປຕ຺ວາ ອາວເຣຫ ຄຕ຺ວາ ຊ຺ວາເຣ ເຍາເຊຕ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕ ວຊ຺ຕີ, ລຕ຺ຕຄຸຊິກາ ນາເຍສາ ເຫາຕິ ວາຊີຍາຕິ ເອວ຺າປິ ຍຫເນ຺ຕນ ກປເລ຺ລນ ລເຕ຺ຕ ທຸກ຺ກເນເຍນ ຄຸຊີ ຄຕ຺ວາ ໂປກຕ຺ຕ ວຊ຺ຕີ

អឆយ្យិកកតិកាឌិកឆា

១០៥៎ ឧចទ្វុបិ កតិកាតិ ឧត្ត អញ្ញាបិ ឃា ព្រឌិឝី អឆយ្យិកា កតិកា ទេហាតិ, ឃា ត កាតព្ពាតិ អទេត្វា៍ តឃ្សា លក្ខណំ យហាចិកទេក្ក ទុត្តា៍

១០៦-ប៉៍ បជិឃ្សេច ច អាបត្តិ ទុក្កដឃ្សាតិ ឧត្ត ត ទេពចលំ “ត្ថាយំ ទេតយាសំ ត្ថាឆ ចឃ្សំ ចឃឆា”តិ ឧតទេឃ្សច បជិឃ្សេច អាបត្តិ, “ត្ថាយំ ទេតយាសំ កិក្ខ កណ្ឌ, ក្ខទេកាបិ យឃំ ត្ថាឆ ចឃ្សំ ចឃិឃ្សាយ, ឧកទេតា ក្ខឌ្ឌិឃាទេបឃ្សាយា”តិ ឧចយាឌិតាបិ តឃ្ស តឃ្ស បជិឃ្សេច ទុក្កដំ៍ តញ្ញា ទេលា បឆយំ ឃុទ្ធចិត្តឃ្ស បន្ធា ចិសំចាឆតបទ្ធយា, បឆយឃ្សិ អឃុទ្ធចិត្តឃ្ស បត បជិឃ្សេច បរិចិត្តិឃំ, ចិសំចាឆទេត ទុក្កដត្តិ បរិចិត្តិទេយត ឃទ្ធិ ទុក្កដំ ឃុឌ្ឌតិ៍

ទេឃាតឆទេហច អកាទលឹទេឃាតិអាឌិឃុ ឃទេច ចឃ្សំ អតុបកត្តា ចា បក្កយតិ, ក្ខបកត្តា ចា ឃត្តាហំ ឆាហិទ្ធា ឌិតិតាទេយតិ, ឃុទិយិកា ច ត បញ្ញាឃតិ, បជិឃ្សេច ច អាបត្តិ៍ ចឃ្សំ ក្ខបកត្តា បត អទុលំ អតុដ្ឋាទេបត្វា តឆទេហច ឃត្តាហកាទលឹទេឃត បក្កយត្តឃ្សាបិ អទេត្តាឃត្តាទេហ តិចត្តត្តឃ្ស អតាបត្តិ, ទេកា បត ចាទេតា ខ្ចិហតឹហំ ចឃិត្វា អទេត្តាឃត្តាទេហ តិចត្តត្តឃ្ស៍ ខ្ចិហតឹហំ ចឃិត្វាតិ ឧត្តាបិ តិទទេបទេក្ខតច ក្ខបចាទាតិក្កទេយ ចឃ្សទេន្ធទេតា ទេចឌិតទេព្ពា៍ ឃទេច ត្ថាឆ ចឃិឃ្សាយឹតិ អាលទេឃា អត្តិ, អឃតិឃា បត ចឃ្សំ ត ក្ខទេបតិ, កហិតទេឃតាឃត់ ឃុក្កហិតំ, ឈិត្តចទេឃ្សា ត ទេហាតិ, បចាទេទត្យំ លកតិទេឃច៍

ឃត្តាហំ អតាកតាឃ បចាទណាឃាតិ ឧត្ត តចយិទេតា បដ្ឋាឃ កត្តំ ចដ្ឋតិ, អាកន្ធត្យ ចា យា ចា, អតាបត្តិ៍ ទេឃសំ ក្ខត្តាតទេយចាតិ៍

ចឃ្សុបតាឃិកក្ខត្តកចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣៌ បចារលាក្កត្ថក៌

អថាយុកថិហារកថា

១០៥៌ បចារលាក្កត្ថកេ – នេតច អាលេបឃ្យាយ ត ឃល្លេបឃ្យាយាតិ ឲត្ថ អាលិនេបិ តាយ បឆយចចត៌; ឃល្លាេបិ បឆ្លិយចចត៌ ហត្ថចិលឈ្លេកតាតិ ហត្ថុក្កេបកេត៌ បឃុឃិចាឃត្តិ បឃ្នុត៌ ចិឃ ឃិចាឃិ៌ បឃេចាបិ ហិ អត្តេតា ឱប្បត្តិ ឃុលទ្យក្លិ អត្តាយត្តាឃ្ស ត អាទេរាចេត្តិ, បដិឃត្តាទិ ត កទេរាត្តិ, តឆា ឲទេតបិ ត អកំឃុ; តឃ្វា នេតឃិ ឃិចាឃេឃា “បឃុឃិចាឃេឃា”តិ ចុច្ចតិ៌ ឲឃ តនយា ឃត្តាត្ថ៌ ត កិក្លេច ឃ្យាក្តាត៌ តិត្តិយឃយាគាតត្តិ “ត្តាយំ តេយាឃិ ត កទេតត្តា”ត្តិ ឲចទ្វុំ ចតឃយាគាត៌ ត កាតត្តំ; អឆយុកតិកា តេហឃា៌ អត្តាយត្តាតុលិយតាតិ អត្តាយត្តា ចត្តុ អតុលិយកាទេចា៌ “ចគត្តុ យំ អាឃប្ពេត្តា”តិ ហិ ចគត្តិ ឃក្កា តេហាតិ កិក្ខិ ចត្តុ; ត ត្តាតទិ៌ អាបត្តិចុទ្ធាគតា ចិគយបុទេក្លូរតាតិ អាបត្តិហិ ចុទ្ធាគកាទេចា ចិគឃំ បុរេតា កត្តា ចទេលាកាទេចា៌ “ចគត្តុ យំ អាឃប្ពេត្តា”តិ ហិ ឲចំ ចគេត្តា អាបត្តិហិ ចុទ្ធហិឃ្សតិ, ចិគយត្តា បុរក្លត្តា ចិហទិឃ្សតិតិ ចុច្ចតិ៌

១១០៌ឃុលាតុ នេយ កគេត្ត ឃេឃ្លា អត្ត បចារលា, ឃឌិ ឃឈ្លឃ្ស បត្តកល្លំ, ឃេឃ្លា បចារេឃ្យាតិ អឃំ ឃត្តឃក្កាហិកា តាយ ចាត្តិ; ឲចត្តា ចុទ្ធត្ត តេចាចិកំ ឆេចាចិកំ ឲកចាចិកត្តា បចារេតុំ ចដ្តិ៌ ឃយាគចឃ្សិកំ ត ចដ្តិ៌ “តេចាចិកំ បចារេឃ្យា”តិ ចុទ្ធត្ត បគ តេចាចិកេយេច ចដ្តិ, អត្តា ត ចដ្តិ៌ “ឆេចាចិកំ បចារេឃ្យា”តិ ចុទ្ធត្ត ឆេចាចិកត្តា តេចាចិកត្តា ចដ្តិ, ឲកចាចិកត្តា ឃយាគចឃ្សិកត្តា ត ចដ្តិ៌ “ឲកចាចិកំ បចារេឃ្យា”តិ ចុទ្ធត្ត បគ ឲកចាចិក-ឆេចាចិក-តេចាចិកាតិ ចដ្តិ, ឃយាគចឃ្សិកេយេច ត ចដ្តិ៌ “ឃយាគចឃ្សិក”ត្តិ ចុទ្ធត្ត ឃត្តា ចដ្តិ៌

១១១៌អត្ថិតិ តិឃិត្តាច តេហាត្តិ, ត ឱដ្ឋហត្តិ៌ តតយត្តាតិ តគត្តា; តាចតកំ កាលត្តិ អទេត្តា៌

បចារលាគេគកថា

១១២៌ចាត្តុឌ្ឍិកាច បត្តរឃិកា ចាតិ ឲត្ថ ចាត្តុឌ្ឍិកាយ “អត្ត បចារលា ចាត្តុឌ្ឍឹ”តិ ឲចំ បុត្តាកិត្តំ កាតត្តំ, បត្តរឃិកាយ “អត្ត បចារលា បត្តរឃី”តិ៌

បចារលាកយ្យេបុ ឃនេ ឲកឃ្មិ ចិហាទេ បត្តាឃុ កិក្លឃុ ចឃេត្តឃុ ឲកឃ្ស បចារលំ អាហទិត្តា ចត្តាទេរា កលាចាត្តិ ឆេយត្តា បចារេត្តិ, ចត្តឃុ តិឃុ ចា ចឃេត្តឃុ ឲកឃ្ស បចារលំ អាហទិត្តា តេយា ចា ឆេ ចា ឃឈ្លាត្តិ ឆេយត្តា បចារេត្តិ, ឃត្តេយតំ អឆយុតចក្កិ បចារលាកយ្យំ

ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨩᨶᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩅᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

ᩈᨧᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨩᨶᩮᩈᩩ ᩑᨠᩔ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩑᨠᩔ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨣᨱᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩅᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨩᨶᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨠᩮᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩈᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨶᩣᨾ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨴᩣᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶᨠᨳᩣ

᪒᪑᪖᪨ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᩉᩣᩁᨠᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ – “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨲᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ... ᨷᩮ... ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ; ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩮᨶ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿᨷᩥ ᨧ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩴ ᩋᩅᩈᩮᩈᨠᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᩣᩉᨭᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨧ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨷᩅᩣᩁᨱᨾᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ, ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ, ᨲᩔ ᨧ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨧ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᨾᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ, ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧ ᩈᩮᩈᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨶ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᨶ ᨻᩉᩥᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᨶᨷᩥ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥ᪨

᪒᪑᪗᪨ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦ”ᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩥᨠᩣ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪒᪑᪘᪨ ᨲᨲᩕᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅ᪨

១១១៉ បុត បចារទេតន្តត្តិ បុត បុន្តាកិច្ចំ កត្វា ពាត្តិ ឌេបត្វា បឈ្ឈុត្វេទោ បដ្ឋាយ បចារទេតន្តាំ៉ សេងំ ក្ខេបិយធក្កន្តកចណ្ហាតាឃំ ចុត្តាតេឃេតច ទេចដីតន្តាំ៉

១១ប៉ អាកត្តុកេហិអាចាឫិកាត់ អតុចត្តិតន្តត្តិ "អឌ្ឍ បចារណា ចាតុក្ខឹ"តិ ឲតេឌច បុន្តាកិច្ចំ កាតន្តាំ៉ បត្ថុនិកចារេបិ ឲេនច តេឃា៉ អាចាឫិកេហិ តិស្សឹយំ កត្តា បចារទេតន្តត្តិ អឞ្ស្យាចឞាទេត អឃំ បិឭត្ថាឫត្តាកចិតិត្ថេឃា – ឞេច បុរិយិកាឃ បញ្ចា កិក្ខ ចឞ្សំ ក្ខបកតា, បត្ថិយិកាឃបិ បញ្ចា, បុរិទេយហិ ពាត្តិ ឌេបត្វា បចារិទេត បត្ថិទេយហិ ទេតង់ ឞត្តិទេក បិរិឫុឌ្ឍិទេបិយទេឆា កាតទេន្តា, ត ឲកឞ្ញឹ ក្ខេបិយធទេក្ក ទេក្ខ ពាត្តិទេឃា ឌេបតន្តា៉ ឞេចបិ បត្ថិយិកាឃ ក្ខបកតា ចត្តាទេរា តទេឃា ទេក្ខ ឲទេកា ចា ទេហាតិ, ឲេនច តេឃា៉ អឆ បុរិយិកាឃ ចត្តាទេរា បត្ថិយិកាឃបិ ចត្តាទេរា តទេឃា ទេក្ខ ឲទេកា ចា ឲេនច តេឃា៉ អឆាបិ បុរិយិកាឃ តទេឃា, បត្ថិយិកាឃបិ តទេឃា ទេក្ខ ចា, ឲេនច តេឃា៉ ត្ថតេញ្ញា្វ លក្កណំ – ឞេច បុរិយិកាឃ ក្ខបកេតហិ បត្ថិយិកាឃ ក្ខបកតា ទេឆាកតទេរា ទេចច ទេហាត្តិ ឞយឞយា ច, ឞឈ្ឈបចារណាឃ កណំ បុទេត្តិ, ឞឈ្ឈបចារណាចទេឞត ពាត្តិ ឌេបតន្តាតិ៉

ឞេច បត បុរិយិកាឃ តទេឃា, បត្ថិយិកាឃ ឲទេកា ទេហាតិ, ទេតត ឞត្ថិ ទេត ចត្តាទេរា ទេហាត្តិ, ចតុត្ថំ ឞឈ្ឈពាត្តិ ឌេបត្វា បចារទេតុំ ត ចដ្ឋតិ៉ កណពាត្តិឃា បត ទេឞា កណបុទេកា ទេហាតិ, តឞ្មា កណចទេឞត ពាត្តិ ឌេបត្វា បុរិទេយហិ បចារទេតន្តាំ៉ ត្ថតទេត ទេតង់ ឞត្តិទេក បិរិឫុឌ្ឍិទេបិយទេឆា កាតទេន្តា៉ ឞេច បុរិយិកាឃ ទេក្ខ បត្ថិយិកាឃ ទេក្ខ ចា ឲទេកា ចា ទេហាតិ, ឲេនច តេឃា៉ ឞេច បុរិយិកាឃ ឲទេកា, បត្ថិយិកាឃបិ ឲទេកា ទេហាតិ, ឲទេកត ឲកឞ្ស ឞត្តិទេក បចារទេតន្តាំ, ឲទេកត បិរិឫុឌ្ឍិទេបិយទេឆា កាតទេន្តា៉ ឞេច បត បុរិយចឞ្សបកេតហិ បត្ថិយចឞ្សបកតា ឲទេកតបិ អឌិកតទេរា ទេហាត្តិ, បឌយំ បិតិទេយាក្ខ ក្ខឌិឞិត្វា បត្ថា ទេឆាកតទេរហិ ទេតង់ ឞត្តិទេក បចារទេតន្តាំ៉

កត្តិកចាតុយាឫិតិឃា បចារណាឃ បត ឞេច បឌយំ ចឞ្សបកេតហិ យហាបចារណាឃ បចារិទេតហិ បត្ថា ក្ខបកតា អឌិកតទេរា ចា ឞយឞយា ចា ទេហាត្តិ, បចារណាពាត្តិ ឌេបត្វា បចារទេតន្តាំ៉ ទេតហិ បចារិទេត បត្ថា ត្ថតទេរហិ បិរិឫុឌ្ឍិទេបិយទេឆា កាតទេន្តា៉ អឆ យហាបចារណាឃ បចារិតា ពហុ កិក្ខ ទេហាត្តិ, បត្ថិយចឞ្សបកតា ទេឆាកតទេរា ចា ឲទេកា ចា, បិតិទេយាទេក្ខ ក្ខឌិទេដ្ឋ បត្ថា ទេតង់ ឞត្តិទេក ទេតត បចារទេតន្តាំ៉

១១១៉ត ច កិក្ខទេច អប្បចារណាឃ បចារទេតន្តាំ, អន្តាកា ឞឈ្ឈឞាយក្កិឃាតិ ឲត្វ ទេកាឞន្តកឞាយក្កិឞឌិឞាច ឞាយក្កិ ទេចដីតន្តា៉ "អឌ្ឍ បចារណា ឞាយក្កិ"តិ ឲចទេប្ញាត្វ បុន្តាកិច្ចំ កាតន្តាំ៉ ទេឃ បត កិឞ្ញិត្វិទេឌច អប្បយត្តទេក បចារណំ ឌេបត្វា ឞយក្កា ទេហាត្តិ, ទេតហិ បចារណាឃទេយច បចារណា កាតន្តា៉ ឞាយក្កិបចារណំ កទេរាទេត្តហិ ច បឌយបចារណំ ឌេបត្វា បិជិបឌទេតា បដ្ឋាយ ឃាច កត្តិកចាតុយាឫិតិ បុណ្ណយា, ឲត្តន្តទេរ កាតន្តា, តទេតា បត្ថា ចា បុទេរ ចា ត ចដ្ឋតិ៉

ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩣᨴᩥᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨠᨳᩣ

᪑᪑᪓. ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ “ᨿᨴᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩮ “ᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩮᨷᩥ “ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨴᩣᨶᨠᨳᩣ

᪑᪑᪔. ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨿ ᩃᨷᩥᨲᩣᨿ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨮᨷᨶᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮ” ᨲᩥ ᩈᩩᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩁᩮᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩣᩅ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩃᨷᩥᨲᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᨷᨴᩮᨷᩥ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ. ‘ᨿ᩠ᨿ’ᨠᩣᩁᩮ ᨷᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨮᨷᩥᨲᩣᨷᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨮᨷᨶᩮ ᨷᨶ – “ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ...ᨷᩮ... ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩋᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩣ ‘ᨭᩥ’ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩃᨷᩥᨲᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᨷᨴᩮᨷᩥ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ, “ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨮᨷᩥᨲᩣᨷᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩣᩈᩩᨷᩥ. ᩑᨲᩣᩈᩩᨷᩥ ᩉᩥ ᨮᩥᨠᩣᩁᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨮᨷᨶᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ.

᪑᪑᪕. ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ “ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩴ ᨮᨷᩮᩈᩦ”ᨲᩥ ᨷᩁᩮᩉᩥ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ. ᩒᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲᩣᨶᩥ “ᩋᩃᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᨧᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩒᨾᨴ᩠ᨴᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ. ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩥᨲᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᨶ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩥᨲᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨾᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ. ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᨶᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ; ᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨽᩣᩈᨽᩣᨿ ᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ.

᪑᪑᪖. ᩈᩣᩅᩔ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᨠᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᩈᩩᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩃᩉᩔ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨮᨷᨶᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

᪑᪑᪗. ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩮᩣᩁᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨲᩮᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨾᩴᩈᩩ. ᨳᩮᩁᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩩᩁᩮᨲ᩠ᨲᨠ ᨠᨲᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨴᩩᨿᩥᨲᩣ ᨠᩮᩣᨠᩩᩃ ᨽᨧᩥᨲᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ. ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ “ᨿᨴᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨩᩣᨶᩥᩔᩣᨾ, ᨲᨴᩣ ᨲᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨲᩥ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩅᨴᩣᩁᩮᨲᩅ

ត៌ ចេដហឹតិ ឃេច ពុ្លយិតា ចត្វុតា កេដ្ឋិ បុក្កល៌ បរិឃដ្ឋិ, ពុ្ល្ងាតេច ត៌ អបដិឃាហឹតិ អត្វេ៍ា ឃេច អបដិឃតិ, ត៌ បុក្កល៌ អត្វុចិឌ្ឌិតា

បចារេទត្តា៌; តេា ចេ អបដិឃតិ, ុ្លបបរិក្លិត្វា ឌាតិឃ្សាយាតិ បចារេទត្តា៍

អយំ បុក្កលេា បញ្ញាយតីតិ ត ចត្វុតិ ឲត្ត ឲកោ កិក្លូ យាលិកេន្តចិលេបតេហិ ចេតិយំ ចា បុ្វេឌឹ, អទិដ្ឋំ ចា បិចិ, តឃ្ស តឌត្វុ្វេបិ

ឃទិរកេន្តា អពេហាឃិ; េឃា ត៌ កន្តុំ ឃន្តាយ "ពុ្លយឃ្ស កិក្លូតេា ឲចទ្វេបិ ឃទិរកេន្តា"តិ ចត្វុំ បកាេឃន្តា ឲចយាហ៍ បុក្កល៌ ឌេបត្វា ឃេឈ្លា

បចារេឃ្យាតិ ឲត៌ បុក្កល៌ ឌេបត្វា ឃេឈ្លា បចារេត្យ៍ ពុ្ល្ងាតេច ត៌ ចេដហឹតិ ឃំ ត្វុំ បុក្កល៌ ឌេបឃិ, តឃ្ស បុក្កលឃ្ស ពុ្ល្ងាតេច េងាឃំ

ចង៍ ឃេច អឃយឃ្ស េឌាេឃាតិ ចឌតិ, ត៌ បុក្កល៌ េឃាឆេត្វា បចារេទត្តា៌៍ អឆ តាហំ ឌាតាឃិតិ ចឌតិ, ុ្លបបរិក្លិត្វា ឌាតិឃ្សាយាតិ

បចារេទត្តា៌៍

ពុ្លង៌ ចត្វុ ច បុក្កលេា ច បញ្ញាយតីតិ បុទិយតេឃតេច េចារេទហិ យេឆ្ល កេហត្វា បចិត្វា បរិក្វុឌ្ឍាតឆ្លា កន្តាឌិហិ តហាតឌ្ឍាតឆ្លា ឌិឃ្វា

"បត្តាឌិតឃ្ស កយ្ល"ត្តិ យត្តាយាតេា េឃា ឲចយាហ៍ ពុ្ល្ងាតេច ត៌ ចេដហឹតិ ពុ្ល្ងាតេច េពាត ចត្វុតា បរិឃដ្ឋិត៌ បុក្កល៌ ចេដហិ; ពុ្លង៌ បត

ុ្លកឃយ្យិ ឌិឃ្វា ឌិដ្ឋកាលេពា បដ្ឋាយ ចិតិដ្ឋិតិត្វាច បចារេទត្តា៌៍ កល្លិ ចចតាយាតិ កល្លិ េចាឌតាយ; េចាឌេត្វំ ចដ្ឋីតិ អេត្វេ៍ា កឃ្វា?

បចារលេពា បុត្តោ អចិតិដ្ឋិតត្វា បឆ្លា ច ឌិឃ្វា េចាឌិតត្វាតិ៍ ុ្លេក្កាេឌតក៌ ឞិចិត្តិយត្តិ ពុ្លងញ្ញិ្លកឃំ បុត្តោ បចារលាយ ឌិឃ្វា

ចិតិដ្ឋិតិត្វាច កិក្លូ បចារេទត្តិ, តឃ្វា បុត ត៌ ុ្លេក្កាេឌត្តឃ្ស អាបត្តិ៍

កល្ហតកាេរកចត្វុកឆា

៦៣០៍េឆ្វ តេឃា ុ្លេបិឃេឆ ចាត្យុឌ្ឍឃិេក កាត្យុត្តិ ឲត្ត ចត្យុត្តបត្ឆ្លាយា េឆ្វ, តតិេឃា បត បកតិឃាបិ ចត្យុឌ្ឍឃិេកាេឃចាតិ៍ តឃ្វា

តតិឃចត្យុត្តា ចា តតិឃចត្យុត្តបត្ឆ្លាយា ចា េឆ្វ តេឃា ចាត្យុឌ្ឍឃិកា កាតត្តា៍ អឆ ចត្យុេត្ត កេព ឃ្យុលត្តិ, បត្ឆ្លាេយា ចាត្យុឌ្ឍឃិេកា

កាតេត្តា៍ ឲចយ្យិ េឆ្វ ចាត្យុឌ្ឍឃិកា េហាត្តិ៍ ឲចំ កេទាត្តា កល្ហតកាេរកាត៌ េពាទេឃ ចា ចាត្យុឌ្ឍេឃ ចា ពុ្លេយ បត្តុទឹបចារលាំ

បចារេឃ្សត្តិ៍ ឲចំ បចារេទត្តហិ ច ឌាហិឃីយាយ ឃាយេលេទ ឌេបត្វា "េព អាកឆ្លត្តី"តិ ឃ្យុត្វា លហុំ លហុំ ឃត្តុិបតិត្វា បចារេទត្តា៌៍

ឲតយត្វុំ ឌេឃ្សាត្យុំ "េព េច កិក្លូេច...េប... តឆា កេទាត្វុ"តិ ចុត្តា៍

អឃំចិហិតាតិ ឃំចិឌហតទហិតា អាកេយតឌាតតត្វាយ អកតឃំចិឌហិតា; អចិត្តាតាច ហុត្វាតិ អេត្វេ៍ា េពឃំ ចិក្លិត្វាតិ "កិលត្តត្វុ យុហុត្តិ

ចិឃ្សយឆា"តិអាឌិតា តេឃត ឃេយ្វាហំ កត្វាតិ អេត្វេ៍ា េតា េច លេកឆាតិ េតា េច ឌាហិឃីយំ កត្វុំ លេកឃ្យុំ; កល្ហតកាេរកាត៌

ឃាយេលេទហិ ច ឌហទកិក្លូហិ ច តិទត្តុទំ អត្វុឌាន្តុច េហាត្តិ៍ អាកេយ ឌុេលាញ្ញិ ឃំ ឃន្តាយ អាកេយ ឌុេលាញ្ញបចារេឃ្យាយាតិ ឌាត្តិ ឌេបឃុំ,

តឃ្វិ អាកេយ ឌុេលាញ្ញេកាយុឌិឃា ចាត្យុយាឃិតិឃា អកាយា បចារេទត្តា៌, អចឃ្ស បចារេទត្តា៌, ត ហិ ត៌ អតិក្កយិត្វា បចារេទត្យុំ លត្ថុតិ៍ េពហិ

េច កិក្លូេច កិក្លូហិ បចារិឃយាេតតិ ឲចំ ចាត្យុយាឃិតិឃា បចារិឃយាេត៍

បចារលាយក្កហកចា

៦៣០៍ អន្ណាតទោរា ចាយុចិហារោទាតិ តទ្រុលាយយចោ ចា តទ្រុលចិបឃ្សតា ចា៍ បទិនាហិរា កចិឃ្សាយាតិ អតិនាទ្ធទ្វត្តិច្ចាតតិចាច្ចាតាតិការោចត កាចតាត្សោយោរាំ សយ្យារោទេតាំ អសោក្កាត្តា នាហិរា កចិឃ្សាយ៍ សោត្តារោច ឲកន្ត្សយត្តិបតិតត្តត្តិ ត្តាយិតា លត្ដទាត់ បចិក្លិបតិ៍ កិត្តឃ្ស ហិ សត្ឈ្ឃ្ស សយក្កកទោលកការោល តិលាចត្ឋាទោកសយចេ ត្តាយស្ថិត្ថា បចារលាយក្កោហតិ ត្តាយស្ស តឹស្ស ផារោតស្ស លត្ថិ ទាតាំ ត ចច្ចតិ៍ បចារលាយក្កោហា តាយាឃំ ចិឃ្សច្ចាយក្កាតាត់ ចាយកតសយចចិបឃ្សតាត់ សោតាបត្តាទឹតត្តា ត ទាតោត្តា៍ តទ្រុលាសយចចិបឃ្សតាលិកិរោតា បត សោត្តា ចា ោហាត្ត, ក្ខាបត្ថា ចា, ឲកបុក្កោលិ ចា ឲកឃ្សបិ ចោសត ទាតោត្តារោយច៍ ជិតោត្ត បចារលាយក្កោហ អត្តាចោឃ្ស បទិហារោទាច ោហាតិ, អាកត្តាកា ោតសំ ោសតាសត់ កោហតាំ ត លកត្តិ៍ ោតហិបិ លិត្តចោឃ្សហិ ត កចិតត្តាំ, បចារោទ្ធា បត អត្តទាបិ ចាទិកំ បក្កយិតាំ លកត្តិតិ ទឃ្សតត្ថិ “ោតហិ ោច កិក្លោច”តិអាតិយាហ៍ ោសសំ សត្តាត្ថ ក្ខត្តាតោយចាតិ៍

បចារលាក្កក្កកចក្តូតា តិច្ចិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩅᨣ᩠ᨣᩴ

ᩈᩮᩣᩉᩮᩣᨠᩣᨿᨷᩥᩈᨧᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣ

᪑᪓᪑᪨ ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩅᨣ᩠ᨣᨠᩮ – ᨴᩩᩔᩦᩃᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩩᩔᩦᩃᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨵᩥᨷᨲᩥᩉᩥ ᨧ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ ᩁᩣᨩᩉᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨧᩣ᪨ ᩈᩮᩣᩉᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨲᩣᨿᩴ; ᩉᩮᩣᨲᩥᩉᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩥᩊᩥᨲᨯᩮ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩦᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᨵᩩ ᨸᩥᩊᩥᨲᨯᩮ ᨵᩩᨲᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩣᨶᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨴᩣᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨯᩮᩈᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨧᩈᨲᨶᩮ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩁᩥᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᨱᨸᩥᨧᩣᩁᨠᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩥᨯᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩥᨯᨷᩩᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨯᩮᨷᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨾᨿᩣᩈᩴ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨴᩉᩥᩈᩩ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᩔ ᨧ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᨲᩦᨲᨿᩣ ᨠᩣᨿᩥᨠᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

ᩋᨲᩦᨲᨠᩣᨿᩥᨠᩈᨾᩣᨧᩣᩁᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨧᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲᩦᨲᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥᨯᩮᨧ ᨠᩁᩦᩉᩮᨿᨲᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩁᩦᩉᩮᨿᨲ ᨸᩥᨿᩴ; ᨲ ᨷᨲᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩁᩦᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨲᩔ ᨯᩔᨲᩣ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩥᩁ ᨲᩣᨶᩥᨷᩥ ᩋᨲᩦᨲᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨷᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᩑᨠᩴ ᩋᨷᩁᩥᩈᨠ᩠ᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᩉᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᨿᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨷᨿᩥ᪨ ᩅᩥᨯᩮᨯᩮᨿ᩠ᨿᩮᨠ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ "ᨠᩥᩈᩮᨧᩉᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩦᨲᩥ ᨯᩮᨿ᩠ᨿᩮᨲ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨿᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩮᩁᩣ ᨯᩮᨿ᩠ᨿᩮᨲ ᩁᩮᨷᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ ᩑᨧᨿᩣᨵᩦᨲᩣ ᨲᩮᨿᨲ ᨴᩩᨯᩮᩃᩥᨠᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩣ ᨠᨠᨧᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᩴ ᨠᨠᨧᩣ ᨲᩩᩁᩮᨿ᩠ᨿᩈᨿ᩠ᨿᩁᩣᨿᩥᩃᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨠᨠᨧᨲ᩠ᨳ ᨷᨧᩥᨧᩮᨯᩦᨲᩥ ᨠᨠᨧᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨲᩣᩁᨷᩥ᪨ ᨷᩥᨧᩥᨠᩣᨿ ᨠᩥᨿᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᨷᩥᨲᩔ ᩉᩮᨯ᩠ᨯᩣ ᩋᨯ᩠ᨯᨧᨠ᩠ᨠᨷᩥᩈᩣᩁᩮᩃ ᨠᩥᨿᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᩔ ᨯᩣᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨠᨧᩣ ᨠᩣᩃᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩔ ᨲᩮᨶ ᩉᩥᨲᨠᩥᩁᩦᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᨠᨧᩣ ᨠᩣᩃᩥ ᨴᩣᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨧᩥᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣᨿᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨳ ᩃᩣᨿᩣᨿᩴ᪨ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᩈᩣᨯᨧᩈᩮᨲ ᨷᩩᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨲᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩁᩮᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩥᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩁᩮᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᩩᨲ ᨧᩥᩈᩥᨯᩮᨲᩥ ᨯᩮᩔ᩠ᨿᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨯᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨯᩔᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣᩉᩔ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᨠᨳᩣ

᪑᪓᪒᪨ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩮᨲᨸᩩᨯᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩮᨲᨶ ᨿᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨧᩣᨥᩣᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᩮᨧᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨯᩥᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩃᩥ ᨲᩣᨿ ᨧᩥᨱᩣᨿ ᨧᩣᨯᨲᨠᩩᩈᩃᩥ᪨ ᨧᩥᨱᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᩔᩮᨲᩥ ᨧᩥᨱᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩈᩮᩁᩮ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩋᩣᨿᨲᩣ ᩃᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩣ᪨ ᩈᩁᨧᨲᩦᨲᩥ ᩈᩁᩈᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᨿᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨠᨿᩩᨠ᩠ᨠᨿᩣ᪨ ᩋᨲᩥᩈᩥᨧᩥᩃᩥᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᨿᨭ᩠ᨮᨲᩣ᪨ ᩈᩁᨿ ᨣᩮᩁᩮᩃ ᨷᨲᩥᨯᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨿ ᩈᩁᩁ ᨯᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᨧᩦᩁᩥᨿᩈᨿᨲᩴ ᩋᨯᩥᨯᩉᩣᨲᩥ ᨧᩦᩁᩥᨿᩈᨿ᩠ᨿᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨿᨲᩴ ᩋᨯᩥᨯᩣᩉᩥ, ᨧᩦᩁᩥᨿᩴ ᩈᨿᨶᩮᨧᨲ ᩉᩮᩣᨶᩮᨯᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩮᩣᨷᨠᩕᩥᨿᩣᨲᨯ᩠ᨯ ᩈᨿᨲᩴ ᨷᨧᩥᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩈᨯ᩠ᨯᩣᨯᩦᨲᩴ ᨴᩮᩣᨷᨠᩕᩥᨿᩣᨲᩴ ᩈᨿᨲᩴ ᨷᨧᩥᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨿᨠᩣᨧᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨯ᩠ᨯ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨯ᩠ᨯᩣᨿ, ᨧᩦᩁᩥᨿᩴ ᩈᨿᩣᨵᩦᨲᩣ, ᩈᨿᩣᨵᩦᨿ ᨧᩦᩁᩥᨿᩮᨲ ᩉᩮᩣᨯᨿᩣᨲᩮᩣ ᨴᩮᩣᨷᨠᩕᩥᨿᩣᨲᩴ ᩈᨿᨲᩴ ᨷᨧᩥᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ

ន និមិត្តំ គណ្ហាហីតិ តស្មិំ សមយេ សតិ, យេន អាការេន មុខនិព្ពត្តេន និមិត្តេន ឧប្បជ្ជិតព្ពំ , តំ សមថនិមិត្តំ វិបស្សនានិមិត្តំ មគ្គនិមិត្តំ ផលនិមិត្តញ្ច គណ្ហាហិ, និព្ពត្តេហីតិ អត្ថោ។

១៣៣។ អញ្ញំ អារាធេយ្យន្តិ អរហា អហត្តិ ឌាភារេបញ្ច ។ ល ផាតាតីតិ ល ការណានិ។ អធិមុច្ចត្តា ហោតីតិ បដិវិទ្ធិជ្ជា បញ្ចក្ខ កត្វា ឋិតោ ហោតិ។ នេក្ខម្មាធិមុត្តាតិអាទិ សព្ពំ អរហត្តស្សេវ វុត្តំ។ អរហត្តញ្ហិ សព្ពកិលេសេហិ និក្ខន្តត្តា នេក្ខម្មំ, តេហេវ បវិវិត្តត្តា បវិវេកោ, ព្យាបជ្ជាភាវតោ អព្យាបជ្ជំ, ឧបាទានស្ស ខយន្តេ ឧប្បន្នត្តា ឧបាទានក្ខយោ, តណ្ហាក្ខយន្តេ ឧប្បន្នត្តា តណ្ហក្ខយោ, សម្មោហាភាវតោ អសម្មោហោតិ ច វុច្ចតិ។

កេវលំ សទ្ធាមត្តកន្តិ បដិវេធរហិតំ កេវលំ បដិវេធបញ្ញាយ អសម្មិស្សំ សទ្ធាមត្តកំ។ បដិវេត្តិ វុត្តប្បការំ ការណំ វុទ្ធិំ វីតរាគត្តាតិ មគ្គប្បដិវេធេន រាគស្ស វិគតត្តាយេវ នេក្ខម្មសង្ខាតំ អរហត្តំ បដិវិទ្ធិត្វា ឋិតោ ហោតិ។ ផលសមាបត្តិវិហារេន វិហរតិ, តន្និន្នមានសោយេវ ហោតីតិ អត្ថោ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។

លាភសក្ការសិលោកន្តិ ចតុប្បច្ចយលាភញ្ច តេសំយេវ សុកតការញ្ច វណ្ណកថនញ្ច។ និកាមយមានោតិ បត្ថយមានោ បត្ថយមានោ។ បវិវេកាធិមុត្តាតិ វិវេកេ អធិមុត្តោ អហត្តិ ឲ្យ អរហត្តំ ព្យាករោតីតិ អត្ថោ។

សីលព្ពតបរាមាសន្តិ សីលញ្ច វតញ្ច បរាមសិត្វា គហិតគហណមត្តំ។ សារតោ បច្ចាគច្ឆន្តោតិ សារភាវេន ជានន្តោ។ អព្យាបជ្ជាធិមុត្តាតិ អព្យាបជ្ជំ អរហត្តំ ព្យាករោតីតិ អត្ថោ។ ឥមិនាវ នយេន សព្ពវារេសុ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ភុសាតិ ពលវន្តោ។ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តីតិ ឯតស្ស ខីណាសវស្ស ចិត្តំ គហេត្វា ឋាតុំ ន សក្កោន្តិ។ អមិស្សីកតន្តិ អមិស្សកតំ។ កិលេសាហិ អារម្មណេន សទ្ធិំ ចិត្តំ មិស្សំ ករោន្តិ, តេសំ អភាវា អមិស្សីកតំ។ ឋិតន្តិ បតិដ្ឋិតំ។ អានេញ្ជប្បត្តន្តិ អចលនប្បត្តំ។ វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទម្បិ វយម្បិ បស្សតិ។

នេក្ខម្មំ អធិមុត្តស្សាតិ អរហត្តំ បដិវិទ្ធិត្វា ឋិតស្ស។ សេសបទេហិបិ អរហត្តមេវ កថិតំ។ ឧបាទានក្ខយស្សាតិ ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ។ អសម្មោហញ្ច ចេតសោតិ ចិត្តស្ស ច អសម្មោហំ អធិមុត្តស្ស។ ទិស្វា អាយតនុប្បាទន្តិ អាយតនានំ ឧប្បាទញ្ច វយញ្ច ទិស្វា។ សម្មា ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ សម្មា ហេតុនា នយេន ឥមាយ វិបស្សនាយ បដិបត្តិយា ផលសមាបត្តិវសេន ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, និព្ពានារម្មណេ អធិមុច្ចតិ។ សន្តចិត្តស្សាតិ និព្ពុតចិត្តស្ស។ តាទិនោតិ ឥដ្ឋានិដ្ឋេ អនុនយបដិឃេហិ អកម្បិយត្តា តាទី, តស្ស តាទិនោ។

ឥន្ទ្រិយាទិបាឡិបរិទេវកថា

១៣៦។ អញ្ញំ ព្យាករោន្តីតិ អរហត្តំ ព្យាករោន្តិ។ អត្ថោ ច វុត្តោតិ យេន អរហាតិ ញាយតិ, សោ អត្ថោ វុត្តោ។ សុត្តត្ថោ បន សុត្តវណ្ណនតោយេវ គហេតព្វោ។ អត្តា ច អនុបនីតោតិ អហំ អរហាតិ ឯវំ ព្យញ្ជនវសេន អត្តា ន ឧបនីតោ។ អថ ច បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសាតិ អញ្ញោ បន តុច្ឆបុរិសា ហសមានា វិយ អសន្តំយេវ អញ្ញំ វចនមត្តេន សន្តំ កត្វា ព្យាករោន្តិ។ ឯកបលាសិកន្តិ ឯកបដលំ។ អសីតិសកដវាហេតិ ឯត្ថ ទ្វេ សកដភារា ឯកោ វាហោតិ វេទិតព្វោ។ សត្តហត្ថិកញ្ច អនីកន្តិ ឯត្ថ ឆ ហត្ថិនិយោ ឯកោ ច ហត្ថីតិ ឥទមេកំ អនីកំ។ ឦទិសានិ សត្ត អនីកានិ សត្តហត្ថិកំ អនីកំ នាម។ ទិគុណាតិ ទ្វិបដលា។ តិគុណាតិ តិបដលា។ គណង្គណូបាហនាតិ ចតុប្បដលតោ បដ្ឋាយ វុច្ចតិ។

សព្ពនីលិកាទិបដិក្ខេបកថា

១៣៧។ សព្ពនីលិកាតិ សព្ពាវ នីលិកា។ ឯស នយោ សព្ពបីតិកាទីសុបិ។ តត្ថ ច នីលិកា ឧមាបុប្ផវណ្ណា ហោតិ, បីតិកា កណិការបុប្ផវណ្ណា, លោហិតិកា ជយសុមនបុប្ផវណ្ណា , មញ្ជិដ្ឋិកា មញ្ជិដ្ឋវណ្ណា ឯវ, កណ្ហា អទ្ទារិដ្ឋកវណ្ណា, មហារង្គរត្តា សតបទិបិដ្ឋិវណ្ណា, មហានាមរត្តា សម្ភិន្នវណ្ណា ហោតិ បណ្ឌុបលាសវណ្ណា។ កុរុន្ទិយំ បន “បទុមបុប្ផវណ្ណា”តិ វុត្តំ។ ឯតាសុ យំកិញ្ចិ លភិត្វា រជនំ ចោឡកេន បុញ្ឆិត្វា វណ្ណំ ភិន្ទិត្វា ធារេតុំ វដ្ដតិ។ អប្បមត្តកេបិ ភិន្នេ វដ្ដតិយេវ។

នីលកវទ្ធិកាតិ យាសំ វទ្ធាយេវ នីលា។ ឯសេវ នយោ សព្ពត្ថ។ ឯតាបិ វណ្ណភេទំ កត្វា ធារេតព្វា។ ខល្លកពទ្ធាតិ បណ្ហិបិធានត្ថំ តលេ ខល្លកំ ពន្ធិត្វា កតា។ បុដពទ្ធាតិ យោនកឧបាហនា វុច្ចតិ, យា យាវជង្ឃតោ សព្ពបាទំ បដិច្ឆាទេតិ។ បាលិគុណ្ឋិមាតិ បលិគុណ្ឋិត្វា កតា; យា ឧបរិ បាទមត្តមេវ បដិច្ឆាទេតិ, ន ជង្ឃំ។ តូលបុណ្ណិកាតិ តូលបិចុនា បូរេត្វា កតា។ តិត្តិរបត្តិកាតិ តិត្តិរបត្តសទិសា វិចិត្តពទ្ធា។ មេណ្ឌវិសាណវទ្ធិកាតិ កណ្ណិកដ្ឋានេ មេណ្ឌកសិង្គសណ្ឋានេ វទ្ធេ យោជេត្វា កតា។ អជវិសាណវទ្ធិកាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ វិច្ឆិកាឡិកាបិ តត្ថេវ វិច្ឆិកនង្គុដ្ឋសណ្ឋានេ វទ្ធេ យោជេត្វា កតា។ មោរបិញ្ឆបរិសិព្ពិតាតិ តលេសុ វា វទ្ធេសុ វា មោរបិញ្ឆេហិ សុត្តកសទិសេហិ បរិសិព្ពិតា។ ចិត្រាតិ វិចិត្រា; ឯតាសុ យំកិញ្ចិ លភិត្វា, សចេ តានិ ខល្លកាទីនិ អបនេត្វា សក្កា ហោន្តិ វឡញ្ជិតុំ, វឡញ្ជេតព្វា។ តេសុ បន សតិ វឡញ្ជន្តស្ស ទុក្កដំ។ សីហចម្មបរិក្ខដា នាម បរិយន្តេសុ ចីវរេ អនុវាតំ វិយ សីហចម្មំ យោជេត្វា កតា។ លូវកចម្មបរិក្ខដាតិ បក្ខិពិឡាលចម្មបរិក្ខដា។ ឯតាសុបិ យា កាចិ លភិត្វា តំ ចម្មំ អបនេត្វា ធារេតព្វា។

១៣៨។ ឱមុក្កន្តិ បដិមុញ្ចិត្វា អបនីតំ។ នវាតិ អបរិភុត្តា។

អជ្ឈារាមេឧបាហនបដិក្ខេបកថា

១៣៩។ អភិជីវនិកស្សាតិ យេន សិប្បេន អភិជីវន្តិ, ជីវិកំ កប្បេន្តិ, តស្ស ការណាតិ អត្ថោ។ ឥធ ខោ តំ ភិក្ខវេតិ ឯត្ថ តន្តិ និបាតមត្តំ, ឥធ ខោ ភិក្ខវេ សោភេយ្យាថាតិ អត្ថោ។ យំ តុម្ហេ យេ តុម្ហេ អថ វា យទិ តុម្ហេ វុត្តំ ហោតិ។ យទិសទ្ទស្ស ហិ អត្ថេ អយំ និបាតោ។

អាចរិយស្សាតិ អាចរិយោ បព្ពជ្ជាចរិយោ, ឧបសម្បទាចរិយោ, និស្សយាចរិយោ, ឧទ្ទេសាចរិយោតិ ឥមេ ចត្តារោបិ ឥធ អាចរិយា ឯវ។ អវស្សិកស្ស ឆព្ពស្សា អាចរិយមត្តា។ សោ ហិ ចតុវស្សកាលេ តំ និស្សាយ វច្ឆតិ; ឯវំ ឯកវស្សស្ស សត្តវស្សា, ទុវស្សស្ស អដ្ឋវស្សា, តិវស្សស្ស នវវស្សា, ចតុវស្សស្ស ទសវស្សា។ សព្ពេបិ អាចរិយមត្តា ឯវ។ ឧបជ្ឈាយស្ស សន្ទិដ្ឋសម្ភត្តា បន សហាយភិក្ខូ, យេ វា បន កេចិ ទសហិ វស្សេហិ មហន្តតរា តេ សព្ពេបិ ឧបជ្ឈាយមត្តា នាម។ ឯត្តកេសុ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមន្តេសុ សឧបាហនស្ស ចង្កមតោ អាបត្តិ។

២៤៩។ បាទខិលាពាធោ នាម បាទតោ ខិលសទិសំ មំសំ និក្ខន្តំ ហោតិ។

២៥០។ តិណបាទុកាតិ យេន កេនចិ តិណេន កតបាទុកា។ ហិន្តាលបាទុកាតិ ខជ្ជូរិបត្តេហិ កតបាទុកា; ហិន្តាលបត្តេហិបិ ន វដ្ដតិយេវ។ កមលបាទុកាតិ កមលតិណំ នាម អត្ថិ, តេន កតបាទុកា; ឧសីរបាទុកាតិបិ វទន្តិ។ កម្ពលបាទុកាតិ ឧណ្ណាហិ កតបាទុកា។ អសំហារិយាតិ ភូមិយំ សុប្បតិដ្ឋិតា និច្ចលា អសំហារិយា។

២៥១។ អង្គជាតំ ឆុបន្តីតិ អង្គជាតេនេវ អង្គជាតំ ឆុបន្តិ។ ឱគាហេត្វា មារេន្តីតិ អន្តោ ឧទកេ វច្ឆកំ គហេត្វា មារេន្តិ។

យានាទិបដិក្ខេបកថា

២៥២។ ឥត្ថីយុត្តេនាតិ ធេនុយុត្តេន។ បុរិសន្តរេនាតិ បុរិសសារថិនា។ បុរិសយុត្តេនាតិ គោណយុត្តេន។ ឥត្ថន្តរេនាតិ ឥត្ថីសារថិនា។ គង្គាមហិយាយាតិ គង្គាមហកីឡាយ។ បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ ឯត្ថ បុរិសយុត្តំ ឥត្ថីសារថិ វា ហោតុ, បុរិសសារថិ វា វដ្ដតិ។ ហត្ថវដ្ដកំ បន ឥត្ថិយោ វា វដ្ដេន្តុ បុរិសា វា, វដ្ដតិយេវ។ យានុគ្ឃាតេនាតិ យានំ អភិរុហន្តស្ស សដ្ឋោ កាយោ ចលតិ តប្បច្ចយា។ សិវិកន្តិ បីឋកសិវិកំ។ បាដង្កិន្តិ វំសេ លគ្គេត្វា កតំ បដបោតលិកំ។

២៥៣។ ឧច្ចាសយនមហាសយនានីតិ ឯត្ថ ឧច្ចាសយនន្តិ បមាណាតិក្កន្តំ មញ្ចំ។ មហាសយនន្តិ អកប្បិយត្ថរណំ, អាសន្ទីអាទីសុ អាសន្ទីតិ បមាណាតិក្កន្តាសនំ។ បល្លង្កោតិ បាទេសុ វាឡរូបានិ ឋបេត្វា កតោ។ គោនកោតិ ទីឃលោមកោ មហាកោជវោ; ចតុរង្គុលាធិកានិ កិរ តស្ស លោមានិ។ ចិត្តកាតិ វានចិត្រោ ឧណ្ណាមយត្ថរណោ។ បដិកាតិ ឧណ្ណាមយោ សេតត្ថរណោ។ បដលិកាតិ ឃនបុប្ផកោ ឧណ្ណាមយលោហិតត្ថរណោ; យោ អាមលកបត្តោតិបិ វុច្ចតិ។ តូលិកាតិ បកតិតូលិកាយេវ។ វិកតិកាតិ សីហព្យគ្ឃាទិរូបវិចិត្រោ ឧណ្ណាមយត្ថរណោ។ ឧទ្ទលោមីតិ ឯកតោ ឧគ្គតលោមំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ; “ឧទ្ទលោមី”តិបិ បាឋោ។ ឯកន្តលោមីតិ ឧភតោ ឧគ្គតលោមំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ កដ្ដិស្សន្តិ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសេយ្យកដ្ដិស្សមយំ បច្ចត្ថរណំ ។ កោសេយ្យន្តិ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសិយសុត្តមយំ បច្ចត្ថរណំ; សុទ្ធកោសេយ្យំ បន វដ្ដតិ។

ᨠᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨶᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨾᨿᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ. ᩉᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩁᩋᩔᨲ᩠ᨳᩁᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᨷᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᨠᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣ ᩑᩅ. ᩁᨳᨲ᩠ᨳᩁᩮᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ. ᩋᨩᩥᨶᨷ᩠ᨷᩅᩮᨱᩦᨲᩥ ᩋᨩᩥᨶᨧᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨷᩅᩮᨱᩦ. ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨷᩅᩁᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᨷᩅᩁᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ, ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩴ ᨠᩥᩁ ᩈᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᨧ᩠ᨨᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨧ᩠ᨨᨴᩮᨶ; ᩏᨷᩁᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩮᨲᩅᩥᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᩈᨲᩥ ᨷᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩏᨽᨲᩮᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩪᨷᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᩈᩪᨷᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᩣᨴᩪᨷᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩔ ᩏᨽᨲᩮᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩪᨷᨵᩣᨶᩴ, ᩑᨲᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ. ᨿᩴ ᨷᨶ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩏᨷᨵᩣᨶᩴ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨷᩔᩮᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨴᩩᨾᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ, ᩈᨧᩮ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨾᩉᩣᩏᨷᨵᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩈᨻ᩠ᨻᨧᨾ᩠ᨾᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

᪁᪃᪅. ᨴᩦᨷᩥᨧ᩠ᨨᩣᨷᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩥᨷᩮᩣᨲᨠᩮᩣ. ᨧᨠ᩠ᨠᩃᩥᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ.

᪁᪃᪆. ᩋᨽᩥᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩔᩣᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ; ᩋᨷᩔᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩉᨲᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ.

᪁᪃᪇. ᨣᩩᩁᩩᩈᩣᩈᨶᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴᨲᩣᨿᨠᩮ ᨲᨠᩮᩁ; ᩑᨲᩮᨶᩔ ᨠᩮᩣᨵᨠᩮᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨷᨲᨠᩮ ᨷᨭ᩠ᨭᩮᨲᩥ ᨷᨷᨲᨲᩣᨿᨠᩮ ᨷᨭ᩠ᨭᩮᨲ; ᩑᨲᩮᨲᩔ ᨶᩥᨧᩣᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣᩁᩮᩣᨱᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨲᩣᨿᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩋᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨷᨶ ᨠᨱ᩠ᨱᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨹᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨣᩩᨭᩥᨠᨱ᩠ᨱᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ; ᨠᩮᩣᨭᩥᨠᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨷᩥᩃᩣᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᩣᨴᨩᨶᨠᩴ ᨷᩈᩣᨴᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩅᩅᨧᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨴᩈᨶᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨴᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨾᩣᨾᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩪᨷᨶᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩪᨷᨶᨾᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩮᩣᨲᩴ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ; ᨾᩉᩥᨠᩥᩃᩮᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᨲᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ. ᨶᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨣᩩᨧ᩠ᨧᩥᨴᩮᩉᩥᨲᩴ. ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩁᨿ ᩅᩔᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨲᩣᨲᩥ ᨿᨿ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩅᩈᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩔᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨲᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩃᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩉᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩃᨠ᩠ᨡᩥ. ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩅᨲ᩠ᨲᩁᩣᨲᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩁᩣ; ᩏᨷᩁᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᨠᩉᨲᩣᨲᩥ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩩᨴᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᨠᩩᨷᩥᨲᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᨠᩮᩉᩥ ᩏᨷᩉᨲᩣ. ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᨠᩮ ᩑᨠᨷᨭᩃᩥᨠᩣ ᩏᨷᩣᩉᨶᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ; ᩑᨠᩴ ᨲᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨣᩩ, ᩉᩮᩣᨴᩁᨣᩩ, ᨿᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩ, ᨩᨲ᩠ᨲᩩᨲᩥ ᨻᩉᩩᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔᩣᨷᩥ ᨲᩥᨱᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ; ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᨠᩮ ᩅ ᨲᨦ᩠ᨠᩥᨲᨿᩮᩣ ᩅ ᨠᨲᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᨣᩩᨲᩥ ᩑᨠᨠᨲᩥᨿᩴ; ᨲᩴ ᨨᨩ᩠ᨩᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨴᩁᨣᩩᨲᩥᨿᩴ ᨲᨷ᩠ᨷᩩᩈᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᨿᩩᨣᩮᩣ ᨿᩩᨣᩃᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᨲᩮ ᨠᨲᨲᨦ᩠ᨠᩥᨠᩣ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᨷᩩᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨿᩣᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ. ᨿᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᨠᩣ ᨶᩣᨦᨠᩮᨷᩥ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᨠᩮ ᨩᨲ᩠ᨲᩩᩔ ᨿᩉᩥᨶᩈᩥᨶᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩈᩮᨲᩣᨿᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩈᩦᨲᩥ ᨶᩮᩣᩈᩥ ᩅᩣ ᨠᨦ᩠ᨠᩈᩣᨴᨠᩴ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩈᩥ; ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨶ ᩈᩮᩣᨱᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ – “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᨿᩴᨿᩮᩅ ᨲᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

᪁᪃᪈. ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ. ᨷᨭᩥᨽᩣᨿᨲᩩᨲᩥ ᨷᨭᩥᨽᩣᨿᨲᩩ. “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩮᨴᨿᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᩑᨿ ᩏᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ

ឌាតាបេសិ, តស្ស អយំ កាលោ កេចឃ្យ, ហត្ថ ឌាតិ អារោចេមិ តំ សាសត”ត្តិ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ។

១៣៥. ចិតយឆរបញ្ហេយតាតិ អត្យស្សាចតាចទិយបញ្ហេយត។ អត្ថាតាយិ កិល្លេច បញ្ហាបច្ចត្តិយេបុ ឌតបេឆប្បុ ក្យាហក្កេហ្វបិហតត្តិ ឲត្ត យត្យស្សចម្ពុំ ផេបត្វា ឃេត ពេតចិ ចមេុត ក្កបិហតា ចក្តិ។ ក្កបិហតកោសកសត្វកោសកក្យត្ថិកកោសកបុបិ ឲមេច តយោ។ ចម្ពាតិ អត្ថរណាតីតិ ឲត្ត បត ឃំកិត្ថិ ឲត្យអកចម្ពុំ អឌចមុត្ថ អត្វទិត្វា តិបជ្ជិត្យំ ចា តិសិឌិត្យំ ចា ចក្តិ។ មិកចមេុ ឲលីមិកោ ចាតមិកោ បសឆមិកោ ក្យទក្កមិកោ មិកយាត្យកោ ទោហិតមិកោតិ ឲតេសំឃេច ចម្ពាតិ ចក្តត្តិ។ អញ្ញោតំ បត –

មក្កុជា កាត្យអសីហោ ច, សុរោគា កឆលីមិកោ;

ឃេ ច ចាត្យអមិកា ពេចិ, តេសំ ចម្ពុំ ត ចក្តិ។

តត្ថ ចាត្យអមិកាតិ សីហព្យាឃ្លអច្ឆតរច្ឆា; ត ពេចលញ្ហា ឲតេសំឃេច, ឃេសំ បត ចម្ពុំ ចក្តីតិ ទុត្តំ, តេ ផេបត្វា អចេសោ អត្តមេសោ កោមហិំសសោពីត្យអាទាឆយោបិ សត្វា ព្វាមត្ថិ អត្ត ចាត្យអមិកាត្វច ចេជិតញ្ញា។ ឲតេសញ្ញាសន្ធោសំ ចម្ពុំ ត ចក្តិ។ ត តាច តំ កហត្យបក់ ឃាច ត ហត្ថំ កត្ថតីតិ ឃាច អាហរិត្វា ចា ត ជិត្តំ, ត្យម្បាត់ កេត្តូ ឌីចទំ ក្កប្បត្តត្តិ បហិលិត្វា ចា តារោចិតំ, តាច កហត់ ត ក្កបេតិ។ សេច អតជិក្កឹតំ, ចក្តិ; អជិក្កឹតញ្ញា កហត់ ត ក្កបតីតិ អត្វោ។ ឃជា បត អារេតត្វា ចា ជិត្តំ ហោតិ, ក្កប្បត្តត្តិ ចា បុត់, តទោ បក្កាឃ ឆសាហមេច បទិហាទ៌ លក្តីតិ។

ចមុក្កត្តកចណ្ហកា តិក្កឹតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. ទេកមដ្ឋក្ខក្តំ

បដ្ឋាទេកមដ្ឋាឌិរាធា

១៩០. ទេកមដ្ឋក្ខក្តទេក – សារឌិទេកត អាធាទេធតាតិ សរទេធការទេល ស្តប្បទេត្ត បិត្តាធាទេធត, តស្មិំតិ្យការទេល ចទេស្សាធទេកតបិ ទេតទេបត្តិ, កដ្ឋយប្បិ បដ្ឋត្តិ, អត្តុរត្តរា អាតទេបិបិ លទេរា ទេហាតិ, ទេតត ទេតសំ បិត្តំ ទេកាដ្ឋក្ខត្តទេកាតំ ទេហាតិ. អាហារតណ្ហា ឋទេរយ្យាតិ អាហារតណ្ហំ សារទេធយ្យ.

១៩១. តត្ថារទេធត្តិតិ ត ឌិរត្តិ, ត ចាតទេរាក់ បដិប្បស្សប្ពទេតុំ សទេក្កាត្តិ. ទេសទេតសិតាតីតិ សិតិត្ថាតិ. កត្តាត្ថាធទេកតាតិ កត្តំ អទេរាធិទេកត.

១៩២. អត្ថចសត្តិអាឌីសុ តិស្សក្កិយចណ្ណតាយំ ចុត្តតទេយទេតច ចិតិត្ថទេយា ទេចឌិតទេត្តា. ការទេល បដិក្កហិតត្តិអាឌីសុ បដ្ឋត្តិរូក អឌិតិចទេត្ត បដិក្កទេហត្វា បធិត្វា បរិស្សាទេចត្វា ចាតិ អទេត្វា. ទេតលបរិទេការទេកតបរិក្ខិ្ធាតុត្តិ សត្តាហកាលិកទេតលបរិទេការទេកត បរិក្ខិ្ធាតុំ.

១៩៣. មូលទេកមដ្ឋាឌិ ចិតិត្ថទេយាបិ លុត្តកចណ្ណតាយំ ចុទេត្តាទេយច. តស្មា ត្តាធ យំ យំ បុទេត្ត អចុត្តំ តំ តទេធច ចណ្ណយិស្សាយ. ចចត្តត្តិ ទេសតចធំ តិសធំ តិសធទេបិតកត្តិ បិសតសិលិ ច បិសតទេបិទេតា ច. ឋក្កចត្តិ លតាឌាតិ. តត្តយាលត្តិ កទេដ្ឋា. ហិក្កហិក្កឌតុហិក្កសិបិឌិកា ហិក្កឌាតិទេយាទេយច. តកតកបត្តិតកបណ្ណិទេយា លិលាឌាតិទេយា.

សាបុត្តិ សបុត្តិទេទ ចាលុកា ចិយ សត្តិដ្ឋតិ. កាច្បអទេលិលត្តិ បកតិទេលិលំ. សិត្ថចត្តិ ទេសតចណ្ណំ បត្តទេត ស្ដដ្ឋហតិ. ស្ដុត្តិទេត្តិ ក្ខុមិទេតា អត្តុទេ ស្ដដ្ឋហតិ. ឌិលត្តិ ធត្តាសម្តាទេហិ សត្តិ បធិតំ, តំ ទត្តចណ្ណំ.

១៩៣-៤. ការទេយា ចា ក្ខុក្កទេត្ថាតិ កស្សធិ អស្សាឌិតំ ចិយ កាយកទេត្ថា ទេហាតិ, តស្សាបិ សិទីសទេកាឬម្ពាឌិក្ខុណ្ណាតិ ចា កត្តក្ខុណ្ណាតិ ចា សត្តាតិ ធដ្ឋត្តិ. លកលត្តិ ទេកាយសំ. ទឌតតិប្បក្កត្តិ ទឌតការិដ. បិកតិកក្ខុណ្ណប្បិ ទេការទេដ្ឋត្វា ស្ដធទេកត ទេតទេបត្វា ត្បាយិតុំ ធដ្ឋតិ; ឲុតប្បិ ទឌតតិប្បក្កសទេត្តបទេបច កត្តតិ.

អាយកមំសត្តាលាឌិ អាយកទេលិហិតត្តា បិឌិតិ ត តំ កិក្ក លាឌិ ត បិធិ, អយតុទេស្សា លាឌិត្វា ច បិធិត្វា ច បក្កទេត្តា, ទេតត ចុត្តំ – "តស្ស ទេសា អយតុស្សិកាធាទេសា បដិប្បស្សិ្ក"តិ.

អត្តាតត្តិ សត្តាសក្កាហិកចធតទេបតំ. កាច្បត្តាតត្តិ ឲុកា អត្តាតឌាតិ. ទសត្តាតំ តាតាយសម្តាទេហិ កតំ. ទេសាតត្តាតត្តិ តឌីទេសាតាឌីសុ

ឋបេត្វា តំ អញ្ញាតំ ពោក្ខោ កាយ ឃុចណ្ណពោក្ខោ ពបល្លត្តិ ឌីបសិលតោ ពហិតយសិ អញ្ញាត្វបបិសតេហិតិ អញ្ញាតេត សង្ខិ ឲពតោ បិសិតតេន្តាហិ, ត ហិ កិញ្ចិ អញ្ញាត្វបបិសតំ ត ចដ្ឋតិ ចត្តត្តិ លោហិតចត្តតាឌិកំ ឃកិញ្ចិ តពោតាឌីតិ បិពជាតិ, អញ្ញាតិបិ តីលុប្បលិឌីតិ ចដ្ឋត្តិយេច

អដ្ឋិយឃត្តិ យត្សុដ្ឋិ ឆបេត្វា អចសេសអដ្ឋិយឃំ ឥត្តយត្តិ ហត្ថិឥត្តាឌិសន្តាឥត្តយឃំ ចិសាឃយេយបិ អពប្បិឃំ តាយ តត្ថិ, តឡូអយឃាឥយោ ឲពត្តពប្បិឃាយេច សលិពដ្ឋាតិឃត្តិ ឃត្ថ សលិកំ ឡូឥហត្តិ, តំ ឃុសិឥល្អកំ ចា ឆចិកំ ចា អត្ថាតាយីតិ អតេត្ថា

អំសពាន្ធពោតិ អញ្ញាតិត្ថចិកាឃ អំសពាន្ធពោ ឃយពតត្ថពលិត្តិ សយសោតាហិ ឌ្ឋិហិ បតាឡូពាកាហិ ឲកំ តត្ថពលិ

១៩៤លិ អត្ថាតាយិ កិក្លចេ តេលបិពត្តិ ឃកិញ្ចិ កេសជ្ជបក្លិត្តំ សត្តំ អត្ថញ្ញាតយេច ហោតិ អតិបក្លិត្តយជ្ជាតីតិ អតិចិយ លិត្តយជ្ជាតិ; ពាហុំ យជ្ជ បក្លិបិត្វា យោខិតាតីតិ អតេត្ថា

អក្កចាតេតាតិ ហត្ថបិតេ ចាតោ សម្អាតេសឥត្តិ តាតាចិឆបណ្ណកក្ខសេឥ យហាសេឥត្តិ យហត្ថិ សេឥ; បេបិទិសប្បយាលំ អាចាឌិ អក្កាទាតំ ប្អូទេត្វា បំឃុចាលិកាឌីហិ បិឥហិត្វា តត្ថ តាតាចិឆាតិ ចាតហទលាបណ្ណាតិ សត្តទិត្វា តេលយក្លិតេត ពទេត្តត តត្ថ តិបន្តិត្វា សយ្យទិចត្តទេត្តត សទីទំ សេឥតំ អត្ថាតាយីតិ អតេត្ថា កតក្កាឥពត្តិ តាតាបណ្ណកក្កបុមិតំ ឋឥកំ; តេហិ បណ្ណហិ ច ឋឥពោត ច សិញ្ចិត្វា សិញ្ចិត្វា សេឥតេន្តា ឋឥពោពាដ្ឋពត្តិ ឋឥពោពាដ្ឋ ចាឌិ ចា ពោលិ ចា ឋល្យាឥពឃ្សុ ប្អូទេត្វា តត្ថ បចិសិត្វា សេឥពយូពលំ អត្ថាតាយីតិ អតេត្ថា

បត្តចាតេតាហោតីតិ បតេត្ត បតេត្ត ចាតោ ចិឌ្ឍតិ លោហិតំ យោទេត្តិ សត្តពោត លោហិតំ យោទេតុំ បន្តិ អតិសត្តិទិត្តិ យេត ចាលិតបិឥា បិពតិកា ហោត្តិ; តំ តាឡូពាតាឌីសុ តាតាកេសជ្ជាតិ បក្លិបិត្វា បន្តិ អតិសត្តិទិតុំ; បិឥាតំ សប្បាឃកេសជ្ជ បចិត្តិ អតេត្ថា តិលពតេក្កតំ អតេត្ថាតិ បិតេដ្ឋហិ តិលេហិ អតេត្ថា ពតាឡូត្តពត្តិ ចលាយុតេ សត្តបិណ្ឌ បក្លិបិតុំ សាឃបក្សេត្តាតិ សាឃបបិដ្ឋេត ចត្តយំសត្តិ អតិពយំសំ អាលិ ចិយ ឋដ្ឋហតិ លោលាសក្លិទិកាឃ លិក្ខិត្តិ លុទេត លិក្ខិតុំ ចិកាសិពត្តិ តេលទុត្តតបិលោតិកំ សត្តំ ចលាបដិពយ្យត្តិ ឃកិញ្ចិ ចលាបទិពយ្យំ តាយ អត្ថិ; សត្តំ អត្ថាតាយីតិ អតេត្ថា

១៩៥ ឃាយំ ពហេត្វាតិ ខ្ពឥ ត ពោចលំ សប្បឥដ្ឋយេសុច, អញ្ញាតិបិ ឥដ្ឋចិតេ សតិ ឃាយំ ពហេត្វា បទិក្ខុត្តំ; អតេញ្ញាឃុ បត ពាតលោឃុ បដិក្កហិតយេច ចដ្ឋតិ ពតោ ត ឃុត បដិក្កហេតតេន្តាតិ សតេ ក្សុយិប្បតេត្តា, បដិក្កហេតតេន្តា; អប្បត្តិ បត ពហេតុំ ចដ្ឋតិ

១៩៥ ឈេឌិត្តពាឌាឆាតិ ចឃឹពលាបិតពយដ្ឋិតទោពា សិតាលិខ្ពត្តិ តក្កលេត ពសត្តឃ្សុ ចាលេ លក្ខយត្តិកំ ឋឥពោត អាលិខ្ពឲត្វា បិយេតុំ អត្ថាតាយីតិ អតេត្ថា

ដ្ឋកហលិកោតិ ចិបត្តកហលិកោ; កិច្ឆេត ក្ខុរោរ និក្លួបតីតិ អនេត្វ អាយិនលាទត្តិ សុក្លោគតិ ឈរបេត្វា តាយ លាទិកាយ បល្លិទំ លាទោគកំ យុត្តហរីតកត្តិ កោយុត្តបរិកាចិតំ ហរីតកំ អភិនត្តការឃោតិ ក្សន្តុគោនការឃោ អច្ឆកញ្ញឃត្តិ តល្ហុលោគកយល្ហោ អកងយុនត្តិ អនិតិល្ហោ យុក្កបចិតបាតិឃោ កងាកងត្តិ នោច ឆោតនិតិល្ហោ បដិច្ឆាគតិយេតាតិ យំនទេនត

ក្យអាគិអត្ថុកាតកកចា

១៤១ៈ នចេ កិក្លេច បក្កាបិ យុក្កា ខាឃត្តីតិ បក្កា យុក្កា នចេបិ ខាឃត្តិ, ឃចានុល បរិក្ខិតក្កា បក្កត្វា ហិ តេ កប្បិយា ខុចៈ

១៤៧ៈ អន្តោរាកុត្តិ អកប្បិយកុដិយំ កុត្វំ នាយំ បក្កត្តិ ខុត្វ យំកិញ្ចិ អាយិនំ កិក្លោតោ បចិតំ ត ចដ្ឋតិ នចេបិស្ស ក្យល្ហោយាក្យយា សុលនិបណ្ណាតិ ចា និក្កិចេចរំ ចា លោហំ ចា បក្លិបត្តិ, តយ្យិ ចាលេតំ ត ចដ្ឋតិ, "ឃាកុំ តិក្ខារបយិ"តិ បត ចាលេតំ ចដ្ឋតិ ក្យល្ហុលកត្តិ លតិត្វាបិ បិចហិតំ ត ចដ្ឋតិ នចេ បត យតុស្សា បិចហិត្វាច ចេត្តិ, ចដ្ឋតិ; "កត្តំ ចា យា តិក្ខាឃតុ"តិ បិចហិតំ ចដ្ឋតិ លីទតក្កាគីសុ បត នកិ កុចិតេសុ អក្កិ ទាតំ ចដ្ឋតិ, បុតបាកស្ស អត្ថុក្ខាតត្វា ក្យក្កបិល្ហកាបិ លាគត្តីតិ ចិក្យអាឃុសិកកោគាយក្កុឃា លាគត្តិ គយកាតិ ចិឈាឃាគា

១៤៨ៈ តតោ តីហដត្តិ ឃត្វ តិយត្តិតា កុញ្ញត្តិ, តតោ តីហដំ

១៤៥ៈ ចតុដ្ឋំ បេហិក្លួទដ្ឋត្តិ ចតេ ចេច បតុយិតិកច្ឆេ ច ខាតំ អតីខត្តិ តទុលាចលំ, ឃស្ស តីខំ ត អក្កុទំ ខតេតិ តិក្ខដ្ឋតីខត្តិ តីខំ តិក្ខដ្ឋេត្វា អបនេត្វា បរិក្ខិតក្ខកំ អយ្យុបតនាគិ

១៤៩ៈ ក្យរោបយោ ចលោតិ ក្យលក្ខត ទុហតិ, ក្យលក្ខត បិកតិកោ ហោតីតិ អនេត្វ ក្យប្បរិហាទំ នត្តិត្តិ នប្បាឆ ក្យលក្ខត នត្វ បរិហរេយ្យំ នត្វកយុំ ចា ចត្តិកយុំ ចាតិ ឃចាបរិច្ឆិន្ទេត្ថ ឌ្ឋការេន យេត ពេកតចិ នេត្វត ចា ឃុចិយា ចា កល្ហុកោត ចា នត្តិកាយ ចា បិនោលានក្លួលិកាយ ចា តតេលត ចា លិត្តុតំ ចា ឃាលតំ ចា ចិត្តុតំ ចា លេលតំ ចា ត កាតត្តំ; នក្ខាគោញំ នត្វកយុយេច ហោតិ យេត ពេកតចិ បត ចេយ្យុត ចា ចេត្វុត ចា ចត្តិបីក្យអតយ្យិ ត កាតត្តំ; នក្ខាគោញំ ចត្តិកយុយេច ហោតិ ខុត្វ ច នប្បាឆស្ស នាយត្តា ក្លក្យលិតិ ភ្លុតំ នត្វកយុយេច នក្លាយ កុត្វំ ចត្តិកយុំ បត នប្បាឆយេច បដិក្លិត្តំ តត្វ បត លាទំ អាគាតំ យេត ពេកតចិ រដ្ឋកោត ចា ពាត្តិតំ ចដ្ឋតិ ឃគិ តោត លិញ្ញតិ, សុន្តិត្តំ អល្ហុចុន្តិនោតេបិ នត្វកយុំ ត ចដ្ឋតិ, តស្វា អល្ហ ឃាលេត្វា តីខាតិ ក្យន្តទិត្វា "អនោកំ កទិស្សាមី"តិ ត កត្តុត្តំ អក្កិតាបតកេនប្ពាលិបោតេសុ បត បដិក្លោបបិ តត្តិ ចច្ចយក្កុ កេនប្ពាយក្កិតា អាគាតចដ្ឋិ ចា ចេញក្ខាតាញ្ញការ ចា ចដ្ឋតិ, ឃាយ លាទកយុំ ចា កទោត្តិ, តេលំ ចា បចេចនត្តិ

១៥០ៈ បចត្តយំនត្តិ យតស្ស យំនំ យាឈោតាតិ តំ ខិចនំ ត លក្កា ពេកតចិ កិញ្ចិ ខីចិតា ចោទោបេតំ បេហិត្វតិកត្តិ យំនច្ឆេគតនត្វកំ

ចុទ្ទតិ៍ កិយ្យិយាឃាតិ កិយ្យិ ញ្ញយាឃ៍ ភ ករចា ឱ្ឃ្យុហតីតិ ភ ករចា សេក្កាតិ៍ ឃ(ត ហិ ភាយាតិ ឃស្វា ភាយ៍ បដិចេក្លិតិ ចិយំសិ;

បដិបុឆ្ឆិតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ អប្បដិចេក្ខិត្វាតិ អប្បដិបុឆ្ឆិត្វា៍ សចេ បភ អស្សុកយំសត្តិ ឌាភាតិ, បដិបុឆ្ឆភកិច្ចំ ភត្តិ, អឌាភន្តេភ បភ បុឆ្ឆិត្វាច

ឈាឌិតញ្ញាំ៍

ហត្ថិយំសាទិបដិក្ខេបកថា

១ប៉័៨៍ ស្សុភលយំសត្តិ ឲត្ត អវេញ្ញាកាកា ភាយ ស្សុភលសឌិសា ហោត្តិ, តេសំ យំសំ ចដ្ឋតិ៍ ឃោ បភ កាយស្សុភលិឃា ចា កោកោភ

កោកស្សុភលិឃា ចា កាយស្សុភលេភ សំឃោកា ឱ្យបន្តោ, តស្ស យំសំ ភ ចដ្ឋតិ, សោ ហិ ឱ្ភឃំ ភឌតីតិ៍ អហិយំសត្តិ កស្សចិ អបិឌកស្ស

ឌិឈឌាតិកស្ស យំសំ ភ ចដ្ឋតិ៍ សីហយំសាឌិតិ បិកដិភេច៍

ឲត្ត ច យត្សុយំសំ សឌាតិតាឃ បដិក្ខិត្តំ, ហត្ថិអស្សយំសំ រាឌង្គតាឃ, ស្សុភលយំសញ្ញា អហិយំសញ្ញា បដិក្ខូលតាឃ, សីហយំសាឌិតិ បញ្ញា អត្តនោ

អត្សុបន្ទ្ចត្វាឃាតិ៍ ញ្ញយេសំ យត្សុស្សាឌិតំ ឥសត្ថំ យំសស្សិ អដ្ឋិបិ លោហិតស្សិ ចម្មស្សិ លោមស្សិ សព្ញំ ភ ចដ្ឋតិ, ឃំកិញ្ចិ ធាត្វា ចា អធាត្វា ចា

ឈាឌត្តស្ស អាបត្តិឃេច៍ ឃធា ឌាភាតិ, តធា ឥឌេសតញ្ញា៍ “អបុឆ្ឆិត្វា ឈាឌិស្សាមី”តិ កល្យុតា បដិក្កហណេ ឥក្កដំ, “បុឆ្ឆិត្វា

ឈាឌិស្សាមី”តិ កល្យុតា អភាបត្តិ៍ ឱ្ឃ្ចិស្ស កតំ បភ ឌាភិត្វា ឈាឌត្តស្សេច អាបត្តិ, បឆ្ឆា ឌាភន្តោ អាបត្តិឃា ភ ការេតញ្ញាតិ៍

ឃាក្យឥស្សេកាឡ្យអកាឌិកថា

១ប៉័៩៍ ឲកត្តកោតិ ឲកកោ, ភត្តិ យេ ទ្សុតិឃោតិ អត្ថា៍ បហ្សុតំ ឃាក្យញ្ញា យឥស្សេកាឡ្យអកញ្ញា បដិឃាឌាបេត្វាតិ សោ កិរ សតសហស្សំ

ចឃំ កត្វា បដិឃាឌាបេសិ៍ អត្សុយោឌភាកាឆាបរិយោសានេ “បត្តឃតំ ញ្ញច្ឆត”ត្តិ បឌាតំ “អលយេច ឌាតុ”ត្តិ ញ្ញយិភា សប្បន្តោ៍ សចេ

បភ “បត្តឃតា ញ្ញច្ឆតា”តិ បិធោ អត្តិ, សោឃេច កហេតញ្ញា៍

១ប៉័១០៍ កោឌ្ឋឃាក្យត្តិ ឃា បចារណា ឌេភតិ៍ ឃឌេក្កភាតិ ឃំ អាឌិ កត្វា៍ សក្កា តេ អារេទ្ធាតិ សក្កិត្តត្តកបុញ្ញា ឱ្យបចិតត្តិ អត្ថា៍

ឃឆាឈយោកាកេតញ្ញាតិ បរេយ្យកោឌភេភ ការេតញ្ញា, កោឌ្ឋឃាក្យឃា ហិ បចារណា ហោតីតិ៍

១ប៉័១១៍ ភាហំ តំ កច្ឆាភាតិ តស្សិ កិរ អចសិដ្ឋក្យឡ្យឲ ឥចតា ស្សុលុយោឌំ បក្លិបិស្សុ, សា អញ្ញោសំ បរិណាយំ ភ កច្ឆតិ, តស្វា ឲចយាហ៍

កិលិភស្ស ក្យឡ្យអត្តិ តឆាទ្ធបេភ ឡ្យាឆិភា កិលិភស្ស បច្ឆាកត្តំ ក្យឡ្យអំ អត្សុឌាភាយីតិ អត្ថា៍

បិដលិកាយចត្តុកថា

១៤៦។ សន្ថរសន្ថតន្តិ ឃថា សន្ថាំ សន្ថតំ ហោតិ, ឲចំ។

១៤៧។ ឃុតិឆចឃ្យកាទាតិ ឃុតិឆោ ច ចឃ្យការោ ច ឥច្ច ព្រាហ្មណា ឃកឆរណ្ណា ឃហាឃព្វា ឃហាឃច្ចា។ ចឌ្ឌីតំ បដិតាហាឃាតិ ចឌ្ឌីរាឌក្សលិតំ អាឃឃុឲបដ្ឋិគតព្វំ។ ចព្វីតិតិ ឈរចព្វតិ។ ចិព្វាតិ តឃត្តិ តិចេឃតាតិ ឃាចេបព្យត្តិ តា កិរ ចេចតា ចព្វចិជ្ជាបិធកាតំ ឃទីចេរ អឆិឃុច្ចិព្វា ឲចំ ចិព្វាតិ តាចេឃត្តិ។ កឃ្ហា? អឃ្យាកំ ឃចាត្សុទ្ទុបំ ឃក្កាទំ កាទិឃ្យុត្តិតិ អចេព្វា។ តាចតិចេឃហឹតិ ចលិចេក កិរ ឃក្កិ ចេចចរាឌាតំ ចិឃ្យាកឃុច្ចា ក្តបិតាឃ តាចតិឃា បល្ហិតាតិ ឃចេក្ក អគ្ឃក្កចេតា, ចេតចេតចាហ តាចតិចេឃហឹតិ, តាចតិចេឃហិ ឃធ្ឌិ ឃចេត្តព្វា ចិឃ ឃាចេបត្តិតិ អចេព្វា។ ឃាចតា អទិឃំ អាឃតាគត្តិ ឃព្វកំ អទិឃឃគ្សឃ្យាតំ ឌ្ឍឃចេលក្ខាតំ តាឃ អព្វិ។ ឃាចតា ចលិប្យចេចាតិ ឃព្វកំ ចាលិឌាតំ អាគតកល្ហឃ្យ រាឃិចចេឃចេតច កាឃចិក្កឃក្ខាតំ តាឃ អព្វិ។ ញ្ញាធំ អក្កតការត្តិ ចេតឃំ អទិឃាឃតាតចលិប្យចេចាតំ ញ្ញាធំ អក្កតកាទំ គចិឃ្យតិ។ បុធចេកធគត្តិ បុធចេកធគក្ខាតំ ចេឃាចគក្ខាតគត្តិ ចុព្វំ ចេហាតិ។ អក្កិចេតា ចាតិអាឌីហុ ឃឃុច្ចឃចេព្វា ចា ឃចេក្ក។ ៣៣ ហិ ឲកឃ្យ ចេកាក្ខាឃឃ្យ អក្កិចេតា, ឲកឃ្យ ក្តធកចេតា, ឲកឃ្យ អគ្ឃត្តរចេតា, អញ្ញាឃញ្ញាគេគា អត្តរាចេឃា គចិឃ្យតិ។ ក្តឃ្យក្តឃត្តិ បិរកឃតព្វាឃ អាលិចេឃា អាចេកាចេដព្វា កតំ។ ក្សលត្តិ ចលិអាឌីហិ ដាន្តព្វា កតំ។

អល្ហាចត្តិ ឃព្វាត្តិចេឃត បរិចេច្ឆចេត ចេឃាឌតឃព្វំ កឃឹរឃ្យ ច បុឆ្សលឃ្យ ច ក្តធកក្ខាតចេឃ្យតំ អឆិចចតំ។ ឃរត្តិ ញ្ញាឆ តតឹ អឆិចេប្យតា។ ញ្ញាធំ ចុព្វំ ចេហាតិ – ចេឃ កឃឹរំ ចិព្វតំ តល្យាឃទំ តាទត្តិ, ចេត អទិឃឃក្កឃក្ខាតំ ចេឃតំ កព្វាគ ចិឃជ្ជ បល្លលិតិ អតាឃឃិព្វាច ក្តធកគទិតាតិ តិត្តក្ខាតាតិ; អឃំ បគ ញ្ញាធំ អប្យឃព្វកំ ក្តធកំ ក្តព្វទិត្យការចេឃាបិ ក្សលិតិក្យាបរិឌចេតា ដាត្តិតិ, ត្យត្តា បគ ត្យត្តឃាចកា ច ចិតា ឲច ក្សចេល្លត តិល្ហា ចេឃឆាចិចេតា ឌតាតិ។

១៤៨។ អគគ្សចេតាធាតិ អត្យញ្ញគេគ។ ឃត្តាចិតត្តិ គចចេតា គចំ កឃតចចេឃត ឃត្តាចិតំ។ ឃំឃទិតត្តិ បុគប្យតំ កឃតចចេឃត ឃំឃទិតំ។ ឃឃចេក្ខាច ត្យឃ្យាកក្ខាតិ ឃឃា ច ត្យចេឃត្វិ ច។ អឆ ចា ឃត្តាចិតំ ឃំឃទិតត្តិ ឃត្តាចតំ ឃំឃរលំ ឃឃចេក្ខាច ត្យឃ្យាកក្ខា អចេហាឃឹតិ ឲចចេឃព្វ អចេព្វា ធក្ខចេព្វា។ ឃំឃិតត្តិ ឃំឃទិតំ។ គចចេតត្តិ ឃឃ្មុហតាតិ គចចេតា គចកាឃតា ឃត្តាចតា តល្យាចេឌ្ឌ ឃុក្ខ ហតា លិត្តា អប្យចត្តិកតា។

១៤៩។ តិលិតិ ញ្ញាធំ ឃព្វាឃក្កាហកំ។ តិលចល្ហាតិអាឌិ តចេឃ្យច ចិកាកធឃ្យគព្វំ។ តព្វ គ ចេតឃំ បកតិចល្ហា តិលិ, តិលចិចេលបតាតំ ចិចិព្វតាចចេឃចេតតំ ចុព្វំ។ បដិចចេដ្ឋឹតិ បហារចេឃិ។ ឃាហាទំ ធចេជ្ជឃ្យាចាតិ ឃឌតបធំ ធចេធឃ្យាច។ អក្សលិ ចេចាចេដឃុត្តិ អក្សលិ ចារលឃុំ។ អឃ្យកាឃាតិ ញ្ញាព្វិកាឃ។ ឌ្ឍចេលិចេកចាតិ បឃ្យច។ អបចេលិចេកចាតិ បុគប្យតំ បឃ្យច។ ក្តបឃំហរចាតិ ក្តបចេតច។ ញ្ញាឃំ លិច្ឆចិបទិឃំ ត្យឃ្យាកំ ចិចេព្វត តាចតិឃបទិឃំ ហរច, តាចតិឃឃ្យ ឃឃកំ កព្វា បឃ្យចាតិ អចេព្វា។

សីហសេតាបតិចត្វអាឌិកចា

១៥០។ ឆឃុឃ្យ ច អគ្សឆឃុំ ត្យាកចេរាត្តិតិ គកចតា ចុព្វការលឃ្យ អគ្សការលំ កចេចត្តិ។ ឃហឆឃុំចេកា ចាគាគ្សចាចេគាតិ អបចេរហិ

វុត្តការណេន សការណោ ហុត្វា តុយ្ហំ វាទោ វិញ្ញុគារហិតព្ពំ ការណំ កោចិ អប្បមត្តកោបិ កិំ ន អាគច្ឆតិ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ “កិំ សព្ពាការេនាបិ តុយ្ហំ វាទេ គារយ្ហការណំ នត្ថី”តិ។ អនព្ភក្ខាតុកាមាតិ អភិភវិត្វា ន អាចិក្ខិតុកាមា។

១៥២។ អនុវិច្ចការន្តិ អនុវិចិត្វា ចិន្តេត្វា តុលយិត្វា កាតព្ពំ ករោហីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ញាតមនុស្សានន្តិ លោកេ បាកដានំ។ សាធុ ហោតីតិ សុន្ទរំ ហោតិ។ បដាកំ បរិហរេយ្យុន្តិ បដាកំ ឧក្ខិបិត្វា នគរេ ឃោសេន្តា អាហិណ្ឌេយ្យុំ។ កស្មា? “ឯវំ នោ អម្ហាកំ មហន្តភាវោ ភវិស្សតី”តិ។ ឱបានភូតន្តិ បដិយត្តឧទបានោ វិយ ឋិតំ។ កុលន្តិ និវេសនំ។ ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ យា បវេណី ទេយ្យធម្មំ ឧបច្ឆិន្ទិត្ថ, សម្បត្តានញ្ហិ ទាតព្ពមេវាតិ ឱវទតិ។ ឱការោតិ អវការោ លាមកភាវោ។ សាមុក្កំសិកាតិ អត្តនាយេវ ឧទ្ធរិត្វា គហិតា; អសាធារណា អញ្ញេសន្តិ អត្ថោ។ ឧទ្ទិស្ស កតន្តិ ឧទ្ទិសិត្វា កតំ។

១៥៣។ បដិច្ចកម្មន្តិ អត្តានំ បដិច្ច កតន្តិ អត្ថោ។ អថ វា បដិច្ចកម្មន្តិ និមិត្តកម្មស្សេតំ អធិវចនំ, តំ បដិច្ចកម្មំ ឯត្ថ អត្ថីតិ មំសម្បិ បដិច្ចកម្មន្តិ វុត្តំ។ យោ ហិ ឯវរូបំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ, សោបិ តស្ស កម្មស្ស ទាយាទោ ហោតិ, វធកស្ស វិយ តស្សាបិ បាណឃាតកម្មំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ ជីរេន្តីតិ ជីរន្តិ អព្ភាចិក្ខន្តា ន ជីរន្តិ, អព្ភក្ខានស្ស អន្តំ ន គច្ឆន្តីតិ អត្ថោ។ តិកោដិបរិសុទ្ធកថា សង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនាយំ វុត្តា។

កប្បិយភូមិអនុជាននកថា

១៥៤។ សកដបរិវដ្ដន្តិ សកដេហិ បរិក្ខេបំ វិយ កត្វា អច្ឆន្តិ។ បច្ចន្តិមន្តិ អភិលាបមត្តមេតំ “យំ សង្ឃោ អាកង្ខតី”តិ វុត្តត្តា បន ធុរវិហារេបិ សម្មន្និតុំ វដ្ដតិ, កម្មវាចំ អវត្វា អបលោកនេនាបិ វដ្ដតិយេវ។ កាកោរវសទ្ទន្តិ តត្ថ តត្ថ បវិដ្ឋានិ អាមិសខាទនត្ថាយ អនុប្បកេយេវ សន្និបតិតានំ កាកានំ ឱរវសទ្ទំ។ យសោជោ នាម កបិលសុត្តបរិយោសានេ បព្វជិតានំ បញ្ចន្នំ សតានំ អគ្គបុរិសោ។

ឧស្សាវនន្តិកន្តិអាទីសុ ឧស្សាវនន្តិកា តាវ ឯវំ កាតព្ពា។ យោ ថម្ភានំ វា ឧបរិ ភិត្តិបាទេ វា និខណិត្វា វិហារោ ករីយតិ, តស្ស ហេដ្ឋា ថម្ភបដិច្ឆកា បាសាណា ភូមិគតិកា ឯវ។ បឋមត្ថម្ភំ បន បឋមភិត្តិបាទំ វា បតិដ្ឋាបេន្តេហិ ពហូហិ សម្បរិវារេត្វា “កប្បិយកុដឹ ករោម, កប្បិយកុដឹ ករោមា”តិ វាចំ និច្ឆារេន្តេហិ មនុស្សេសុ ឧក្ខិបិត្វា បតិដ្ឋាបេន្តេសុ អាមសិត្វា វា សយំ ឧក្ខិបិត្វា វា ថម្ភោ វា ភិត្តិបាទោ វា បតិដ្ឋាបេតព្ពោ។ កុរុន្ទិមហាបច្ចរីសុ បន “កប្បិយកុដិ កប្បិយកុដី”តិ វត្វា បតិដ្ឋាបេតព្ពន្តិ វុត្តំ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ “សង្ឃស្ស កប្បិយកុដឹ អធិដ្ឋាមី”តិ វុត្តំ។ តំ បន អវត្វាបិ អដ្ឋកថាសុ វុត្តនយេន វុត្តេ ទោសោ នត្ថិ។ ឥទំ បនេត្ថ សាធារណលក្ខណំ, ថម្ភបតិដ្ឋានញ្ច វចនបរិយោសានញ្ច សមកាលំ វដ្ដតិ។ សចេ ហិ អនិដ្ឋិតេ វចនេ ថម្ភោ បតិដ្ឋាតិ, អប្បតិដ្ឋិតេ វា តស្មិំ វចនំ និដ្ឋាតិ, អកតា ហោតិ កប្បិយកុដិ។ តេនេវ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ – “ពហូហិ សម្បរិវារេត្វា វត្តព្ពំ, អវស្សញ្ហិ ឯត្ថ ឯកស្សបិ វចននិដ្ឋានញ្ច ថម្ភបតិដ្ឋានញ្ច ឯកតោ ភវិស្សតី”តិ។

ឥដ្ឋកសិលាមត្តិកាកុដ្ដិកាសុ បន កុដីសុ ហេដ្ឋា ចយំ ពន្ធិត្វា វា អពន្ធិត្វា វា ករោន្តុ, យតោ បដ្ឋាយ ភិត្តិំ ឧដ្ឋាបេតុកាមា ហោន្តិ, តំ សព្ពបឋមំ ឥដ្ឋកំ វា សិលំ វា មត្តិកាបិណ្ឌំ វា គហេត្វា វុត្តនយេនេវ កប្បិយកុដិ កាតព្ពា។ ឥដ្ឋកាទយោ ហិ ភិត្តិយា បឋមិដ្ឋកាទីនំ ហេដ្ឋា ន វដ្ដន្តិ, ថម្ភា បន ឧបរិ ឧគ្គច្ឆន្តិ, តស្មា វដ្ដន្តិ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ "ថម្ភេហិ ករិយមានេ ចតូសុ កោណេសុ ចត្តារោ ថម្ភា ឥដ្ឋកាទិកុដ្ដេ ចតូសុ កោណេសុ ទ្វេ តិស្សោ ឥដ្ឋកា អធិដ្ឋាតព្ពា"តិ វុត្តំ។ តថា បន អកតាយបិ ទោសោ នត្ថិ, អដ្ឋកថាសុ ហិ វុត្តមេវ បមាណំ។

គោនិសាទិកា ទុវិធា – អារាមគោនិសាទិកា, វិហារគោនិសាទិកាតិ។ តាសុ យត្ថ នេវ អារាមោ ន សេនាសនានិ បរិក្ខិត្តានិ ហោន្តិ, អយំ "អារាមគោនិសាទិកា" នាម។ យត្ថ សេនាសនានិ សព្ពានិ វា ឯកច្ចានិ វា បរិក្ខិត្តានិ, អារាមោ អបរិក្ខិត្តោ, អយំ "វិហារគោនិសាទិកា" នាម។ ឥតិ ឧភយត្រាបិ អារាមស្ស អបរិក្ខិត្តភាវោយេវ បមាណំ។ អារាមោ បន ឧបឌ្ឍបរិក្ខិត្តោបិ ពហុតរំ បរិក្ខិត្តោបិ បរិក្ខិត្តោយេវ នាមាតិ កុរុន្ទិមហាបច្ចរីសុ វុត្តំ។ ឯត្ថ កប្បិយកុដិ លទ្ធុំ វដ្ដតិ។

គហបតីតិ មនុស្សា អាវាសំ កត្វា "កប្បិយកុដិំ ទេម, បរិភុញ្ជថា"តិ វទន្តិ, ឯសា គហបតិ នាម។ "កប្បិយកុដិំ កាតុំ ទេមា"តិ វុត្តេបិ វដ្ដតិយេវ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន "យស្មា ភិក្ខុំ ឋបេត្វា សេសសហធម្មិកានំ សព្ពេសញ្ច ទេវមនុស្សានំ ហត្ថតោ បដិគ្គហោ ច សន្និធិ ច អន្តោវុត្ថញ្ច តេសំ សន្តកំ ភិក្ខុស្ស វដ្ដតិ, តស្មា តេសំ គេហានិ វា តេហិ ទិន្នា កប្បិយកុដិ វា គហបតីតិ វុច្ចតី"តិ វុត្តំ។ បុនបិ វុត្តំ – "ភិក្ខុសង្ឃស្ស វិហារំ ឋបេត្វា ភិក្ខុនុបស្សយោ វា អារាមិកានំ វា តិត្ថិយានំ វា ទេវតានំ វា នាគានំ វា អបិ ព្រហ្មានំ វិមានំ កប្បិយកុដិ ហោតី"តិ, តំ សុវុត្តំ; សង្ឃសន្តកមេវ ហិ ភិក្ខុសន្តកំ វា គេហំ គហបតិកុដិកា ន ហោតិ។ សម្មុតិកា នាម កម្មវាចំ សាវេត្វា កតាតិ។

យំ ឥមាសុ ចតូសុ កប្បិយភូមីសុ វុត្ថំ អាមិសំ, តំ សព្ពំ អន្តោវុត្ថសង្ខ្យំ ន គច្ឆតិ។ ភិក្ខុនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច អន្តោវុត្ថអន្តោបក្កមោចនត្ថញ្ហិ កប្បិយកុដិយោ អនុញ្ញាតា។ យំ បន អកប្បិយភូមិយំ សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ វុត្ថំ សង្ឃិកំ វា បុគ្គលិកំ វា ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា វា សន្តកំ ឯករត្តម្បិ ឋបិតំ, តំ អន្តោវុត្ថំ; តត្ថ បក្កញ្ច អន្តោបក្កំ នាម ហោតិ, ឯតំ ន កប្បតិ។ សត្តាហកាលិកំ បន យាវជីវិកញ្ច វដ្ដតិ។

តត្រាយំ វិនិច្ឆយោ – សាមណេរោ ភិក្ខុស្ស តណ្ឌុលាទិកំ អាមិសំ អាហរិត្វា កប្បិយកុដិយំ និក្ខិបិត្វា បុនទិវសេ បចិត្វា ទេតិ, អន្តោវុត្ថំ ន ហោតិ។ តត្ថ អកប្បិយកុដិយំ និក្ខិត្តសប្បិអាទីសុ យំកិញ្ចិ បក្ខិបិត្វា ទេតិ, មុខសន្និធិ នាម ហោតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន "អន្តោវុត្ថំ ហោតី"តិ វុត្តំ។ តត្ថ នាមមត្តមេវ នានាករណំ។ ភិក្ខុ អកប្បិយកុដិយំ ឋបិតសប្បិញ្ច យាវជីវិកបណ្ណញ្ច ឯកតោ បចិត្វា បរិភុញ្ជតិ, សត្តាហំ និរាមិសំ វដ្ដតិ។ សចេ អាមិសសំសដ្ឋំ កត្វា បរិភុញ្ជតិ, អន្តោវុត្ថញ្ចេវ សាមំបាកញ្ច ហោតិ។ ឯតេនុបាយេន សព្ពសំសគ្គា វេទិតព្ពា។

ឥមា បន កប្បិយកុដិយោ កទា ជហិតវត្ថុកា ហោន្តិ? ឧស្សាវនន្តិកា តាវ យា ថម្ភានំ ឧបរិ ភិត្តិបាទេ វា និខណិត្វា កតា, សា តេសុ

ថម្ភេសុ ច ភិត្តិបាទេសុ ច អបគតេសុ ឧហិតចិត្តកា ហោតិ។ សចេ បន ថម្ភេ វា ភិត្តិបាទេ វា បរិវត្តេន្តិ, យោ យោ ឋិតោ តត្ថ តត្ថ បតិដ្ឋាតិ, សព្ពេសុបិ បរិវត្តិតេសុ អឧហិតចិត្តកាវ ហោតិ។ ឥដ្ឋកានីហិ កតា ចយស្ស ឧបរិ ភិត្តិអត្ថាយ ឋបិតំ ឥដ្ឋកំ វា សិលំ វា មត្តិកាបិណ្ឌំ វា អាទិំ កត្វា វិនាសិតកាលេ ឧហិតចិត្តកា ហោតិ។ យេហិ បន ឥដ្ឋកានីហិ អធិដ្ឋិតា, តេសុ អបគតេសុបិ តទញ្ញាសុ បតិដ្ឋិតាសុ អឧហិតចិត្តកាវ ហោតិ។

កោតិសាធិកា បាការាទីហិ បរិក្ខេបេ កតេ ឧហិតចិត្តកា ហោតិ។ បុន តស្មិំ អារាមេ កប្បិយកុដិ លទ្ធុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន បុនបិ បាការាទយោ តត្ថ តត្ថ ខណ្ឌា ហោន្តិ, តតោ តតោ គាវោ បវិសន្តិ, បុន កប្បិយកុដិ ហោតិ។ ឥតរា បន ទ្វេ គោបានសីមត្តំ ឋបេត្វា សព្ពស្មិំ ឆទនេ វិនដ្ឋេ ឧហិតចិត្តកា ហោន្តិ។ សចេ គោបានសីនំ ឧបរិ ឯកម្បិ បក្ខបាសកមណ្ឌលំ អត្ថិ, រក្ខតិ។

យត្រ បនិមា ចតស្សោបិ កប្បិយកុដិយោ នត្ថិ, តត្ថ កិំ កាតព្ពំ? អនុបសម្បន្នស្ស ទត្វា តស្ស សន្តកំ កត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ តត្រិទំ វត្ថុ – ករវិកតិស្សត្ថេរោ កិរ វិនយធរបាមោក្ខោ មហាសីវត្ថេរស្ស សន្តិកំ អគមាសិ។ សោ ទីបាលោកេន សប្បិកុម្ភំ បស្សិត្វា “ភន្តេ កិមេត”ន្តិ បុច្ឆិ។ ថេរោ “អាវុសោ គាមតោ សប្បិកុម្ភោ អានីតោ, លូខទិវសេ សប្បិនា ភុញ្ជនត្ថាយា”តិ អាហ។ តតោ នំ តិស្សត្ថេរោ “ន វដ្ដតិ ភន្តេ”តិ អាហ។ ថេរោ បុនទិវសេ បមុខេ និក្ខិបាបេសិ។ តិស្សត្ថេរោ បុន ឯកទិវសេ អាគតោ តំ ទិស្វា តថេវ បុច្ឆិត្វា “ភន្តេ សហសេយ្យប្បហោនកដ្ឋានេ ឋបេតុំ ន វដ្ដតី”តិ អាហ។ ថេរោ បុនទិវសេ ពហិ នីហរាបេត្វា និក្ខិបាបេសិ, តំ ចោរា ហរិំសុ។ សោ បុន ឯកទិវសំ អាគតំ តិស្សត្ថេរំ អាហ – “អាវុសោ តយា ‘ន វដ្ដតី’តិ វុត្តោ សោ កុម្ភោ ពហិ និក្ខិត្តោ ចោរេហិ អវហដោ”តិ។ តតោ នំ តិស្សត្ថេរោ អាហ – “ននុ ភន្តេ អនុបសម្បន្នស្ស ទាតព្ពោ អស្ស, អនុបសម្បន្នស្ស ហិ ទត្វា តស្ស សន្តកំ កត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតី”តិ។

១៩៨-៩។ មេណ្ឌកវត្ថុ ឧត្តានមេវ។ អបិ ចេត្ថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ច គោរសេតិ ឥមេ បញ្ច គោរសេ វិសុំ បរិភោគេន បរិភុញ្ជិតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ បាថេយ្យំ បរិយេសិតុន្តិ មគ្គេ សចេ កោចិ សយមេវ ទាតុំ ទេន្តិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ; នោ ចេ ទេន្តិ, ញាតិបវារិតដ្ឋានតោ វា ភិក្ខាចារវត្តេន វា បរិយេសិតព្ពំ។ តថា អលភន្តេន អញ្ញាតិកអប្បវារិតដ្ឋានតោ យាចិត្វាបិ គហេតព្ពំ។ ឯកទិវសេន គមនីយេ មគ្គេ ឯកភត្តត្ថាយ បរិយេសិតព្ពំ។ ទីឃេ អទ្ធានេ យត្តកេន កន្តារំ និត្ថរតិ, តត្តកំ បរិយេសិតព្ពំ។

កេណិយជដិលវត្ថុកថា

១០០។ កាជេហិ គាហាបេត្វាតិ បញ្ចហិ កាជសតេហិ សុសង្ខតស្ស ពទរបានស្ស ឃដសហស្សំ គាហាបេត្វា។ ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វាតិ “សាធុ កិលេសេ បាតំ អបិចត្តា សមណស្ស គោតមស្ស សាវកា បព្ពជិតាហុល្លិកាតិ វាទំ ន ឧប្បាទេយ្យុំ, យំ ច ការវំ អគត្វា, យេ ច តុម្ហេ ការវំ ឧតយិត្វា, ឋតិ វោ អហំ ថេរិកា ការណោត ស្វុ បសន្នោ”តិអាទិនា នយេន ធម្មិំ កថំ កត្វា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋ បានានីតិអាទិមាហ។

តត្ថ អម្ពបានន្តិ អាមេហិ វា បក្កេហិ វា អម្ពេហិ កតបានំ។ តត្ថ អាមេហិ ករោន្តេន អម្ពតរុណានិ ភិន្ទិត្វា ឧទកេ បក្ខិបិត្វា អាតបេ អាទិច្ចបាកេន បចិត្វា បរិស្សាវេត្វា តទហុបដិគ្គហិតេហិ មធុសក្ករកប្បូរាទីហិ យោជេត្វា កាតព្ពំ។ ឯវំ កតំ បុរេភត្តមេវ កប្បតិ។ អនុបសម្បន្នេហិ កតំ លភិត្វា បន បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ បុរេភត្តំ សាមិសបរិភោគេនាបិ វដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តំ និរាមិសបរិភោគេន យាវ អរុណុគ្គមនា វដ្ដតិយេវ។ ឯស នយោ សព្ពបានេសុ។

តេសុ បន ជម្ពុបានន្តិ ជម្ពុផលេហិ កតបានំ។ ចោចបានន្តិ អដ្ឋិកេហិ កទលិផលេហិ កតបានំ។ មោចបានន្តិ អនដ្ឋិកេហិ កទលិផលេហិ កតបានំ។ មធុកបានន្តិ មធុកានំ ជាតិរសេន កតបានំ; តំ បន ឧទកសម្ភិន្នំ វដ្ដតិ, សុទ្ធំ ន វដ្ដតិ។ មុទ្ទិកបានន្តិ មុទ្ទិកា ឧទកេ មទ្ទិត្វា អម្ពបានំ វិយ កតបានំ។ សាលូកបានន្តិ រត្តុប្បលនីលុប្បលាទីនំ សាលូកេ មទ្ទិត្វា កតបានំ។ ផារុសកបានន្តិ ផារុសកផលេហិ អម្ពបានំ វិយ កតបានំ។ ឥមានិ អដ្ឋ បានានិ សីតានិបិ អាទិច្ចបាកានិបិ វដ្ដន្តិ, អគ្គិបាកានិ ន វដ្ដន្តិ។ ធញ្ញផលរសន្តិ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ ផលរសំ។ ឌាករសន្តិ បក្កឌាករសំ។ យាវកាលិកបត្តានញ្ហិ បុរេភត្តំយេវ រសោ កប្បតិ។ យាវជីវិកានំ បដិគ្គហេត្វា ឋបិតសប្បិអាទីហិ សទ្ធិំ បក្កានំ សត្តាហំ កប្បតិ។ សចេ បន សុទ្ធឧទកេន បចតិ, យាវជីវម្បិ វដ្ដតិ។ ខីរាទីហិ បន សទ្ធិំ បចិតុំ ន វដ្ដតិ។ អញ្ញេហិ បក្កម្បិ ឌាករសសង្ខ្យមេវ គច្ឆតិ។ កុរុន្ទិយំ បន “យាវកាលិកបត្តានម្បិ សីតោទកេន មទ្ទិត្វា កតរសោ វា អាទិច្ចបាកោ វា វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ ឋបេត្វា មធុកបុប្ផរសន្តិ ឯត្ថ មធុកបុប្ផរសោ អគ្គិបាកោ វា ហោតុ អាទិច្ចបាកោ វា, បច្ឆាភត្តំ ន វដ្ដតិ។ បុរេភត្តម្បិ យំ បានំ គហេត្វា មជ្ជំ ករោន្តិ, សោ អាទិតោ បដ្ឋាយ ន វដ្ដតិ។ មធុកបុប្ផំ បន អល្លំ វា សុក្ខំ វា ភជ្ជិតំ វា តេន កតផាណិតំ វា យតោ បដ្ឋាយ មជ្ជំ ន ករោន្តិ, តំ សព្ពំ បុរេភត្តំ វដ្ដតិ។ ឧច្ឆុរសោ និកសដោ បច្ឆាភត្តំ វដ្ដតិ។ ឥតិ បានានិ អនុជានន្តេន ឥមេបិ ចត្តារោ រសា អនុញ្ញាតាតិ។ អគ្គិហុត្តមុខា យញ្ញាតិអាទីសុ អគ្គិហុតំ សេដ្ឋំ, អគ្គិហុតំ មុខន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

រោជមល្លាទិវត្ថុកថា

៣០១-២។ រោជវត្ថុ ឧត្តានត្ថមេវ។ តត្ថ សង្ករំ អកំសូតិ កតិកំ អកំសុ។ ឧឡារំ ខោ តេ ញាណន្តិ សុន្ទរំ ខោ តេ ញាណំ។ នាហំ ភន្តេ អានន្ទ ពហុកតោតិ នាហំ ពុទ្ធាទិគតប្បសាទពហុមានេន ឥធាគតោតិ ទស្សេតិ។ សព្ពញ្ច ឌាកន្តិ សប្បិអាទីហិ បក្កំ វា អបក្កំ វា យំកិញ្ចិ ឌាកំ។ បិដ្ឋខាទនីយន្តិ បិដ្ឋមយំ ខាទនីយំ; រោជោ កិរ ញាតិំ ឧភយម្បិ សតសហស្សំ វយំ កត្វា បដិយាទាបេសិ។

៣០៣។ មញ្ជុកាតិ មធុរវចនា។ បដិភានេយ្យកាតិ សកេ សិប្បេ បដិភានសម្បន្នា។ ទក្ខាតិ ឆេកា, អនលសា វា។ បរិយោទាតសិប្បាតិ និទ្ទោសសិប្បា។ នាឡិយាវាបកេនាតិ នាឡិយា ច អាវាបកេន ច។ អាវាបកោ នាម យត្ថ លទ្ធំ លទ្ធំ អាវបន្តិ, បក្ខិបន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ន ច ភិក្ខវេ នហាបិតបុព្ពេន ខុរភណ្ឌន្តិ ឯត្ថ គហេត្វា បរិហរិតុមេវ ន វដ្ដតិ, អញ្ញស្ស សន្តកេន កេសេ ឆេទេតុំ វដ្ដតិ។ សចេ វេតនំ គហេត្វា ឆិន្ទតិ, ន វដ្ដតិ។ យោ អនហាបិតបុព្ពោ, តស្ស បរិហរិតុម្បិ វដ្ដតិ, តំ វា អញ្ញំ វា គហេត្វា កេសេ ឆេទេតុម្បិ វដ្ដតិ។

១០៦. កាក់ ឥត្វាតិ ឥសយកាក់ ឥត្វា; ឍ្លគំ កឹរ ឌយ្ឍ្យឹរប របិទាលាកចាទិត្តំ, តស្មា ឥសរកាឌ្ឈរស កត្វា ឲរកា រកាឌ្ឈរសា ក្ទុមិសាមិកាត់ ឥាតរឡ្ហា.

ចត្យុមហាបរឥសកឆា

១០៧. ឃំ ភិក្ខូរច យឃា ឍ្លគំ ត កព្យតឹតិ ឍ្លរម ចត្វាររា មហាបរឥរស ភកចា ភិក្ខុតំ តឃក្កហលាត្វ្ចាឃ អាហ. តត្វ ឆយ្ទុសក្កាហករត្វ្ចរា ស្វុត្តំ ករហត្វា បរិមឌ្ឍត្វា ឍ្លគំ អឌ្ឍសំស្ទុ. ឥរបត្វា ឆឡ្ហាឋលរសត្តិ សត្វាឆឡ្ហារសាតិ បឆ្នាកត្តំ ត កព្យត្តិតិ បដិក្ខិត្តាតិ. តាលតាឡ្វរាករបតសលព្យុឌអលិឡ្យូកុយ្ឍុល្លួបុឃ្ឃុឋលតិបុសឋលឲឡ្យអាលុកាតិ , តច មហាឋលិតិ សត្វាឡ្ហា អបរណ្ហំ, ឆឡ្ហាកាតិករមច. តំ កិឡ្ហាបិ ត បដិក្ខិត្តំ, អឆ រតា អកប្បិយំ អត្យុរលិរមតិ, តស្មា បឆ្នាកត្តំ ត កព្យតិ. អឌ្ឍ បិតាតិ អត្យុឡ្ហាតាតិ. អចរសសាតិ រចត្វាតិត្តិលិកយាត្យុល្ទុក្កបិត្វ្ចការសឡ្ហារមត្ឌ្ឍាឌិល្ទុឌ្ឍកឋលបិតាតិ អឌ្ឍបិតកាតិការតច, តាតិ កិឡ្ហាបិ ត អត្យុឡ្ហាតាតិ, អឆ រតា កប្បិយំ អត្យុរលិរមត្តិ, តស្មា កព្យត្តិ. ឥរបត្វា ហិ សាត្យុរលិមំ ឆឡ្ហាឋលរសំ អឡ្ហា ឋលបិតំ តាម អកប្បិយំ តត្វិ, សត្វា ឃាមកាលិកំរមចាតិ កុរុត្តិយំ ចុត្តំ.

ភកចតា ល ឌឹចរាតិ អត្យុឡ្ហាតាតិ. ឆយ្ទុសក្កាហករត្វ្ចរហិ រតសំ អត្យុរលិមាតិ ចុក្ទុលំ, បត្យុល្លំ, ឌឹតបឌ្ឍំ, រសាមារបឌ្ឍំ, ឍ្លឌ្ឍិមឃិកំ, ឥឥចឥត្តិឃត្តិ អបរាតិ ល អត្យុឡ្ហាតាតិ. តត្វ “បត្យុល្ល”ត្តិ បត្យុល្លឥរស បិលារកហិ សឡ្ហាតចត្វំ. ឥត្វ បដា ឥរសតារមតច ចុត្តា. តាតិ តឹលិ រការសឃ្យូឃ្ឃាត្យុរលិមាតិ. ចុក្ទុលំ សាលាឃ្ឃ, ឍ្លតរាតិ ឥត្វ កប្បាសិកឃ្ឃ ចា សត្វាឡ្ហសំ ចា.

ភកចតា ឲកាឥស បរត្ត បដិក្ខិបិត្វា ឥត្វ បត្តា អត្យុឡ្ហាតា – រលិហបរត្តា រចច មត្តិកាបរត្តា ច. រលិហឆាលកំ, មត្តិកាឆាលកំ, តឡ្ហារលិហឆាលកត្តិ រតសំរឃច អត្យុរលិមាតិ. ភកចតា តរឃា តុឡ្ហា អត្យុឡ្ហាតា – រលិហតុរឡ្ហា, កឌ្ឍតុរឡ្ហា, ឋលតុរឡ្ហាតិ. កុល្លិកា, កឡ្ហាតរកា, ឌ្ឍកតុរឡ្ហាតិ រតសំរឃច អត្យុរលិមាតិ. កុរុត្តិយំ បត “បិតឹឃសឌ្ឍបិតឹឃសរាចកាតិ ឲរតសំ អត្យុរលិមាតី”តិ ចុត្តំ. បឌ្ឍិកា, ស្វុករត្តត្តិ ឥត្វ កាឃពត្ឌ្ឍតាតិ អត្យុឡ្ហាតាតិ, ចុឃ្ឃបរឌ្ឍត រឌ្ឍរកត ច កតកាឃពត្ឌ្ឍតាតិ រតសំ អត្យុរលិមាតិ. រសតឆ្នត្តំ, កិលឌ្ឍាឆ្នត្តំ, បល្លាឆ្នតត្តិ តឹលិ លត្វាតិ អត្យុឡ្ហាតាតិ. ឲកបល្លាឆ្នត្តំ រតសំរឃច អត្យុរលិមត្តិ ឍ្លមិតា តរឃត បិឡ្យឍ្លឡ្ហា អឌ្ឍកឆឡ្ហា អត្យុរបក្ខិត្វា អឡ្ហាតិបិ កប្បិឃាកប្បិឃាតំ អត្យុរលិមាតិ រចឌិតឡ្ហាតិ.

តឥហុបដិក្កហិតំ ការលេ កព្យតឹតិអាឌិ សត្វា សមិក្ខុរសំ សត្វាឃ ចុត្តំ. សរច ហិ លល្លិមិ្បិ អតបរតត្វា សកាលរតច តាឡ្វរាករឋលរត សឌ្ឍិ បិតកំ បដិក្កហិតំ រហាតិ , តាឡ្វរាករំ អបរតត្វា តំ ចិការលបិ កព្យតិ. ឌ្ឍបរិ សប្បិបិល្លំ ឥរបត្វា ឹតលបិឃាសំ ឥត្តិ, ឃំ បិឃារសត អសំសឌ្ឍំ សប្បិ, តំ អបរតត្វា សត្វាហំ បរិក្យុឌ្ឍាតំ្យ ចឌ្ឍតិ. ពត្ឌ្ឍមឆ្យូឋាលិតាឌឹសុបិ ឲរសច តរឃា. តរក្កាលឌាតិឋលិឌឹហិ អលក្កទិត្វា បិល្លបិតំ ឥត្តិ, តាតិ ឌ្ឍុទ្ឌ្ឍិត្វា រឆាចិត្វា ឃាចឌឹចំ បរិក្យុឌ្ឍាតត្វាតិ. ឃាក្យុឃំ បក្ខិបិត្វា ឌិត្តុសិត្ឌ្ឍិរចរាឌឹសុបិ រតលិឌឹសុ បក្ខិបិត្វា ឌិត្តលឌ្ឍិមឆ្យូកាឌឹសុបិ ឲរសច តរឃា. ឲចំ ឃំ ឃំ អសមិក្ខុរសំ រហាតិ, តំ តំ ឲករតា បដិក្កហិតមិ្បិ ឃឆា សុឌ្ឍំ រហាតិ, តឆា រឆាចិត្វា ចា

ตจฺเฉตฺวา วา ตสฺส ตสฺส กาลวเสน ปริภุญฺชิตุํ วฏฺฏติ.

สเจ ปน สมฺภินฺนรสํ โหติ สํสฏฺฐํ, น วฏฺฏติ. ยาวกาลิกญฺหิ อตฺตนา สทฺธึ สมฺภินฺนรสานิ ตีณิปิ ยามกาลิกาทีนิ อตฺตโน สภาวํ อุปเนติ, ยามกาลิกํ เทฺวปิ สตฺตาหกาลิกาทีนิ อตฺตโน สภาวํ อุปเนติ, สตฺตาหกาลิกมฺปิ อตฺตนา สทฺธึ สํสฏฺฐํ ยาวชีวิกํ อตฺตโน สภาวญฺเญว อุปเนติ; ตสฺมา เตน ตทหุปฏิคฺคหิเตน สทฺธึ ตทหุปฏิคฺคหิตํ วา ปุเรปฏิคฺคหิตํ วา ยาวชีวิกํ สตฺตาหํ กปฺปติ ทฺวีหปฏิคฺคหิเตน ฉาหํ, ตีหปฏิคฺคหิเตน ปญฺจาหํ...เป... สตฺตาหปฏิคฺคหิเตน ตทเหว กปฺปตีติ เวทิตพฺพํ. ตสฺมาเยว หิ “สตฺตาหกาลิเกน ภิกฺขเว ยาวชีวิกํ ตทหุปฏิคฺคหิต”นฺติ อวตฺวา “ปฏิคฺคหิตํ สตฺตาหํ กปฺปตี”ติ วุตฺตํ.

กาลยามสตฺตาหาติกฺกเมสุ เจตฺถ วิกาลโภชนสนฺนิธิเภสชฺชสิกฺขาปทานํ วเสน อาปตฺติโย เวทิตพฺพา. อิเมสุ จ ปน จตูสุ กาลิเกสุ ยาวกาลิกํ ยามกาลิกนฺติ อิทเมว ทฺวยํ อนฺโตวุตฺถกญฺเจว สนฺนิธิการกญฺจ โหติ, สตฺตาหกาลิกํ ยาวชีวิกญฺจ อกปฺปิยกุฏิยํ นิกฺขิปิตุมฺปิ วฏฺฏติ, สนฺนิธิมฺปิ น ชเนตีติ. เสสํ สพฺพตฺถ อุตฺตานตฺถเมวาติ.

เภสชฺชกฺขนฺธกวณฺณนา นิฏฺฐิตา.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪗᪨ ᨠᨳᩥᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩴ

ᨠᨳᩥᨶᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶᨠᨳᩣ

᪑᪐᪙᪨ ᨠᨳᩥᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ – ᨸᩤᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨲᩥ ᨸᩤᩅᩮᨿ᩠ᨿᩁᨭ᩠ᨮᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨸᩤᩅᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨴᩥᩈᩣᨽᩣᨣᩮ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᩈᩃᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᨠᨸᩥᨲᩩᨠᨽᩣᨲᩪᨶᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩅᨣ᩠ᨣᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩦ, ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩤᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣᨸᩥ ᩋᩁᩉᩤ ᩅᩤ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᩥᨠᩣᨲᩥ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩈᨾᩣᨴᩤᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᩥᨠᩣ; ᨶ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᩤᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩤᨲᩥᨠᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩮᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩦᩈᩅᩈᩮᨶ ᨧᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᨶ ᨲᩮᩁᩈᩤᨸᩥ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᨴᩤᨿᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨴᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨥᨭᩥᨲᩮ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩮ; ᨳᩃᩮ ᨧ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ ᩑᨠᩮᩣᨴᨠᩦᨽᩪᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩏᨴᨠᨧᩥᨠ᩠ᨡᩃ᩠ᩃᩮᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩏᨴᨠᨧᩥᨠ᩠ᨡᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩣᩅ ᩋᩣᨶᩥᩈᨴᩤ ᨸᩉᩁᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨧᩥᨠ᩠ᨡᩃ᩠ᩃᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩒᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩉᩦᨲᩥ ᩏᨴᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᩁ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨥᨶᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨶ ᨸᨣ᩠ᨥᩁᨲᩥ ᨥᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨭᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩒᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩒᨥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩉᩦ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩤᨮᩮᩣ᪨

ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩣ ᩅᩔᩴ ᩅᩈᩥᨾ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨹᩣᩈᩩᨲᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᩣᩃᩣᨽᩮᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᨲᩣᨿ ᨧ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨹᩣᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᩈᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩣ ᨹᩣᩈᩩᨠᩴ ᩅᩔᩴ ᩅᩈᩥᨾ᩠ᩉᩣ”ᨲᩥ ᨶᩣᩅᩮᩣᨧᩩᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨶᨾᨲᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨠᨳᩣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩤᨸᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨣᨾᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨵᨾ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ “ᩈᨧᩮ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩅᩥᩔ, ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩔᩩ, ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᨾᩮᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ, ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨧ ᨸᨶ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨠᨳᩥᨶᩣᨶᩴ ᩅᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᩣᨠᩣᩁᩮᩣ; ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨠᨳᩥᨶᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨧᩥᨬ᩠ᨬᩈᨲᩥ ᨸᩁᨲᩮᩣ “ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩤ ᩅᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᨾᩮᩅᩮᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩩᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᩣ ᨿᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨠᨳᩥᨶᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩋᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩁᨱᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩥ , ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩈᨾᩣᨴᩤᨶᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᩈᨾᩣᨴᩤᨿ ᨧᩁᨱᩴ; ᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᩣᩅᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩋᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᩩᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᨲᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨾᨲᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩤ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᨶ ᨲᨲᩕᩩᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᨶ ᩋᩣᨽᨲᩴ ᩅᩤ, ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᩴ

សង្ឃិកឆិចរំ ឧប្បជ្ជតិ, តំ តេនំ កថិយ្យតីតិ អត្ថោ

ឲចញ្ញា បន កិល្លេច ពធិតំ អត្ថរិតព្ភាត្តិ ឲត្ថ ពធិតត្វារំ កេ លភន្តិ, កេ ន លភន្តីតិ? គណនចេសេន តាច បន្តិយកោឌឃា បញ្ញា ឌនា លភន្តិ, រុទ្ធិ សតសហស្សេយ្យិ, បញ្ញាន្តិ ហេដ្ឋា ន លភន្តិ។ ចុត្តចស្សចេសេន បុរិមកាយ ចស្សំ រូបកត្វា បឆយបចារណាយ បចារិតា លភន្តិ, លិន្តចស្សា ចា បន្តិយិកាយ រូបកតា ចា ន លភន្តិ, អញ្ញាស្មិំ ចិហារេ ចុត្តចស្សាបិ ន លភន្តីតិ យហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។ បុរិមកាយ រូបកតានំ បន សព្ពា គណប្បូរកា ហោន្តិ, អានិសំសំ ន លភន្តិ, អានិសំសោ ព្ពតរេសំយេច ហោតិ។ សចេ បុរិមកាយ រូបកតា ចត្តារោ ចា ហោន្តិ តយោ ចា ទ្វេ ចា ឲកោ ចា, ព្ពតរេ គណប្បូរកេ កត្វា ពធិតំ អត្ថរិតព្ពំ។ អថ ចត្តារោ កិក្ខូ រូបកតា, ឲកោ បរិបុណ្ណចស្សោ សាយណោរោ, សោ ចេ បន្តិយិកាយ រូបសម្បជ្ជតិ, គណប្បូរកោ ចេច ហោតិ, អានិសំសញ្ច លភតិ។ តយោ កិក្ខូ ទ្វេ សាយណោរា, ទ្វេ កិក្ខូ តយោ សាយណោរា, ឲកោ កិក្ខូ ចត្តារោ សាយណោរាតិ ឲត្ថាបិ ឲសេច នយោ។ សចេ បុរិមកាយ រូបកតា ពធិតត្វារក្សលី ន ហោន្តិ, អត្ថារក្សលី ឲត្តកកាលកេឆរា បរិយេសិត្វា អានេតព្ពា។ កម្មចាចំ សាចេត្វា ពធិតំ អត្ថរាបេត្វា ទានញ្ញា កុឌ្ឍិត្វា កមិស្សន្តិ។ អានិសំសោ បន ព្ពតរេសំយេច ហោតិ។

ពធិតំ កេន ឌិន្នំ ចដ្ឋតិ? យេន កេនចិ ទេវេន ចា មនុស្សេន ចា បញ្ញានំ ចា សហធម្មិកានំ អញ្ញាតរេន ឌិន្នំ ចដ្ឋតិ។ ពធិតទាយកស្ស ចត្តំ អត្ថិ, សចេ សោ តំ អជានន្តោ បុច្ឆតិ – “កន្តេ កធំ ពធិតំ ទាតព្ពន្តិ” តស្ស ឲចំ អាចិក្ខិតព្ពំ – “តិណ្ណំ ចីចរានំ អញ្ញាតរប្បហោនកំ សុរិយុក្គមនសមយេ ចត្វំ ‘ពធិតចីចរំ ទេមា’តិ ទាតុំ ចដ្ឋតិ , តស្ស បរិកម្មត្ថំ ឲត្តកា នាម សូចិយោ, ឲត្តកំ សុត្តំ, ឲត្តកំ រជនំ, បរិកម្មំ ករោន្តានំ ឲត្តកានំ កិក្ខូនំ យាគុភត្តញ្ញា ទាតុំ ចដ្ឋតី”តិ។

ពធិតត្វារកេនាបិ ធម្មេន សមយេន រូប្បន្នំ ពធិតំ អត្ថរន្តេន ចត្តំ ជានិតព្ពំ។ តន្តចាយគេហតោ ហិ អាកតសន្តានេនេច ឧលិយក្ខិតសាដកោ ន ចដ្ឋតិ, យលិនសាដកោបិ ន ចដ្ឋតិ, តស្មា ពធិតត្វារសាដកំ លភិត្វា សួដ្ឋុ ធោចិត្វា សូចិអាឌីនិ ចីចរកម្មូបករណានិ សជ្ជេត្វា ពហូហិ កិក្ខូហិ សទ្ធិំ តទហេច សិព្ពិត្វា និដ្ឋិតសូចិកម្មំ រជិត្វា កប្បពិន្ទុំ ឌត្វា ពធិតំ អត្ថរិតព្ពំ។ សចេ តស្មិំ អនត្ថតេយេច អញ្ញា ពធិតសាដកំ អាហរតិ, អញ្ញានិ ច ពហូនិ ពធិតានិសំសចត្ថានិ ទេតិ, យោ អានិសំសំ ពហុំ ទេតិ, តស្ស សន្តកេនេច អត្ថរិតព្ពំ។ ព្ពតរោ យថា តថា ឲ្យចឌិត្វា សញ្ញាបេតព្ពោ។

ពធិតំ បន កេន អត្ថរិតព្ពំ? យស្ស សង្ឃោ ពធិតចីចរំ ទេតិ។ សង្ឃេន បន កស្ស ទាតព្ពំ? យោ ជិណ្ណចីចរោ ហោតិ។ សចេ ពហូ ជិណ្ណចីចរា ហោន្តិ, ចុឌ្ឍស្ស ទាតព្ពំ។ ចុឌ្ឍេសុបិ យោ យហាបរិសោ តទហេច ចីចរំ កត្វា អត្ថរិតុំ សក្កោតិ, តស្ស ទាតព្ពំ។ សចេ ចុឌ្ឍោ ន សក្កោតិ នចកតរោ សក្កោតិ, តស្ស ទាតព្ពំ។ អបិច សង្ឃេន យហាថេរស្ស សង្គហំ កាតុំ ចដ្ឋតិ, តស្មា “តុម្ហេ កន្តេ គណ្ហថ, យយំ កត្វា ទស្សាយា”តិ ចត្តព្ពំ។ តីសុ ចីចរេសុ យំ ជិណ្ណំ ហោតិ, តទត្ថាយ ទាតព្ពំ។ បកតិយា ទុបដ្ឋចីចរស្ស ទុបដ្ឋត្ថាយេច ទាតព្ពំ។ សចេបិស្ស ឲកបដ្ឋចីចរំ ឃនំ ហោតិ, ពធិតសាដកោ ច បេលចោ, សារុប្បត្ថាយ ទុបដ្ឋប្បហោនកមេច ទាតព្ពំ, “អហំ អលភន្តោ ឲកបដ្ឋំ បារុបាមី”តិ ចទន្តស្សាបិ ទុបដ្ឋំ ទាតុំ ចដ្ឋតិ។ យោ បន លោកបកតិកោ ហោតិ, តស្ស ន ទាតព្ពំ។ តេនាបិ “ពធិតំ អត្ថរិត្វា បច្ឆា សិព្ពិត្វា ទ្វេ ចីចរានិ

ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩔ ᨷᨶ ᨴᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩔ ᨿᩮᨶ ᩅᩥᨵᩥᨶᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ ᨲᩣᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨷᨶ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᨠᨳᩥᨶᨴᩩᩔᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩋᩉᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨻᩣᩉᩩᩔᩩᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᨶᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᩁᨩᨶᩣᨶᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᨳᩥᨶᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᨷᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨳᩥᨶᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᩩᨩᩣᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥ ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨

ᨠᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩴ ᨷᨶ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ “ᩈᨧᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩥᨠᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨭᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶᩅᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨭᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ‘ᩍᨾᩣᨿ ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨶ “ᨲᩮᨶ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨠᨳᩥᨶᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨳᩣ’ᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨠᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨠᨳᩥᨶᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨳᩮᩁᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ “ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ – ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩔ ᨧ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨠᩔ ᨧᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪃᪀᪁)᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ – “ᨶ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᨶ ᨣᨱᩮᩣ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨣᨱᩔ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ, ᨣᨱᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪃᪁᪃)᪨

ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨷᨶ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᩈᨧᩮ ᨠᨳᩥᨶᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨽᨲᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩣᨿᨠᩣ “ᨿᩮᨶ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩔᩮᩅ ᨴᩮᨾᩣ”ᨲᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᨶᩥᩔᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨧᩮ ᨠᨳᩥᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩔ ᩈᩮᩈᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥᨷᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᨶ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨲᩔ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ ᨷᨶ ᩑᨠᩣᨿᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩈᩮᩈᩮ ᨠᨳᩥᨶᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ ᨻᩃᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨮᩥᨲᩥᨠᩣᨿ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨮᩥᨲᩥᨠᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᩮ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶ ᨽᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩑᨠᩈᩦᨾᩣᨿ ᨻᩉᩪ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪁᪀᪂᪨ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩴ, ᨲᩴ ᩅᩥᨵᩥᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨾᩉᩣᨷᨴᩩᨾᩥᨠᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨲᩣᩅ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᩃ᩠ᩃᩥᨡᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨷᩥ ᩉᩥ “ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

តត្ថ ឧល្លិលិតមត្តេនាតិ ទីឃតោ វ បុគ្គលតោ វ បមាណគ្គហណមត្តេន បមាណគ្គាហកប្បវត្តា តស្ស តស្ស បទេសស្ស សញ្ញាណតោ នយាទីហិ វា បរិច្ឆេទំ ទស្សេន្តោ ឧល្លិខតិ, នលិនាទីសុ វា លិខតិ, តស្មា តំ បមាណគ្គហណំ “ឧល្លិលិតមត្ត”ន្តិ វុត្តំ។ ទោចនមត្តេនាតិ កមិនស្សទោចនមត្តេន។ ទីឃាទិបិដ្ឋានមត្តេនាតិ “បញ្ចកំ វា សត្តកំ វា នវកំ វា ឯកាទសកំ វា ហោតូ”តិ ឯវំ បិដ្ឋាទិមត្តេន។ ធេនកមត្តេនាតិ មធាបិដ្ឋាទិតស្ស វត្ថុស្ស ធេនកមត្តេន។ ខណ្ឌកមត្តេនាតិ មោឃសុត្តការោបនមត្តេន។ ខុទ្ទិមករណមត្តេនាតិ មោឃសុត្តកានុសារេន ទីឃសិត្ថិតមត្តេន។ កណ្ឌសករណមត្តេនាតិ មុទ្ធិមបត្តខណ្ឌមត្តេន។ នេធិកមុករណមត្តេនាតិ ឥទ្ធ ទិមិលិការោមា ឯកតោ កត្វា សិត្ថិតមត្តេន។ អថ វា បនមទិមិលិកា លមេត្វា នបិតា ហោតិ, កមិនសារកំ តស្មា កុដ្ឋិទិមិលិកំ កត្វា សិត្ថិតមត្តេនាតិបិ អត្ថោ។ មហាបច្ចរិយំ “បកតិទីចរស្ស ឧបស្សមនោនកា”តិ វុត្តំ។ កុរុន្ទិយំ បន “បកតិបត្តខណ្ឌទីចទំ នុបដ្ឋំ កាតុំ កុដ្ឋិទិមិលិកំ អល្លិយាបនមត្តេនា”តិ វុត្តំ។ អនុវាតករណមត្តេនាតិ បិដ្ឋិអនុវាតារោបនមត្តេន។ បរិភណ្ឌករណមត្តេនាតិ កុដ្ឋិអនុវាតារោបនមត្តេន។ ខុទ្ទេស្សករណមត្តេនាតិ អាកត្វាបត្តារោបនមត្តេន។ កមិនទីចរតោ វា បត្តំ ករោតា អញ្ញស្មិំ អកមិនទីចរេ បត្តារោបនមត្តេន។

កប្បលមដ្ឋកមត្តេនាតិ ឯកវារំ មេច ទេដេន បក្ខិមត្តេន ទន្តចណ្ឌេន បណ្ឌបលិសចណ្ឌេន វា។ សទេ បន សកិំ វា ទ្វិក្ខត្តុំ វា ទត្តមិបិ សារុមិំ ហោតិ, វដ្ដតិ។ និមិត្តកតេនាតិ “ឥមិនា ទុស្សេន កមិនំ អត្ថរិស្សាមី”តិ ឯវំ និមិត្តកតេន។ ឯត្តកមេវ ហិ បរិវារេ វុត្តំ។ អដ្ឋកថាសុ បន “អយំ សាដកោ សុន្ទរោ, សក្កា ឥមិនា កមិនំ អត្ថរិតុ”ន្តិ ឯវំ និមិត្តកម្មំ កត្វា លទ្ធេនា”តិ វុត្តំ។ បរិកថាកតេនាតិ “កមិនំ នាម ទាតុំ វដ្ដតិ, កមិនទាយកោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតី”តិ ឯវំ បរិកថាយ ឧប្បាទិតេន។ កមិនំ នាម អតិរេកាយ្ហំ វដ្ដតិ, មាតរម្បិ ចិន្នាបេតុំ ន វដ្ដតិ, អាការសតោ ខ្ជិតិល្លាសមិសមេវ វដ្ដតីតិ។ កុក្កុកតេនាតិ តាវកាលិកេន។ សន្និធិកតេនាតិ ឯត្ថ ទុវិធា សន្និធិ ករណសន្និធិ ច និចយសន្និធិ ច។ តត្ថ តទហេវ អកត្វា ឋបេត្វា ករណំ ករណសន្និធិ។ សង្ឃោ អជ្ជ កមិនទុស្សំ លភិត្វា បុនទិវសេ ទេតិ, អយំ និចយសន្និធិ។

និស្សគ្គិយេនាតិ រត្តិនិស្សគ្គិយេន។ បរិវារេបិ វុត្តំ – “និស្សគ្គិយំ នាម ករិយមានេ អរុណំ ឧដ្ឋហតី”តិ។ អកប្បកតេនាតិ អនាទិន្នកប្បេន។ អញ្ញត្រ សង្ឃាដិយាតិអាទីសុ ឋបេត្វា សង្ឃាដិឧត្តរាសង្គអន្តរវាសកេ អញ្ញេន បច្ចត្ថរណាទិនា អត្ថតំ អនត្ថតំ ហោតីតិ។ អញ្ញត្រ បញ្ចកេន វា អតិរេកបញ្ចកេន វាតិ បញ្ច វា អតិរេកានិ វា ខណ្ឌានិ កត្វា មហាមណ្ឌលអឌ្ឍមណ្ឌលានិ ទស្សេត្វា កតេនេវ វដ្ដតិ។ ឯវញ្ហិ សមណ្ឌលិកតំ ហោតិ, តំ ឋបេត្វា អញ្ញេន អច្ឆិន្នកេន វា ឧត្តិទមណ្ឌលេន វា ន វដ្ដតិ។ អញ្ញត្រ បុគ្គលស្ស អត្ថារាតិ បុគ្គលស្ស អត្ថារំ ឋបេត្វា ន អញ្ញេន សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា អត្ថារេន អត្ថតំ ហោតិ។ និស្សីមដ្ឋោ អនុមោទតីតិ ពហិឧបចារសីមាយ ឋិតោ អនុមោទតិ។

១០៥. អហតេនាតិ អបរិភុត្តេន។ អហតកប្បេនាតិ អហតសទិសេន ឯកវារំ វា ទ្វិក្ខត្តុំ វា ធោតេន។ បិលោតិកាយាតិ ហតវត្ថកសាដកេន។ បំសុកូលេនាតិ តេរសសុ សុសានិកាទិសុ ឧប្បន្នបំសុកូលេន។ បំសុកូលិកកិច្ចតា ចេត្ថ អកិច្ចំ អាហរិត្វា លទ្ធចេត្ថអកោហិ កតទីចរេនាតិបិ កុរុន្ទិមហាបច្ចរីសុ វុត្តំ។ បាបណិកេនាតិ អាបណទ្វារេ បតិតបិលោតិកំ គហេត្វា កតទីចរេន ទេតិ, តេនាបិ វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ សេសំ វុត្តវិបល្លាសេនេវ វេទិតព្ពំ។ ឥមស្មិំ បន ឋានេ “សហ កមិនស្ស អត្ថារា កតិ ធម្មា ជាយន្តី”តិអាទិ

ពាហុអដ្ឋកថាសុ វុត្តំ, តំ សព្ពំ បរិវារេ បាឡិអារូឡ្ហមេវ, តស្មា តត្ថ អាគតនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ ន ហិ តេន ទូស អនុព្ពយានេន កឋិនត្ថារកស្ស កិញ្ចិ បរិហាយតិ។

១១០. ឯវំ កឋិនត្ថារំ ទស្សេត្វា ឥទានិ ឧព្ភារំ ទស្សេតុំ កថញ្ច ភិក្ខវេ ឧព្ភតំ ហោតិ កឋិនន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ មាតិកាតិ មាតរោ; ជនេត្តិយោតិ អត្ថោ។ កឋិនុព្ភារជនិកាយោ អដ្ឋ ជនេត្តិយោ។ តាសុ បក្កមនំ អន្តោ អស្សាតិ បក្កមនន្តិកា។ ឯវំ សេសាបិ វេទិតព្ពា។

អាទាយសត្តកកថា

១១១. ន បច្ចេស្សន្តិ ន បុន អាគមិស្សំ។ ឯតស្មិំ បន បក្កមនន្តិកេ កឋិនុទ្ធារេ បឋមំ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ, បច្ឆា អាវាសបលិពោធោ។ ឯវំ បក្កមតោ ហិ ចីវរបលិពោធោ អន្តោសីមាយមេវ ឆិជ្ជតិ, អាវាសបលិពោធោ សីមាតិក្កមេ។ វុត្តម្បិ ចេតំ បរិវារេ –

“បក្កមនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ, វុត្តោ អាទិច្ចពន្ធុនា;

ឯតញ្ញា តាហំ វិស្សជ្ជិស្សំ, ចីវរបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ;

បច្ឆា អាវាសបលិពោធោ ឆិជ្ជតី”តិ។ (បរិ. ៣១៥);

ចីវរំ អាទាយាតិ អកតចីវរំ អាទាយ។ ពហិសីមគតស្សាតិ អញ្ញំ សាយត្តវិហារំ គតស្ស។ ឯវំ ហោតីតិ តស្មិំ វិហារេ សេនាសនផាសុកំ វា សហាយសម្បត្តិំ វា ទិស្វា ឯវំ ហោតិ។ ឯតស្មិំ បន និដ្ឋានន្តិកេ កឋិនុទ្ធារេ អាវាសបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, សោ ហិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ចិត្តុប្បាទេនេវ ឆិជ្ជតិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ, វុត្តោ អាទិច្ចពន្ធុនា;

ឯតញ្ញា តាហំ វិស្សជ្ជិស្សំ, អាវាសបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ;

ចីវរេ និដ្ឋិតេ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតី”តិ។

ឯតេន នយេន សេសមាតិកាវិភង្គេបិ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ អយំ បន វិសេសោ – “សន្និដ្ឋានន្តិកេ ទ្វេបិ បលិពោធា នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្សន្តិ ចិត្តុប្បាទេនេវ ឯកតោ ឆិជ្ជន្តី”តិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ, វុត្តោ អាទិច្ចពន្ធុនា;

ឯតញ្ចា តាហំ វិស្សជ្ជិស្សំ, ទ្វេ បលិពោធា អបុព្ពំ អចរិមំ ឆិជ្ជន្តី”តិ។

ឯត្ថ សព្ពកឋិនុទ្ធារេសុ បលិពោធុបច្ឆេទោ វេទិតព្ពោ។ សោ បន យស្មា ឥមិនា ច វុត្តនយេន បរិវារេ ច អាគតាការេន សក្កា ញាតុំ, តស្មា វិត្ថារតោ ន វុត្តោ។ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបោ – នាសនន្តិកេ អាវាសបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, ចីវរេ នដ្ឋេ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ។ យស្មា ចីវរេ នដ្ឋេ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ, តស្មា “នាសនន្តិកា”តិ វុត្តា។

សវនន្តិកេ ចីវរបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, តស្មា តស្ស សហ សវនេន អាវាសបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ។

អាសាវច្ឆេទិកេ អាវាសបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ។ ចីវរាសាយ ឧបច្ឆិន្នាយ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ។ អយំ បន យស្មា “អនាសាយ លភតិ; អាសាយ ន លភតិ; តស្ស ឯវំ ហោតិ ‘ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស’”ន្តិអាទិនា នយេន ឥតរេហិ ឋានេហិ សទ្ធិំ វោមិស្សកនយតោ អនេកប្បការតោ ហោតិ, តស្មា បនេតា វិសុំ វិត្ថារេត្វា វុត្តា, ឥធ ន វុត្តា។ ឥធ បន សវនន្តិកាយ អនន្តរំ សីមាតិក្កន្តិកោ វុត្តោ។ តត្ថ ចីវរបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, តស្ស ពហិសីមេ អាវាសបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ។ សហុព្ភារេ ទ្វេ បលិពោធា អបុព្ពំ អចរិមំ ឆិជ្ជន្តីតិ។

១១៩-១២០។ ឯត្ថ អាទាយវារេ សព្ពកឋិនុទ្ធារេ ទស្សេត្វា បុន សមាទាយវារេបិ វិប្បកតចីវរស្ស អាទាយសមាទាយវារេសុបិ យថាសម្ភវំ តេនេវ ទស្សិតា។ តតោ បរំ អនាសាទិយាយំ “បច្ចេស្សំ ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ឥមំ វិធិំ អនាមសិត្វាវ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ឥមិនាវ អាមសិត្វា អនធិដ្ឋិតេនា”តិអាទិនា នយេន ច យេ យេ យុជ្ជន្តិ, តេ តេ ទស្សិតា។ តតោ បរំ “ចីវរាសាយ បក្កមតី”តិអាទិនា នយេន ឥតរេហិ សទ្ធិំ វោមិស្សកនយេន អនេកក្ខត្តុំ អាសាវច្ឆេទិកំ ទស្សេត្វា បុន ទិសំគមិកវារេន ច ផាសុវិហារិកវារេន ច និដ្ឋានន្តិកាទយោ យុជ្ជមានា កឋិនុទ្ធារា ទស្សិតា។ ឯត្ថ បនេកេកោ កឋិនុទ្ធារំ ទស្សេត្វា ឥទានិ យេ តេន តេន កឋិនុទ្ធារេន បលិពោធា ឆិជ្ជន្តីតិ វុត្តា, តេសំ បដិបក្ខំ ទស្សេន្តោ “ទ្វេមេ ភិក្ខវេ កឋិនស្ស បលិពោធា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ វត្តនាតិ យេន វិត្តេន សោ អាវាសោ វត្តា ហោតិ, តំ វត្ថុ នាម, តេន វត្តនំ។ វត្ថុវត្តេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

កឋិនក្ខន្ធកវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨. ឌីចរក្ខត្តក៏

ឌិចកចត្ថុកថា

១១៦. ឌីចរក្ខត្តេក – បគ្គិលាតិ លេកា កុសលា អភិសដាតិ អភិគតា. កេហិ អភិគតាតិ? អត្ថិកេហិ អត្ថិកេហិ មនុស្សេហិ; តេនាហេត្ថ បត នាមិចចតំ គន្ធា "អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានន្តិ" វុត្តំ. បញ្ញាយមាន ច រត្តិ គច្ឆតីតិ បញ្ញាយ គហាបលោ គេហន្ធា រត្តិ គច្ឆតិ. រតនេយាតិ កុដុម្ពិយគេហា.

១១៧. សាលចតិ កុមារិ គលិកំ ចុណ្ណេបសីតិ តាករា រេទ្ធ សតសហស្សានិ, រាជា សតសហស្សន្តិ ធីលិ សតសហស្សានិ, អញ្ញាញ អារាមុយ្យានចាហតាឌិបរិវេណ្ណំ គន្ធា ចុណ្ណេបសុំ; គលិកណ្ណេត ធេបេសុន្តិ អវេត្វា. បដិសេតត ច រត្តិ គច្ឆតីតិ រត្តិ បដិសេតត គច្ឆតិ. កិលិតំ បដិចេធេយ្យន្តិ កិលិតកាចំ ជាតាបេយ្យំ. គព្ពរសុបេយ្យតិ ឌិណ្ណសុបេយ្យ.

១១៨. កា មេ រេធ មាតា, កោ បិតាតិ គស្វា បុច្ឆិ? តំ កិរ អញ្ញោ រាជធារកា គីឡអត្ថា គលេហេ ធ្វេដិតេ "តិម្ភាតិកោ តិបុរិកោ"តិ ចធន្តិ. យថា ច អញ្ញោសំ ធារកានំ លហាឌីសុ ទុឡអមាតាមហាមាតាធេមា គិញ្ចិ បណ្ណាការំ បេសេន្តិ, តថា តស្ស ត កោចិ គិញ្ចិ បេសេតិ. ព្ទតិ សោ តំ សន្តំ ចិន្តេត្វា "តិម្ភាតិកោមេធ តុ តោ អហ"ន្តិ ជាតតត្ថ "កា មេ រេធ មាតា, កោ បិតា"តិ បុច្ឆិ.

យត្ថតាឋំ សិបំ សិក្ខេយ្យន្តិ ឋិត្ថត អឋំ ចេជ្ជសិបំ សិក្ខេយ្យន្តិ ចិន្តេសិ. តស្ស កិរ ឧតធេហាសិ – "ព្ពាមាតិ តោ ហត្ថិអស្សសិប្បាឌីតិ បទ្វបណាតបដិសំយុត្តាតិ, ចេជ្ជសិបំ មេត្តាបុត្តកាគំ សត្តានំ ហិតបដិសំយុត្ត"ន្តិ. តស្វា ចេជ្ជសិប្បមេច សន្ធាយ "ឋិត្ថតាឋំ សិបំ សិក្ខេយ្យ"ន្តិ ចិន្តេសិ. អបិចាឋំ ព្ពតោ គបុសតសហស្សស្ស ខ្លបរិ បត្យុត្តរស្ស គាចតោ ខ្លបដ្ឋាគំ "ពុទ្ធុបដ្ឋាកោ អម"ន្តិ ចតុបរិសត្តេរ បត្តតាកុលំ ចេជ្ជំ ឌិស្វា "អហោ ចតាហម្បិ ឧចរូបំ ធាតត្តរំ បាបុណេយ្យ"ន្តិ ចិន្តេត្វា សត្តាឋំ ពុទ្ធុប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ធាតំ ធន្វា គាចត្តំ ចត្តិត្វា "អហម្បិ គាចា តុម្ហាគំ ខ្លបដ្ឋាកោ អសុគចេជ្ជោ ចិម អគាគេត ពុទ្ធុបដ្ឋាកោ គចេយ្យ"ន្តិ បត្ថតមកាសិ. តាយ បុរិមបត្ថតាយ ចោឌិយមាតោបេស ចេជ្ជសិប្បមេច សន្ធាយ "ឋិត្ថតាឋំ សិបំ សិក្ខេយ្យ"ន្តិ ចិន្តេសិ.

១១៩. ឌិសាបិមោក្ខាតិ សត្តឌិសាសុ ចិឌិតោ បិគេដោ បធានោ ចាតិ អត្វោ. តស្មិញ្ញ សមយេ តក្កសិលតោ ចាលិជា អគមរាជកុមារំ ធស្សតាយ អគមំសុ. តេ ឌិចកោ "កុតោ តុម្ហេ អាគតា"តិ បុច្ឆិ. "តក្កសិលតោ"តិ ចុត្តេ "អត្ថិ តត្ថ ចេជ្ជសិប្បាចរិមោ"តិ បុច្ឆិ. "អាម កុមារ, តក្កសិលាមំ ឌិសាបិមោក្ខោ ចេជ្ជោ បដិចសតី"តិ សុត្វា "តេត ហិ មធា គច្ឆថ, មយ្ហំអាគេរាចេយ្យាថា"តិ អាហ. តេ តថា អគំសុ. សោ បិតរំ អនាបុច្ឆា តេហិ សទ្ធិំ តក្កសិលំ អគមាសិ. តេត ចុត្តំ – "អគមំ រាជកុមារំ អនាបុច្ឆា"តិអាឌិ.

ឥច្ឆាមហំ អាចរិយ សិប្បំ សិក្ខិតុន្តិ តំ កិរ ឧបសង្កមន្តំ ទិស្វា សោ វេជ្ជោ "កោសិ ត្វំ តាតា"តិ បុច្ឆិ។ សោ "ពិម្ពិសារមហារាជស្ស នត្តា អភយកុមារស្ស បុត្តោម្ហី"តិ អាហ។ "កស្មា បន ត្វមសិ តាត ឥធាគតោ"តិ, តទា សោ "តុម្ហាកំ សន្តិកេ សិប្បំ សិក្ខិតុ"ន្តិ វត្វា ឥច្ឆាមហំ អាចរិយ សិប្បំ សិក្ខិតុន្តិ អាហ។ ពហុញ្ច គណ្ហាតីតិ យថា អញ្ញោ ខត្តិយកុមារាទយោ អាចរិយស្ស ធនំ ទត្វា កិញ្ចិ កម្មំ អកត្វា សិក្ខន្តិយេវ, ន សោ ឯវំ។ សោ បន កិញ្ចិ ធនំ អទត្វា ធម្មន្តេវាសិកោវ ហុត្វា ឯកំ កាលំ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ករោតិ, ឯកំ កាលំ សិក្ខតិ។ ឯវំ សន្តេបិ អភិនីហារសម្បន្នោ កុលបុត្តោ អត្តនោ មេធាវិតាយ ពហុញ្ច គណ្ហាតិ, លហុញ្ច គណ្ហាតិ, សុដ្ឋុ ច ឧបធារេតិ, គហិតញ្ចស្ស ន នស្សតិ។

សត្ត ច មេ វស្សានិ អធីយន្តស្ស នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយតីតិ ឯត្ថ អយំ កិរ ជីវកោ មត្តកំ អាចរិយោ ជានាតិ, យំ អញ្ញោ សោឡសហិ វស្សេហិ ឧគ្គណ្ហន្តិ, តំ សត្តហិ វស្សេហិ ឧគ្គហេសិ។ សក្កស្ស បន ទេវរញ្ញោ ឯតទហោសិ – "អយំ ពុទ្ធានំ ឧបដ្ឋាកោ អគ្គុបដ្ឋាកោ ភវិស្សតិ, ហន្ទ នំ ភេសជ្ជយោជនំ សិក្ខាបេមី"តិ អាចរិយស្ស សរីរេ អនុប្បវិសិត្វា យថា ធុរេបត្វា កម្មុចិបាកំ អចេលសទេវាកំ ឯកេកេន ភេសជ្ជយោគេន តិកិច្ឆិតុំ សក្កោតិ, តថា តំ ភេសជ្ជយោជនំ សិក្ខាបេសិ។ សោ បន "អាចរិយស្ស សន្តិកេ សិក្ខាមី"តិ មញ្ញតិ, តស្មា "សមេត្វា ពុទ្ធានំ ជីវកោ តិកិច្ឆិតុ"ន្តិ សក្កោតិ ចិរស្សមេវ ឯវំ ចិន្តេត្វា អាចរិយំ បុច្ឆិ។ អាចរិយោ បន "ត ហិតា មហាតុការេន ឧគ្គហិតំ, ទេវតាតុការេន ឧគ្គហិត"ន្តិ ជានិត្វា តេន ហិ ភណតិអាទិមាហ។ សមត្តា យោជនំ អាហិណ្ឌន្តោតិ ជីវេន ជីវេន ឯកេកេន ទ្វារេន និក្ខមិត្វា ចត្តារោ ជីវេន អាហិណ្ឌន្តោ។ បរិត្តំ បរិវេយ្យំ បរិយាសីតិ អប្បមត្តកំ អទាសិ។ កស្មា? តស្ស កិរ ឯវំ អហោសិ – "អយំ មហាកុលស្ស បុត្តោ មាតាបិតូនំ សន្តិកា មហាសក្ការំ លភិស្សតិ, តទា មហន្តំ សិប្បស្ស ផលំ ន ជានិស្សតិ, អន្តរាមគ្គេ បន សីឃមរិវេយ្យោ សិប្បំ បយោជេត្វា អចិរស្សំ មហន្តំ សិប្បស្ស ច ផលំ ជានិស្សតី"តិ បរិត្តំ អទាសិ។

សេដ្ឋិភរិយាទិវត្ថុកថា

១១០. បសេវតាតិ ឯកាហប្បវេណេ បិត្ថាតិ កប្បាសបដលេន មត្ថកំ វាមាតិ តថា តាយ កិច្ចិយាមត្ថិ កិច្ចិ មេ អយំ ឧបជានាមេតស្ស និមិត្តាតិ កតស្ស ច វេជ្ជស្ស ច ឧបការំ ជានាមាតិ អធិប្បាយោ។

១១១. សត្ថាលង្ការំ តុម្ហាកំមេវាតិ រាជា កិរ "សចេ ពហុំ គណ្ហិស្សតិ, បមាណយុត្តំ ទានេន តំ ទេមិស្សាមិ។ សចេ ន គណ្ហិស្សតិ, អញ្ញត្ថរិកំ តំ ឋិស្សាមកំ ករិស្សាមី"តិ ចិន្តេត្វា ឯវមាហ។ អភយកុមារស្សាបិ ភាតុកាមស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិ "អហោ វត ន គណ្ហេយ្យា"តិ។ សោបិ តេសំ ចិត្តំ ញត្វា ឋិយ "ពុទ្ធំ មេ ទេវ អយ្យិកានំ អាភរណំ, តស្សំ មយ្ហំ គណ្ហិតុំ បតិរូប"ន្តិ វត្វា អលំ ទេវាតិអាទិមាហ។ អធិការំ មេ ទេវោ សរតូតិ ឯតស្ស ឧបការំ មេ ទេវោ សរតូតិ អត្ថោ។ រាជា បសន្នោ សត្ថាការសម្បន្នំ គេហញ្ច អម្ពវនុយ្យានញ្ច អតុលំ ចក្ខុំ សតសហស្សគ្ឃនកំ ការញ្ច មហាសក្ការញ្ច ទត្វា តេន ហិ ភណតិអាទិមាហ។

រាជគហសេដ្ឋិវត្ថុកថា

១១១. សក្ខិស្សសិ បន ត្វំ គហបតីតិ កស្មា អាហ? ឥរិយាបថសម្បរិវត្តនេន កិរ មត្ថលុង្គំ ន សណ្ឋាតិ, អស្ស ច តីហិ សត្តាហេហិ និច្ចលស្ស និបន្នស្ស មត្ថលុង្គំ សណ្ឋហិស្សតីតិ ញត្វា អប្បេវ នាម សត្តសត្តមាសេ បដិជានិត្វា សត្តសត្តទិវសេបិ និបជ្ជេយ្យាតិ តំ ឯវមាហ. តេនេវ បរតោ វុត្តំ “អបិ ច បដិកច្ចេវ មយា ញាតោ”តិ. សីសច្ឆវិំ ឧប្បាដេត្វាតិ សីសចម្មំ អបនេត្វា. សិព្ពិនិំ វិនាមេត្វាតិ សិព្ពិនិំ វិវរិត្វា. នាហំ អាចរិយ សក្កោមីតិ តស្ស កិរ សរីរេ មហាដាហោ ឧប្បជ្ជិ, តស្មា ឯវមាហ. តីហិ សត្តាហេហីតិ តីហិ បស្សេហិ ឯកេកេន សត្តាហេន.

១១២. ឧតុំ សារេត្វាតិ ឧតុំ គាហាបេត្វា.

បជ្ជោតរាជវត្ថុកថា

១១៣. ជេគុច្ឆំ មេ សប្បីតិ អយំ កិរ រាជា វិច្ឆិកស្ស ជាតោ, វិច្ឆិកវិសបដិឃាតាយ ច សប្បិ ភេសជ្ជំ ហោតិ វិច្ឆិកានំ បដិក្កូលំ, តស្មា ឯវមាហ. ឧទ្ទេកំ ទស្សតីតិ ឧគ្គារំ ទស្សតិ. បណ្ណាស យោជនិកា ហោតីតិ បណ្ណាស យោជនានិ គន្តុំ សមត្ថា ហោតិ. ន កេវលញ្ចស្ស រញ្ញោ ហត្ថិនីយេវ, នាឡាគិរិ នាម ហត្ថី យោជនសតំ គច្ឆតិ, ចេលកណ្ឋោ ច មុញ្ជកេសា ចាតិ ទ្វេ អស្សា វីសយោជនសតំ គច្ឆន្តិ, កាកោ ទាសោ សដ្ឋិយោជនានិ គច្ឆតិ.

ឯកស្ស កិរ កុលបុត្តស្ស អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតុំ និសិន្នស្ស បច្ចេកពុទ្ធោ ទ្វារេ ឋត្វា អគមាសិ, តស្សេកោ បុរិសោ “បច្ចេកពុទ្ធោ អាគន្ត្វា គតោ”តិ អារោចេសិ. សោ សុត្វា “គច្ឆ, វេគេន បត្តំ អាហរា”តិ អាហរាបេត្វា អត្តនោ សជ្ជិតំ ភត្តំ សព្ពំ ទត្វា បេសេសិ. ឥតរោ តំ អាហរិត្វា បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថេ ឋបេត្វា “អហំ ភន្តេ តុម្ហាកំ កតេន ធាវិតា កាយវេយ្យាវដិកេន យត្ថ យត្ថ និព្ពត្តោបិ វាហនសម្បន្នោ ហោមី”តិ បត្ថនំ អកាសិ. សោ អយំ ឯតរហិ បទ្ធចរោ តាយ រាជា ជាតោ, តាយ បត្ថនាយ អយំ វាហនសម្បត្តិំ.

សប្បិំ បិយេត្វាតិ សប្បិញ្ច បិយេត្វា; បរិចារិកានញ្ច អាហារាចារេ វិធិំ អាចិក្ខិត្វា. នខេន ភេសជ្ជំ ឱលុម្បេត្វាតិ នខេន ភេសជ្ជំ ឱគហិត្វា; បក្ខិបិត្វាតិ អេត្វា. និច្ឆារេសីតិ វិរេចេសិ.

សិវេយ្យកទុស្សយុគកថា

១១៤. សិវេយ្យកំ នាម ឧត្តរកុរូសុ សិវថិកំ អវមង្គលវត្ថំ. តត្ថ កិរ មនុស្សា មតំ តេន វេឋេត្វា និក្ខិបន្តិ, តំ “មំសបេសី”តិ

សល្លេក្ខេត្វា ហត្ថិសោណ្ឌកសណ្ឋានា វក្លិបិត្វា ហិយចត្តក្ខេដេ ឆេបត្វា ចត្តំ អបនេត្វា ឈាដត្តិ៍ អឆ ចភចនកា ចត្តំ ជិត្វា នេវ្ហា អាហនត្តិ៍ ឲចយិជំ បនេដ្ឋានេពភ លង្ខំ៍ សិចិនេដ្ឋ ក្យសលិ ឰត្តិមេឃា តិហិ អំយ្ហិ ឃ្យត្តិ ពត្តត្តិ, នេពភ ឃ្យនេត្តភ ចាឃិតចត្តំ ឲតត្តិបិ ចភត្តិ៍

សយត្តិសចិនេនចភពឆា

១១៩៍ សិនេភនេហឆាតិ កិ បភ ភកចនេតា ពានេឃា ល្ហនេលាតិ ភ ល្ហនេលា? ភកចនេតា ហិ អាហានេនេ សភា នេភចតា ជិនេដ្ឋាឌំ បក្លិបត្តិ, សិនេភហបិភំ បភ សព្ពត្ត នេភានេស នេតនេយតិ, សិនា យ្យក្សា ពនេនាតិ, នេតភាឃំ ឲចយាហ៍ តិលិ វប្យលហត្តាតិតិ ឲកំ ឌ្ឍឡអានិពនេភាសហនលាត្តំ, ឲកំ យន្ត្បិយនេភាសហនលាត្តំ, ឲកំ ឃ្យល្យនេភាសហនលាត្តំ៍ ភឌិនេនេយ្យច បពតនេត្តា អនេហាសិតិ ឲចំ បពតនេត្ត បភ ពានេឃ ភាពនា ភាភំ សយ្យានេភស៊្យ៍ ឌិចនេពា អាពត្ត្វា ភកចត្តិ ឲតភនេចាច – “ភកចា អដ្ឋ ភាពនា តុយ្យាកំ ភាភំ ភាត្យពាយា, យា អនេត្តាពាយំ បិណ្ឌាឃ បចិសឆា”តិ៍ យហានេយាក្កល្លាភនេត្តនេនា ឌិនេត្តសិ – “ក្យនេតា ត្យ នេលា អដ្ឋ ភកចនេតា បឆយំ បិណ្ឌបិនេតា លង្ខំ ចដ្ឋតិ”តិ៍ តនេតា ឌិនេត្តសិ – “នេសានេលា នេសដ្ឋិប្យនេត្តា នេលត្តបនិពយ្យនេតា បដ្ឋាឃ អនេញ្ញាហិ អសាឆានេលាភំ លិនេនាភពនេសចភសំចន្លាភំ ពន្លសាលិភំ ឌ្ឍភភំ ក្យញ្ញាតិ, តនេតា ភកចនេតា បិណ្ឌបិតំ អាហនិយ្យាយិ”តិ ឰត្ត្ឃា ពត្ត្វា តយ្យ បិសាភតនេល អត្តាភំ ភនេយ្យសិ៍ នេសា នេឆនេយ្យ បត្តំ ពនេហត្វា បលិតំ បិណ្ឌបិតំ អភាសិ៍ នេឆនេយ្យ ច ពយភាពាឌំ ជិត្វា “ក្យញ្ញាឆ ភនេត្ត”តិ អាហ៍ នេឆនេនា តយត្តំ អានេនានេចសិ “ក្យញ្ញាឆ ភនេត្ត, អហំ អញ្ញា ភកចនេតា ភយ្យាយិ”តិ នេឆនំ នេភានេដត្វា ពនេន្លហិ បត្តំ វត្តានេដត្វា បិណ្ឌបិតយ្យ ប្ហនេនត្វា អភាសិ, តំ នេឆនេនា អាហនិត្វា ភកចនេតា អភាសិ៍

នាដាបិ នេលា តិម្ពិសានេនា “អដ្ឋ ភកចា កិ ក្យញ្ញិយ្យតិ”តិ ចិហានំ អាពត្ត្វា បចិសយានេភាច បិណ្ឌបិតពត្តំ ឈាឃិត្វា ក្យញ្ញិត្យពានេយា អនេហាសិ ៍ ភកចនេតា វត្ថិយ្យនេឃច បិណ្ឌបិនេតយ្យ ភាដភពនេតយ្យ នេភចតា ឌ្ឍដំ បក្លិបិយ្យ – ឃត្ថា យ្យដាតា អភាសិ; ឃត្ថា បនិតិត្តាភពានេល ភ្យនេត្តា ពយ្យានប្យនេត្តា; អនេញ្ញាយ្យ ពពឡឲ ពពឡឲ បក្លិបិយ្យ, តយ្យា ភកចា ននេញ្ញា ឰត្ថិ ដាតិត្វា អបក្លិនេត្តាឌនេយច នេឆាកំ បិណ្ឌបិតំ ននេញ្ញា ភានេបសិ៍ នេសា បនិក្យញ្ញិត្វា ប្យន្ធិ – “កិ ភនេត្ត, វត្តនក្យនេតា អាភតំ នេភាដត”ត្តិ? “ភ យហានាដ, វត្តនក្យនេតា; អបិច នេលា តនេចច នេដ្ឋចាសិនេភា ពហបតិប្យត្តយ្យ នេភាដភំ ឲត”ត្តិ ចត្វា នេសាលយ្យ សយ្យត្តិ អាចិក្លិ៍ តំ យ្យត្វា នាដា នេសាលំ ភដ្ឋពានេយា ហ្យត្វា ចយ្យក្លន្លនេព ច្យត្តភនេឃភ អសិតិយា ក្យលប្យត្តសហនេយ្យហិ សន្ធិំ នេសាលយ្យ អាពយភំ អពាសិ៍ នេត ភកចនេតា ឆយ្យនេភសភំ យ្យត្វា នេសាតាបត្តា ដាតា៍ នេសានេលា បភ បព្ពដិត្វា អនហនេត្ត បតិដ្ឋិនេតា៍ ភកចាបិ ឲតភត្តនេយច ននេញ្ញា បិណ្ឌបិតំ ភានេបសិ៍

ចនឃាចភពឆា

១២០៍ ឲចំ ពតភត្តកិនេច្ច ភកចតិ អឆ នេលា ឌិចនេពា នេពាយានភនេច្ចា តំ សិនេចឃ្យកំ ក្យយ្យឃ្យកំ អាភាឃ...នេប... ឲតភនេចាច៍ អតិក្កត្តចនាតិ ឲត្ត ចិតិច្ឆនេឃា យហាលន្លនេព ច្យត្តភនេឃនេភច នេចជិតនេត្តា៍ ភកចា ភនេត្ត បំយ្យក្បលិនេពា កិក្លសនេឈ្ឆា ចាតិ ភកចនេតា ហិ ត្យន្ធត្តំ បត្តនេតា បដ្ឋាឃ ឃាច ឰតំ ចត្តំ, ឲត្តត្តនេនេ ចិសតិ ចយ្យាតិ ភ នេពាចិ ពហបតិចិចនំ សាជិឃិ, សនេត្ត បំយ្យក្បលិពាច អនេហសំ៍ នេតភាឃំ ឲចយាហ៍ ពហបតិចិចនត្តិ ពហបតិហិ ជិត្តចិចនំ៍ ឆយ្យិឃា ពឆាឃាតិ ចត្តភាភាភិសំសបជិសំឃ្យត្តាឃ ពឆាឃ៍ ឰតនិតនេនភាបិតិ

អប្បគ្ឃេនបិ មហគ្ឃេនបិ; យេន កេនចីតិ អត្ថោ។ បាវារោតិ សលោមកោ កប្បាសាទិភេទោ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោជវន្តិ ឯត្ថ បកតិកោជវមេវ វដ្ដតិ, មហាបិដ្ឋិយកោជវំ ន វដ្ដតិ។ មហាបិដ្ឋិយកោជវន្តិ ឧណ្ណាមយោ បាវារសទិសោ កោជវោ។

កម្ពលានុជាននាទិកថា

១១៨។ កាសិរាជាតិ កាសីនំ រាជា; បសេនទិស្ស ឯកបិតិកភាតា ឯស។ អឌ្ឍកាសិយន្តិ ឯត្ថ កាសីតិ សហស្សំ វុច្ចតិ តំ អគ្ឃនកោ កាសិយោ។ អយំ បន បញ្ចសតានិ អគ្ឃតិ, តស្មា “អឌ្ឍកាសិយោ”តិ វុត្តោ។ តេនេវាហ – “ឧបឌ្ឍកាសីនំ ខមមាន”ន្តិ។

១១៩។ ឧច្ចាវចានីតិ សុន្ទរានិ ច អសុន្ទរានិ ច។ ភង្គំ នាម ខោមាទីហិ បញ្ចហិ សុត្តេហិ មិស្សេត្វា កតំ; វាកមយមេវាតិបិ វទន្តិ។

១២០។ ឯកំយេន ភគវតា ចីវរំ អនុញ្ញាតំ ន ហោតិ តេ កិរ ឥតរីតរេន ចីវរេនាតិ ឯតស្ស “គហបតិកេន វា បំសុកូលេន វា”តិ ឯវំ អត្ថំ សល្លក្ខិំសុ។ នាគមេសុន្តិ យាវ តេ សុសានតោ អាគច្ឆន្តិ, តាវ តេ ន អដ្ឋិំសុ; បក្កមិំសុយេវ។ នាកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ន អនិច្ឆាយ ទាតុំ; យទិ បន ឥច្ឆន្តិ, ទាតព្ពោ។ អាគមេសុន្តិ ឧបចារេ អដ្ឋិំសុ។ តេនាហ ភគវា អាហ – “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាគមេន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុ”ន្តិ។ យទិ បន មនុស្សា “ឥធាគតា ឯវ គណ្ហន្តូ”តិ ទេន្តិ, សញ្ញាណំ វា កត្វា គច្ឆន្តិ “សម្បត្តា គណ្ហន្តូ”តិ, សម្បត្តានំ សព្ពេសម្បិ បាបុណាតិ។ សចេ ឆឌ្ឌេត្វា គតា, យេន គហិតំ, សោ ឯវ សាមី។ សទិសា សុសានំ ឱក្កមិំសូតិ សទោ សមំ ឱក្កមិំសុ; ឯកទិសាយ វា ឱក្កមិំសូតិបិ អត្ថោ។ តេ កតិកំ កត្វាតិ លទ្ធំ បំសុកូលំ សព្ពេ ភាជេត្វា គណ្ហិស្សាមាតិ ទាហិយេវ កតិកំ កត្វា។

១២១។ ចីវរបដិគ្គាហកន្តិ យោ គហបតិកេហិ សទ្ធិំ ទីយមានំ ចីវរំ គណ្ហាតិ។ យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យាតិអាទីសុ ចីវរបដិគ្គាហកោសុ បច្ឆា អាគតានម្បិ អត្តនោ ញាតកាទីនំ បឋមតរំ បដិគ្គណ្ហន្តោ វា ឯកច្ចេ បេមំ ទស្សេត្វា គណ្ហន្តោ វា លោភបកតិកតាយ អត្តនោ បរិណាមេន្តោ វា ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ បឋមតរំ អាគតស្សាបិ កោធវសេន បច្ឆា គណ្ហន្តោ វា ទុគ្គតមនុស្សេសុ អវញ្ញំ កត្វា គណ្ហន្តោ វា “កិំ វោ ឃរេ ឋបេតោកាសោ នត្ថិ, តុម្ហាកំ សន្តកំ គហេត្វា គច្ឆថា”តិ ឯវំ សព្ពស្ស លិកត្តរាយំ ករោន្តោ វា ទោសាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ យោ បន មុយ្ហតិ អសម្បជានោ, អយំ មោហាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ បច្ឆា អាគតានម្បិ ឥស្សរានម្បិ ភយេន បឋមតរំ បដិគ្គណ្ហន្តោ វា “ចីវរបដិគ្គាហកដ្ឋានំ នាមេតំ ភារិយ”ន្តិ សន្តសន្តោ វា ភយាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ “យថា ឥទញ្ចិទញ្ច គហិតំ, ឥទញ្ចិទញ្ច ន គហិត”ន្តិ ឯវំ ជានន្តោ គហិតាគហិតំ ជានាតិ នាម។ តស្មា យោ ន ឆន្ទាគតិអាទិវសេន គច្ឆតិ, ញាតកអញ្ញាតកអឌ្ឍទុគ្គតេសុ វិសេសំ អកត្វា អាគតបដិបាដិយា គណ្ហាតិ, សីលាចារបដិបត្តិយុត្តោ ហោតិ, សតិមា មេធាវី ពហុស្សុតោ, សក្កោតិ ទាយកានំ វិស្សដ្ឋវាចាយ បរិមណ្ឌលេហិ បទព្យញ្ជនេហិ អនុមោទនំ ករោន្តោ បសាទំ ជនេតុំ, ឯវរូបោ សម្មន្និតព្ពោ។

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្ពោតិ ឯត្ថ បន ឯតាយ យថាវុត្តាយ កម្មវាចាយបិ អបលោកនេនាបិ អន្តោវិហារេ សព្ពសង្ឃមជ្ឈេបិ ខណ្ឌសីមាយបិ សម្មន្និតុំ វដ្ដតិយេវ។ ឯវំ សម្មតេន ច វិហារបច្ចន្តេ វា បធានឃរេ វា ន អច្ឆិតព្ពំ។ យត្ថ បន អាគតាគតា មនុស្សា

សុចំ បស្សន្តិ, តាទិសេ ទ្វារវិហារដ្ឋានេ ពីឋកិ បទេស្សុ ផលេបត្វា សុតិចេត្វេន សុបរិទ្ទេតេន និសីទិតព្ពន្តិ។

តេ ច ខិយ្យន្តីតិ “បដិគ្គហណេនេវ អយ្យានំ ភារោ”តិ វត្វា គហិតដ្ឋានេយេវ ឆឌ្ឌេត្វា គច្ឆន្តិ។ ចីវរនិទហកន្តិ ចីវរបដិសាមកំ។ យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យាតិអាទីសុ ឯត្ថ ឥតោ បដ្ឋាយ សព្ពត្ថ វុត្តនយេនេវ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ សម្មុតិវិនិច្ឆយោបិ កថិតានុសារេនេវ ញាតព្ពោ។

ភណ្ឌាគារសម្មុតិអាទិកថា

៣៤៣. វិហារំ វាតិអាទីសុ យោ អារាមមជ្ឈេ អារាមិកសាមណេរាទីហិ អវិវិត្តោ សេដ្ឋំ សេមាសរណ្ឋានេ វិហារោ វា អឌ្ឍយោគោ វា ហោតិ, សោ សម្មន្និតព្ពោ។ បច្ចន្តសេនាសនំ បន ន សម្មន្និតព្ពំ។ ឥទំ បន ភណ្ឌាគារំ ខណ្ឌសីមំ កត្វា ខណ្ឌសីមាយ និសិន្នេហិ សម្មន្និតុំ ន វដ្ដតិ, វិហារមជ្ឈេយេវ សម្មន្និតព្ពំ។

គុត្តាគុត្តញ្ច ជានេយ្យាតិ ឯត្ថ យស្ស តាវ ឆទនាទីសុ កោចិ ទោសោ នត្ថិ, តំ គុត្តំ។ យស្ស បន ឆទនតិណំ វា ឆទនិដ្ឋកា វា យត្ថ កត្ថចិ បតិតា, យេន ឱវស្សតិ វា, មូសិកាទីនំ វា បវេសោ ហោតិ, ភិត្តិអាទីសុ វា កត្ថចិ ឆិទ្ទំ ហោតិ, ឧបចិកា វា ឧដ្ឋហន្តិ, តំ សព្ពំ អគុត្តំ នាម។ តំ សល្លក្ខេត្វា បដិសង្ខរិតព្ពំ។ សីតសមយេ ទ្វារញ្ច វាតបានញ្ច សុបិហិតំ កាតព្ពំ, សីតេន ហិ ចីវរានិ កណ្ណកិតានិ ហោន្តិ។ ឧណ្ហសមយេ អន្តរន្តរា វាតប្បវេសនត្ថំ វិវរិតព្ពំ។ ឯវំ ករោន្តោ ហិ គុត្តាគុត្តំ ជានាតិ នាម។

ឥមេហិ បន ចីវរបដិគ្គាហកាទីហិ តីហិបិ អត្តនោ វត្តំ ជានិតព្ពំ។ តត្ថ ចីវរបដិគ្គាហកេន តាវ យំ យំ មនុស្សា “កាលចីវរ”ន្តិ វា “អកាលចីវរ”ន្តិ វា “អច្ចេកចីវរ”ន្តិ វា “វស្សិកសាដិក”ន្តិ វា “និសីទន”ន្តិ វា “បច្ចត្ថរណ”ន្តិ វា “មុខបុញ្ឆនចោឡក”ន្តិ វា ទេន្តិ, តំ សព្ពំ ឯករាសិំ កត្វា មិស្សេត្វា ន គណ្ហិតព្ពំ, វិសុំ វិសុំ កត្វាវ គណ្ហិត្វា ចីវរនិទហកស្ស តថេវ អាចិក្ខិត្វា ទាតព្ពំ។ ចីវរនិទហកេនាបិ ភណ្ឌាគារិកស្ស ទទមានេន ឥទំ កាលចីវរំ…បេ… ឥទំ មុខបុញ្ឆនចោឡកន្តិ អាចិក្ខិត្វាវ ទាតព្ពំ។ ភណ្ឌាគារិកេនាបិ តថេវ វិសុំ វិសុំ សញ្ញាណំ កត្វា ឋបេតព្ពំ។ តតោ សង្ឃេន “កាលចីវរំ អាហរា”តិ វុត្តេ កាលចីវរមេវ ទាតព្ពំ…បេ… មុខបុញ្ឆនចោឡកំ អាហរាតិ វុត្តេ តទេវ ទាតព្ពំ។

ឥតិ ភគវតា ចីវរបដិគ្គាហកោ អនុញ្ញាតោ, ចីវរនិទហកោ អនុញ្ញាតោ, ភណ្ឌាគារំ អនុញ្ញាតំ, ភណ្ឌាគារិកោ អនុញ្ញាតោ, ន ពាហុល្លិកតាយ ន អសន្តុដ្ឋិយា; អបិច ខោ សទ្ធានុគ្គហាយ។ សចេ ហិ អាភតាភតំ គហេត្វា ភិក្ខូ ភាជេយ្យុំ, នេវ អាភតំ ន អនាភតំ ជានេយ្យុំ, ន ទិន្នំ នាទិន្នំ, ន លទ្ធំ នាលទ្ធំ ជានេយ្យុំ, អាភតាភតំ ថេរាសនេ វា ទទេយ្យុំ, ខណ្ឌាខណ្ឌំ វា ឆិន្ទិត្វា គណ្ហេយ្យុំ; ឯវំ សតិ អយុត្តបរិភោគោ ច ហោតិ, ន ច សព្ពេសំ សង្គហោ កតោ ហោតិ។ ភណ្ឌាគារេ បន ចីវរំ ឋបេត្វា ឧស្សន្នកាលេ ឯកេកស្ស ភិក្ខុនោ តីណិ តីណិ ចីវរានិ វា តិចីវរំ វា ទ្វេ ទ្វេ វា ឯកេកំ វា ចីវរំ ទស្សន្តិ, លទ្ធាលទ្ធំ ជានិស្សន្តិ, អលទ្ធកានំ ញត្វា សង្គហំ កាតុំ មញ្ញិស្សន្តីតិ។

ន ភិក្ខវេ ភណ្ឌាគារិកោ វុដ្ឋាបេតព្ពោតិ ឯត្ថ អញ្ញោបិ អវុដ្ឋាបនីយា ជានិតព្ពា។ ចត្តារោ ហិ ន វុដ្ឋាបេតព្ពា – វុឌ្ឍតរោ, ភណ្ឌាគារិកោ, គិលានោ, សង្ឃតោ លទ្ធសេនាសនោតិ។ តត្ថ វុឌ្ឍតរោ អត្តនោ វុឌ្ឍតាយ នវកតរេន ន វុដ្ឋាបេតព្ពោ, ភណ្ឌាគារិកោ សង្ឃេន សម្មន្និត្វា ភណ្ឌាគារស្ស ទិន្នតាយ, គិលានោ អត្តនោ គិលានតាយ, សង្ឃោ បន ពហុស្សុតស្ស ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាទីហិ ពហុបការស្ស ភារនិត្ថារកស្ស ផាសុកំ អាវាសំ អវុដ្ឋាបនីយំ កត្វា ទេតិ, តស្មា សោ ឧបការតាយ ច សង្ឃតោ លទ្ធតាយ ច ន វុដ្ឋាបេតព្ពោតិ។

ឧស្សន្នំ ហោតីតិ ពហុ រាសិកតំ ហោតិ, ភណ្ឌាគារំ ន គណ្ហាតិ។ សម្មុខីភូតេនាតិ អន្តោឧបចារសីមាយំ ឋិតេន។ ភាជេតុន្តិ កាលំ ឃោសេត្វា បដិបាដិយា ភាជេតុំ។ កោលាហលំ អកាសីតិ “អម្ហាកំ អាចរិយស្ស ទេថ, ឧបជ្ឈាយស្ស ទេថា”តិ ឯវំ មហាសទ្ទំ អកាសិ។ ចីវរភាជនកេក្ខុស្ស សភាគានំ ភិក្ខំ អបាបុណន្តម្បិ មហគ្ឃំ ចីវរំ ទេន្តោ ឆន្ទាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ អញ្ញេសំ វុឌ្ឍតរានំ បាបុណន្តម្បិ មហគ្ឃំ ចីវរំ អទត្វា អប្បគ្ឃំ ទេន្តោ ទោសាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ មោហមូឡ្ហោ ចីវរទានវត្តំ អជានន្តោ មោហាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ មុខរានំ នវកានម្បិ ភយេន អបាបុណន្តមេវ មហគ្ឃំ ចីវរំ ទេន្តោ ភយាគតិំ គច្ឆតិ នាម។ យោ ឯវំ ន គច្ឆតិ, សព្ពេសំ តុលាភូតោ បមាណភូតោ មជ្ឈត្តោ ហោតិ, សោ សម្មន្និតព្ពោ។ គាហិតាគាហិតន្តិ “ឯត្តកានិ វត្ថានិ គាហិតានិ, ឯត្តកានិ អគាហិតានី”តិ ជានន្តោ “គាហិតាគាហិតញ្ច ជានេយ្យា”តិ វុច្ចតិ។

ឧច្ចិនិត្វាតិ “ឥទំ ថូលំ, ឥទំ សណ្ហំ ឥទំ ឃនំ, ឥទំ តនុកំ, ឥទំ បរិភុត្តំ, ឥទំ អបរិភុត្តំ, ឥទំ ទីឃតោ ឯត្តកំ បុថុលតោ ឯត្តក”ន្តិ ឯវំ វត្ថានិ វិចិនិត្វា។ តុលយិត្វាតិ “ឥទំ ឯត្តកំ អគ្ឃតិ, ឥទំ ឯត្តក”ន្តិ ឯវំ អគ្ឃបរិច្ឆេទំ កត្វា។ វណ្ណាវណ្ណំ កត្វាតិ សចេ សព្ពេសំ ឯកេកមេវ ទសគ្ឃនកំ បាបុណាតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ; នោ ចេ បាបុណាតិ, យំ នវ វា អដ្ឋ វា អគ្ឃតិ, តំ អញ្ញេន ឯកគ្ឃនកេន ច ទ្វិអគ្ឃនកេន ច សទ្ធិំ ពន្ធិត្វា ឯតេន ឧបាយេន សមេ បដិវីសេ ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។ ភិក្ខូ គណេត្វា វគ្គំ ពន្ធិត្វាតិ សចេ ឯកេកស្ស ទិយមានេ ទិវសោ នប្បហោតិ, ទស ទស ភិក្ខូ គណេត្វា ទស ទស ចីវរបដិវីសេ ឯកវគ្គំ ពន្ធិត្វា ឯកំ ភណ្ឌិកំ កត្វា ឯវំ ចីវរបដិវីសំ ឋបេតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ ឯវំ ឋបិតេសុ ចីវរបដិវីសេសុ កុសោ បាតេតព្ពោ។ តេហិបិ ភិក្ខូហិ បុន កុសបាតំ កត្វា ភាជេតព្ពំ។

សាមណេរានំ ឧបឌ្ឍបដិវីសន្តិ ឯត្ថ យេ សាមណេរា អត្តិស្សរា ភិក្ខុសង្ឃស្ស កត្តព្ពកម្មំ ន ករោន្តិ, ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាសុ យុត្តា អាចរិយុបជ្ឈាយានំយេវ វត្តបដិបត្តិំ ករោន្តិ, អញ្ញេសំ ន ករោន្តិ, ឯតេសំយេវ ឧបឌ្ឍភាគោ ទាតព្ពោ។ យេ បន បុរេភត្តញ្ច បច្ឆាភត្តញ្ច ភិក្ខុសង្ឃស្សេវ កត្តព្ពកិច្ចំ ករោន្តិ, តេសំ សមកោ ទាតព្ពោ។ ឥទញ្ច បិដ្ឋិសមយេ ឧប្បន្នេន ភណ្ឌាគារេ ឋបិតេន អកាលចីវរេនេវ កថិតំ។ កាលចីវរំ បន សមកមេវ ទាតព្ពំ។ តត្រុប្បាទវស្សាវាសិកំ សម្មុញ្ជនីពន្ធនាទិ សង្ឃស្ស ផាតិកម្មំ កត្វា គហេតព្ពំ។ ឯតញ្ញេវ សន្ធាយ វុត្តំ ភណ្ឌាគារិកចីវរេបិ សចេ សាមណេរា អាគន្ត្វា “ភន្តេ មយំ យាគុំ បចាម, ភត្តំ បចាម, ខជ្ជកំ បចាម, អប្បហរិតកំ ករោម, ទន្តកដ្ឋំ អាហរាម, រង្គឆល្លិំ កប្បិយំ កត្វា ទេម, កិំ អម្ហេហិ ន កតំ នាមា”តិ ឧក្កុដ្ឋិំ ករោន្តិ, សមភាគោវ ទាតព្ពោ។ ឯតំ យេ ច ចិរន្និត្វា ករោន្តិ, យេសញ្ច ករណភាវោ ន បញ្ញាយតិ, តេ សន្ធាយ វុត្តំ។ កុរុន្ទិយំ បន “សចេ សាមណេរា ‘កស្មា មយំ ភន្តេ សង្ឃកម្មំ ន ករោម, ករិស្សាមា’តិ យាចន្តិ, សមបដិវីសោ ទាតព្ពោ”តិ វុត្តំ។

ស្ថូតុទិញការយោតិ តង៊ី ចា ពត្តារ៉េ ចា ស្ថូតុទិញការយោ; សត្ថ៍ លកិត្វា ជីសា បក្កយិញការយោតិ អទេត្វា៍ សក៉ា កាក៉ា ឌាតុត្តិ ឡាង៉េ កណ្ឌាការទោតា ឌឹចទាតិ តឹហទិត្វា បុទេញ្ញ ពទេត ឈល៉្ងិយា បហដ៏យ ភិក្ខុសេញ្ញូ សត្ថិបតិទេត សត្ថ៍ លកិត្វា ពត្តុការយោ “សត្ថុទោតា យា បទិហាឃិ”តិ ឲ្យតាយត្ថ៍ សក្ខ្លាយ ចុត្តា៍ តស្វា អតឹហទោតសុ ចា ឌឹចទេទសុ អប្បហដ៏យ ចា ឈល៉្ងិយា អសត្ថិបតិទេត ចា សទេញ្ញូ ឌាតុំ ត ចដូតិ៍ ឌឹចទេទសុ បត តឹហទោតសុ ឈល៉្ងិ បហទិត្វា ភិក្ខុសេញ្ញូ សត្ថិបតិទេត ឌឹចទកាឌពោត “ឡាយស្ស ភិក្ខុទោតា ទោកាដ្ធាទេសត ឲ្យតុទោពត កចិតញ្ញា”ត្តិ តទេក្កត្វា តឃក្កាទេហត ឌឹចទ៉េ ឌាតញ្ញា៍ តុលិយ តុលិតបិច ហិ សយសយ៉ំ ឌាតុំ ត សក្កា, តស្វា ស្វាត៉ិ ចា ទោហាតុ អឆិក៉ា ចា, ឲ្យចំ តទេក្កត តទេឃត ជិត្ថិ សុជិត្ថិ៍ ទេតច ស្វាតក៉ា បុត ឌាតញ្ញំ, តាតិទិត្ថ បដិក្កលិហ្វាញ្ញាត្តិ៍

អតិទេពការពោតាតិ ឌស ភិក្ខុ ទោហាត្តិ, សាដពាបិ ឌទេសច, ទោតសុ ឲ្យពោ ដ្វាឌស អញ្ញូតិ, ទេសសា ឌសញ្ញូតពា៍ សទេញ្ញសុ ឌសញ្ញូតពចទេសត ពុទេស បិតិទេត ឃស្ស ភិក្ខុទេតា ដ្វាឌសញ្ញូតទោពា ពុទេសា បិតិទោតា, ទេសា “ឲ្យតុទោពត យយ ឌឹច៉េ បទោហាតី”តិ ទោតត អតិទេពការពោត ពត្តុការយោ ទោហាតិ៍ ភិក្ខុ “អតិទេព៉ា អាចុទេសា សញ្ញូស្ស សត្តុព”ត្តិ ចឌត្តិ, ត៉ំ សុត្វា កពចា “សញ្ញូទេព ច ពលាសត្តុទេព ច អប្បព៉ា តាយ តត្ថិ, សញ្ញូត្វ សំឃទេយា ពាតទេញ្ញា, ពល្យាត្តុតាបិ ពុក្កុច្ឆាឃិតញ្ញា”ត្តិ ឌទេស្សតុំ “អតុឌាតាយិ ភិក្ខុទេច អតុទេញ្ញូទេប ជិទេត្ថ”តិ អាហ៍ តត្វ អតុទេញ្ញូទេបិ តាយ ឃំពិត្ថ៊ិ អតុក្ខិបិតញ្ញា អតុប្បឌាតញ្ញំ ពប្បិឃកល្ហិ; ឃត្តព៉ា តស្ស បដិឌឹទេស អឆិក៉ា, តត្តុទេព អញ្ញូតទេព ឃស្វិ ពិស្វិត្ថ៊ិ ពប្បិឃកទេល្ហ ជិទេត្ថតិ អទេត្វា៍

ចិពលទេព ទោតាទេសត្វាតិ ឲ្យត្វ ឌឹចទចិពលព៉ា បុក្កលចិពលពត្តិ ទេត្វ ចិពលពា៍ ឌឹចទចិពលព៉ា តាយ សទេញ្ញសំ បញ្ញ បញ្ញ ចត្វាតិ បត្តាតិ, ទេសសាតិបិ អត្ថិ, ឲ្យទេព៉ា បត ត បិបុណាតិ, លិត្ថិត្វា ឌាតញ្ញាតិ៍ លិត្ថុទេត្តហិ ច អណ្ឌូយល្ឌូលិឌឹត៉ិ ចា ស្វាបិហតត្វចិពាឌឹត៉ិ ចា បទោហាតពាតិ ពល្ឌូាតិ ពត្វា ឌាតញ្ញាតិ, ទេហដ្ធិយបទិទេញ្ញទេឌត ចតុទេក្កូលចិត្វាទេយ្យិ អតុចាតប្បទោហាតពាឃាយ៉ំ ពល្ឌូ ពត្វា ឌាតុំ ចដូតិ, អបទិទេកាក៉ា បត ត ពាតញ្ញាត្តិ ឲ្យចទេយត្វ ឌឹចទស្ស អប្បទោហាតពការទេចា ឌឹចទចិពលព៉ា៍ លិត្ថិត្វា ជិទេត្ថ បត ត៉ំ ទោតាសិត៉ំ ទោហាតិ, អឆ ពុសបិទោតា ពាតទេញ្ញា៍ សទេចបិ ឲ្យពស្ស ភិក្ខុទេតា ទោកាដ្ធាទេស ឲ្យព៉ា ចា ទេត្វ ចា ចត្វាតិ តប្បទោហាត្តិ, តត្វ អញ្ញា សាយលាព៉ា បទិក្ខារ៉េ ឌទេបត្វា ទេឃា ទោតត តុស្សតិ, តស្ស ត៉ំ កាក៉ា ឌត្វា បញ្ញា ពុសបិទោតា ពាតទេញ្ញា៍ ឡាឌយ្យិ ឌឹចទចិពលពត្តិ អត្ថពដ្ធពឆាឃំ ចុត្តា៍

បុក្កលចិពលព៉ា តាយ ឌស ឌស ភិក្ខុ ពទេលត្វា ចក្កិ ពទេទាត្តាត៉ិ ឲ្យពោ ចទេក្កា ត បុទេតិ, អដ្ធ ចា តច ចា ទោហាត្តិ, ទេតសំ អដ្ធ ចា តច ចា ទោកាដ្ធាសា “តុទេយញ្ញាទេយ ពទេហត្វា ចិស្សុំ កាទេឌឆា”តិ ឌាតញ្ញា៍ ឲ្យចយឃំ បុក្កលិត៉ិ អប្បទោហាតពការទេចា បុក្កលចិពលព៉ា៍ ចិស្សុំ ជិទេត្ថ បត ត៉ំ ទោតាសិត៉ំ ទោហាតិ, ឲ្យចំ ទោតាទេសត្វា ពុសបិទោតា ពាតទេញ្ញាតិ៍ អឆ ចា ចិពលទេព ទោតាទេសត្វាតិ ទេឃា ឌឹចទចិការទេពា ស្វាតទេពា, ត៉ំ អទេញ្ញាត បទិក្ខាទេទត សយ៉ំ ពត្វា ពុសបិទោតា ពាតទេញ្ញា៍

ឌឹចទទេឌតពឆា

ឲ្យរះ៍លពទេលតាតិ ទោពយទេឃត៍ បល្ខយត្តិពាឃាតិ តញ្ញយត្តិពាឃ៍ ឃុលទេឌតាឌឹសុ ហលិត្ថិ ឌទេបត្វា សញ្ញ ឃុលទេឌត៉ិ ចដូតិ៍ យញ្ញិដិញ្ញ

ᨲᩩᨦ᩠ᨣᩉᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᨩᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩩᨦ᩠ᨣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨠᨱ᩠ᨭᨠᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨲᩔ ᩉᩁᩥᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨴ᩠ᨴᨬ᩠ᨧ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩃᨬ᩠ᨧ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨧᩁᨩᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᩥᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩦᩃᩥᨸᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩁᨩᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨣᩥᩉᩥᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᩃ᩠ᩃᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩑᨠᩅᩣᩁᩴ ᩁᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴᩈᩩᨠᨸᩩᨷ᩠ᨹᨬ᩠ᨧ ᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽᨸᩩᨷ᩠ᨹᨬ᩠ᨧ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩩᨷ᩠ᨹᩁᨩᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨹᩃᩁᨩᨶᩮ ᨸᨶ ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩈᩦᨲᩩᨴᨠᩣᨲᩥ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᩁᨩᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩊᩩᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩣᨵᩣᩁᨠᩴ, ᩁᨩᨶᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨿᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᨲᩮ ᩁᨩᨶᩴ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨲᩥ᪨ ᩏᨴᨠᩮ ᩅᩣ ᨶᨡᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨴᨠᨸᩣᨲᩥᨿᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨳᩮᩅᩮᩣ ᩈᩉᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᩈᩁᨲᩥ, ᨶᨡᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩅᩥᩈᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩁᨩᨶᩩᩊᩩᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨩᨶᩏᩊᩩᨦ᩠ᨠᩴ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨳᩣᩃᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩈᨴᨱ᩠ᨯᨠᩴ᪨ ᩁᨩᨶᨠᩮᩣᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨩᨶᨠᩩᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᩏᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᨶ ᨧ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨳᩮᩅᩮ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᩁᨩᨶᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨣᩊᩥᨲᩴ ᨶ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨲ᩠ᨳᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᩁᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨳᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩏᨴᨠᩮ ᩒᩈᩣᩁᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩮᨲᩩᩴ᪨ ᩁᨩᨶᩮ ᨸᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᩣᩈᩣᩅᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᩅᩣᩁᩮ ᩁᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶᨠᨳᩣ

᪓᪔᪕᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩔᨠᩮᨴᩣᩁᨠᨻᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨸᩣᩊᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᨴᩦᨥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᨻᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩁᩔᨾᩁᩥᨿᩣᨴᨻᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩴ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᨻᨴ᩠ᨵᩴ; ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩏᩔᩉᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ᪨ ᩏᩔᩉᩣᨾᩥ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶᨿᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨲᩕ ᩉᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨠᩩᩈᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩦᨥᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩁᩔᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨡᨱ᩠ᨯᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩔ ᩑᨠᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩮ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ᪨ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨬ᩠ᨧ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨬ᩠ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨡᨱ᩠ᨯᩴ᪨

ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨸᩔᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ᪨ ᨣᩦᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩦᩅᩣᩅᩮᨮᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩊ᩠ᩉᩦᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩈᩴᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨩᨦ᩠ᨥᩮᨿ᩠ᨿᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨦ᩠ᨥᨸᩣᨸᩩᨱᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨲᨳᩮᩅ ᩈᩴᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨣᩦᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᨩᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨻᩉᩥ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨡᨱ᩠ᨯᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩔ ᩑᨠᨸᩔᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩑᨠᨸᩔᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᩣᩁᩩᨸᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩣᨿ ᩏᨸᩁᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩥᨾᩩᨡᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶᨠᨳᩣ

᪓᪔᪖᪨ ᨧᩦᩅᩁᩮᩉᩥ ᩏᨻ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᩉᩥ ᩏᨻ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᩮ ᨠᨲᩮ; ᨿᨳᩣ ᩏᨻ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨲᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩮ; ᩏᨻ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨲᨠᩴ ᩋᩣᨷᩣᨴᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ธิจรกิสิตฺติ ๑ตฺ๑ กิสีติ เฉ ตีหิ ๑กเตา กตฺวา กิสิยเฉฺลเปต ยิ่หริตธิจราติ ธุตฺวาติ เต กิร กิลฺ "ตกฺลิฬากิริเตา ตกธา ลหุํ ปฏิกิธตฺติฺยฺยฺตี"ติ ตตฺ๑ กฏฺฐฺตา ขิธกธตฺสิ่ ลธฺธิจราติ ฉเปตฺวา อกยํยุ ฐฺลฉาติ ปต ธิเรต อากยิยฺยตีติ ยฐฺฐยาตา อาฆาฆ ปกฺฏยิยุ อตฺตรฺฉกาฺยุติ ยาฌยฺย จ ษกฺกฬยฺย จ อตฺตรา อฉยุ ต ตกธตฺติ ยีตํ อเหาสีติ ตกธเตา ยีตํ ตาเหาสิ ๑ตฉเหาสิ เฆปิ เตา เต ภุลปุตฺตาติ ต ตกธา อเฐฺฐากาเย อติยีขิตฺวา ๑ตยตฺ๑ ต ฌาตาติ, ยหาฌตยฐฺฐาปตตฺ๑ ปต ๑ธยกาสิ ยีตาลุกาติ ยีตปกติกา; เฆ ปกติฆาธ ยีเตต กิลยตฺติ ธิกุหํ ยฐฺฐาฐิตฺติ ธุปฏิ ยฐฺฐาฐิ ๑กธุฆตฺติ ๑กปฏิ ฐฺลติ "ตกธา อตฺตตา ธตฺหิ ธิจเรหิ ฆาเปติ, อยฺยกํ ปต ติธิจรํ อตุฆาตาตี"ติ ธจตยฺย ฃุกายํ ฐุปธฺฐิตฺตํ ธิกุหํ ยฐฺฐาฐิ อตุฆาตาติ, ๑กธุเก ฐฺลเตร ๑ธตฺยา เตยํ ธตฺตาริ ตธิยฺยตฺติติ

อติเรกธิจราธิกธา

๑๓๒ อกฺฆฺอํ อตฺสุเปฆฺยตฺติ ฬิฉฺฉฺฉาเต ปิเลิติกลฺลุ ลกฺกเปฆํ อหตกปฺยาตฺติ ๑กธาทิ เฒาตาตํ ฐุตฺฐิฉาตตฺติ ฐุตฺเตา ขิฌกาลเตา ฐฺฐิฉาตํ หตธตฺ๑กาตํ, ปิเลิติกาตตฺติ ธุตฺติ เหาติ ปิปหิเกติ อตฺตราปเตา ปติตปิเลิติกธิจเร ฐฺยฺยาเหา กเรหิเฆาติ ปริเฆยตา กาตฺตฺตา ปริเฐฺฐฉา ปเตตฺ๑ ตตฺ๑, ปฏิยตยฺปิ ธฏิติ ยตฺตยิอํ ยาขิฆตฺตยฺย กิลฺเตา ธเยต ธุตฺติ อกฺฆฺอํ ตุฐฺฐิ ๑ตฺ๑ ฐฺฐฐิตฺวา อลฺลิฆาปตลฺลุ อกฺฆฺอํ, ยุเตฺตต ยิ่สิฐฺฐิตํ ตุตฺตุ; ธเฏตฺวา กเรหํ ฃุธฏิกํ กลุยกํ ธุฐิติ ยฐิกา ฉฆฺหิกยฐฺติ อตุฐฺฐิตฺวาธ ฐุปยฺยยํ กตฺวา อลฺลิฆาปตกํ ธตฺ๑ลฺลุ

๑๓๔-๑๓๖ ขิยาลาธตฺ๑ ฐฺตฺตาตตฺ๑ ตเตา ปริ ปุเฐฺฐ ขิติฐฺฐิตเยธ เยาธกฺกิกตฺติ ยกฺปฺยตฺตเหตุกํ เตเตธาห "เยาธกฺกิก"ตฺติ เยากํ อปเตตีติ เยากตุฉิ อตายฆาติ อเรากา ยกฺกิฺยฺญฺกายยีตฺ๑ ยเกฺกาปปตฺตา

๑๓๗ ปุตฺฐฺฐตา กาเยยุ ขิตรากาติ ฌาตลิกิเตา

๑๓๙ ยตฺติเฉาติ ธิฉยตฺตกยิเตฺวา ยยฺกเตฺตาติ ๑กยยฺกเรกา ฉฆฺหยิเตฺวา อาลปิเตาติ "ยย ยตฺตกํ ฆํ ฐฺลเฐฺฐฆฺยาสิ, ตํ กฬฺยาหิ"ติ ๑ธํ ธุเตฺวา ๑เตายุ ตียุ อฐฺฐาตรตาเยต ยธิ ขิธติ, กหิเต อตฺตยเตา เหาตีติ ฐฺลเยหิ กหิตธิฺยฺยาเยา รุหติ

ปฐิยธิกปฺยตุปกธิจราธิกธา

๑๓๔ ปํยุกฺกฺลกเตาติ กตปํยุกฺกุเลิ กรุเกา เหาตีติ ขิฬฺฬิขิฬฺฬฉาเต อกฺฆฺอาเราปเตต กรุเกา เหาติ ยุตฺตลฺลุตํ กาตฺตฺติ ยุเตฺตเตธ อกฺฆฺอํ กาตฺตฺติ อเตฺ๑ ขิกเฐฺฐา เหาตีติ ยุตฺติ อเฐฺฐตา อเฐฺฐตา ยิฐฺฐตฺตาตํ ๑เกา ยฐฺฐาฐิเกาเฬา ขิเฌา เหาติ ขิกฬฺฬุ ฐฺฐิฐิตฺตฺติ ขิฌเกาหํ ฬิตฺติตฺ ฃุกิริฆตฺติติ ฬิตฺตเกาหเตา กฆฺอตฺติ อตุธาตํ ปริกฬฺฬตฺติ อตุธาตเฐฺฐาธ ปริกฬฺฬฐฺฐา ปตฺตา ลุฐฺฐิตฺติ

យហត្តេសុ បត្តយុគេសុ ជិន្នាតិ សុត្តាតិ ពន្ធអត្ថិ, តទេតា បត្តា លុជ្ឈន្តិ។ អដ្ឋបទកំ កាតុន្តិ អដ្ឋបទកច្ឆន្នេន បត្តយុលំ សិព្វិតុំ។

១៩០. អន្វាធិកម្បិ អាទាតុន្តិ អាគន្តុកបត្តម្បិ ទាតុំ។ ឥទំ បន អប្បហោនកេ អាទាតព្វំ។ សចេ បហោតិ, អាគន្តុកបត្តំ ន វដ្ដតិ, លិន្ទិតព្ពមេវ។

១៩១. ន ច ភិក្ខុនេ សង្ឃាទេយ្យន្តិ ឥទ្ធ សេសញាតិកំ ទេន្តោ ចិតិបិទេតតិមេវ។ មាតាបិតរោ បន សចេ រជ្ជេ ឋិតា បត្ថយន្តិ, ទាតព្វំ។

១៩២. កិលិដ្ឋោតិ កិលិដ្ឋតាយ គហេត្វា កត្តុំ អសមយេត្វា។ ចសិ្សកសមេ្ពតន្តិ ចសិ្សកេ ចត្តារោ មាសេ។ តឌីបិវន្តិ តឌិយា បិទេ កត្តុំ ក្ខូលិតព្វំ ហោតិ។ អគ្គឡអគុត្តិចិហារោតិ សព្ពេស្វេច ចេទេសុ កិលិដ្ឋចសិ្សកសមេ្ពតតឌីបិវកាយតអត្តតាកធិតការេចសុ អគ្គឡអគុត្តិមេវ បមាណំ។ គុត្តេ ឧច ហិ ចិហារេ ឧទេសុ ការលោសុ តិក្ខិបិត្វា ពហិ គត្តុំ ចដ្ដតិ, ត អគុត្តេ។ អារញ្ញកស្ស បន ចិហារោ ត សុគុត្តោ ហោតិ, ទោត ភណ្ឌុក្ខលិកាយ បក្ខិបិត្វា បិសាណសុសិរ ទុក្ខសុសិរាឌីសុ សុប្បដិច្ឆន្នេសុ ឋបេត្វា គន្តព្វំ។

សង្ឃិកចីវរុប្បាទកថា

១៩៣. តុមេ្ហ ភិក្ខូ តានិ ចីចរានីតិ អញ្ញត្ថ គហេត្វា ហដានិបិ តុមេ្ហ; ន ទោសំ អញ្ញោ កោចិ ឥស្សរោតិ។ ឧចញ្ហ បន ចត្វា អនាគតេបិ ភិក្ខូក្ខុខ្ថា គាហិសន្តីតិ ទស្សេតុំ ឥធ បនាតិអាទិមាហ។ តស្សេច តានិ ចីចរានិ ឃាច កឋិនស្ស ឧព្ភារាតិ សចេ គណបូរកេ ភិក្ខូ លភិត្វា កឋិនំ អត្ថតំ ហោតិ, បញ្ចមាសេ; នោ ចេ អត្ថតំ ហោតិ, ឯកំ ចីចរមាសមេវ។ យំ "សង្ឃស្ស ទេមា"តិ វា ទេន្តិ, "សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ទេមា"តិ វា ទេន្តិ, "ចស្សំចុត្ថសង្ឃស្ស ទេមា"តិ វា ទេន្តិ, "ចស្សាចាសិកំ ទេមា"តិ វា ទេន្តិ, សចេបិ មតកចីចរំ អចិកជិត្វា តំ ចិហារំ បចិសន្តិ, តំ សព្ពំ តស្សេច ភិក្ខុនោ ហោតិ។ មម្បិ សោ ចស្សាចាសត្ថាយ ចឌ្ឍិ បយោជេត្វា ឋបិតំ តាបតិក្ខេបតោ វា តត្រុប្បាទតោ វា ចស្សាចាសិកំ គណ្ហាតិ, សព្ពំ សុគ្គហិតមេច ហោតិ។ ឥទមេត្ថ លក្ខណំ, ឃេន យេនាការេន សង្ឃស្ស ឧប្បន្នំ ចត្ថុ អត្តតាកធិតស្ស បញ្ចមាសេ, អនត្ថតកធិតស្ស ឯកំ ចីចរមាសំ បាបុណាតីតិ។ យំ បន "ឥទំ ឥធ ចស្សំចុត្ថសង្ឃស្ស ទេមា"តិ វា "ចស្សាចាសិកំ ទេមា"តិ វា ចត្វា ឌិន្នំ, តំ អនត្ថតកធិតស្សាបិ បញ្ចមាសេ បាបុណាតិ។ តតោ បរំ បន ឧប្បន្នំ ចស្សាចាសិកំ បុច្ឆិតព្វំ – "កិំ អតីតចស្សេ ឥទំ ចស្សាចាសិកំ, ឧទាហុ អនាគតចស្សេ"តិ! កស្មា? បិដ្ឋិសមយេ ឧប្បន្នត្តា។

ឧតុកាលន្តិ ចស្សានតោ អញ្ញោ កាលោ។ តានិ ចីចរានិ អាទាយ សាចត្ថិំ គន្តាតិ ឧត្ត តានិ ចីចរានិ គតគតដ្ឋានេ សង្ឃិកានេច ហោន្តិ, ភិក្ខុហិ ឌិដ្ឋមត្តមេចេត្ថ បមាណំ។ តស្មា សចេ កោចិ បដិបថំ អាគច្ឆន្តោ "កុហិំ អាចុសោ គច្ឆសី"តិ បុច្ឆិត្វា តមត្ថំ សុត្វា "កិំ អាចុសោ មយំ សង្ឃោ ន ហោមា"តិ តត្ថេច ភាជេត្វា គណ្ហន្តិ, សុគ្គហិតានិ។ សចេបិ ឧស មគ្គា ឱក្កមិត្វា កញ្ចិ ចិហារំ វា អាសនសាលំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ ឧកំ គេហមេច វា បចិសតិ, តត្រ ច តំ ភិក្ខូ ឌិស្វា តមត្ថំ បុច្ឆិត្វា ភាជេត្វា គណ្ហន្តិ, សុគ្គហិតានេច។

អឆិដ្ឋាតព្វន្តិ ឲត្ថ អឆិដ្ឋហន្តេន ចត្តំ ឌាតិតព្ពំ ៍ ទេតត ហិ កិច្ចតា ឈហ្ថិំ បហរិត្វា កាលំ ឈោរេសត្វា ទេឆាក់ អាករេយត្វា សទេ

ឈហ្ថិំសញ្ញាយ ចា កាលសញ្ញាយ ចា កិច្ច អាកច្ឆត្តិ, ទេពហិ សង្ឃិ ការេឌតព្ពាតិ៍ ទេតា ទេច អាកច្ឆត្តិ, “យឃិស្យាតិ ឌិចទាតិ បិបុណត្តិ”តិ អឆិដ្ឋាតព្ពាតិ៍ ឲចំ អឆិដ្ឋិទេត សព្ពាតិ តទេស្សច ទេហាត្តិ, ឌិពិកា បត ត ពិដ្ឋតិ៍

សទេច ឲទេកក់ ក្ខន្ទិត្វា “អឃំ បឍយការេកា យឃិរ្យាបិបុណាតិ, អឃំ ត្យតិឃការេកា”តិ ឲចំ កណ្យាតិ, កហិតាតិ ច ស្យក្កហិតាតិ ទេហាត្តិ, ឌិពិកា

ច ពិដ្ឋតិ៍ ឲចំ បិទេបត្វា កណ្យាត្តតាបិ អឆិដ្ឋិតទេយច ទេហាតិ៍ សទេច បត ឈហ្ថិំ បហរិត្វា ចា អប្យហរិត្វា ចា កាលយ្យិ ទេឈារេសត្វា ចា

អទេឈារេសត្វា ចា “អហទេយទេចត្ត យឃ្យទេយច ឰ្លយាតិ ឌិចទាតិ”តិ កណ្យាតិ, ត្យក្កហិតាតិ ទេហាត្តិ៍ អឆ “អទេញ្ញា ទេកាធិ ឰ្លឆ តត្តិ, យឃិរ្យាឲតាតិ

បិបុណត្តិ”តិ កណ្យាតិ, ស្យក្កហិតាតិ៍

បិពិទេត ក្យទេសតិ ឲកទេកាដ្ឋារេស ក្យសតល្ឋទេក បិពិតយទេត្ត សទេចបិ កិច្ចសហស្សំ ទេហាតិ, កហិតទេយច តាយ ឌិចទំ៍ តាកាយា ការេកា

តាតទេព្ពា៍ សទេច បត អត្តទេតា ត្យឌិឃា តាត្យកាយា ទេហាត្តិ, ទេតត្យ៍ អត្យការេកបិ ឲទេសច តទេឃា៍

សឌិចទាតិតិ “កាលឌិចទេយ្យិ សញ្ឈ្សំ ឰ្លទេតាច តស្សាយ, ចិស្យំ សឌ្ឌិឃយាទេត អពិចិទំ ទេហាតិ”តិ លិប្យំទេឃច សឌិចទាតិ កត្តាតិ អក់ស្យ៍ ទេឆទេទ

អាកយ្ខ ក្ខប្យត្តាតិតិ ត្យទេយ្យក្ស បសារេតត លិប្យំ ក្ខប្យត្តាតិ៍

សញ្ឈ្សំ ទេតយាតិ ឌិចទាតិ ទេតត្តិតិ សកលយ្យិ ឌិចទកាលំ សលិក់ សលិក់ ទេតត្តិទេឃច៍ បុទិទេយស្យ បត ត្ថិស្យ ចត្វស្យ បង្ឃិត្តតាតត្តា អតំស្វតិ ត្យត្តំ៍

សព្ពហុលិ ទេឆទាតិ ចិតឃឆទបិទេយាក្លទេឆទា៍ ឰ្លតំ បត ចត្វំ សង្ឃិ បុទិទេយត ទេត្វកាតិកចត្វតា បទិតិញ្ញទេត កកចតិ ក្ខប្យត្តំ, ឰ្លទេយ ច ទេឆទា

ឌិដ្ឋបុព្ពា តឆាកតំ, តស្វា បុទិទេយស្យ ចត្វស្យ តឆាកទេតត បញ្ញាត្តតទេឃទេតច កទេឆស្យំ៍

ក្ខបតត្ថសក្យបុត្តចត្វកឆា

ឲ៥៖៍កាយកាចាសំអកយាសឹតិ អទេប្យច តាយ ឌិចទាតិ ការេឌត្តា យឃ្យស្យិ សក្កហំ កទេទឃ្យត្តិ ឌិចទកាឌតកាលំ សល្លទេក្លត្វាច អកយាសិ៍

សាឌិឃិស្សឹតិ កណ្យិស្សសិ៍ ឲត្ត ច កិច្ចាបិ តស្ស ការេកា ត បិបុណាតិ៍ អឆ ទេលា “តកទេចាសិទេកា អឃំ យុលទេទា ឆយ្ខកឆិទេកា”តិ ទេត កិច្ច

“សាឌិឃិស្សឹ”តិ អាហំស្យ៍ ទេឃា សាឌិទេឃឃ្យ អាបត្តិ ត្យក្កឌស្សាតិ ឲត្ត បត កិច្ចាបិ លហុកា អាបត្តិ, អឆ ទេលា កហិតាតិ កហិតដ្ឋារេត

តាតព្ពាតិ៍ សទេចបិ តដ្ឋាតិ ចា ឌិល្ហាតិ ចា ទេហាត្តិ, តទេស្សច កិចា៍ ទេតហិតិ ត្យទេត្ត អទេតទេត្តា ត្យទតិទេក្លទេប កល្ហទេឈ្ស កាទេទតទេព្ពា៍

ឲកាឆិប្យាយត្តិ ឲក់ អឆិប្យាឃំ; ឲក់ បុក្កលបដិឌិសទេយច ទេតឆាតិ អទេត្វា៍ ឰ្លតាតិ ឃឆា ទេសា តាតទេព្ពា, តំ តទេស្សត្យំ តត្តិ ឃទេបទេត្តា ឰ្លឆ

បតាតិអាឌិយាហ៍ តត្ត សទេច អយុត្រ ក្ខបណ្ឌំ អយុត្រ ក្ខបណ្ឌត្តិ ឲទេកកស្វំ ឲកាហទេយកាហំ ចា សត្តាហំ សត្តាហំ ចា សទេច ចទេសតិ, ឲទេកកស្វំ

ចិហាទេទ ឃំ ឲទេកា បុក្កទេលិ លកតិ, តទេតា តទេតា ក្ខបណ្ឌំ ក្ខបណ្ឌំ តាតព្ពំ៍ ឲចំ ឲកាឆិប្យាទេឃា ឌិទេត្តា ទេហាតិ៍ ឃត្ត ចា បត ពាហុតទត្តិ

សេច ឧកស្មិំ ចិហារេ ចសន្តោ ឡតរស្មិំ សត្ថាហចារេន អរុណមេច ភ្ជាបេតិ, ឧចំ បុរិមស្មិំ ខាហុតរំ ចសតិ ភាយ៍ តស្មា តតោ ខាហុតរំ ចសិតចិហារេតោ តស្ស បដិចិមេសា ខាតន្តោ៍ ឧចម្បិ ឧកាឌិប្បាមេឃា ជិន្តោ មេហាតិ៍ ឡគេញ្ញា ភាភាលិកេហិ ភាត្វបចារេហិ ឧកឃឹមចិហារេហិ កឌិតំ, ភាភាឃឹមចិហារេ បត មេសភាឃភក្កាមេហា បដិប្បស្សម្ភតិ៍ តស្មា តត្ថ ខិចរបដិចិមេសា ភ បិបុណាតិ៍ មេសសំ បត អាមិសកេមសដ្ឋាឌិ សត្ថំ សត្ថត្ថ អន្តោឃឹមកតស្ស បិបុណាតិ៍

ពិលិភចត្ថុកថា

១៩៣៍មញ្ញេក តិបិតេកសុត្តិ ឧចំ ឆោចិត្វា អញ្ញាា កាយាចំ តិចាមេសត្វា មញ្ញេក តិបដ្ឋាបេបស៊ុំ; តិបដ្ឋាបេត្វា ច បភាឃស្មា អាភតន្តោ មុត្តកាទឹសកិលិដ្ឋំ កាយាចំ ឆោចិត្វា ភ្វមិឃំ បរិកណ្ឌំ អកាឃិ៍ មេឃា កិច្ចមេច មំ ស្ដបដ្ឋមេហយ្យ, មេសា កិលិតំ ស្ដបដ្ឋមេហយ្យាតិ មេឃា មំ ខ្លចាគាត្វឃាឃតឹកមេលាត ស្ដបដ្ឋមេហយ្យ, មេសា កិលិតំ ស្ដបដ្ឋមេហយ្យ; មម ខ្លចាគកាមេកាត កិលិមេតា ស្ដបដ្ឋាតន្តោតិ អឃមេមចេត្ត អនេត្វា៍ កកចមេតា ច កិលិតស្ស ច ស្ដបដ្ឋាតំ ឧកឃឌឹសត្តិ ឧចំ បមេតត្ថ អនេត្វា ភ កមេហតន្តោ៍ សមេឈ្ឈត ស្ដបដ្ឋាតន្តោតិ ឃមេស្សតេ ស្ដបញ្ញាគមេឃា តស្មិំ ចិហារេ ភត្ថិ, អាកត្តុកោ មេហាតិ ឧកចារិមេកា កិច្ច, មេសា សឈ្ឈស្ស ភាមេរា, តស្មា សមេឈ្ឈត ស្ដបដ្ឋាតន្តោ៍ មេតា មេច ស្ដបដ្ឋមេហយ្យ, សកលស្ស សឈ្ឈស្ស អាបត្តិ៍ ចារំ ធមេបត្វា ឌក្កមេត្តស្វ បត មេឃា អត្តមេតា ចារេ ភ ឌក្កតិ, តមេស្សច អាបត្តិ៍ សឈ្ឈត្ថមេរាបិ ចារមេកា ភ មុច្ចតិ៍ សេច សកមេលិ សមេឈ្ឈា ឧកស្ស ភារំ កមេរាតិ, ឧមេកា ចា ចត្តសមេយ្យន្តោ កិច្ច អហមេមច ឌក្កិស្សាមីតិ បដិឌក្កតិ, សមេឈ្ឈា អាបត្តិតោ មុច្ចតិ៍

១៩៤៍អកិក្កមត្តិ ចា អកិក្កមតីតិអាឌិស្វ ចឆ្នត្តិ ចា អាគាមិឆំ "ឡគំ ភាយ មេ បរិក្ខារត្ថស្ស ចឆ្ឆតិ, ឡគំ បរិក្ខារត្ថស្ស បរិហាឃតិ, ឡគំ បរិក្ខារត្ថស្ស តិដ្ឋតី"តិ ឃថាក្វតំ ភាចិកមេរាតីតិ ឧចមេត្វា ឌដ្ឋមេត្វា៍ ភាលត្តិ ភ បតិទ្វមេបិ, ភ ឃុមេត្វា ស្ដបដ្ឋាតុំ៍ មេកសដ្ឋំ សំចិឆាតុត្តិ មេកសដ្ឋំ មេឃាមេឌតុំ អសមេត្វា មេហាតិ៍ អាមិសត្ថមេរាតិ អាមិសំ អស្ស អត្ថត្តិ អាមិសត្ថមេរា៍ អត្ថត្តិ កាមេណំ ចុច្ចតិ; អាមិសកាមេណា ឃាក្យកត្តបត្តខិចរាតិ បមេត្វន្តោ ស្ដបដ្ឋាតីតិ អមេត្វា៍

មតសត្ថកកថា

១៩៥៍កាលក្កមេតតិ កាលកិរិឃាឃ៍ កិលិត្វបដ្ឋាកាតំ ឌាតុត្តិ ឧត្ត អភត្តរំ ចុត្តាឃ កម្ពចាចាឃ ជិត្តម្បិ អបមេលិមេកត្វា ជិត្តម្បិ ជិត្តមេមច មេហាតិ, ចដ្ឋតិ៍

១៩៦៍ឃំ តត្ថ លហុកណ្ឌំ ឃំ តត្ថ កវុកណ្ឌត្តិ ឧត្ត លហុកណ្ឌកវុកណ្ឌាតំ ភាភាកមេណំ បមេរតា ចណ្ណឃិស្សាឃ៍ កិលិត្វបដ្ឋាកលិមេក បត អឃំ អាឌិមេតា បដ្ឋាឃ ចិតិច្ឆមេឃា –

សេច សកមេល កិច្ចសមេឈ្ឈស្ដបដ្ឋហមេត្ត កាលំ កមេរាតិ, សមេត្តាបិ សាមិកា៍ អឆ ឧកមេច្ចហិ ចារេ កមេត ឧកមេច្ចហិ អកមេតមេឃច កាលំ កមេរាតិ,

តត្ថ ឯកច្ចេ អាចរិយា វទន្តិ – "សព្ពេបិ អត្តនោ វារេ សម្យត្តេ ករេយ្យុំ, តស្មា សព្ពេបិ សាមិនោ"តិ. ឯកច្ចេ វទន្តិ – "យេហិ ជគ្គិតោ តេ ឯវ លភន្តិ, ឥតរេ ន លភន្តី"តិ. សាមណេរេ កាលង្កតេ សចេ ចីវរំ អត្ថិ, គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតព្ពំ. នោ ចេ អត្ថិ យំ អត្ថិ, តំ ទាតព្ពំ. អញ្ញស្មិំ បរិក្ខារេ សតិ ចីវរភាគំ កត្វា ទាតព្ពំ.

ភិក្ខុ ច សាមណេរោ ច សចេ សមំ ឧបដ្ឋហិំសុ, សមកោ ភាគោ ទាតព្ពោ. អថ សាមណេរោវ ឧបដ្ឋហតិ, ភិក្ខុស្ស សំវិទហនមត្តមេវ ហោតិ, សាមណេរស្ស ជេដ្ឋកភាគោ ទាតព្ពោ. សចេ សាមណេរោ ភិក្ខុនា អានីតោទកេន យាគុំ បចិត្វា បដិគ្គាហាបនមត្តមេវ ករោតិ, ភិក្ខុ ឧបដ្ឋហតិ, ភិក្ខុស្ស ជេដ្ឋកភាគោ ទាតព្ពោ.

ពហូ ភិក្ខូ សមគ្គា ហុត្វា ឧបដ្ឋហន្តិ, សព្ពេសំ សមកោ ភាគោ ទាតព្ពោ. យោ បនេត្ថ វិសេសេន ឧបដ្ឋហតិ, តស្ស វិសេសោ កាតព្ពោ. យេន បន ឯកទិវសម្បិ គិលានុបដ្ឋាកវសេន យាគុភត្តំ វា បចិត្វា ទិន្នំ, នហានំ វា បដិយាទិតំ, សោបិ គិលានុបដ្ឋាកោវ. យោ សមីបំ អនាគន្ត្វា ភេសជ្ជតណ្ឌុលាទីនិ បេសេតិ, អយំ គិលានុបដ្ឋាកោ ន ហោតិ. យោ បរិយេសិត្វា គាហាបេត្វា អាគច្ឆតិ, អយំ គិលានុបដ្ឋាកោវ.

ឯកោ វត្តសីសេន ជគ្គតិ; ឯកោ បច្ចាសាយ, មតកាលេ ឧភោបិ បច្ចាសីសន្តិ, ឧភិន្នម្បិ ទាតព្ពំ. ឯកោ ឧបដ្ឋហិត្វា គិលានស្ស វា កម្មេន អត្តនោ វា កម្មេន កត្ថចិ គតោ "បុន អាគន្ត្វា ជគ្គិស្សាមី"តិ, ឯតស្សាបិ ទាតព្ពំ. ឯកោ ចិរំ ឧបដ្ឋហិត្វា "ឥទានិ ន សក្កោមី"តិ ធុរំ និក្ខិបិត្វា គច្ឆតិ, សចេបិ តំទិវសមេវ គិលានោ កាលំករោតិ, ឧបដ្ឋានភាគោ ន ទាតព្ពោ.

គិលានុបដ្ឋាកោ នាម គិហី វា ហោតុ បព្ពជិតោ វា, អន្តមសោ មាតុគាមោបិ, សព្ពេ ភាគំ លភន្តិ. សចេ តស្ស ភិក្ខុនោ បត្តចីវរមត្តមេវ ហោតិ, អញ្ញំ នត្ថិ; សព្ពំ គិលានុបដ្ឋាកានំយេវ ទាតព្ពំ. សចេបិ សហស្សំ អគ្ឃតិ, អញ្ញំ បន ពហុម្បិ បរិក្ខារំ តេ ន លភន្តិ; សង្ឃស្សេវ ហោតិ. អវសេសំ ភណ្ឌំ ពហុកញ្ចេវ មហគ្ឃញ្ច, តិចីវរំ អប្បគ្ឃំ; តតោ គហេត្វា តិចីវរបរិក្ខារោ ទាតព្ពោ. សព្ពញ្ចេតំ សង្ឃិកតោវ លព្ភតិ.

សចេ បន សោ ជីវមានោយេវ សព្ពំ អត្តនោ បរិក្ខារំ និស្សជ្ជិត្វា កស្សចិ អទាសិ, កោចិ វា វិស្សាសំ អគ្គហេសិ, យស្ស ទិន្នំ, យេន ច គហិតំ, តស្សេវ ហោតិ. តស្ស រុចិយា ឯវ គិលានុបដ្ឋាកា លភន្តិ, អញ្ញេសំ អទត្វា ទូរេ ឋបិតបរិក្ខារាបិ តត្ថ តត្ថ សង្ឃស្សេវ ហោន្តិ. ទ្វិន្នំ សន្តកំ ហោតិ អវិភត្តំ, ឯកស្មិំ កាលង្កតេ ឥតរោ សាមី. ពហូនម្បិ សន្តកេ ឯសេវ នយោ. សព្ពេសុ មតេសុ សង្ឃិកំ ហោតិ. សចេបិ អវិភជិត្វា សទ្ធិវិហារិកាទីនំ ទេន្តិ អទិន្នមេវ ហោតិ. វិភជិត្វា ទិន្នំ បន សុទិន្នំ. តំ តេសុ មតេសុបិ សទ្ធិវិហារិកាទីនំយេវ ហោតិ, ន សង្ឃស្ស.

កុសចីរាទិបដិក្ខេបកថា

ឲ្យលិ៍០៌ ក្យសធិ៍រាឝឹស្ អក្កតាញ្ញអត្តិ អក្កតាញ្ញអយឃំ៌ ឧបិត្តុឧកាតិ យកឌិយឧឃា ទុទ្ធតិ៌ ឧសឞាតិ បឍយបិរាឌិកចល្ហតាឃំ ទុត្តាតិ៌ ឧតស្ ឧបិត្តុឧក ឲច ទ្យក្កដ៌ ឧសឧសស្ ទុល្លទ្ធឃាតិតិ៌ អក្កទ្យស្សកឥលិទ្យស្សឲរកទ្យស្សាតិ បត ឧបិត្តុកកតិការតច៌

ឲ្យលិ៍៦៌ ឞន្តាតិលកាឌិតិ ៖ឌត់ ឆោចិត្វា បុត ៖ឌិត្វា ឆារឧតន្តាតិ៌ ត ឞក្កា ឧច ឧហាត្តិ ឆោចិតុំ, បច្ចត្តុរលាតិ ចា កាតន្តាតិ៌ ទ្យបដ្ចិចរស្ស ចា យឆ្ឆ្យោឌាតន្តាតិ៌ ឧតឃំ ចល្ហតាតត្វ ក្ខបិហតាស្ ទុត្តតឃឧយច៌ អន្តិគ្គងឞឌិឈងឞាតិ ងឞា លិគ្គិត្វា ឆារឧតន្តាតិ៌ កញ្ជាកំ លកិត្វា ឲាឧលត្វា ៖ឌិត្វា បរិក្ខុញ្ញិតុំ ចដ្តិ៌ ឧចឍឧតបិ ឲឧឞច តឧឃា៌ តិរិ៍ងកំ បត ទុក្កលលិ្លយឃំ; តំ បិឌបុញ្ជាតំ កាតុំ ចដ្តិ៌

ឲ្យលិ៍៣៌បតិទ្វាប កាហឧកតិ ឞឧច ឧកាធិ កិក្កុ "អហំ តស្ស កល្យាបិ"តិ កល្យាតិ, ឌាតត្តត្តិ អឧត្វា៌ ឲចឧយឧតស្ ឧតធិឞតិឃា បុក្កលស្ ឧឞាញ្ញអឞ ឌតា ត លកត្តិ, ឞត្តុ ឌតា លកត្តិតិ៌

ឞឆ្ឆ្យកិឧត្តធិចរុប្បាងកចា

ឲ្យលិ៍៤៌ឞឆ្ឆ្យោ កិឌ្ឍតិតិ កិឌ្ឍិត្វា ឧការឞត្តកកិក្កុ ចិឃ ឧច្ច ឧកាដ្ចាឞា ឧហាត្តិ៌ ឲកស្សិ បឧក្កុតិ ឲកស្សិ ឧកាដ្ចាឧឞ ងក្កិឧលាងកញ្ជា កត្តាឌិតិ ច ឧឌត្តិ, ឲកស្សិ ធិចរាតិ៌ ឞឆ្ឆ្យរស្សឧចតត្តិ ឞកលស្ស ឞឆ្ឆ្យស្ស ឌ្ហិត្តយ្យិ ឧកាដ្ចាឞាតំ ឲតំ ឧហាតិ, ឈក្បិ បហរិត្វា ឌ្ហិហិបិ បឧក្កុហិ ឲកឧតា ការឧឌតត្តាំ៌ បក្កុឧស្សឧចតត្តិ ឲចំ ឌិឧត្ត ឃស្ស ឧកាដ្ចាឞស្ស ក្ខងកំ ឌិត្តំ, តស្ស ក្ខងកឧយច ឧហាតិ; ឃស្ស ធិចរំ ឌិត្តំ, តឧស្សច ធិចរំ៌ ឃត្វ បត ងក្កិឧលាងកំ បយាឃំ ឧហាតិ, តត្វ ឲឧកា បឧក្កា ងក្កិឧលាងកស្ស លឆ្ឆត្តា ធិចរាតិ លកតិ, ឲឧកា ធិចរាតឧយច លឆ្ឆត្តាតិ ក្ខងកាហិបិ ឲកឧតា ហុត្វា ឃឆាទុឆ្ឆ ការឧឌតត្តាំ៌ ត្លគិ កិរ បរឞយុឆ្ឆ លក្កុឃត្តិ យហាអដ្ចកចាឃំ ទុត្តំ៌ តស្សិឧឃច បឧក្កុតិ ឲត្វ បត ត្លតឧរា បឧក្កា អតិស្សឧរារឧឃច៌ ធិចរឧបឞតចត្វិ បិកដិរតច៌

អដ្ចធិចរយាតិកាកចា

ឲ្យលិ៍៥៌ ត្លងាតិ អាឌិឧតា បដ្ចាឃ ទុត្តធិចរាតំ បដិលិកឧពត្តុ ងស្សតុំ "អដ្ចិយា កិក្កុឧច យាតិកា"តិអាឌិយាហ៌ ឞិយាឃ ឧឌតិតិអាឌិ បុក្កលិឌិដ្ចាតតឧឃត ទុត្តំ៌ ឲត្វ បត ឞិយាឃ ងាតំ ឲកា យាតិកា, កតិកាឃ ងាតំ ទ្យតិឃា...ឧប... បុក្កលស្ស ងាតំ អដ្ចយា៌ តត្វ ឞិយាឃ ងស្សិតិ ឲចំ ឞិឃំ បរាយឞិត្វា ឧឌឧត្តា ឞិយាឃ ឧឌតិ តាយ៌ ឲឞ តឧឃា ឞន្តាត្វ

ឞិយាឃ ឧឌតិ, ឃាចតិកា កិក្កុ អឧត្តាឞិយកតា ឧតហិ ការឧឌតត្តត្តិអាឌិឃិ ប្បត យាតិកាតិឧច្ចឧឞ ឞិយាឃ ឧឌតិតិ ឲត្វ តាច ពល្ហឞិយា, ក្ខបចារឞិយា, ឞយាតឞំចារឞិយា, អចិប្បចារឞិយា, លិកឞិយា, កាយឞិយា, គិកយឞិយា, តការឞិយា, អត្តគ្គរឞិយា, ក្ខងក្យឧក្កបឞិយា, ឌតបងឞិយា, ៖ដ្ចឞិយា, ៖ឌ្ឍឞិយា, ឌិបឞិយា, ចក្កចាញ្ញអឞិយាតិ បគ្គរឞ ឞិយា ឧចឌិតន្តា៌

តត្ថ ពល្លនិយា និយាកចាយំ ចុត្តាច៑ រូបធារនិយា បរិក្លិតស្ស ចិហារស្ស បរិក្លេបេត អបរិក្លិតស្ស បរិក្លេបារហដ្ឋានេត បរិច្ឆិន្នា ហោតិ៑ អបិច កិក្លុតំ សុចបត្តិបាតដ្ឋានតោ ចា បរិយន្តេ ធិតកោដតបាលតោ ចា តិពន្ធចបតកអាចាបតោ ចា ធាយបញ្ញិយស្ស បុរិសស្ស ក្ខិត្តំ លេឌ្ឌុបាតាតំ អន្តោ រូបធារនិយា ចេតិតព្ពា, សា បត អាចារេបសុ ចន្ទេត្តុសុ ចន្ទតិ, បរិហាយន្តេសុ បរិហាយតិ៑ យថាបច្ចុរិយំ បត "កិក្លុសុបិ ចន្ទេត្តុសុ ចន្ទតី"តិ ចុត្តំ៑ តស្មា សចេ ចិហារេ សត្តិបតិតកិក្លុហិ សទ្ធិំ ឧកាពន្ធា ហុត្វា ឃោដតសតយ្យិ បុរេត្វា តិសីទត្តិ, ឃោដតសតយ្យិ រូបធារនិយាច ហោតិ, សព្ពេសំ លិកេកា បាបុណាតិ៑ សយាតសំចាសអចិប្បចាសនិយាក្ខយយ្យិ ចុត្តយេច៑

លិកនិយា តាយ តេច សម្មាសម្ពុទ្ធេត អតុញ្ញាតា, ត ឥម្មូសក្កាហកតេច្ចេហិ ឋបិតា; អបិច តោ រាដរាដយហាយត្តា ចិហារំ ការេត្វា កាចុតំ ចា អន្ធឃោដតំ ចា ឃោដតំ ចា សយត្តតោ បរិច្ឆិន្ទិត្វា "អយំ អយ្យាកំ ចិហារស្ស លិកនិយា"តិ តាយលិខិតកេ ធម្មេ តិពលិត្វា "យំ ឧត្តត្តេរ រូបជ្ជតិ, សព្ពំ តំ អយ្យាកំ ចិហារស្ស ទេយា"តិ និយំ ឋបេត្តិ, អយំ លិកនិយា តាយ៑ កាយតិកយតករអត្តត្តិរាធកុរក្លេបនិយាបិ ចុត្តា ឧច៑ ដតបធនិយា តាយ – កាសិកោរសលដ្ឋានិតំ អន្តោ ពហុ ដតបធា ហោត្តិ, តត្ថ ឧកេកោ ដតបធបរិច្ឆេធា ដតបធនិយា៑ រដ្ឋនិយា តាយ កាសិកោរសលាដិរដ្ឋបរិច្ឆេធា៑ រជ្ជនិយា តាយ "ចោឡអកោរកា កេរឡអកោរកា"តិ ឧចំ ឧកេកស្ស រញ្ញោ អាណាបចត្តិដ្ឋានំ៑ ឌីបនិយា តាយ សមុទ្ទេត្តត បរិច្ឆិន្នមហាឌីបោ ច អន្តរឌីបោ ច៑ ចក្កចាឡអនិយា តាយ ចក្កចាឡអបព្ពតេតេច បរិច្ឆិន្នា៑

ឧចមេតាសុ និយាសុ ពល្លនិយាយ កេតចិ កម្មេត សត្តិបតិតំ សង្ឃំ ឌិស្វា "ឧតេច្ច និយាយ សង្ឃស្ស ទេមី"តិ ចុត្តេ ឃាចតិកា កិក្លុ អន្តោពល្លនិយកតា, តេហិ ភាជេតព្ពំ៑ តេសំយេច ហិ តំ បាបុណាតិ៑ អញ្ញេសំ និយត្តរិកាយ ចា រូបធារនិយាយ ចា ធិតាតយ្យិ ត បាបុណាតិ៑ ពល្លនិយាយ ធិតេត បត រុក្លេ ចា បព្ពតេ ចា ធិតស្ស ហេដ្ឋា ចា បថចិចេយញ្ញាតស្ស បាបុណាតិយេច៑ "ព្ពមិស្សា រូបធារនិយាយ សង្ឃស្ស ទម្មី"តិ ឌិន្នំ បត ពល្លនិយានិយត្តរិកាសុ ធិតាតយ្យិ បាបុណាតិ៑ "សយាតសំចាសនិយាយ ទម្មី"តិ ឌិន្នំ បត ពល្លនិយានិយត្តរិកាសុ ធិតាតំ ត បាបុណាតិ៑ អចិប្បចាសនិយាលិកនិយាសុ ឌិន្នំ តាសុ និយាសុ អន្តោកតាតំ បាបុណាតិ៑ កាយនិយាឌីសុ ឌិន្នំ តាសំ និយាតំ អព្ភន្តរេ ពទ្ធនិយាយ ធិតាតយ្យិ បាបុណាតិ៑ អព្ភន្តរនិយារូកកុរក្លេបនិយាសុ ឌិន្នំ តត្ថ អន្តោកតាតំយេច បាបុណាតិ៑ ដតបធរដ្ឋរជ្ជឌីបចក្កចាឡអនិយាសុបិ កាយនិយាឌីសុ ចុត្តសឌិសោយេច ចិតិច្ឆយោ៑

សចេ បត ដម្ពុឌីបេ ធិតោ "តម្ពបណ្ណិឌីបេ សង្ឃស្ស ទម្មី"តិ ទេតិ, តម្ពបណ្ណិឌីបតោ ឧកោបិ កត្វា សព្ពេសំ កាលិយ្យំ លភតិ៑ សចេបិ តត្រេច ឧកោ សកាកកិក្លុ សកាកាតំ កាកំ កាល្យាតិ, ត ចាទេតព្ពោ៑ ឧចំ តាច ឃោ និយំ បរាយសិត្វា ទេតិ, តស្ស ឥាទេត ចិតិច្ឆយោ ចេឌិតព្ពោ៑

ឃោ បត អមុកនិយាយាតិ ចត្តុំ ត ដាតាតិ, កេចលំ និយាតិ ចចតយត្តេយេច ដាតត្តោ ចិហារំ កត្វា "និយាយ ទម្មី"តិ ចា "និយដ្ឋកសង្ឃស្ស ទម្មី"តិ ចា កលតិ, សោ បុច្ឆិតព្ពោ – "និយា តាយ ពហុចិធា, កតរនិយំ សន្ធាយ កលសី"តិ ? សចេ ចទតិ – "អហំ អមុកនិយាតិ ត ដាតាមិ, និយដ្ឋកសង្ឃោ ភាជេត្វា កាល្យាតុ"តិ កតរនិយាយ ភាជេតព្ពំ? យហានិចទេច្ចរោ កិរាហ – "អចិប្បចាសនិយាយា"តិ៑ តតោ តំ អាហំសុ – "អចិប្បចាសនិយា តាយ តិឃោដតាបិ ហោតិ, ឧចំ សន្តេ តិឃោដតេ ធិតា លិកំ កាលិយ្យស្សត្តិ, តិឃោដតេ ឋត្វា អាកត្តុកចត្តំ

ຐເປຕ຺ວາ ອາວາສໍ ປຏິສິຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຄມິເກາ ຕິໂຍຊນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ອາປຸຉ຺ຉິສ຺ສຕິ, ນິສ຺ສຍປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຕິໂຍຊນາຕິກ຺ກເມ ນິສ຺ສໂຍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ພິສ຺ສຕິ, ປຣິວາສິເກນ ຕິໂຍຊນໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຣຸຓໍ ອຸຏ຺ຐາເປຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຕິໂຍຊເນ ຐຕ຺ວາ ອາຣາມປ຺ປເວສນໍ ອາປຸຉ຺ຉິຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ສພ຺ພມ຺ເປຕໍ ອຸປຈາຣສີມາຍ ປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຕສ຺ມາ ອຸປຈາຣສີມາຍເຍວ ກາເຣຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ.

ກຕິກາຍາຕິ ສມານລາພກຕິກາຍ. ເຕເນວາຫ – “ສມ຺ພຫຸລາ ອາວາສາ ສມານລາພາ ໂຫນ຺ຕູ”ຕິ. ຕເທວໍ ກຕິກາ ກາຕພ຺ພາ, ເອກສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ສນ຺ນິປຕິເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ຍໍ ວິຫາຣໍ ສງ຺ຄຫິຕຸກາມາ ສມານລາພໍ ກາຕຸໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອມຸໂກ ນາມ ວິຫາໂຣ ໂປຣາຓໂກຕິ ວາ ພຸທ຺ຘາທິວຸທ຺ເທາຕິ ວາ ອປ຺ປລາໂພຕິ ວາ ຍໍກິຍ຺ຈິ ກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ ຕໍ ວິຫາຣໍ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ເອກລາພໍ ກາຕຸໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ຣຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສາເວຕພ຺ພໍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ຕສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ນິສິນ຺ໂນປິ ອິຘ ນິສິນ຺ໂນວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ວິຫາເຣປິ ສງ຺ເຆນ ເອວເມວ ກາຕພ຺ພໍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິຘ ນິສິນ຺ໂນປິ ຕສ຺ມິໍ ນິສິນ຺ໂນວ ໂຫຕິ. ເອກສ຺ມິໍ ລາເພ ພາຊິຍມາເນ ອິຕຣສ຺ມິໍ ຐິຕສ຺ສ ພາຄໍ ຄເຫຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອວໍ ເອເກນ ວິຫາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ພຫູປິ ອາວາສາ ເອກລາພາ ກາຕພ຺ພາ.

ຠິກ຺ຂາປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຈ຺ຈາຄປຍ຺ຍາປນຏ຺ຐາເນ. ເຕເນວາຫ – “ຍຕ຺ຖ ສງ຺ຆສ຺ສ ຘຸວກາຣາ ກຣີຍນ຺ຕີ”ຕິ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ທາຍກສ຺ສ ຈີວຣທາຍກສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ປາກວຏ຺ຏໍ ວາ ວຕ຺ຕຕິ, ຍສ຺ມິໍ ວາ ວິຫາເຣ ຠິກ຺ຂູ ອຕ຺ຕໂນ ຘນໍ ທຕ຺ວາ ສທາ ເຄເຫ ກາເຣນ຺ຕິ, ຍຕ຺ຖ ວາ ອເນເກ ອາວາສາ ກາຣິຕາ, ສລາກພຕ຺ຕາທີນິ ວາ ນິພທ຺ຘານິ, ເຍນ ປນ ສກເລປິ ວິຫາເຣ ປຕິຏ຺ຐາປິຕາ, ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ, ຍາເນ ຘຸວກາຣາ ນາມ. ຕສ຺ມາ ສເຈ ໂສ “ຍຕ຺ຖ ຍາຄຸທຸວກາຣາ ກຣີຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ທຸມ຺ມິ”ຕິ ວາ “ຕຕ຺ຖ ເທຖາ”ຕິ ວາ ພຓຕິ, ພຫູສຸ ເອເສປິ ຖາເນສຸ ຘຸວກາຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິກ຺ເຂໂປ ໂຫຕິ.

ສເຈ ປນ ເອກສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ຠິກ຺ຂູ ພຫຸຕຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ – “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຘຸວກາເຣ ເອເກາ ຠິກ຺ຂຸ ພຫຸ ເອເກາ ອປ຺ປກາ”ຕິ. ສເຈ “ຠິກ຺ຂຸຄນນາຍ ຄຓ຺ຫຖາ”ຕິ ພຓຕິ, ຕຖາ ກາເຣຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ວຕ຺ເຖຍ຺ຍາທີ ອປ຺ປກມ຺ປິ ສເພເນ ກາເຣຕິ. ຍທິ ປນ ຍຕ຺ໂຕ ວາ ປີຓໍ ວາ ເອກເມວ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຸຉ຺ຉິຕ຺ວາ ຍສ຺ສ ວາ ວິຫາຣສ຺ສ ເອກວິຫາເຣປິ ວາ ຍສ຺ສ ເສນາສນສ຺ສ ໂສ ວິຈາເຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ “ອມຸກຠິກ຺ຂຸ ຄຓ຺ຫາຕູ”ຕິ ວທຕິ, ວຏ຺ຏຕິ. ອຖ “ຍາຄຸທຸວກາເຣ ເທຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອວິຈາເຣຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຉຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສາປິ ວິຈາເຣຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອວໍ ປນ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ – “ສງ຺ຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວສຏ຺ຐາເນ ເທຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ສເຈ ຕສ຺ສ ເສນາສນໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ, ຍຕ຺ຖ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ “ຍາຄຸວສຏ຺ຐາເນ ເສນາສນປຣິໂພຄກຍ຺ຈ ນຕ຺ຖິ”ຕິ ວທຕິ, ຕຕ຺ຖ ທາຕພ຺ພໍ.

ສງ຺ຆສ຺ສ ເທມີຕິ ວິຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ “ພູຍາມີ ຈີວຣານິ ສງ຺ຆສ຺ສ ເທມີ”ຕິ ເທຕິ. ສມ຺ມຸຂີພູເຕຫິ ອຸປຈາຣສີມາຍ ຐິເຕນ ສງ຺ເຆນ ພາເຊຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ສເຈ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປຍຸຕ຺ຕສ຺ສາປິ ກາລໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ນ ວິຈາເຣນ຺ຕິ, ວິຫາເຣ ຍທາ ໂຫຕິ, ເທວາຕິເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ວຕ຺ເຕສຸ ປຏິຍາເທຕິເກາ ຍທາເຕຣາ ປຈ຺ຉາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, “ພນ຺ເຕ ປວິສິສ຺ສາມ ປວິສະຕິ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຕິຕິກາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ”ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ຕິຕິກໍ ຐເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຕິຕິກາຍ ທາຕພ຺ພໍ.

អមុកវិហារេ កិរ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បន្នន្តិ សុត្វា យោជនន្តរិកវិហារតោបិ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ, សម្បត្តសម្បត្តានំ ឋិតដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ ទាតព្ពំ។ អសម្បត្តានម្បិ ឧបចារសីមំ បវិដ្ឋានំ អន្តេវាសិកាទីសុ គណ្ហន្តេសុ ទាតព្ពមេវ។ “ពហិឧបចារសីមាយ ឋិតានំ ទេថា”តិ វទន្តិ, ន ទាតព្ពំ។ សចេ បន ឧបចារសីមំ ឱក្កមិត្វា ឯកាពទ្ធា ហុត្វា អត្តនោ វិហារទ្វារេ វា អន្តោវិហារេយេវ វា ហោន្តិ, បរិសវសេន វឌ្ឍិតា នាម ហោតិ សីមា , តស្មា ទាតព្ពំ។ សង្ឃនវកស្ស ទិន្នេបិ បច្ឆា អាគតានំ ទាតព្ពមេវ។ ទុតិយភាគេ បន ថេរាសនំ អារុឡ្ហេ អាគតានំ បឋមភាគោ ន បាបុណាតិ, ទុតិយភាគតោ វស្សគ្គេន ទាតព្ពំ។

ឯកស្មិំ វិហារេ ទស ភិក្ខូ ហោន្តិ, “ទស វត្ថានិ សង្ឃស្ស ទេមា”តិ ទេន្តិ, បាដេក្កំ ភាជេតព្ពានិ។ សចេ “សព្ពានេវ អម្ហាកំ បាបុណន្តី”តិ គហេត្វា គច្ឆន្តិ, ទុប្បាបិតានិ ចេវ ទុគ្គហិតានិ ច, គតគតដ្ឋានេ សង្ឃិកានេវ ហោន្តិ។ ឯកំ បន ឧទ្ធរិត្វា “ឥទំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស ទត្វា “សេសានិ អម្ហាកំ បាបុណន្តី”តិ គហេតុំ វដ្ដតិ។

ឯកមេវ វត្ថំ សង្ឃស្ស ទេមាតិ អាហរន្តិ, អភាជេត្វាវ អម្ហាកំ បាបុណន្តីតិ គណ្ហន្តិ, ទុប្បាបិតញ្ចេវ ទុគ្គហិតញ្ច។ សត្ថកេន បន ហលិទ្ទិអាទិនា វា លេខំ កត្វា ឯកំ កោដ្ឋាសំ “ឥទំ ឋានំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស បាបេត្វា “សេសំ អម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ គហេតុំ វដ្ដតិ។ យំ បន វត្ថស្សេវ បុប្ផំ វា វលិ វា, តេន បរិច្ឆេទំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។ សចេ ឯកំ តន្តំ ឧទ្ធរិត្វា “ឥមំ ឋានំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស ទត្វា “សេសំ អម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ គណ្ហន្តិ, វដ្ដតិ។ ខណ្ឌំ ខណ្ឌំ ឆិន្ទិត្វា ភាជិយមានំ វដ្ដតិយេវ។

ឯកភិក្ខុកេ វិហារេ សង្ឃស្ស ចីវរេសុ ឧប្បន្នេសុ សចេ បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ សោ ភិក្ខុ “សព្ពានិ មយ្ហំ បាបុណន្តី”តិ គណ្ហាតិ, សុគ្គហិតានិ, ឋិតិកា បន ន តិដ្ឋតិ។ សចេ ឯកេកំ ឧទ្ធរិត្វា “ឥទំ មយ្ហំ បាបុណាតី”តិ គណ្ហាតិ, ឋិតិកា តិដ្ឋតិ។ តត្ថ អដ្ឋិតាយ ឋិតិកាយ បុន អញ្ញស្មិំ ចីវរេ ឧប្បន្នេ សចេ ឯកោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, មជ្ឈេ ឆិន្ទិត្វា ទ្វីហិបិ គហេតព្ពំ។ ឋិតាយ ឋិតិកាយ បុន អញ្ញស្មិំ ចីវរេ ឧប្បន្នេ សចេ នវកតរោ អាគច្ឆតិ, ឋិតិកា ហេដ្ឋា ឱរោហតិ។ សចេ វុឌ្ឍតរោ អាគច្ឆតិ, ឋិតិកា ឧទ្ធំ អារោហតិ។ អថញ្ញោ នត្ថិ, បុន អត្តនោ បាបេត្វា គហេតព្ពំ។

“សង្ឃស្ស ទេមា”តិ វា “ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេមា”តិ វា យេន កេនចិ អាការេន សង្ឃំ អាមសិត្វា ទិន្នំ បន បំសុកូលិកានំ ន វដ្ដតិ, “គហបតិចីវរំ បដិក្ខិបាមិ បំសុកូលិកង្គំ សមាទិយាមី”តិ វុត្តត្តា, ន បន អកប្បិយត្តា។ ភិក្ខុសង្ឃេន អបលោកេត្វា ទិន្នម្បិ ន គហេតព្ពំ។ យំ បន ភិក្ខុ អត្តនោ សន្តកំ ទេតិ, តំ ភិក្ខុទត្តិយំ នាម វដ្ដតិ, បំសុកូលំ បន ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តេបិ ធុតង្គំ ន ភិជ្ជតិ។ “ភិក្ខូនំ ទេម, ថេរានំ ទេមា”តិ វុត្តេ បន បំសុកូលិកានម្បិ វដ្ដតិ។ “ឥទំ វត្ថំ សង្ឃស្ស ទេម, ឥមិនា ឧបាហនត្ថវិកបត្តត្ថវិកអាយោគអំសពទ្ធកាទីនិ ករោថា”តិ ទិន្នម្បិ វដ្ដតិ។

បត្តត្ថវិកាទីនំ អត្ថាយ ទិន្នានិ ពហូនិបិ ហោន្តិ, ចីវរត្ថាយបិ បហោន្តិ, តតោ ចីវរំ កត្វា បារុបិតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន សង្ឃោ ភាជិតាតិរិត្តានិ វត្ថានិ ឆិន្ទិត្វា ឧបាហនត្ថវិកាទីនំ អត្ថាយ ភាជេតិ, តតោ គហេតុំ ន វដ្ដតិ។ សាមិកេហិ វិចារិតមេវ ហិ វដ្ដតិ, ន

ញ្ចតទំ

“បំឞុក្ឃលិកឞញ្ញស្ស ឆយកាទេលបដាខឹត អត្ថាឃ ខេយា”តិ ចុទេត្តបិ កទេហតុំ ចដ្ឋតិ, បឞិក្ខាទេរា តាយ បំឞុក្ឃលិកាតយ្យិ ញ្ចន្ធិតទេត្ថា ឃំ តត្ថ អតិទេកាំ ទេហាតិ, តំ ឌឹចទេរបិ ង្គបទេតតុំ ចដ្ឋតិ ឞុត្តំ ឞញ្ញស្ស ខេត្តិ, បំឞុក្ឃលិទេកាហិបិ កទេហតព្ពំ អឃំ តាច ចិហាទំ បចិឞិត្វា “ញ្ចយាតិ ឌឹចទេរាតិ ឞញ្ញស្ស ឆយ៊ឹ”តិ ជិទេត្តឞុ ចិតិន្នទេឃា

ឞទេច បត ពាហិង្គបចារឞឹយាឃំ អដ្ឋាតប្បដិបទេត្ត កិច្ច ជិឞ្វា “ឞញ្ញស្ស ឆយ៊ឹ”តិ ឞញ្ញទេត្តទេស្ស ចា ឞញ្ញតចកស្ស ចា អាទេរាទេចតិ, ឞទេចបិ ទេឃាឌតំ ឲទិត្វា បឞិឞា ជិតា ទេហាតិ, ឲកាពាន្ធ ទេច, ឞទេត្ថាឞំ បិបុណាតិ ទេឃ បត ន្ថាឆឞហិ ហទេត្ថហិ បឞិឞំ អឞយ្យត្វា, ទេតាឞំ ត បិបុណាតិ

ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ទេឆតឹតិ ឲត្ថ “ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្តបិ “ន្ថិឆា ឞញ្ញស្ស ឆយ៊ិ, ន្ថិត្ត ឞញ្ញាតំ ឆយ៊ិ, កិច្ចឞញ្ញស្ស ច កិច្ចតិឞញ្ញស្ស ច ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្តបិ ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ជិត្តទេយច ទេហាតិ ង្គបដ្ឋ ឆាតត្តត្តិ ទេន្ថកាទេក ឞទេយ កត្វា ឲទេកា ឆាតទេត្ថា “ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ច តុឃ្យោត្ថ ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្ត ឞទេច ឆឞ ឆឞ កិច្ច ច កិច្ចតិទេឃា ច ទេហាត្តិ, ឲកាចិឞតិ បដិចិទេឞ កត្វា ឲទេកា បុក្កលស្ស ឆាតទេត្ថា, ឆឞ កិច្ចឞញ្ញស្ស, ឆឞ កិច្ចតិឞញ្ញស្ស ទេឃត បុក្កលិទេកា លទេន្ធ ទេឞា ឞញ្ញទេតាបិ អត្តទេតា ចស្សទេក្កត កទេហតុំ លកតិ កឞ្មា? ង្គកទេតាឞញ្ញក្កហទេណត កហិតត្តា

“ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ច ទេចតិឃស្ស ច ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្តបិ ឲទេឞច តទេឃា ញ្ចឆ បត ទេចតិឃស្ស ឞញ្ញទេតា បិបុណតទេកាដ្ឋាទេឞា តាយ តត្តិ, ឲកាបុក្កលស្ស បត្តទេកាដ្ឋាឃឞទេយាច ទេកាដ្ឋាទេឞា ទេហាតិ

“ង្គកទេតាឞញ្ញស្ស ច តុឃ្យោត្ថ ទេចតិឃស្ស ចា”តិ ចុទេត្ត បត ន្ថាចិឞតិ ទេកាដ្ឋាទេឞ កត្វា ឆឞ កិច្ចតំ, ឆឞ កិច្ចតិតំ, ឲទេកា បុក្កលស្ស, ឲទេកា ទេចតិឃស្ស ឆាតទេត្ថា តត្ថ បុក្កទេលា ឞញ្ញទេតាបិ អត្តទេតា ចស្សទេក្កត បុត កទេហតុំ លកតិ, ទេចតិឃស្ស ឲទេកាទេឃច

“កិច្ចឞញ្ញស្ស ច កិច្ចតិតត្ថា ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្ត បត ត យទេត្ថាកិត្តិត្វា ឆាតត្ថំ, កិច្ច ច កិច្ចតិទេឃា ច កទេណត្វា ឆាតត្ថំ “កិច្ចឞញ្ញស្ស ច កិច្ចតិតត្ថា តុឃ្យោត្ថា”តិ ចុទេត្ត បត បុក្កទេលា ចិឞុំ ត លកតិ, បិបុណតដ្ឋាតទេតា ឲកាទេយច លកតិ កឞ្មា? កិច្ចឞញ្ញក្កហទេណត កហិតត្តា “កិច្ចឞញ្ញស្ស ច កិច្ចតិតត្ថា តុឃ្យោត្ថ ទេចតិឃស្ស ចា”តិ ចុទេត្តបិ ទេចតិឃស្ស ឲកាបុក្កលបដិចិទេឞា លត្តតិ, បុក្កលស្ស ចិឞុំ ត លត្តតិ, តឞ្មា ឲកាំ ទេចតិឃស្ស ឆត្វា អចទេឞឞំ កិច្ច ច កិច្ចតិទេឃា ច កទេណត្វា កាទេឌតត្ថំ

“កិច្ចតត្ថា កិច្ចតិតត្ថា ឆយ៊ឹ”តិ ចុទេត្តបិ យទេត្ថាកិត្តិត្វា ត ឆាតត្ថំ, បុក្កលកាណតាឃ ឲច ចិកឌិតត្ថំ “កិច្ចតត្ថា កិច្ចតិតត្ថា តុឃ្យោត្ថ ទេចតិឃស្ស ចា”តិ ឲចំ ចុទេត្តបិ ទេចតិឃស្ស ឲកាបុក្កលបដិចិទេឞា លត្តតិ, បុក្កលស្ស ចិឞុំ តត្តិ, កិច្ច ច កិច្ចតិទេឃា ច កទេណត្វា ឲច កាទេឌតត្ថំ ឃចា ច កិច្ចឞញ្ញអាឌិ កត្វា តទេឃា តឹទេតា, ឲចំ កិច្ចតិឞញ្ញអាឌិ កត្វាបិ ទេតតទេត្ថា “កិច្ចឞញ្ញស្ស ច តុឃ្យោត្ថា”តិ ចុទេត្ត បុក្កលស្ស ចិឞុំ ត លត្តតិ,

ចឃ្សរក្កតេច ករេហតត្ថា៑ “ឥក្លូវឈ្ឈ្ស ច ខេតិឃឃ្ស ចា”តិ ចុវត្តូ បត ខេតិឃឃ្ស ចិស៊ុំ បដិចិរេវា លត្អូតិ៑ “ឥក្លូវឈ្ឈ្ស ច ឞុឃ្យុក្ដា ខេតិឃឃ្ស ចា”តិ ចុវត្តូបិ ខេតិឃរឃ្សច លត្អូតិ, ត បុក្កលឃ្ស៑

“ឥក្លូតក្ដា ឞុឃ្យុក្ដា”តិ ចុវត្តូបិ ចិស៊ុំ ត លត្អូតិ៑ “ឥក្លូតក្ដា ខេតិឃឃ្ស ចា”តិ ចុវត្តូ បត ខេតិឃឃ្ស លត្អូតិ៑ “ឥក្លូតក្ដា ឞុឃ្យុក្ដា ខេតិឃឃ្ស ចា”តិ ចុវត្តូបិ ខេតិឃរឃ្សច ចិស៊ុំ លត្អូតិ, ត បុក្កលឃ្ស៑ ឥក្លូតិវឈ្ឈ្ស អាឌ៏ កត្វាបិ ៩ចរេច ឃោរេដតត្ថា៑

បុរត្ថា ឞុទ្ធប្យុឞ្យឃ្ស ភ្ករតាវឈ្ឈ្ស ឌាត់ ឌេត្តិ, ភកចា យរឡ្យតិឃឹឌតិ, ឌក្លិលរតា ឥក្លូ ចាយរតា ឥក្លូតិឃោ តិឃឹឌត្តិ, ភកចា ភ្ក៏ត្ត វឈ្ឈ្សត្វូរទា , ឞឌា ភកចា អត្ថូតា លន្ធបក្តរេឃ អត្ថូតាបិ បរិក្សូ្យតិ, ឥក្លូតឃ្យិ ឌារេបតិ៑ ៩តារហិ បត បល្ហ៊ិតឃត្យុឃ្យា វឆាឞ្យុក៏ បដិយំ ចា ខេតិឃំ ចា ឆរេបត្វា ឞុទ្ធប្យុឞ្យឃ្ស ភ្ករតាវឈ្ឈ្ស ឌាត់ ឌេត្តិ៑ បដិយាឃ ចា ខេតិឃឃ្ស ចា បុវរតា អាឆារកេ បត្តំ ឆរេបត្វា ឌក្លិលរោឌក៏ ឌត្វា ឞុទ្ធាត់ ឌេយាតិ, ឞត្វូ ឃំ បឆយំ ឈាឌតឹឃំ រកោឌតឹឃំ ឌេត្តិ, ចិហារំ ចា អាហរិត្វា ឮក់ ខេតិឃឃ្ស ឌេយាតិ

បិល្ហ៊បិតក្ដា យាលិកន្ធាឌឹតិ ច ឌេត្តិ, ឞត្វូ កធំ បដិបន្ជ៊ិតព្វត្តិ? យាលិកន្ធាឌឹតិ ឞាច ខេតិរេឃ អារេទារបតន្ថាតិ, ចរត្វូហិ បជិកា, រតារលេត បឌឹបិ កាតន្ថា, បិល្ហ៊បិតឃឆ្យុឞាលិតាឌឹតិ បត រឃា តិឞន្ធខេតិឃដក្កកោ រហោតិ បន្ថាឌិរតា ចា កហរដ្ឋា ចា, ឞរឃ្សច ឌាតន្ថាតិ៑ តិឞន្ធដក្កកេ អវតិ អាហដភត្តុ ឆរេបត្វា ចត្តុំ កត្វា បរិក្សូ្យ៊ិតុំ ចដ្ឋតិ៑ ភ្កបករដ្ឋ ការេល ក្សូ្យ៊ិត្វា បឆ្នាបិ ចត្តុំ កាតុំ ចដ្ឋតិរេឃច៑

យាលិកន្ធាឌឹសុ ច ឃំ កិច្ចុំ “ឮក់ ហរិត្វា ខេតិឃឃ្សបុរ៉ កររាឆា”តិ ចុវត្តូ ឆ្វូរឃ្យិ ហរិត្វា បុរេដតត្ថា៑ “ឥក្លូ វឈ្ឈ្ស ហរា”តិ ចុវត្តូបិ ហរិតត្ថា៑ វរេច បត “អហំ បិល្ហ៊ាឃ ចរាយិ, អាវតវាលិឃ ឥក្លូ អត្វូ, រត អាហរិឃ្សត្តិ”តិ ចុវត្តូ “ភរត្តូ ឞុឃំឃ្យុឃច ឌយ៉ី”តិ ចឌតិ, ក្សូ្យ៊ិតុំ ចដ្ឋតិ៑ អឆ បត “ឥក្លូវឈ្ឈ្ស ឌឃ្យាយី”តិ ហរត្តូឃ្ស កឆ្នរតា អត្តុរាច ការេលិ ភ្កបករដ្ឋា រហាតិ, អត្តូរតា បិរេបត្វា ក្សូ្យ៊ិតុំ ចដ្ឋតិ៑

ចឃ្យំចុដ្ឋ វឈ្ឈ្ស ឌេតឹតិ ចិហារំ បចិវិត្វា “ឮយាតិ ឌឹចរាតិ ចឃ្យំចុដ្ឋ វឈ្ឈ្ស ឌយ៉ី”តិ ឌេតិ៑ ឃាចតិកា ឥក្លូ ឞុវិ៉ អាចារេវ ចឃ្យំចុដ្ឋាតិ ឃត្តូកា ចឃ្សរឆ្នក់ អកត្វា បុរិឃចឃ្យំចុដ្ឋា, រតហិ ភារេដតត្ថា, អរឡ្យាវំ ត បិបុលាតិ៑ ឌិវាបក្កុតឃ្យាបិ វតិ បដិក្កាហរេក ឃាច កចិតឃ្សុត្អារទា ឌាតត្ថា, អតត្វរត បត កចិរេត អរត្តុារហយរត្តូ ៩ចក្ដា ចត្វា ឌិត្ត, បន្ជ៊ិយចឃ្យំចុដ្ឋាតឃ្យិ បិបុលាតីតិ លក្លូលក្ដា ចឌត្តិ៑ អដ្ឋកឆាសុ បរេតំ ត ចិចារិតំ៑

វរេច បត ឮហិភ្កបចារវឹយាឃំ ឌិរតា “ចឃ្យំចុដ្ឋ វឈ្ឈ្ស ឌយ៉ី”តិ ចឌតិ, វយ្យត្តុាត់ វរត្ថាវំ បិបុលាតិ៑ អឆ “អវុកចិហាររ ចឃ្យំចុដ្ឋ វឈ្ឈ្យា”តិ ចឌតិ, ឞ៣ ចឃ្យំចុដ្ឋាតរេច ឃាច កចិតឃ្សុត្អារទា បិបុលាតិ៑ វរេច បត កិយ្យាត់ បឆយឌិចវរតា បដ្ឋាឃ ៩ចំ ចឌតិ, ឞ៣ វយ្ងុលឹក្វូតាត់ វរត្ថាវំ បិបុលាតិ៑ កស្មា? បិដ្ឋិវយរេឃ ភ្កប្យុត្តុា៑ អរត្តាចឃ្សរឃច “ចឃ្យំ ចវត្តាត់ ឌយ៉ី”តិ ចុវត្តូ លិត្តចឃ្យា ត លភត្តិ, ចឃ្យំ ចវត្តាច លភត្តិ៑ ឌឹចរយារេវ បត “ចឃ្យំ ចវត្តាត់ ឌយ៉ី”តិ ចុវត្តូ បន្ជ៊ិយិកាឃ ចឃ្សុ្វបកតាត់រឃច បិបុលាតិ, បុរិយិកាឃ ចឃ្សុ្វបកតាតក្ដា លិត្តចឃ្យាតក្ដា ត បិបុលាតិ៑

ឱចទេយាសតោ បដ្ឋាយ យាច ទេហេយត្តស្ស បត្ថិយោ ឱចទេសា, តាច ចស្សាចាសិកំ ទេឥយាតិ ចុទេត្ត ពឆិតំ អត្តំ ចា ទេហាត្យ អតត្តំ ចា អតីតចស្សំចុដ្ឋាគទេយច បិបុលាតិ៎ កិយត្រំ បឥយឱចសទេតា បដ្ឋាយ ចុទេត្ត បគ យាតិកា អាទេរាទេបតន្តា – “អតីតចស្សាចាសស្ស បត្ថា យាសា អតិក្កត្តា, អគាកទេតា ចត្យាយសត្ថទេយគ កចិស្សតិ, កតាទចស្សាចាសស្ស ទេឥតី”តិ? សទេច “អតីតចស្សំចុដ្ឋាគំ ឥយ៉ុ”តិ ចឥតិ, តំអទេត្តាចស្សំចុដ្ឋាគទេយច បិបុលាតិ, ឱសាបក្កត្តាគយ្យំ សកាកា កលិត្រុំ លកត្តិ៎

សទេច “អគាកទេត ចស្សាចាសិកំ ឥយ៉ុ”តិ ចឥតិ, តំ ឥទេបត្វា ចស្សុបគាឃិកឱចទេស កទេហតន្តិ៎ អឆ “អក្រុទេត្វា ចិហារទេរា, ទេចារគឃំ អត្ថិ, គ សក្កា ឥទេបត្វំ, កលិត្រុំ ចា អាហិល្លិត្យ”ត្តិ ចុទេត្ត “សយ្យត្តាគំ ឥយ៉ុ”តិ ចឥតិ, កាទេឌត្វា កទេហតន្តិ៎ សទេច ចឥតិ “ត្តទេតា ទេយ កទេត្ត តតិទេយ ចទេស្ស ចស្សាចាសិកំ គ ឱគ្គំ, តំ ឥយ៉ុ”តិ, តម្ពិ អទេត្តាចទេស្ស ចុដ្ឋកិក្កុតំ បិបុលាតិ៎ សទេច ទេត ឱសា បក្កត្តា, អទេត្តា ចិស្សាសិទេកា កល្យាតិ, ឥាតន្តិ៎ អឆ ឲុទេកាទេយច អចសិដ្ឋោ, ទេសសា កាលក្កតា, សន្តិ ឲុកទេស្សច បិបុលាតិ៎ សទេច ឲុទេកាបិ គត្ថិ, សល្លិកំ ទេហាតិ, សយ្យុគ្គិទេតហិ កាទេឌតន្តិ៎

អាឱស្ស ទេឥតីតិ អាឱសិត្វា បរិច្ឆិន្ទិត្វា ទេឥតិ; យាក្យយា ចាតិអាឱស្ស អឃយទេត្វា – យាក្យយា ចា...ទេប... ទេកសទេឌ្ឍ ចា អាឱស្ស ទេឥតិ៎ តត្រាយំ ទេឃាឌគា – កិក្កូ អឌ្ឍតគាយ ចា ម្ហាតគាយ ចា យាក្យយា តិយទេត្តត្វា ទេតសំ ឈទំ បចិដ្ឋាគំ យាក្យំ ទេឥតិ, យាក្យំ ឥត្វា បឹតាយ យាក្យយា “ត្តយាតិ ឱចទាតិ, ទេឃហិ យឃំយាក្យ បឹតា, ទេតសំ ឥយ៉ុ”តិ ទេឥតិ, ទេឃហិ តិយត្តិទេតហិ យាក្យ បឹតា, ទេតសំទេយច បិបុលាតិ៎ ទេឃហិ បគ កិក្កូចារចទេត្វគ ឈទទេត្វាទេគ កន្ធទេត្តហិ ចា ឈទំ បចិដ្ឋេហិ ចា យាក្យ លទ្ធា, ទេឃសំ ចា អាសគសាលទេតា បត្តំ អាហរិត្វា យគុទេស្សហិ គីតា, ទេឃសំ ចា ទេឆទទេហិ ទេបសិតា, ទេតសំ គ បិបុលាតិ៎ សទេច បគ តិយត្តិតកិក្កូហិ សទ្ធិំ អទេត្តាបិ ពាហ្វ អាកត្វា អទេត្តាទេកហត្ថា ពាហិទេកហត្ថា ប្អូទទេត្វា តិសិន្នា, ឥាឃទេកា ឥ ឲុចំ ចឥតិ – “តិយត្តិតា ចា ទេហាត្ត អតិយត្តិតា ចា, ទេឃសំ យឃា យាក្យ ឱគ្គា, សទេត្តសំ ត្តយាតិ ចត្វាតិ ទេហាត្ត្វ”តិ សទេត្តសំ បិបុលាត្តិ៎ ទេឃហិ បគ ទេឆទាតំ ហត្វទេតា យាក្យ លទ្ធា , ទេតសំ គ បិបុលាត្តិ៎ អឆ ទេសា “ទេឃហិ យឃំយាក្យ បឹតា, សទេត្តសំ ទេហាត្ត្វ”តិ ចឥតិ, សទេត្តសំ បិបុលាត្តិ៎ កត្តលាឥតឹទេឃឃុបិ ឲុទេសច គទេយា៎

ឱចទេរ ចាតិ បុទេត្តបិ ទេឃគ ចស្សំ ចាទេសត្វា កិក្កុតំ ឱចទំ ឱត្តបុត្តំ ទេហាតិ, ទេសា ទេច កិក្កូ ទេកាទេឌត្វា ចឥតិ – “ទេឃសំ យឃា បុទេត្ត ឱចទំ ឱគ្គំ, ទេតសំទេយច ត្តយំ ឱចទំ ចា ឃុត្តំ ចា សប្បិយត្ថចាលិតាឱតិ ចា ទេហាត្ត្វ”តិ, សន្តិ ទេតសំទេយច បិបុលាតិ៎ ទេសគាសទេគ ចាតិ ទេឃា យឃា កាទិទេត ចិហារទេរ ចា បរិទេចទេណ ចា ចសតិ, តស្សិឌំ ទេហាត្យ”តិ ចុទេត្ត តទេស្សច ទេហាតិ៎ ទេកសទេឌ្ឍ ចាតិ “យឃំ កាទេលគ កាលំ ទេឆទាតំ សប្បិអាឱតិ ទេកសឌ្ឍាតិ ទេឥយ, ទេឃហិ តាតិ លទ្ធាតិ, ទេតសំទេយចិឌំ ទេហាត្យ”តិ ចុទេត្ត ទេតសំទេយច ទេហាតិ៎

បុក្កលស្ស ទេឥតីតិ “ត្តយំ ឱចទំ ត្តត្វត្តាយស្ស ឥយ៉ុ”តិ ឲុចំ បរទេយុតា ចា បិឥយុទេល ឥទេបត្វា “ត្តយំ កទេត្ត ត្យយត្រំ ឥយ៉ុ”តិ ឲុចំ សយ្យុតា ចា ទេឥតិ៎ សទេច បគ “ត្តឥំ ត្យយត្រាត្ថា ត្យយត្រំ អទេត្តចាសិកាគត្ថា ឥយ៉ុ”តិ ឲុចំ ចឥតិ, ទេឆទស្ស ឥ អទេត្តចាសិកាគត្ថា បិបុលាតិ៎ ក្ខទេឌ្ឍសំ កទេហត្វំ អាកទេតា កទេហត្វា កន្ធទេត្តា ឥ អត្ថិ, តស្សាបិ បិបុលាតិ៎ “ត្យទេយត្វំ សទ្ធិំ តិពាឌ្ឍចារិកកិក្កុតំ ឥយ៉ុ”តិ ចុទេត្ត ក្ខទេឌ្ឍសទេត្តចាសិកាគំ ចត្តំ កត្វា

ᩈᩮᨴ᩠ᨴᩈᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩣᨽᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩉᩮᨲᩦᨲᩥ ᨮᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮ ᨧᩥᨽᩥᨩ᩠ᨫᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩈᩴ ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩ ᩈ᩠ᨲᩣᨽᩮᨿᨧᩣᨲᩥ᪨

ᨧᩦᨧᩁᨷ᩠ᨷᨽ᩠ᨽᨶᨧᩃ᩠ᩃᨽᩣ ᨽᩥᨴᩥ᩠ᨵ ᨲᩣ᪨

៩។ ចម្បេយ្យក្ខន្ធកំ

កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុកថា

១៥០។ ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ – គគ្គរាយ បោក្ខរណិយា តីរេតិ គគ្គរានាមិកាយ ឥត្ថិយា ការិតបោក្ខរណិយា តីរេ។ តន្តិពទ្ធោតិ តស្មិំ អាវាសេ កត្តព្ពតាតន្តិបដិពទ្ធោ។ ឧស្សុក្កម្បិ អកាសិ យាគុយាតិអាទីសុ មនុស្សេហិ អាគន្តុកេសុ អាគតេសុ អាធិក្កេយ្យាឆាតិ វុត្តដ្ឋានេយេវ ឧស្សុក្កំ កាតុំ វដ្ដតិ; ន អវុត្តដ្ឋានេ។ គច្ឆន្តំ ភិក្ខូតិ សត្វា តស្ស ភិក្ខុនោ តត្ថេវ សេនាសនំ សប្បាយន្តិ អទ្ទស, តេនេវាហ។

១៥១។ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តីតិអាទីនំ បរតោ បាឡិយំយេវ នានាករណំ អាគមិស្សតិ។

១៥២។ អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ ករោន្តីតិ អញ្ញត្រាបិ ធម្មំ កម្មំ ករោន្តិ, អយមេវ វា បាឋោ។ ភូតេន វត្ថុនា កតំ ធម្មេន កតំ នាម ហោតិ, តថា ន ករោន្តីតិ អត្ថោ។ អញ្ញត្រាបិ វិនយា កម្មំ, អញ្ញត្រាបិ សត្ថុសាសនា កម្មន្តិ ឯតម្បិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ បន វិនយោតិ ចោទនា ច សារណា ច។ សត្ថុសាសនន្តិ ញត្តិសម្បទា អនុស្សាវនសម្បទា ច; តាហិ វិនា កម្មំ ករោន្តីតិ អត្ថោ។ បដិកុដ្ឋកតន្តិ បដិកុដ្ឋញ្ចេវ កតញ្ច; យំ អញ្ញេសុ បដិក្កោសន្តេសុ កតំ តំ បដិកុដ្ឋញ្ចេវ ហោតិ កតញ្ច; តាទិសម្បិ កម្មំ ករោន្តីតិ អត្ថោ។

១៥៣។ ឆយិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ អធម្មកម្មន្តិអាទីសុ បន “ធម្មោ”តិ បាឡិយា អធិវចនំ។ តស្មា យំ យថាវុត្តាយ បាឡិយា ន ករិយតិ, តំ អធម្មកម្មន្តិ វេទិតព្វំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន បាឡិយំយេវ អាគតោ។ សោ ច ខោ ញត្តិទុតិយញត្តិចតុត្ថកម្មានំយេវ វសេន។ យស្មា បន ញត្តិកម្មេ ញត្តិទុតិយញត្តិចតុត្ថេសុ វិយ ហាបនំ វា អញ្ញថា ករណំ វា នត្ថិ, អបលោកនកម្មំ សារេត្វាវ ករិយតិ, តស្មា តានិ បាឡិយំ ន ទស្សិតានិ, តេសំ វសេនបិ កម្មានំ វិនិច្ឆយំ បរតោ វណ្ណយិស្សាម។

ចតុវគ្គករណាទិកថា

១៥៥។ ឋានាតិ យមិទំ វុត្តំ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ នាម, តំ យេហិ សព្វេហិ កាតព្វំ, តេសំ បភេទំ ទស្សេតុំ “បញ្ច សង្ឃា”តិអាទិ វុត្តំ។ កម្មប្បត្តោតិ កម្មំ បត្តោ, កម្មយុត្តោ កម្មារហោ; ន កិញ្ចិ កម្មំ កាតុំ នារហតីតិ អត្ថោ។

១៥៩។ ចតុវគ្គករណញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ ភិក្ខុនិចតុត្ថោតិអាទិ បរិសតោ កម្មវិបត្តិទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ តត្ថ ឧក្ខិត្តកគ្គហណេន កម្មនានាសំវាសកោ គហិតោ, នានាសំវាសកគ្គហណេន លទ្ធិនានាសំវាសកោ។ នានាសីមាយ ឋិតចតុត្ថោតិ សីមន្តរិកាយ វា

ពហិសីមាយ វា ហត្ថបាសេ ឋិតេនាបិ សទ្ធិំ ចតុវគ្គោ ហុត្វាតិ អត្ថោ។

២៩២។ បារិវាសិកចតុត្ថោតិអាទិ បរិវាសាទិកម្មានំ វសេន បរិសតោ វិបត្តិទស្សនត្ថំ វុត្តំ, តេសំ វិនិច្ឆយំ បរតោ វណ្ណយិស្សាម។

២៩៣។ ឯកច្ចស្ស ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតីតិអាទិ បដិក្កោសកស្ស កុប្បាកុប្បភាវទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ បកតត្តស្សាតិ អវិបន្នសីលស្ស បារាជិកំ អនជ្ឈាបន្នស្ស។ អានន្តរិកស្សាតិ អត្តនោ អនន្តរំ និសិន្នស្ស។

ទ្វេនិស្សារណាទិកថា

២៩៤។ ទ្វេមា ភិក្ខវេ និស្សារណាតិអាទិ វត្ថុតោ កម្មានំ កុប្បាកុប្បភាវទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ តត្ថ "អប្បត្តោ និស្សារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ, សុនិស្សារិតោ"តិ ឥទំ បព្ពាជនីយកម្មំ សន្ធាយ វុត្តំ។ បព្ពាជនីយកម្មេន ហិ វិហារតោ និស្សារេន្តិ, តស្មា តំ "និស្សារណា"តិ វុច្ចតិ។ តញ្ចេស យស្មា កុលទូសកោ ន ហោតិ, តស្មា អាវេណិកេន លក្ខណេន អប្បត្តោ។ យស្មា បនស្ស អាកង្ខមានោ សង្ឃោ បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យាតិ វុត្តំ, តស្មា សុនិស្សារិតោ ហោតិ។ តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតីតិ សចេ សង្ឃោ តជ្ជនីយកម្មាទិវសេន និស្សារេតិ, សោ យស្មា តត្ថ "តិណ្ណំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ – ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ, ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហី"តិ (ចូឡវ។ ២៩៥) ឯកេកេនាបិ អង្គេន និស្សារណា អនុញ្ញាតា, តស្មា សុនិស្សារិតោ។

២៩៥។ ឱសារណាតិ បវេសនា។ តត្ថ តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតីតិ ឧបសម្បទាកម្មវសេន បវេសេតិ។ ទោសារិតោតិ ទុរោសារិតោ។ សហស្សក្ខត្តុម្បិ ឧបសម្បាទិតោ អនុបសម្បន្នោវ ហោតិ អាចរិយុបជ្ឈាយា ច សាតិសារា, តថា សេសោ ការកសង្ឃោ, ន កោចិ អាបត្តិតោ មុច្ចតិ។ ឥតិ ឥមេ ឯកាទស អភព្ពបុគ្គលា ទោសារិតា។ ហត្ថច្ឆិន្នាទយោ បន ទ្វត្តឹស សុឱសារិតា, ឧបសម្បាទិតា ឧបសម្បន្នាវ ហោន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ វត្តុំ។ អាចរិយុបជ្ឈាយា បន ការកសង្ឃោ ច សាតិសារា, ន កោចិ អាបត្តិតោ មុច្ចតិ។

២៩៦។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វាតិអាទិ អកតាបច្ចយេន អធម្មកម្មំ, កតាបច្ចយេន ធម្មកម្មំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ តត្ថ បដិនិស្សជ្ជិតាតិ បដិនិស្សជ្ជិតព្វា។

ឧបាលិបុច្ឆាកថា

៣០០។ ឧបាលិបញ្ហេសុបិ វត្ថុវសេនេវ ធម្មាធម្មកម្មំ វិភត្តំ។ តត្ថ ទ្វេ នយា – ឯកមូលកោ ច ទ្វិមូលកោ ច។ ឯកមូលកោ ឧត្តានត្ថោយេវ។

ទ្វិមូលកេ យថា សតិវិនយោ អមូឡ្ហវិនយេន សទ្ធិំ ឯកា បុដ្ឋា កតា, ឯវំ អមូឡ្ហវិនយាទយោបិ តស្សបាបិយ្យសិកាទីហិ។ អវសានេ បន ឧបសម្យការេហិ ឧបសម្យាទេតីតិ ឯកយេវ បទំ ហោតិ។ បរតោ កិក្ខនយិ សតិវិនយំ អាទិំ កត្វា ឯកេកេន សទ្ធិំ សេសបទានិ យោជេតព្ពានិ។

តជ្ជនីយកម្មកថា

៣០៥។ ឥធ បន កិណ្ណេវ កិញ្ច កណ្ឋនការកោតិអាទិ “អធម្មេន វគ្គំ, អធម្មេន សមគ្គំ; ធម្មេន វគ្គំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គ”ន្តិ ឥមេសំ វសេន វគ្គំ ញាត្វា តជ្ជនីយាទីសុ សត្តសុ កម្មេសុ បដិបស្សទ្ធីសុ ច វិបត្តិលក្ខណំ វុត្តំ។ តត្ថ អនបទានោតិ អបទានវិរហិតោ។ អបទានំ វុច្ចតិ បរិច្ឆេទោ; អាបត្តិបរិច្ឆេទវិរហិតោតិ អត្ថោ។ តតោ បរំ បដិក្ខិត្តកម្មប្បភេទំ ទស្សេតុំ សាយេវ បាឡិ “អកតំ កម្ម”ន្តិអាទីហិ សំសន្ទិត្វា វុត្តា។ តត្ថ ន កិញ្ចិ បាឡិអនុសារេន ន សក្កា វិទិតុំ, តស្មា វណ្ណនំ ន វិត្ថារយិម្ហាតិ។

កម្មវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០. កោសម្ពកក្ខន្ធកំ

កោសម្ពកវិវាទកថា

៤៥១. កោសម្ពកក្ខន្ធកេ – តំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិំសូតិ ឯត្ថ អយមនុបុព្ពិកថា – ទ្វេ កិរ ភិក្ខូ ឯកាវាសេ វសន្តិ វិនយធរោ ច សុត្តន្តិកោ ច។ តេសុ សុត្តន្តិកោ ភិក្ខុ ឯកទិវសំ វច្ចកុដិំ បវិដ្ឋោ អាចមនុទកាវសេសំ ភាជនេ ឋបេត្វាវ និក្ខមិ។ វិនយធរោ បច្ឆា បវិដ្ឋោ តំ ឧទកំ ទិស្វា និក្ខមិត្វា តំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិ – "អាវុសោ, តយា ឥទំ ឧទកំ ឋបិត"ន្តិ? "អាមាវុសោ"តិ។ "កិំ ត្វំ ឯត្ថ អាបត្តិភាវំ ន ជានាសី"តិ? "អាម, ន ជានាមី"តិ។ "ហោតិ, អាវុសោ ឯត្ថ អាបត្តី"តិ? "សចេ ហោតិ, ទេសិស្សាមី"តិ។ "សចេ បន តេ, អាវុសោ, អសញ្ចិច្ច អស្សតិយា កតំ, នត្ថិ អាបត្តី"តិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋី អហោសិ។

វិនយធរោបិ អត្តនោ និស្សិតកានំ "អយំ សុត្តន្តិកោ អាបត្តិំ អាបជ្ជមានោបិ ន ជានាតី"តិ អារោចេសិ។ តេ តស្ស និស្សិតកេ ទិស្វា "តុម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វាបិ អាបត្តិភាវំ ន ជានាតី"តិ អាហំសុ។ តេ គន្ត្វា អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស អារោចេសុំ។ សោ ឯវមាហ – "អយំ វិនយធរោ បុព្វេ អនាបត្តី"តិ វត្វា "ឥទានិ អាបត្តី"តិ វទតិ, មុសាវាទី ឯសោ"តិ។ តេ គន្ត្វា "តុម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយោ មុសាវាទី"តិ ឯវំ អញ្ញមញ្ញំ កលហំ វឌ្ឍយិំសុ។ តតោ វិនយធរោ ឱកាសំ លភិត្វា តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ អកាសិ។ តេន វុត្តំ – "តំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិំសូ"តិ។

៤៥២. ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោតិ ឯត្ថ ន តាវ ភិន្នោ; អបិច ខោ យថា ទេវេ វុដ្ឋេ "ជនាតិ សស្សំ និប្ផន្ន"ន្តិ វុច្ចតិ, អចិរស្សេវ តំ និប្ផជ្ជិស្សតិ, ឯវមេវ ឥមិនា ការណេន អាយតិំ អវស្សំ ភិជ្ជិស្សតិ, សោ ច ខោ កលហវសេន ន សង្ឃភេទវសេន, តស្មា "ភិន្នោ"តិ វុត្តំ។ សព្ពមត្ថវសេន ចេត្ថ អាវេណិកំ វេទិតព្វំ។

៤៥៤. ឯកមន្តំ ការេត្វា ទ្វារសាលា បញ្ញាបីតិ កស្មា ឯវំ ការេត្វា បញ្ញាបេ? សចេ ហិ កោចិ ឧក្ខេបកេ វា "អធម្មេន តុម្ហេហិ សោ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តោ"តិ វទេយ្យ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ វា "តុម្ហេ អាបត្តិំ អាបន្នា"តិ វទេយ្យ, "ឯតេសំ កោចិ បក្ខោ, ឯតេសំ កោចិ បក្ខោ"តិ វត្វា អាឃាតំ ពន្ធេយ្យុំ, តស្មា តត្ថេវ ឧបចារំ មុញ្ចិត្វា ទ្វារសាលា បញ្ញាបេ។

៤៥៥. អត្តនា វា អត្តានន្តិ ឯត្ថ យោ សង្ឃេន ឧក្ខេបនីយកតានំ អធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសិន្នោ "តុម្ហេ កិំ ភណថា"តិ តេសញ្ច ឥតរេសញ្ច លទ្ធិំ សុត្វា "ឥមេ អធម្មវាទិនោ, ឥតរេ ធម្មវាទិនោ"តិ ចិត្តំ ឧប្បាទេតិ, អយំ តេសំ មជ្ឈេ និសិន្នោវ តេសំ នានាសំវាសកោ ហោតិ, កម្មំ កោបេតិ, ឥតរេសម្បិ ហត្ថបាសំ អនាគតត្តា កោបេតិ។ ឯវំ អត្តនា វា អត្តានំ នានាសំវាសកំ ករោតិ។ សមានសំវាសកន្តិ ឯត្ថាបិ យោ អធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសិន្នោ "អធម្មវាទិនោ ឥមេ, ឥតរេ ធម្មវាទិនោ"តិ តេសំ មជ្ឈំ បវិសតិ, យត្ថ វា តត្ថ វា បន បក្ខេ

និសិន្នោ “ឥមេ ធម្មវាទិនោ”តិ គណ្ហាតិ, អយំ អត្តនា ច អត្តានំ សមានសំវាសកំ ករោតីតិ វេទិតព្វោ។

៣៣៩. កាយកម្មំ វចីកម្មន្តិ ឯត្ថ កាយេន បហរន្តា កាយកម្មំ ឧបទំសេន្តិ, ផរុសំ វទន្តា វចីកម្មំ ឧបទំសេន្តីតិ វេទិតព្វា។ ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តីតិ កោធវសេន ហត្ថេហិ អញ្ញមញ្ញំ បរាមសនំ ករោន្តិ។ អធម្មិយាយមានេតិ អធម្មិយានិ កិច្ចានិ កុរុមានេ។ អសម្មោទិកាវត្តមានាយាតិ អសម្មោទិកាយ វត្តមានាយ។ អយមេវ វា បាឋោ។ សម្មោទនភាវាយ អវត្តមានាយាតិ អត្ថោ។ ឯត្តាវតា ន អញ្ញមញ្ញន្តិ ឯត្ថ ទ្វេ បន្តិយោ កត្វា ឧបចារំ មុញ្ចិត្វា និសីទិតព្វំ, ធម្មិយាយមានេ បន សម្មោទិកាយ វត្តមានាយ អាសនន្តរិកាយ និសីទិតព្វំ, ឯកេកំ អាសនំ អន្តរំ កត្វា និសីទិតព្វំ។

៣៤៧-៣៤៨. មា ភណ្ឌនន្តិអាទីសុ “អកត្ថ”តិ បាឋសេសំ គហេត្វា “មា ភណ្ឌនំ អកត្ថ”តិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ អធម្មវាទីតិ ឧក្ខិត្តានុវត្តកេសុ អញ្ញតរោ។ អយំ បន ភិក្ខុ ភគវតោ អត្ថកាមោ, អយំ កិរស្ស អធិប្បាយោ “ឥមេ ភិក្ខូ កោធាភិភូតា សត្ថុ វចនំ ន គណ្ហន្តិ, មា ភគវា ឯតេ ឱវទន្តោ កិលមិត្ថា”តិ តស្មា ឯវមាហ។ ភគវា បន “បច្ឆាបិ សញ្ញំ លភិត្វា ឱរមិស្សន្តី”តិ តេសំ អនុគ្គហាយ អតីតវត្ថុំ អាហរិត្វា កថេសិ។ តត្ថ អនត្ថតោតិ អនត្ថោ អតោ; ឯតស្មា មេ បុរិសា អនត្ថោតិ វុត្តំ ហោតិ។ អឆ ច អនត្ថតោតិ អនត្ថនោ។ សេសំ បាកដមេវ។

៣៥៣. បុថុសទ្ទោតិអាទិគាថាសុ បន បុថុ មហា សទ្ទោ អស្សាតិ បុថុសទ្ទោ។ សមជនោតិ សមានោ ឯកសទិសោ ជនោ; សព្វោ វាយំ ភណ្ឌនការកោជនោ សមន្តតោ សទ្ទនិច្ឆារណេន បុថុសទ្ទោ ចេវ សទិសោ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ន ពាលោ កោចិ មញ្ញថាតិ តត្ថ កោចិ ឯកោបិ “អហំ ពាលោ”តិ ន មញ្ញិត្ថ; សព្វេបិ បណ្ឌិតមានិនោយេវ។ នាញ្ញំ ភិយ្យោ អមញ្ញរុន្តិ កោចិ ឯកោបិ “អហំ ពាលោ”តិ ច ន មញ្ញិត្ថ; ភិយ្យោ ច សង្ឃស្មិំ ភិជ្ជមានេ អញ្ញម្បិ ឯកំ “មយ្ហំការណា សង្ឃោ ភិជ្ជតី”តិ ឥទំ ការណំ ន មញ្ញិត្ថាតិ អត្ថោ។

បរិមុដ្ឋាតិ បរិមុដ្ឋស្សតិនោ។ វាចាគោចរភាណិនោតិ រាការស្ស រស្សាទេសោ កតោ , វាចាគោចរា ន សតិបដ្ឋានគោចរា។ ភាណិនោ ច កថំ ភាណិនោ? យាវិច្ឆន្តិ មុខាយាមំ យាវ មុខំ បសារេតុំ ឥច្ឆន្តិ, តាវ បសារេត្វា ភាណិនោ, ឯកោបិ សង្ឃគារវេន មុខសង្កោចំ ន ករោតីតិ អត្ថោ។ យេន នីតាតិ យេន កលហេន ឥមំ និល្លជ្ជភាវំ នីតា។ ន តំ វិទូតិ ន តំ ជានន្តិ, “ឯវំ សាទីនវោ អយ”ន្តិ។

យេ ច តំ ឧបនយ្ហន្តីតិ តំ “អក្កោច្ឆិ មំ, អវធិ មំ”តិអាទិកំ អាការំ យេ ច ឧបនយ្ហន្តិ។ សនន្តនោតិ បោរាណោ។

បរេតិ បណ្ឌិតេ ឋបេត្វា តតោ អញ្ញេ ភណ្ឌនការកា បរេ នាម។ តេ ឯត្ថ សង្ឃមជ្ឈេ កលហំ ករោន្តា “មយំ យមាមសេ ឧបរមាម; សតតំ សមិតំ មច្ចុសន្តិកំ គច្ឆាមា”តិ ន ជានន្តិ។ យេ ច តត្ថ វិជានន្តីតិ យេ ច តត្ថ បណ្ឌិតា “មយំ មច្ចុនោ សមីបំ គច្ឆាមា”តិ វិជានន្តិ។ តតោ សម្មន្តិ មេធគាតិ ឯវញ្ហិ តេ ជានន្តា យោនិសោមនសិការំ ឧប្បាទេត្វា មេធគានំ កលហានំ វូបសមាយ បដិបជ្ជន្តិ។

ອຊີຊູຕ຺ກາຕິ ອຍໍ ກາຣາ (ຄາຫູຣຕູຍຸ ຊີຌາຈຸກຸຍາຣຍຸ ນຕ຺ຕາຍ ຈຸຕ຺ຕາ ເຕນຍຸ ເທາຕິ ນຕ຺ຕິ, ກນ຺ຍາ ຕຸຍຸກໍ ຄ ເທາຕິ, ເຍນໍ ເຍາ ເຄຍ ຍາຕາປິຕຸຄໍ ອຊີຄິ ລິຕ຺ກາຄິ, ຄ ປິລາ ທຕາ, ຄ ກຍາຍຸຌຄາຄິ ທຍັຄີຕິ˴

ນເຍ ລເກຣາຕິອາຂີກາຣາ ປຍິຕນທາຍຍຸ ຍ ຄີລນທາຍຍຸ ຍ ຍຍາຍຍຂີປຄຕຸ ຈຸຕ຺ຕາ˴ ອກິກຸຍຸ ນຕ຺ຕາຄິ ປຣິຍຸຍາຄີຕິ ປິກຍປຣິຍຸເຍ ຍ ປຍິຊຸຄຸປຣິຍຸເຍ ຍ ອກິກຍິຕ຺ຕາ ເຕຄ ນຍິ ອຕ຺ຕຍເຄາ ນຕິຍາ ຍເຣຍຸ˴

ຣາຂາຍຣຍິ ຍິຍີຕຄິ ຍຣາ ອຕ຺ຕເຄາ ຍິຍີຕໍ ຣຍິ ຍທາຂຄກຣາຂາ ຍ ອຣິຄຸຍຍທາຣາຂາ ຍ ປທາຍ ຊກກາ ຍຣີ ນຸ; ຊຍໍ ຍເຣຍຸາຕິ ອເຕຸາ˴ ຍາຕຍຸຣເຕຸາຍ ຄາເກາຕິ ຍາຕເຍຸາ ອຣເຕຸາ ຄາເກາຍ˴ ຍາຕເຍຸາຕິ ທຕິ ຈຸຍຸຕິ; ຄາເກາຕິ ຍທຕຸາຊິຍຍຄເຍຕໍ˴ ຍຣາ ທິ ຍາຕຸເປີນເກາ ຍາຕຍຸຄາເກາ ອຣເຕຸາ ຊເກາ ຍຣິ, ຄ ຍ ປິປິຄິ ອການິ˴ ຍຣາ ຍ ປິລິເລຍຸເກາ, ຊຍໍ ຊເກາ ຍເຣ, ຄ ຍ ປິປິຄິ ກຍິຣາຕິ ຈຸຕຸ ເທາຕິ˴

ປິລິເລຍຸກາຍຄກຣາ

໑໙໔˴ ປິລິເລຍຸເກ ຍິທຣຕິ ຣກິຕຍຄນເຍຸຕິ ປິລິເລຍຸກໍ ຊປຄິຍຸາຍ ຣກິຕຍຄນເຍຸ ຍິທຣຕິ˴ ທຕິຄາເກາຕິ ຍທາທຕີ˴ ທຕິກລເກທີຕິ ທຕິເປີຕເກທີ˴ ທຕິຊຸາເປທີຕິ ລີຊຸປເກທີ ຌທເປີຕເກທີ˴ ລິຕຸກຸາຄີຕິ ເຕທິ ປຸເຣຕາ ປຸເຣຕາ ກຊຸເຕຸທິ ລິຕຸກຸາຄິ ຕາຍິຕາຍເນນາຄິ ຕາລຸນຂີນາຄິ ທິລາຄິ ຕາຌຕິ˴ ຍຸກເກຸາກຸກຸຄິ ເຕຄ ທຕິຄາເກຄ ຊຍຸຊາຄເຕາ ກຍູຕຸາ ກຍູຕຸາ ປິຕິຕໍ˴ ອນຸ ນາຕາກຍຸຄິ ຊຕຸຍຸ ນຕຸກໍ ນາຕາກຍິ ເຕ ຕາຌຄິ˴ ອາຍິລິຄີຕິ ເຕທິ ປຌຍຕຣໍ ຍຸຕຣິຕຸາ ປິຍເຕຸທິ ອາລຸລິຕາຄິ ກຍຸເຍາຌກາຄິ ປິຍຕິ˴ ຍຸກາທາຕິ ຕິຕຸເຕາ˴

ຄາກຍຸ ຄາເກຄາຕິ ທຕິຄາກຍຸ ຕຸຍຸຄາເກຄ˴ ຕຸນາຌຕຸຍຸາຕິ ຣຍຕຸນານຂີນຌຕຸຍຸ˴ ຍເຌເກາ ຣຍທີ ຍເຄຕິ ຍນຸາ ຕຸຍຸຄາເກາ ຍິຍ ອຍຍຸີ ທຕິຄາເກາ ຊເກາ ປຍິຍິເຕຸາ ຍເຄ ຣຍຕິ; ຕນຸາຍຸ ຄາກຍຸ ຄາເກຄ ຍິຕຸ ນເຍຕິ, ຊກີກາຍຣຕິຍາ ຊກນຂີນໍ ເທາຕີຕິ ອເຕຸາ˴

ຍຣາກິຣຕຸ ຍິທຣິຕຸາຕິ ຊຕຸ ເຕຍານໍ ກກຍາ ຕຕຸ ຍິທານີຕິ ເຍຂີຕເຕຸາ˴ ຊຕຸາຍຕາ ເການຕຸເກທິ ກິຣ ຊຕຸາຍຸເທາ ກກຍາ ເຕຍານໍ ອຣຕຸາ ປຍິນິຕຸາ ຍນີຕິ ນຕຸຕຸ ກຣາ ປຕຸຍີ ອເທານິ˴

ອຣ ເຕາ ເການຕຸກາ ຊປີນກາຕິ ອຣ ເຕາ ຕຸຍໍ ກຣານລຸາປໍ ນຸຕຸາ ເການຕຸຍາງິນເຄາ ຊປີນກາ˴

ອຊຸາຣນຍຕຸກຣາ

១៤៩. អធម្មំ ធម្មោតិអាទីនិ អដ្ឋារស ភេទករវត្ថូនិ សង្ឃភេទកក្ខន្ធកេ វណ្ណយិស្សាម។

១៥៣. តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ ឱសារេត្វាតិ តំ គហេត្វា សីសំ កត្វា អាបត្តិំ ទេសាបេត្វា កម្មវាចាយ ឱសារេត្វា។ វាចកេន ភូបេរិសទាតិ តំនិវាសខេវ ភូបេរិសវក្ខន្ធកេ វុត្តនយេនេវ សាមគ្គីភូបេរិសទា កាតព្វា។

១៥៤. អញ្ជលិំ ប្រគ្គហេត្វាតិ ន អញ្ជលិំ ប្រគ្គហេត្វា; តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋហិត្វាតិ អត្ថោ។ អយំ វុច្ចតិ ភូបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុបេតា ព្យញ្ជនុបេតាតិ អត្ថតោ អបគតា, “សង្ឃសាមគ្គី”តិ ឥទំ បន ព្យញ្ជនមត្តំ ភូបេតា។

១៥៥. សង្ឃស្ស កិច្ចេសូតិ សង្ឃស្ស ករណីយេសុ ភូប្បន្នេសុ។ មន្តនាសូតិ វិនយមន្តនាសុ។ អត្ថេសុ ជាតេសូតិ វិនយអត្ថេសុ ភូប្បន្នេសុ។ វិនិច្ឆយេសូតិ តេសំយេវ អត្ថានំ វិនិច្ឆយេសុ។ មហត្ថិកោតិ មហាភូបការោ។ បគ្គហារហោតិ បគ្គហិតុំ យុត្តោ។

អនានុវជ្ជោ បឋមេន សីលតោតិអាទីសុ បឋមេន តាវ សីលតោ ន ភូបវជ្ជោ។ អវេក្ខិតាចារោតិ អបេក្ខិតាចារោ; អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការីតិអាទិនា នយេន ភូបបរិក្ខិតាចារោ។ អដ្ឋកថាសុ បន “អប្បដិច្ឆន្នាចារោ”តិ វុត្តំ។

វិសយ្ហាតិ អភិភវិត្វា។ អនុយុត្តំ ភណន្តំ អនុញ្ញាតំ អនបគតំ ភណន្តោ។ យស្មា ហិ សោ អនុយុត្តំ ភណតិ, ភូបស្សាយ ច អាគតំ យេវ ភណតិ, ធម្មេន ភូតបគតំ ន ភណតិ, តស្មា អត្ថំ ន ហាបេតិ, ការណំ ន ជហតិ, តស្មា សោ បរិសគតោ ឆម្ភតិ នេវ វេធតិ ច។ សោ ឱក្កមិតោ ន ហោតិ, អយំ “បគ្គហារហោ”តិ វេទិតព្វោ។

កិញ្ចិ ភិយ្យោ “តថេវ បញ្ហំ បុច្ឆិតោ”តិ គាថា, តស្សត្ថោ – យថា ច អនុយុត្តំ ភណន្តោ អត្ថំ ន ហាបេតិ, តថេវ បរិសាយ មជ្ឈេ បញ្ហំ បុច្ឆិតោ សមានោ ន ចេវ បជ្ជាយតិ, ន ច មង្កុ ហោតិ។ យោ ហិ អត្ថំ ន ជានាតិ, សោ បជ្ជាយតិ។ យោ ចត្ថំ ន សក្កោតិ, សោ មង្កុ ហោតិ។ យោ បន អត្ថញ្ច ជានាតិ, ធម្មញ្ច សក្កោតិ; សោ ន បជ្ជាយតិ, ន មង្កុ ហោតិ។ កាលាគតន្តិ កថេតព្វយុត្តកាលេ អាគតំ។ ព្យាករណារហន្តិ បញ្ហស្ស អត្ថានុលោមតាយ ព្យាករណានុច្ឆវិកំ។ វចោតិ វចនំ; ឯវរូបំ វចនំ ភណន្តោតិ អត្ថោ។ រញ្ជេតីតិ តោសេតិ។ វិញ្ញូបរិសន្តិ វិញ្ញូនំ បរិសំ។

អាចរិយកេសុ សគារវោតិ អត្តនោ អាចរិយវាទេ។ អលំ បមេតុន្តិ ឥទំ ឥមិនា តំ តំ ការណំ បញ្ញាយ តុលយិតុំ សមត្ថោ។ បគុណោតិ កតបរិចយោ សង្គាមេចរោ។ កថេតវេតិ កថេតព្វេ។ ឧសិវិជ្ជិកោតិ ឱសដ្ឋាភិព្យាសតោ។

បច្ចត្ថិកា យេន វជន្តីតិ អយំ គាថា យាវ សោ កថេតព្វេ បគុណោ, តំ វេទិតព្វំ វុត្តា។ អយមេត្ថ អត្ថោ – យាវ សោ កថិតោត

បច្ចត្ថិកា ច និគ្គហំ គច្ឆន្តិ, មហាជនោ ច សញ្ញាបនំ គច្ឆតិ; សញ្ញត្តិំ អវពោធិតំ គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ យស្មា គវេសន្តា សកំ អាចារំ អត្តនោ អាចរិយវាទំ ន ជានេតិ, យស្មិំ វត្ថុស្មិំ អធិករណំ ឧប្បន្នំ, តទត្ថុបំ អនុបឋានកានំ បញ្ញាញ្ញាករមានោ នានិសេស គវេសនេន្តា បកុណោ ហោតីតិ។

ទ្វេនយ្យកេខុវុ អលត្តិ អដ្ឋហិ ទ្វានេក្កហិ សមត្ថាគនត្តា សង្ឃស្ស ទ្វេនយ្យកេខុវុ សមេត្ថា។ វុឌ្ឍ ឧក្កណ្ឋាតីតិ សមុក្កហោ។ ឋានំ វុត្តំ ហោតិ – យថា នាម អាហុនំ អាហុតិបិណ្ឌំ សមុក្កណ្ហន្តិ, ឯវំ បីតិសោមនស្សជាតេន ចេតសា សង្ឃស្ស គិច្ចេសុ សមុក្កហោ, សង្ឃស្សគិច្ចេសុ តស្ស តស្ស គិច្ចស្ស បដិគ្គាហកោតិ អត្ថោ។ គវំ វចោតិ វចនំ ករោន្តោ។ ន តេន មញ្ញតីតិ តេន វចនករេណ “អហំ ករោមិ, សង្ឃកានំ និត្ថរាមី”តិ ន មានាតិមានំ ជប្បេតិ។

អាបជ្ជតិ យាវតកោសុ វត្ថុសុតិ យត្តកេសុ វត្ថុសុ អាបត្តិ អាបជ្ជមានោ អាបជ្ជតិ។ ហោតិ យថា ច វុដ្ឋិតីតិ តស្សា ច អាបត្តិយា យថា វុដ្ឋានំ ហោតិ។ ឯតេ ឧភោ វិភង្គាតិ យេសុ វត្ថុសុ អាបជ្ជតិ, យថា ច វុដ្ឋានំ ហោតិ, ឋានមេតំ អត្ថានំ ទោតកា ឯតេ ឧភោ វិភង្គា។ ឧភយស្សាតិ ឧភយេ អស្ស។ ស្វាគតាតិ សុដ្ឋុ អាគតា។ អាបត្តិវុដ្ឋានបទស្ស កោវិទោតិ អាបត្តិវុដ្ឋានការណកុសលោ។

យានិ ចាចរន្តិ យានិ ច ករណ្ឌកការណានិ អាចរន្តោ នីយសកមានិវេសេន និស្សារណំ គច្ឆតិ។ ឱសារណំ តំវុសិតស្ស ជន្តុនោតិ តំ ចត្តំ វុសិតស្ស ជន្តុនោ, យា ឱសារណា ការាវា, ឯតម្បិ ជានាតិ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

កោសម្ពកក្ខន្ធកវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

មហាវគ្គវណ្ណនា សមត្តា។

មហាវគ្គ-អដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។